

อนาคตภาพการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567)

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการกีฬา นันทนาการและการท่องเที่ยว
ธันวาคม 2559

อนาคตภาพการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567)

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการกีฬา นันทนาการและการท่องเที่ยว

ธันวาคม 2559

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อนาคตภาพการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567)

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการกีฬา นันทนาการและการท่องเที่ยว
ธันวาคม 2559

ชินะโอภาส สะพานทอง. (2559). อนาคตภาพการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567). ปริญญาโท ปร.ด. (การกีฬา

นันทนาการและการท่องเที่ยว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

คณะกรรมการควบคุม ดร.อุษากกร พันธุ์วานิช, ดร.อนันต์ มลารัตน์, ดร.ธีระภาพ เพชรมาลัยกุล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างอนาคตภาพการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567) ด้วยเทคนิควิธีวิจัยอนาคตแบบชาติพันธุ์วรรณา อีเอฟอาร์ (Ethnographic Future Research: EFR) เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการด้านกีฬา นันทนาการ และศูนย์กีฬามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ยี่สิบหกคน โดยเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แนวทางการสัมภาษณ์แบบอีเอฟอาร์ มาตรฐานความพึงประสงค์ และมาตรกาลเวลา โดยได้รับการตรวจสอบด้านเนื้อหาและความเที่ยงตรงจากผู้เชี่ยวชาญห้าท่าน ผลการวิจัยพบว่า

อนาคตภาพด้านบวก คือ ศูนย์กีฬาได้ก้าวสู่การเป็นศูนย์กีฬา -นันทนาการชั้นนำ มีรูปแบบกิจกรรมระดับสากล เริ่มจากได้รับงบประมาณจากมหาวิทยาลัยเพื่อปรับปรุงก่อสร้างครั้งใหญ่ มีรายรับที่แน่นอนจากการเก็บค่าบริการ จากนิสิตรวมกับค่าบำรุงการศึกษา มีการสร้างรูปแบบโปรแกรมและบริการทางนันทนาการที่หลากหลาย โครงสร้างองค์การเป็นแนวราบแบบกระจายอำนาจ มีการปรับขั้นตอนการทำงานให้กระชับ โดยยึดความต้องการของผู้ใช้บริการเป็นศูนย์กลาง จัดโครงสร้าง แผนกต่างๆโดยยึดตามลักษณะงานและพื้นที่บริการ นิสิต บุคลากรมีคุณภาพชีวิต ผู้ใช้บริการเกิดความพึงพอใจ ช่วยยกระดับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และสามารถเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยได้

อนาคตภาพด้านลบ คือ ศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นองค์การที่ไม่สามารถหารายได้เพื่อเลี้ยงตัวเองได้ มีผู้นำขาดธรรมาภิบาล ใช้อำนาจสั่งการ ขาดความยุติธรรมในการประเมิน บุคลากรขาดแรงจูงใจในการทำงาน โครงสร้างองค์การ เป็นรูปแบบเดิม เกิดปัญหาไม่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง ในอนาคต ได้งบประมาณปรับปรุงซ่อมแซมเพื่อใช้สำหรับเรียนการสอน ใช้จ่ายในการบำรุงรักษาสูง อันเป็นผลจากการใช้อุปกรณ์ที่ไม่ได้มาตรฐาน ขาดระบบการดูแลและผลจากความแปรปรวนของสภาพอากาศ รูปแบบโปรแกรมและบริการทางนันทนาการมีเพียงการให้บริการสถานที่ สนามกีฬา เพื่อการเรียนการสอน ซึ่งไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการได้

อนาคตภาพที่เป็นไปได้มากที่สุด คือ ศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จะก้าวสู่การเป็นศูนย์นันทนาการชั้นนำในมหาวิทยาลัย มีรูปแบบกิจกรรมเพื่อรองรับความต้องการของนิสิตและบุคลากรเป็นหลัก รูปแบบโปรแกรมและบริการที่ตอบสนองความต้องการการใช้เวลาว่างของประชาคม มศว ในอนาคต มีการปรับโครงสร้างหลักให้อยู่ ในคณะพลศึกษา ผู้นำเป็นคนรุ่นใหม่ มุ่งมั่นในการทำงาน ซื่อสัตย์สุจริต มีธรรมาภิบาล บุคลิกภาพเป็นมิตร มีเครือข่ายการทำงาน เน้นการสร้างแรงจูงใจในการทำงาน และการสร้างความเป็นธรรมในองค์การ

THE SCENARIO OF RECREATION MANAGEMENT
IN SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY SPORTS CENTER
OVER THE NEXT DECADE (2015-2024)

AN ABSTRACT
BY
CHINAOPAS SAPANTHONG

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Doctor of Philosophy degree in Sport, Leisure and Tourism
at Srinakharinwirot University
December 2016

Chinaopas Sapanthong. (2016). *The Scenario of Recreation Management in Srinakharinwirot University Sports Center over the Next Decade (2015-2024)*. Dissertation, Ph.D. (Sport, Leisure and Tourism). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University.
Advisor Committee: Dr. Usakorn Punvanich, Dr. Anan Malarat, Dr. Theeraphab Phetmalaikul

The objective of this research was to create a scenario of recreation management in Srinakharinwirot University Sports Center over the next decade (2015-2024) by ethnographic future research techniques. The data collection was obtained from in-depth interviews from twenty six experts who were connected to the recreation sports management and the Srinakharinwirot University Sports Center. The method uses purposive selection research instruments included ethnographic future research interviews, a desirability scale and a grammar scale. The content and accuracy were verified by five experts. The results of the research revealed the Following:

An optimistic scenario is that the Srinakharinwirot University Sports Center will become a first-class recreation sport center, which is an international activity form. The budget will be obtained from universities for major construction improvements. Furthermore income will be obtained from student service charges and the tuition fees.

A pessimistic scenario is a sports center with no self-generated income. The leader lacks good governance, control of the staff and no justice in assessment. Therefore, staff have not motivation to work. The organizational structure will be arranged formerly, the problem has no accord with future changes.

The Most-Probable scenario is progress to a first-class recreation center in the university, which will be activity form to support the requirements of students and staffs. Therefore, the creation of program patterns and services to satisfy the leisure requirements of Srinakharinwirot University community in the future. The major structure will be adjusted as part of the Faculty of Physical Education. The leader will be members of a generation, engrossed in work, honest, with good governance, friendly, and have a professional network. Moreover, the leader urges motivation for work among staff and makes sure the organization is fairly operated.

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

อนาคตภาพการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567)

ของ

ว่าที่ร้อยตรีชินะโอภาส สะพานทอง

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการกีฬา นันทนาการและการท่องเที่ยว
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

วันที่.....เดือน ธันวาคม พ.ศ.2559

อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ที่ปรึกษาหลัก
(อาจารย์ ดร.อุษากร พันธุ์วานิช)

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.ภาคภูมิ รัตนโรจนากุล)

.....ที่ปรึกษาร่วม
(อาจารย์ ดร.อนันต์ มลารัตน์)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.อุษากร พันธุ์วานิช)

.....ที่ปรึกษาร่วม
(อาจารย์ ดร.ธีระภาพ เพชรมลัยกุล)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.อนันต์ มลารัตน์)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ธีระภาพ เพชรมลัยกุล)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร.ต.อ.ดร.อวิช สุตสาคร)

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย
จาก
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจากอาจารย์ ดร.อุษากร พันธุ์วานิช ที่ปรึกษาหลัก อาจารย์ ดร.อนันต์ มาลารัตน์ และอาจารย์ ดร.ธีระภาพ เพชรมาลัยกุล ที่ปรึกษาร่วม ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ตลอดจนช่วยตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ อีกทั้งให้การสนับสนุน และให้กำลังใจตลอดมาจนทำให้ผู้วิจัยสามารถทำปริญญานิพนธ์ได้สำเร็จ จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ภาคภูมิ รัตนโรจนากุล ประธานคณะกรรมการสอบปากเปล่า ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร.ต.อ.ดร.ธวิษ สุตสาคร กรรมการสอบภายนอก และขอกราบขอบคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ได้เสียสละเวลาในการให้สัมภาษณ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ ที่นี้

คุณค่าและประโยชน์ใดๆ ที่ผู้อ่านได้รับจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชา พระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณของผู้วิจัยทุกท่าน

ชินะโอภาส สะพานทอง

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	
ภูมิหลัง.....	1
คำถามการวิจัย.....	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย.....	5
ข้อจำกัดของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
แนวคิดและหลักการนันทนาการ.....	10
ความหมายของนันทนาการ.....	10
ประโยชน์ และคุณค่าของนันทนาการ.....	11
ขอบข่ายของกิจกรรมนันทนาการ.....	13
นันทนาการกับการใช้เวลาว่าง.....	15
แรงจูงใจผู้เข้าร่วมกิจกรรมการใช้เวลาว่าง.....	16
ปัจจัยทางสังคมที่ส่งเสริมการเข้าร่วมนันทนาการและการบริการการใช้เวลาว่าง....	16
ความหมายของเวลาว่าง.....	18
ความสัมพันธ์ของเวลาว่าง (Leisure) นันทนาการ (Recreation)	
การเล่น (Play) และความพอใจ (Pleasure).....	20
ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการนันทนาการ.....	20
ปัจจัยที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในอนาคต.....	22
นันทนาการกับศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพอื่น.....	23
แนวโน้มนันทนาการและการจัดการนันทนาการในอนาคต.....	26
แนวโน้มในการผลิตบุคลากรในอนาคต.....	26
แนวโน้มของการจัดกิจกรรมทางนันทนาการ.....	26
ปัญหาการจัดการนันทนาการที่จะต้องเผชิญในอนาคต.....	27
การบริหารจัดการนันทนาการของหน่วยงานภาครัฐ.....	28
หน่วยงานภาครัฐที่เป็นเจ้าภาพในการจัดการนันทนาการ.....	30
หน่วยงานภาครัฐที่เป็นองค์กรเครือข่ายในการจัดการนันทนาการ.....	30

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
ศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จากอดีต-ปัจจุบัน.....	31
ความเป็นมาของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.....	31
สภาพปัจจุบันของการจัดการนันทนาการศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.....	51
ความเข้าใจพื้นฐานเพื่อการวิจัยอนาคต.....	60
ความหมายของการวิจัยอนาคต.....	60
ความเชื่อพื้นฐานของนักอนาคตนิยม.....	61
จุดมุ่งหมายของการวิจัยอนาคต.....	61
ลักษณะของการวิจัยอนาคต.....	62
ความสำคัญของการศึกษาอนาคต.....	64
ประโยชน์ของการศึกษาอนาคต.....	65
วิธีการทำนายอนาคต.....	65
เทคนิคการวิจัยแบบ EFR (The Ethnographic Future Research).....	67
วงล้ออนาคต.....	68
การสร้างภาพอนาคต.....	68
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	69
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ.....	69
งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมและการใช้เวลาว่าง.....	69
งานวิจัยเกี่ยวกับอนาคตภาพ.....	72
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ.....	76
งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมและการใช้เวลาว่าง.....	76
งานวิจัยเกี่ยวกับอนาคตภาพ.....	81
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	87
3 วิธีดำเนินการวิจัย	
ระยะที่ 1.....	93
ผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย.....	93
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	94
การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	94

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 (ต่อ)	
ระยะที่ 2	
ผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย.....	95
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	96
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	96
การวิเคราะห์ข้อมูล และแปลผลการวิจัย.....	97
การค้นหาลักษณะของคำตอบ.....	98
การวิเคราะห์คุณลักษณะของข้อมูล.....	98
การแปลผลการวิจัย.....	98
การเขียนรายงานผลการวิจัย.....	99
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล.....	101
อนาคตภาพด้านบวกของการจัดการนันทนาการศูนย์กีฬา	
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567).....	102
ผลการศึกษาเหตุการณ์ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยต่างๆ	
ที่มีผลด้านบวกต่อการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬาฯ	
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567).....	102
ผลการศึกษาแนวโน้มด้านบวก (พึงประสงค์) ของการจัดการนันทนาการ	
ศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567).....	109
การสร้างอนาคตภาพด้านบวก (พึงประสงค์).....	125
ผลการศึกษาเหตุการณ์ขับเคลื่อน (Driving force) อนาคตภาพด้านบวก	
(พึงประสงค์).....	126
อนาคตภาพด้านลบของการจัดการนันทนาการศูนย์กีฬา	
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567).....	129
ผลการศึกษาเหตุการณ์ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยต่างๆ	
ที่มีผลด้านลบต่อการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬาฯ	
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567).....	129
ผลการศึกษาแนวโน้มด้านลบ (ไม่พึงประสงค์) ของการจัดการนันทนาการ	
ศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567).....	134
การสร้างอนาคตภาพด้านลบ (ไม่พึงประสงค์).....	140

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 (ต่อ)	
ผลการศึกษาเหตุการณ์ขับเคลื่อน (Driving force) อนาคตภาพด้านลบ (ไม่พึงประสงค์).....	141
อนาคตภาพที่เป็นไปได้มากที่สุดของการจัดการนันทนาการศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567).....	144
ผลการศึกษาเหตุการณ์ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567).....	144
ผลการศึกษาแนวโน้มที่เป็นไปได้มากที่สุดของการจัดการนันทนาการ ศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567).....	150
การสร้างอนาคตภาพที่เป็นไปได้มากที่สุด.....	158
ผลการศึกษาเหตุการณ์ขับเคลื่อน (Driving force) อนาคตภาพที่เป็นไปได้มากที่สุด.....	159
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	162
วิธีดำเนินการวิจัย.....	162
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	163
สรุปผลการวิจัย.....	163
การอภิปรายผลการวิจัย.....	168
ข้อเสนอแนะ.....	178
บรรณานุกรม.....	183
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก.....	192
ภาคผนวก ข.....	197
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	204

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ข้อมูลบุคลากรของศูนย์กีฬา.....	52
2 โครงการพัฒนาบุคลากรและองค์กรของศูนย์กีฬา ระหว่างปี พ.ศ.2553-2557.....	53
3 งบประมาณของศูนย์กีฬา เฉพาะเงินรายได้ หมวดเงินอุดหนุน ตามแผนงบประมาณ ระหว่างปี พ.ศ.2551-2557.....	54
4 รายการจัดสรรงบประมาณกองทุนพัฒนามหาวิทยาลัย ในส่วนของศูนย์กีฬา ประจำปี 2558.....	55
5 แหล่งบริการนันทนาการของศูนย์กีฬา แบ่งออกเป็นในร่ม และกลางแจ้ง.....	55
6 การจัดการแข่งขันมหกรรมกีฬาของศูนย์กีฬา.....	58
7 การให้บริการโปรแกรมนันทนาการของศูนย์กีฬา.....	59
8 เพศ ช่วงอายุ และระดับการศึกษา ของผู้เชี่ยวชาญในแต่ละกลุ่ม.....	102
9 ตัวอย่างการจัดทำตารางวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล และการจัดทำแนวโน้ม.....	181

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 ความสัมพันธ์ของเวลาว่าง (Leisure) นันทนาการ (Recreation) การเล่น (Play) และความพอใจ (Pleasure).....	21
2 โครงสร้างบริหารงานศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.....	34
3 อาคารกีฬาสถานกลาง (สนามกีฬากลาง).....	39
4 อาคารกีฬาสถาน 1 (อาคารกีฬา 1).....	40
5 อาคารกีฬาสถาน 2 (อาคารกีฬา 2).....	41
6 อาคารกีฬาสถาน 3 (อาคารกีฬา 3).....	42
7 อาคารฝึกปฏิบัติการทางน้ำ.....	43
8 สนามแข่งขันซอฟท์บอล.....	44
9 สนามฝึกซ้อมซอฟท์บอล.....	45
10 สนามเทนนิส.....	46
11 สนามแข่งขันรักบี้ฟุตบอล.....	47
12 สนามแข่งขันเปตอง.....	47
13 สนามแข่งขันยิงธนู.....	48
14 สนามวอลเลย์บอลชายหาด.....	48
15 ห้องฝึกนักกีฬา.....	49
16 สนามบาสเกตบอลกลางแจ้ง (ประสาณมิตร).....	49
17 สนามเทนนิส (ประสาณมิตร).....	50
18 สภาพปัจจุบันของสนามกีฬา และสิ่งอำนวยความสะดวก.....	57
19 กรอบแนวคิดในการศึกษาอนาคตภาพการนันทนาการ ของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567).....	89
20 ขั้นตอนการวิจัย อนาคตภาพการนันทนาการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567).....	92
21 กระบวนการสัมภาษณ์แบบอึ่งเฝ้า การค้นหาแบบแผนของคำตอบ การวิเคราะห์คุณลักษณะของข้อมูล และแปลผลการวิจัย.....	100
22 เหตุการณ์ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยภายนอก ระดับมหภาค ที่มีผลด้านบวกต่ออนาคตภาพการนันทนาการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567).....	105
23 เหตุการณ์ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยภายนอก ระดับจุลภาค ที่มีผลด้านบวกต่ออนาคตภาพการนันทนาการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567).....	109

บัญชีภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
24 แนวโน้มที่พึงประสงค์ด้านรูปแบบโปรแกรม และบริการทางนันทนาการ ของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567).	111
25 แนวโน้มที่พึงประสงค์ด้านบุคลากร ของการจัดการนันทนาการ ศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567).....	114
26 แนวโน้มที่พึงประสงค์ด้านงบประมาณ ของการจัดการนันทนาการ ศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567).....	115
27 แสดงแนวโน้มที่พึงประสงค์ด้านกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวก ของการจัดการนันทนาการศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567).....	118
28 แนวโน้มที่พึงประสงค์ด้านการตลาด ของการจัดการนันทนาการ ศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567).....	120
29 ภาพประกอบ 29 แสดงแนวโน้มที่พึงประสงค์ด้านกระบวนการจัดการ ของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567)...	124
30 อนาคตภาพด้านบวก (ที่พึงประสงค์) ของการจัดการนันทนาการ ศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567).....	125
31 เหตุการณ์ขับเคลื่อน (Driving force) เพื่อนำไปสู่อนาคตภาพด้านบวก ของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567)...	129
32 เหตุการณ์ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยภายนอก ระดับมหภาค ที่มีผลด้านลบต่ออนาคตภาพการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567).....	131
33 เหตุการณ์ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยภายนอก ระดับจุลภาค ที่มีผลด้านลบต่ออนาคตภาพการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567).....	134
34 แนวโน้มที่ไม่พึงประสงค์ของปัจจัยนำเข้า ของการจัดการนันทนาการ ศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567).....	137
35 แนวโน้มที่ไม่พึงประสงค์ด้านกระบวนการจัดการ ของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567).....	139
36 อนาคตภาพด้านลบ (ที่ไม่พึงประสงค์) ของการจัดการนันทนาการ ศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567).....	140

บัญชีภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
37 เหตุการณ์ขับเคลื่อน (Driving force) นำสู่อนาตภาพด้านลบของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567).....	143
38 เหตุการณ์ แนวโน้มที่เป็นไปได้มากที่สุดของปัจจัยภายนอกระดับมหภาค ที่มีผลต่ออนาตภาพการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567).....	146
39 เหตุการณ์ แนวโน้มที่เป็นไปได้มากที่สุดของปัจจัยภายนอกระดับจุลภาค ที่มีผลต่ออนาตภาพการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567).....	150
40 แนวโน้มที่เป็นไปได้มากที่สุดของปัจจัยนำเข้า ในการจัดการนันทนาการ ของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567)...	154
41 แนวโน้มที่เป็นไปได้มากที่สุดด้านกระบวนการจัดการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567).....	157
42 อนาตภาพที่เป็นไปได้มากที่สุด ของการจัดการนันทนาการ ศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567).....	158
43 เหตุการณ์ขับเคลื่อน (Driving force) นำสู่อนาตภาพด้านลบของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567).....	161
44 การเปรียบเทียบอนาตภาพการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในแต่ละมิติ.....	172
45 ความเชื่อมโยงของอนาตภาพการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬาฯ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567).....	176

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

จากการที่สภาพแวดล้อมทางสังคมได้รับอิทธิพลของกระแสทุนนิยมเป็นหลัก ส่งผลให้ผู้คนแสวงหาความสุขจากวัตถุมากขึ้น ก่อให้เกิดการแก่งแย่งชิงดีชิงเด่น ทั้งด้านอาชีพ การงาน เศรษฐกิจ สังคมและการเมือง สิ่งเหล่านี้ส่งผลให้สังคมโลกมีแนวโน้มในการแย่งชิงทรัพยากรซึ่งมีอยู่อย่างจำกัด มาใช้ประโยชน์ตอบสนองความต้องการทางวัตถุของตัวเองมากขึ้น เกิดการแข่งขันสูงในเกือบทุกมิติ สภาพแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติถูกทำลายอย่างต่อเนื่อง สิ่งต่างๆ เหล่านี้ล้วนมีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของบุคคล ทำให้เกิดความเครียด เกิดโรคภัยไข้เจ็บต่างๆ โดยเฉพาะโรคที่เกี่ยวข้องกับวิถีการดำเนินชีวิต (Life style disease) และส่งผลให้เกิดปัญหาสังคมที่ทวีความรุนแรงมากขึ้น คุณภาพชีวิตของบุคคล ชุมชนและสังคมลดต่ำลง ในขณะที่คุณภาพชีวิตของบุคคลนั้นถือเป็นพื้นฐานสำคัญของความเป็นสุขเชิงสังคม และคุณภาพชีวิตของบุคคลก็เกิดมาจากการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ทั้งทางกาย ทางจิต ทางสังคม และทางปัญญา การรักษาสมดุลของสุขภาวะจึงเป็นสิ่งจำเป็น ซึ่งพบว่าการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ว่างกิจกรรมนันทนาการ จะมีส่วนช่วยรักษาสมาดุลดังกล่าวให้เกิดขึ้น ส่งผลให้บุคคลมีคุณภาพชีวิตที่ดี เนื่องจากนันทนาการเป็นกลไกสำคัญของชีวิต เป็นกิจกรรมที่กระทำให้ในยามว่างด้วยความสมัครใจ เป็นกิจกรรมที่เกิดจากแรงจูงใจภายใน ทำให้เกิดความพึงพอใจในชีวิต เกิดประโยชน์ทั้งต่อตัวเอง สังคมและประเทศชาติ (แผนพัฒนานันทนาการแห่งชาติ ฉบับที่ 2. 2555: 1)

กิจกรรมนันทนาการนั้นได้ ได้รับความสนใจจากบุคคล ชุมชนและสังคมของประเทศ ดังที่พบว่าสื่อต่างๆ เช่น รายการวิทยุ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต ตลอดจนนิตยสารและหนังสือพิมพ์ รายการหรือคอลัมน์สำหรับนันทนาการและโฆษณาแหล่งนันทนาการต่างๆ เช่น ศูนย์กีฬา สวนสนุก อุทยานแห่งชาติ อุทยานประวัติศาสตร์ หรือสถานที่ออกกำลังกายเพื่อพัฒนาสุขภาพ ที่มีเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก โดยเหตุผลหลักมาจากความเปลี่ยนแปลงของบริบททางสังคมดังกล่าวแล้วในเบื้องต้น ผนวกกับกระแสนิยมต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตในเชิงจิตวิญญาณ ส่งผลให้ความต้องการ เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ ของบุคคลและชุมชนมีมากขึ้น โดยถือนันทนาการเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาคุณภาพชีวิต ซึ่งรัฐพึงมีบทบาทหน้าที่ในการดำเนินการจัดหา จัดเตรียมแหล่งนันทนาการต่างๆ เพื่อเป็นสวัสดิการทางสังคมให้แก่ประชาชน โดยในประเทศไทยนั้น แนวทางดังกล่าวนี้เป็นเรื่องหนึ่งที่ได้รับการยอมรับและถูกกำหนดเป็นนโยบายแห่งรัฐ ในการจัดหาหรือให้บริการทางนันทนาการแก่ประชาชนและชุมชน (จินดา โมธรรม. 2547: 8) ดังสะท้อนจากแผนพัฒนานันทนาการแห่งชาติที่มีมาอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่แผนพัฒนาแห่งชาติฉบับที่ 1 (พ.ศ.2550-2554) ถึงฉบับที่ 2 (พ.ศ.2555-2559) และกำลังจะก้าวสู่แผนพัฒนานันทนาการแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ.2560-2564) ต่อไป

การดำเนินงานด้านนันทนาการให้ประสบผลตามความมุ่งหมาย คือ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนไทยนั้น กระบวนการจัดการที่เหมาะสม และสอดคล้องกับบริบทของกิจกรรมนันทนาการเป็นสิ่งหนึ่งที่องค์การที่มีหน้าที่รับผิดชอบจะต้องให้ความสนใจ เนื่องจากสถานะของสังคมปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การลดลงของทรัพยากรทางธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างของประชากร และการ

เปลี่ยนแปลงเชิงนโยบายในทุกระดับ ทั้งระดับมหภาคและจุลภาค ล้วนส่งผลให้การดำเนินการทางนันทนาการ ต้องเน้นความสอดคล้องกับสภาพของสังคมที่แปรเปลี่ยน องค์การภาครัฐซึ่งที่เป็นองค์การหลักจึงต้องวางนโยบาย จุดมุ่งหมาย และพัฒนาให้บรรลุเป้าหมายให้ชัดเจนในแต่ละด้าน บุคลากรหรือนักวิชาชีพนันทนาการ ต้องพัฒนาไปสู่ระดับนานาชาติ กิจกรรมนันทนาการต้องหลากหลายเป็นสากลมากขึ้น แหล่งนันทนาการหรือสถานที่ดำเนินกิจกรรมทางนันทนาการต้องจัดบริการให้ครอบคลุม ทุกเพศ ทุกวัย ทั้งผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส ทุกเผ่าพันธุ์ของมนุษยชาติ ตามความสนใจและความพึงพอใจ เพื่อให้เกิดอรรถประโยชน์สูงสุดทั้งในระดับบุคคล องค์การและสังคมมวลรวม

ศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเป็นหน่วยงานหนึ่งในกำกับของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จัดตั้งขึ้นตามความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัย ภายใต้ระเบียบมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการบริหารงานศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ.2547 โดยมีปณิธานขององค์การ คือ “ศูนย์กีฬา มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาคน โดยการใช้กีฬาเป็นสื่อ ให้คนเป็นคนที่มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ ” และมีการกำหนดวิสัยทัศน์ คือ “เป็นศูนย์กีฬาให้ความรู้ในการออกกำลังกาย สนับสนุนพันธกิจด้านวิชาการ การกีฬา และศิลปะ วัฒนธรรม” และจากปณิธานตลอดจนวิสัยทัศน์ดังกล่าว ศูนย์กีฬา ได้กำหนดพันธกิจหลัก เพื่อให้บรรลุตามปณิธานและวิสัยทัศน์ขององค์การไว้ สี่ประการ ประกอบด้วย 1) การให้บริการและสนับสนุนกิจกรรมการออกกำลังกายและการกีฬา แก่นิสิต บุคลากร ภายใน และประชาชนทั่วไป 2) การให้บริการและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของนักกีฬาทิพย์ชาติไทย 3) การให้การสนับสนุนกิจกรรมกีฬา และวิชาการของประเทศชาติและนานาชาติ และ 4) การยกระดับเป็นองค์การเพื่อหารายได้ จากการให้บริการกิจกรรมการออกกำลังกาย หรือการกีฬา หรืองานด้านวิชาการ ซึ่งการที่จะสามารถดำเนินการให้บริการบรรลุตามภารกิจหลักทั้งสี่ประการได้นั้น กระบวนการบริหารจัดการศูนย์กีฬา จะต้องมีประสิทธิภาพเพียงพอ เพื่อให้เกิดการจัดสรรทรัพยากรต่างๆที่ได้รับทั้งจากงบประมาณปกติ และงบประมาณพิเศษ ให้เกิดความคุ้มค่าต่อการลงทุนมากที่สุด

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า หลังจากการใช้ศูนย์กีฬาเป็นสถานที่จัดการแข่งขันและฝึกซ้อมหลักในกีฬาเอเชียนเกมส์ครั้งที่ 13 ที่ผ่านมาแล้วนั้น พบว่าศูนย์กีฬาได้ทำหน้าที่หลักในการให้การสนับสนุนด้านการเรียนการสอนของคณะพลศึกษา สนับสนุนการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานการศึกษาของนิสิตชั้นปีที่หนึ่งทุกคณะ สนับสนุนการฝึกซ้อมกีฬาเพื่อเข้าร่วมแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย กีฬาเชื่อมความสัมพันธ์ 6 สถาบัน กีฬาบุคลากรของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สนับสนุนและให้บริการสถานที่เก็บตัวเพื่อฝึกซ้อมของสมาคมกีฬาต่างๆ ที่เข้าร่วมแข่งขันในนามทีมชาติไทย ให้บริการในด้านการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพแก่นิสิต บุคลากรและประชาชนทั่วไปมาโดยตลอด ซึ่งเมื่อประเมินจากสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่มีอยู่ของศูนย์กีฬาพบว่า ปัจจุบันสภาพทางกายภาพของศูนย์กีฬานั้น มีพื้นที่อยู่สองส่วนด้วยกันคือ ส่วนที่1 ตั้งอยู่ ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ จ.นครนายก มีพื้นที่ประมาณสองร้อยไร่ ประกอบด้วย อาคารกีฬาสามอาคาร (อาคารกีฬา1 อาคารกีฬา2 และอาคารกีฬา3) อาคารปฏิบัติการกีฬาทางน้ำ (สระว่ายน้ำขนาด 25 เมตร สระว่ายน้ำขนาด 50 เมตร และสระกระโดดน้ำ) อาคาร Sub Press Center (ปัจจุบันให้คณะพลศึกษาใช้เป็นสำนักงานคณะ) สนามฝึกซ้อม ยิงธนู สนามฝึกซ้อม และแข่งขันซอฟท์บอล สนามฝึกซ้อมและแข่งขันรักบี้ฟุตบอล สนามกีฬากลาง ซึ่งประกอบด้วยสนามแข่งขัน

ฟุตบอลและสนามกรีฑาพร้อมด้วยอัฒจันทร์ผู้ชม สนามเทนนิสจำนวน เจ็ดสนาม และส่วนที่ 2 ตั้งอยู่ ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย สนามเทนนิสจำนวน สองสนาม และสนามบาสเกตบอลกลางแจ้งจำนวนหนึ่งสนาม

สภาพบริบทดังกล่าวข้างต้น ก่อให้เกิดปัญหาในการบริหารจัดการศูนย์กีฬา ในหลายประการ ดังสะท้อนจากผลการให้สัมภาษณ์ของอดีตผู้อำนวยการศูนย์ กีฬาและบุคลที่เกี่ยวข้องซึ่งสะท้อนข้อมูลว่า ในปัจจุบัน (พ.ศ.2558) ศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีอายุการใช้งานมาแล้ว มากกว่า สิบเจ็ดปี สภาพของสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เริ่มเสื่อมสภาพไปตามอายุการใช้งาน ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการให้บริการ รวมถึงกระทบต่อการจัดโปรแกรมกีฬาและการเข้าใช้สถานที่ด้วยเช่นกัน สอดคล้องกับผลการประเมินจากการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ . (องค์การมหาชน) รอบที่ 1 ที่ให้ข้อสรุปว่า ศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒนั้น เป็นศูนย์กีฬาที่ทันสมัยในระดับหนึ่ง และบริบท ของพันธกิจนั้น เน้นการใช้เป็นห้องปฏิบัติการสำหรับนิสิตคณะพลศึกษา และการให้บริการแก่บุคคลทั่วไปในรูปแบบต่างๆ เช่น ฟิตเนสเซ็นเตอร์ แอโรบิค และสระว่ายน้ำ ซึ่งการที่ศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีสนามกีฬาและอุปกรณ์ที่ทันสมัยนั้น นับว่าเป็นจุดแข็งที่สามารถนำไปสู่การให้บริการแก่ประชาชน นิสิต และคณาจารย์ เพื่อหารายได้แก่มหาวิทยาลัยได้เป็นอย่างดี โดยคณะกรรมการผู้ตรวจประเมินได้ให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินการเพื่อพัฒนาศูนย์กีฬา ไว้ใน สองประเด็นหลัก คือ ควรจัดระบบศูนย์กีฬา ให้เป็นแหล่งรายได้และมีกิจกรรมอยู่ ต่อเนื่องเพื่อใช้ประโยชน์อาคารสถานที่ โครงสร้างพื้นฐานและอุปกรณ์กีฬาให้คุ้มค่ากับการลงทุน และควรจัดระบบดูแลอาคารสถานที่ให้ทรงสภาพและใช้งานได้ดีอยู่เสมอ เนื่องจากสนามกีฬามหาวิทยาลัยขนาดใหญ่ มักมีปัญหาด้านงบประมาณในการทำนุบำรุงและซ่อมแซมอาคารสถานที่และอุปกรณ์

สภาพการณ์ที่เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆอย่างต่อเนื่อง ยกตัวอย่างเช่น ความรวดเร็วในการติดต่อสื่อสารของโครงการสมาร์ทโปรวินซ์ (Smart Province) ที่ใช้จังหวัดนครนายกเป็นต้นแบบ การก่อสร้างรถไฟรางคู่จากนโยบายของรัฐ และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในการเข้าสู่ประชาคม มาอาเซียน ในปี พ.ศ.2558 ส่งผลให้เกิดการปรับเปลี่ยนช่วงเวลาในแต่ละภาคเรียน การมีนิสิต บุคลากรต่างชาติ ต่างศาสนา ต่างวัฒนธรรม มาใช้บริการร่วมกัน รวมถึงสภาพปัญหาสิ่งแวดล้อม เช่น น้ำท่วม ความแห้งแล้ง ล้วนแต่มีผลกระทบต่อสภาพพื้นที่และการให้บริการ เมื่อประกอบกับกา รเพิ่มขึ้นของจำนวนนิสิตและบุคลากร อันเป็นผลจากนโยบายของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการย้ายบางหน่วยงานมาองครักษ์ ส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของปริมาณการใช้สถานที่ การใช้พลังงานทั้งน้ำประปาและไฟฟ้า ฯลฯ ซึ่งสิ่งต่างๆเหล่านี้ส่งผลให้ศูนย์กีฬา จำเป็นที่จะต้องปรับเวลา รูปแบบของกิจกรรมต่างๆที่ให้บริการอยู่ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพของสังคมและบริบทต่างๆที่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาของอนาคต ทั้งทางด้านกายภาพ ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยที่จะส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการโครงการนันทนาการหลายด้านด้วย กันในอนาคต (ชูชีพ เยาวพัฒน์. 2543: 166-168)

ดังนั้น ศูนย์กีฬา จึงควรมีการปรับตัว เตรียมความพร้อม และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงต่างๆที่จะเกิดขึ้น เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อม และรองรับต่อกระแสความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต การศึกษาถึง “อนาคตภาพ” (Scenario) ของศูนย์กีฬา จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง โดยที่แนวคิดของการศึกษาอนาคต

นั้น เป็นการศึกษาศักยภาพของการเปลี่ยนแปลงสิ่งต่างๆที่ทำให้เกิดความแตกต่างในอนาคต สามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพองค์การ ทำให้มีการตัดสินใจที่มีคุณภาพ โดยที่การศึกษอนาคตนั้นไม่ได้มุ่งเน้นเฉพาะในเรื่องของเศรษฐกิจ วิเคราะห์เรื่องของสังคม หรือทำนายความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเท่านั้น แต่เป็นการตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงที่อาศัยความรู้ทางสหวิทยาการในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิต เพื่อค้นหาปฏิสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการสร้างสรรคในกลุ่ม คนรุ่นต่อไป (Glenn, 1999 European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions, 2003) จากความสำคัญของการศึกษอนาคต และความจำเป็นที่ศูนย์กีฬา จะต้องมีการเตรียมความพร้อม เพื่อปรับปรุง พัฒนาการบริหารจัดการที่เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบจากปัจจัยต่างๆ ในอนาคต ผู้วิจัยจึงได้กำหนดแนวทางในการศึกษอนาคตภาพ การจัดการนั้นหนทางการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567) โดยใช้วิธีการวิจัยอนาคต ซึ่งเป็นการมองไปในอนาคตในระยะอีกสิบปีข้างหน้าจากเวลานับจากเวลาในการเก็บข้อมูล ด้วยเทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ อีเอฟอาร์ (EFR: Ethnographic future research) ซึ่งพัฒนาขึ้นโดยศาสตราจารย์ เกียรติคุณ โรเบิร์ต บี. เท็กซ์เตอร์ แห่งมหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด ประเทศสหรัฐอเมริกา (ชาติรี มูลสถาน. 2552: 73) เพื่อให้ได้ภาพอนาคตการจัดการนั้นหนทางการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567) ซึ่งประกอบด้วยอนาคตภาพที่เป็นทางเลือก (Alternative) สามภาพเรียงลำดับต่อเนื่องกันไป คือ อนาคตภาพด้านบวกหรือภาพอนาคตที่พึงประสงค์ ที่ต้องการให้เกิดขึ้น (Optimistic realistic scenario) อนาคตภาพด้านลบหรือภาพอนาคตที่ไม่พึงประสงค์ ที่ไม่ต้องการให้เกิดขึ้น (Pessimistic realistic scenario) และอนาคตภาพด้านที่เป็นไปได้มากที่สุด (Most probable scenario) โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อให้ได้สารสนเทศวิจัยที่สะท้อนภาพการจัดการนั้นหนทางการของศูนย์กีฬาที่ชัดเจน ก่อเกิดสารสนเทศด้านการบริหารแก่ผู้บริหารและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปใช้ในการวางแผน การกำหนดนโยบาย การตัดสินใจ ตลอดจนไปถึงการกำหนดยุทธวิธี (Strategies) และกลวิธี (Tactics) ต่างๆ เพื่อนำไปสู่ภาพอนาคตที่พึงประสงค์ และหาแนวทางป้องกันไม่ให้ภาพที่ไม่พึงประสงค์เกิดขึ้น ตลอดจน สามารถเตรียมพร้อมรับมือกับสถานการณ์ที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ของการจัดการด้านนั้นหนทางการ ของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในอนาคตต่อไปได้อย่างเหมาะสมและมีคุณภาพ

คำถามการวิจัย

อนาคต ภาพการจัดการนั้นหนทางการ ของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ใน ทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567) ด้านบวก ด้านลบ ด้านที่เป็นไปได้ มากที่สุด และแนวทางการนำสู่ภาพอนาคต (Driving process) จะเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อสร้างอนาคตภาพ ด้านบวก ด้านลบ ด้านที่เป็นไปได้มากที่สุด และแนวทางการนำสู่ภาพอนาคต (Driving process) ของการจัดการนั้นหนทางการศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567)

ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิจัย

1. การวิเคราะห์ เหตุการณ์ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยต่างๆ เป็นการวิเคราะห์ภายใต้บริบทของปัจจัยทางสังคม วัฒนธรรม ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลาบนพื้นฐานข้อมูลในปัจจุบันและข้อมูลจากการคาดการณ์ถึงแนวโน้มในอนาคต การศึกษาเหตุการณ์ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงต่างๆจึงวิเคราะห์ในระยะเวลา 10 ปีข้างหน้า ทั้งนี้เพื่อให้การคาดการณ์แนวโน้มไม่ยาวไกลเกินไปจนอาจไม่สามารถคาดการณ์ได้และไม่สั้นเกินไปจนอาจไม่เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นบุคคลที่มีความรอบรู้ ความชำนาญ และมีประสบการณ์ด้านการจัดการกีฬา นันทนาการ อีกทั้งยังเข้าใจในบริบทของศูนย์กีฬาได้เป็นอย่างดี มีศักยภาพสำหรับการให้ความคิดเห็นและแสดงมุมมองต่ออนาคตภาพการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา ทั้งภาพอนาคตด้านบวก (Optimistic scenario) ภาพด้านลบ (Pessimistic scenario) และภาพที่เป็นไปได้มากที่สุด (Most probable scenario)

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงอนาคต (Future research) ด้วยเทคนิคการวิจัยแบบ อีเอฟอาร์ (EFR: Ethnographic Futures Research) เทคนิควงล้ออนาคต (Future wheel) การเขียนภาพอนาคต (Scenario writing) เพื่อการศึกษาอนาคตภาพการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภายในช่วงสิบปีข้างหน้า (พ.ศ.2558-2567) โดยกำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา ในการวิจัยนี้ มุ่งศึกษาอนาคตภาพการจัดการนันทนาการ ในด้านต่างๆ ดังนี้

- 1) ด้านรูปแบบโปรแกรมและบริการทางนันทนาการ
- 2) ด้านบุคลากร
- 3) ด้านงบประมาณ
- 4) ด้านกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวก
- 5) ด้านการตลาด
- 6) ด้านกระบวนการจัดการ

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการกีฬา นันทนาการและเข้าใจบริบทการเปลี่ยนแปลงของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นอย่างดี ผู้มีบทบาทหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย ผู้มีหน้าที่หรือเคยปฏิบัติหน้าที่ในการดำเนินงานของศูนย์กีฬา ผู้บริหารหรือนักวิชาการที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการจัดการ กีฬา นันทนาการ และผู้ใช้บริการทั้งทางตรงและทางอ้อม จำนวน 26 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive selection) ตามเกณฑ์ คัดเข้า (inclusion criteria) ที่กำหนด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. **เชิงวิชาการ** เกิดการพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการนันทนาการ จากศูนย์กีฬา โดยใช้หลักการในการสร้างภาพอนาคตอย่างเป็นระบบ ซึ่งสามารถไปใช้เป็นกรอบแนวคิดต่อยอดงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาอนาคตการจัดการนันทนาการในขอบข่ายอื่นๆได้

2. **เชิงนโยบาย** ได้ภาพของการจัดการนันทนาการศูนย์กีฬาที่ชัดเจนขึ้น ทั้ง อดีต ปัจจุบันและอนาคต เป็นสารสนเทศ พื้นฐานสำหรับกำหนดนโยบาย การจัดบุคลากร การวางโครงสร้างการบริหาร การวางระบบ

ต่างๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อไปสู่ภาพอนาคตที่พึงประสงค์ และ กำหนดวิธีการหรือ แนวทางป้องกันไม่ให้เกิดภาพที่ไม่ พึงประสงค์เกิดขึ้น

3. เชิงการบริหารจัดการ ได้แนวทางการบริหารจัดการสำหรับหน่วยงานทางด้านนันทนาการ โดยจะ นำไปสู่การจัดการนันทนาการที่สมบูรณ์แบบ ทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อจำกัดของการวิจัย

การศึกษานาตภาพการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษ หน้า (พ.ศ.2558-2567) เป็นการศึกษาเกี่ยวกับแนวโน้มต่างๆ โดยศึกษาจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับศูนย์ กีฬา และจากการแสดงมโนทัศน์ของผู้เชี่ยวชาญ ผลการศึกษาที่ ได้ เป็นเหตุการณ์ สถานการณ์ ที่คาดว่าจะ เป็นไปได้หรืออาจจะเกิดขึ้นได้ ทั้งในด้านบวก ด้านลบ และด้านที่เป็นไปได้มากที่สุด ซึ่งไม่จำเป็นต้องเกิดขึ้นจริง ในอนาคต เนื่องจากการวิเคราะห์เหตุการณ์ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยต่างๆ เป็นการวิเคราะห์ภายใต้ บริบทของปัจจัยทางสังคม วัฒนธรรม ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา สภาพการณ์บางอย่างในอนาคตอาจ เกิดจากปัจจัยภายนอกที่ไม่สามารถควบคุมได้ เช่น เหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบจากภัยธรรมชาติ จากนโยบายของ รัฐ นโยบายมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ความผันผวนทางการเมือง หรือวิกฤตสังคมโลก ซึ่งอาจส่งผลให้สิ่งที่ เกิดขึ้นจริงในอนาคตไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาในครั้งนี้ และการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงจิตพิสัย จึงไม่ สามารถกำหนดระดับของความเป็นไปได้ของภาพอนาคตอย่างชัดเจนได้

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ในคำศัพท์ที่สำคัญของการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ ไว้ดังนี้

การจัดการนันทนาการ หมายถึง การนำทรัพยากรทางการบริหารมาใช้จัดกิจกรรมในการให้บริการ หรือเสริมสร้างประสบการณ์นันทนาการ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการจนเกิดความพึงพอใจ โดย ครอบคลุมเนื้อหาในด้านต่างๆ ดังนี้ 1) รูปแบบโปรแกรมและบริการทางนันทนาการ 2) ด้านบุคลากร 3) ด้าน งบประมาณ 4) ด้านกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวก 5) ด้านการตลาด 6) ด้านกระบวนการจัดการ

ศูนย์กีฬา หมายถึง ศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในปัจจุบันมีภารกิจ ความรับผิดชอบใน การให้บริการทางการกีฬาและนันทนาการ แก่นิสิต บุคลากรของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และ บุคคลภายนอก

ทศวรรษหน้า (Next Decade) หมายถึง ภายในช่วงเวลา พ.ศ.2558-พ.ศ.2567

ผู้เชี่ยวชาญ (Expert) หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญในงานวิจัยนี้ เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญ มีความรู้และ ประสบการณ์สูง ซึ่งมีศักยภาพสำหรับการให้ความเห็น ทศนคติ และมโนทัศน์ ต่ออนาคตภาพการจัดการ นันทนาการของศูนย์กีฬามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567) ทั้งภาพอนาคต ด้านบวก (Optimistic Scenario) ภาพอนาคตด้านลบ (Pessimistic scenario) และภาพที่เป็นไปได้มากที่สุด (Most probable scenario)

ปัจจัยภายนอก หมายถึง ปัจจัยต่างๆที่เกิดจากสภาพแวดล้อมทั่วไป ซึ่งมีผลกระทบต่อองค์การทุกแห่ง ไม่ได้มีผลกระทบเพียงเฉพาะองค์การใดองค์การหนึ่งเท่านั้น โดยจำแนกออกเป็น สองระดับคือ 1) ระดับมหภาค เป็นเหตุการณ์ที่ควบคุมไม่ได้ ส่งผลกระทบโดยอ้อมต่อศูนย์กีฬา ได้แก่ การเมือง เศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี และธรรมชาติ และ 2) ระดับจุลภาค ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่ควบคุมไม่ได้ ถ้าควบคุมได้ก็ในระยะสั้น ส่งผลกระทบโดยตรงต่อศูนย์กีฬา ได้แก่ สถานการณ์นั้นทางการเมืองและการใช้เวลาว่าง การคมนาคม คู่แข่งขันทางการตลาด นโยบายมหาวิทยาลัย นโยบายคณะพลศึกษา

ปัจจัยภายใน หมายถึง ปัจจัยต่างๆที่ขึ้นกับทรัพยากร และความสามารถของศูนย์กีฬาเอง ได้แก่ บุคลากร งบประมาณ กายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวก

เหตุการณ์ขับเคลื่อน (Driving force) หมายถึง เหตุการณ์สำคัญที่มีผลต่อการขับเคลื่อนอนาคตภาพ การจัดการนั้นทางการเมืองการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ หากเหตุการณ์ขับเคลื่อนเกิดขึ้น จะส่งผลให้อนาคตภาพของศูนย์กีฬาในแต่ละมิติ มีโอกาสเกิดขึ้นได้จริง

อนาคตภาพ หมายถึง มโนภาพแห่งอนาคต (Scenario) เป็นเรื่องราวแห่งอนาคตที่จินตนาการขึ้น (Imagined “future history”) ซึ่งสามารถเกิดขึ้นได้ (Could be) หรืออาจจะเกิดขึ้น (Might be) หรือมีความเป็นไปได้มากที่สุดที่จะเกิดขึ้นได้ (Most likely to be) ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

อนาคตภาพการจัดการนั้นทางการเมืองการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ หมายถึง ภาพที่แสดงสาระเกี่ยวกับลักษณะของอนาคต ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในช่วงระหว่างปี พ.ศ.2558-2567 ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยจำแนกเป็นสามด้าน คือ

1) **ภาพอนาคตด้านบวก (Optimistic scenario)** หมายถึง มโนทัศน์แห่งอนาคตหรือภาพอนาคตที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าเป็นสิ่งที่ดี เป็นสิ่งที่พึงประสงค์อยากให้เกิดขึ้น และมีความเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้นเกี่ยวกับการจัดการนั้นทางการเมืองการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในช่วงปี พ.ศ.2558-2567

2) **ภาพอนาคตด้านลบ (Pessimistic scenario)** หมายถึง มโนทัศน์แห่งอนาคตหรือภาพอนาคตที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าเป็นสิ่งเลวร้ายและไม่พึงประสงค์ แต่มีความเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้น เกี่ยวกับการจัดการนั้นทางการเมืองการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในช่วงปี พ.ศ.2558-2567

3) **ภาพอนาคตด้านที่เป็นไปได้มากที่สุด (Most-probable scenario)** หมายถึง มโนทัศน์แห่งอนาคตหรือภาพอนาคตที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ามีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นได้มากที่สุดเกี่ยวกับการจัดการนั้นทางการเมืองการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในช่วงปี พ.ศ.2558-2567

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องอนาคตภาพการจัดการทางนันทนาการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567) ครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ข้องต่างๆ จากตำรา เอกสารวิชาการ วารสาร รายงานการวิจัยและการสืบค้นข้อมูลผ่านระบบอินเทอร์เน็ต เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการทำความเข้าใจ และประมวลประเด็นสำคัญที่แสดงถึงอนาคตภาพ การจัดการทางนันทนาการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567) ทั้งในประเทศและ ต่างประเทศ ซึ่งสามารถประมวลรายละเอียดในแต่ละประเด็นตามหัวข้อต่อไปนี้

1. แนวคิด และหลักการนันทนาการ

- 1.1 ความหมายของนันทนาการ
- 1.2 ประโยชน์ และคุณค่าของนันทนาการ
- 1.3 ขอบข่ายของกิจกรรมนันทนาการ
- 1.4 นันทนาการกับการใช้เวลาว่าง
- 1.5 แรงจูงใจผู้เข้าร่วมกิจกรรมการใช้เวลาว่าง
- 1.6 ปัจจัยทางสังคมที่ส่งเสริมการเข้าร่วมนันทนาการ และการบริการการใช้เวลาว่าง
- 1.7 ความหมายของเวลาว่าง
- 1.8 ความสัมพันธ์ของเวลาว่าง (Leisure) นันทนาการ (Recreation) การเล่น (Play) และความพอใจ (Pleasure)

2. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการนันทนาการ

- 2.1 ปัจจัยที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในอนาคต
- 2.2 นันทนาการกับศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพอื่น

3. แนวโน้มนันทนาการ และการจัดการนันทนาการในอนาคต

- 3.1 แนวโน้มในการผลิตบุคลากรในอนาคต
- 3.2 แนวโน้มของการจัดกิจกรรมนันทนาการ
- 3.3 ปัญหาการจัดการนันทนาการที่จะต้องเผชิญในอนาคต

4. การบริหารจัดการนันทนาการของหน่วยงานภาครัฐ

- 4.1 หน่วยงานภาครัฐที่เป็นเจ้าภาพในการจัดการนันทนาการ
- 4.2 หน่วยงานภาครัฐที่เป็นองค์กรเครือข่ายในการจัดการนันทนาการ

5. ศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จากอดีต-ปัจจุบัน

- 5.1 ความเป็นมาของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- 5.2 ปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ และภารกิจ
- 5.3 แผนยุทธศาสตร์ และแผนดำเนินงาน

- 5.4 โครงสร้างบริหาร
- 5.5 การแบ่งส่วนงาน
- 5.6 ระบบประกันคุณภาพการศึกษา
- 5.7 ผลการประเมินจากการประเมินคุณภาพภายในของ สมศ. (องค์การมหาชน) รอบที่ 1
- 5.8 สนามกีฬา และสิ่งอำนวยความสะดวก
- 5.9 สภาพปัจจุบันของการจัดการนันทนาการศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- 6. ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัยอนาคต
 - 6.1 ความหมายของการวิจัยอนาคต
 - 6.2 ความเชื่อพื้นฐานของนักอนาคตนิยม
 - 6.3 จุดมุ่งหมายของการวิจัยอนาคต
 - 6.4 หลักการอนาคตปรัทัศน์
 - 6.5 ลักษณะของการวิจัยอนาคต
 - 6.6 ความสำคัญของการศึกษาอนาคต
 - 6.7 ประโยชน์ของการศึกษาอนาคต
 - 6.8 วิธีการทำนายอนาคต
- 7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 7.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ
 - 7.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศไทย
- 8. กรอบแนวคิดการวิจัย

1. แนวคิด และหลักการนันทนาการ

นันทนาการเป็นกิจกรรมที่สร้างความสนุกสนานเพลิดเพลิน ผ่อนคลายความเครียดจากการทำงานสร้างคุณค่าในเรื่องการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์แก่บุคคลทุกเพศทุกวัยในทุกช่วงชีวิตของประชาชน การเข้าร่วมในกิจกรรมนันทนาการจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต กิจกรรมนันทนาการเป็นกิจกรรมทางสังคมรูปแบบหนึ่งที่มีความหลากหลาย มีการจัดบริการทั้งในส่วนของภาครัฐและเอกชน เป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจหรือออกกำลังกาย เช่น สวนสาธารณะ สนามกีฬา สนามเด็กเล่น พิพิธภัณฑ์สถาน เป็นแหล่งสร้างงานและรายได้ให้แก่องค์การธุรกิจ เช่น โรงภาพยนตร์ โรงละคร สโมสรกีฬาและออกกำลังกาย เป็นต้น

1.1 ความหมายของนันทนาการ

มีนักวิชาการ นักการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนันทนาการ ได้ให้ความหมาย คำว่า นันทนาการ (Recreation) ดังต่อไปนี้

จรินทร์ ธานีรัตน์ (2528: 14) ให้ความหมายของนันทนาการว่า หมายถึง กิจกรรมที่กระทำในเวลาว่าง โดยใช้ความสมัครใจเป็นหลัก ไม่มีการบังคับ และได้รับความพึงพอใจความเพลิดเพลินจากกิจกรรมนั้นเป็นหลักสำคัญ

สุรเชษฐ์ เชษฐมาส (2526: 4) ให้ความหมายของนันทนาการว่า ต้องเป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดผลดีต่อร่างกาย จิตใจหรืออารมณ์ต่อผู้เข้าร่วมโครงการ กิจกรรมที่ทำในเวลาว่าง และด้วยความสมัครใจของผู้กระทำเอง กิจกรรมนั้นจะต้องเป็นที่พึงประสงค์ไม่เป็นไปในทางอบายมุข

กมล ชินพงศ์ (2532: 1) กล่าวว่า นันทนาการ หมายถึง กิจกรรมที่กระทำในเวลาว่าง โดยความสมัครใจเป็นหลัก ไม่มีการบังคับ และได้รับความพึงพอใจ เพลิดเพลินใจจากกิจกรรมนั้นๆ และกิจกรรมที่จะกระทำต้องเป็นที่พึงประสงค์ของสังคม ไม่เป็นไปในทางอบายมุข

สมบัติ กาญจนกิจ (2544: 14) ให้ความหมายของนันทนาการไว้สี่ความหมาย ดังนี้

1. นันทนาการ หมายถึง การทำให้สดชื่น หรือการสร้างพลังขึ้นมาใหม่
2. นันทนาการ หมายถึง กิจกรรมซึ่งมีรูปแบบกิจกรรมที่หลากหลาย
3. นันทนาการ หมายถึง กระบวนการพัฒนาประสบการณ์หรือพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลหรือสังคม
4. นันทนาการ หมายถึง สวัสดิการสังคม ซึ่งรัฐบาลจะต้องมีหน้าที่จัดการให้บริการแก่ชุมชนเพื่อสร้างบรรยากาศของเมืองให้น่าอยู่

ซึ่งเมื่อพิจารณาความหมายของนันทนาการ สี่ประการดังกล่าว สรุปได้ว่า นันทนาการประกอบด้วยกิจกรรมที่กระทำในเวลาว่าง ทำด้วยความสมัครใจเพื่อก่อให้เกิดความพึงพอใจความสุขใจ อันมีส่วนช่วยในการพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยรัฐบาลต้องมีหน้าที่จัดนันทนาการให้แก่ประชาชน เช่น สวนสาธารณะ สนามกีฬา สนามเด็กเล่น สวนสุขภาพ ศูนย์ฝึกงานฝีมือ ศูนย์ศิลปหัตถกรรมฯลฯ เพื่อให้ประชาชนได้ทำกิจกรรมอันมีส่วนช่วยในการพัฒนาคุณภาพชีวิต

บัทเลอร์ (Butler. 1959: 3) กล่าวว่า นันทนาการ หมายถึง กิจกรรมที่กระทำในเวลาว่างซึ่งเป็นเรื่องตรงกันข้ามกับการทำงาน นันทนาการแต่ละบุคคลไม่เหมือนกัน จะแปรผันไปตามรสนิยม เวลา อายุ และความต้องการของแต่ละบุคคล

สมบัติ กาญจนกิจ (2544: 26) กล่าวว่า นันทนาการเป็นสื่อสำหรับการสนองความพึงพอใจ ความต้องการของมนุษย์ ซึ่งอยู่ภายใต้แรงขับ และความกดดันภายใน นันทนาการเป็นการแสดงออกในทางที่ดีต่อความต้องการในการใช้เวลาว่าง

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2554: 435) ให้ความหมายคำว่า นันทนาการ หมายถึง กิจกรรมที่ทำตามความสมัครใจในยามว่างเพื่อให้เกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลิน และผ่อนคลายความตึงเครียด การสราญใจ

ความหมายทั้งหมดข้างต้น สรุปได้ว่า นันทนาการ (Recreation) หมายถึง กิจกรรมที่ทำตามความสมัครใจในยามว่างเพื่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินและผ่อนคลายความตึงเครียด ก่อให้เกิดผลดีต่อร่างกาย จิตใจหรืออารมณ์ การทำกิจกรรมเป็นที่พึงประสงค์ของสังคม ไม่เป็นไปในทางอบายมุข เป็นการทำให้สดชื่น (Refresh) หรือการสร้างพลังขึ้นมาใหม่ (Re-creation) ซึ่งมีรูปแบบกิจกรรมที่หลากหลาย เป็นกระบวนการพัฒนาประสบการณ์หรือพัฒนาคุณภาพชีวิตหรืออาจจะพัฒนาสติปัญญาและร่างกาย เป็นสวัสดิการสังคมซึ่งรัฐบาลจะต้องมีหน้าที่จัดการเพื่อให้บริการแก่ประชาชน นันทนาการเป็นการแสดงออกในทางที่ดีต่อความต้องการในการใช้เวลาว่างของบุคคล เป็นการตอบสนองความพึงพอใจ ซึ่งมนุษย์มีความต้องการที่แตกต่างกันจึงเลือกปฏิบัติกิจกรรมตามความสนใจและความพอใจของแต่ละบุคคล

1.2 ประโยชน์ และคุณค่าของนันทนาการ

คุณค่าของนันทนาการ หมายถึง คุณค่าที่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมทำให้เกิดพัฒนาการทางด้านต่างๆ ทำให้อารมณ์ จิตใจ สดชื่น ฟื้นฟูสุขภาพปกติหายจากการเหน็ดเหนื่อย เมื่อยล้า มีผู้กล่าวถึงคุณค่าทางนันทนาการไว้หลายรูปแบบ เช่น ประโยชน์ของนันทนาการ วัตถุประสงค์ของนันทนาการ ซึ่งทั้งหมดก็หมายถึง สิ่ง que ผู้เข้าร่วมกิจกรรมจะได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการนั่นเอง

ไวส์คอฟฟ์ (คงศักดิ์ เจริญรักษ์. 2527: 80; อ้างอิงจาก Weiskopf. 1976: 38) กล่าวถึงคุณค่าของนันทนาการที่ส่งผลต่อการเจริญเติบโตและพัฒนาการในด้านต่างๆ ต่อผู้เข้าร่วม ดังนี้

1. นันทนาการกับผลทางด้านจิตใจ เป็นที่ยอมรับกันว่า กิจกรรมนันทนาการเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการที่จะป้องกันบุคคลที่ป่วยทางด้านจิตใจ และยังใช้ในด้านกาฟื้นฟูให้จิตใจให้กลับสู่สภาพเดิมได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนั้นแล้วปัญหาอื่นๆที่ทำให้ทุกคนเกิดความคับข้องใจหรือความวิตกกังวลก็จะถูกกลืนไปได้เมื่อบุคคลเหล่านั้นได้เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อมก็ตาม กิจกรรมที่ทำเป็นกลุ่มหรือคณะจะได้ผลดีต่อจิตใจมาก โดยเฉพาะทางด้านกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ ด้านเกมและกีฬา

2. นันทนาการกับผลทางด้านร่างกาย กิจกรรมนันทนาการประเภทเกมและกีฬา จะช่วยเสริมสร้างสมรรถภาพทางกายให้กับผู้เข้าร่วมได้เป็นอย่างดี ทำให้อารมณ์ได้รับการพัฒนาทุกด้าน ส่งเสริมการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพของระบบภายในร่างกาย โดยเฉพาะระบบการไหลเวียนโลหิต ระบบประสาท ระบบการ

หายใจ ระบบกล้ามเนื้อและระบบ ขยับถ่ายของเสีย เมื่อร่างกายแข็งแรงก็จะมีผลทำให้สามารถประกอบภารกิจประจำวันได้ดียิ่งขึ้น

3. นันทนาการกับผลทางสังคม กิจกรรมนันทนาการเปิดโอกาสให้บุคคลที่เข้าร่วมมีการทำงาน และรับผิดชอบร่วมกัน มีการติดต่อประสานงานเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกัน จึงเป็นการส่งเสริมให้การอยู่ร่วมกันในสังคมเป็นไปด้วยความราบรื่น

สมบัติ กาญจนกิจ (2535: 41) ได้กล่าวถึงประโยชน์และคุณค่าของนันทนาการไว้ ดังต่อไปนี้

1. ช่วยให้บุคคลและชุมชนได้รับความสุข สนุกสนาน มีความสุขในชีวิต
2. ช่วยบุคคลและชุมชนพัฒนาสุขภาพจิต และสมรรถภาพทางกายที่ดี
3. ช่วยป้องกันปัญหาอาชญากรรมและพฤติกรรมเบี่ยงเบนในทางไม่พึงประสงค์ของเยาวชน
4. ส่งเสริมความเป็นพลเมืองดี
5. ส่งเสริมการพัฒนาอารมณ์สุข
6. ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของชาติ
7. ส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
8. ส่งเสริมในเรื่องการบำบัดรักษา
9. ส่งเสริมมนุษยสัมพันธ์ การทำงานเป็นทีม
10. ส่งเสริมบำรุงขวัญทหารและตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ตามชายแดน

รังสฤษดิ์ เสริฐดิษฐ์ (2540: 40) กล่าวว่า นันทนาการเป็นปัจจัยที่สำคัญของชีวิตมนุษย์ในอันที่จะนำมาซึ่งความสุข ความพอใจ ความหรรษา ร่าเริงและก่อให้เกิดความมานะพยายามที่จะแสวงหาสรรพสิ่งมากมาย

แมคคลีน (McClean. 2005: 39) กล่าวว่า นันทนาการเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นภายใต้เงื่อนไขหรือการสร้างแรงจูงใจ เป็นกระบวนการหรือสภาวะบางสิ่งบางอย่างที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล ในขณะที่เข้าร่วมกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งด้วยความรู้สึกถึงการได้รับในสิ่งที่มีความคาดหวัง เป็นการได้รับรู้เข้าใจถึงสถาบันทางสังคม เป็นองค์ความรู้ เป็นวิชาชีพแขนงหนึ่งซึ่งมีลักษณะที่สำคัญต่อไปนี้

1. นันทนาการมีความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมทางกาย ทางจิตใจ ทางสังคมหรือทางอารมณ์ของผู้เข้าร่วม ซึ่งในทางตรงกันข้ามกับการอยู่นิ่งเฉย การปล่อยเวลาให้ว่างเปล่า หรือการนอนหลับพักผ่อน
2. นันทนาการประกอบด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น กีฬา เกม ความเชี่ยวชาญทางช่าง งานศิลปะ ดนตรี การละคร การเดินทาง งานอดิเรก และกิจกรรมทางสังคม การทำกิจกรรม เหล่านี้ อาจจะทำเป็นรายบุคคล หรือเข้าร่วมเป็นกลุ่ม ทำเป็นประจำ เป็นครั้งคราว สามารถเข้าร่วมได้ตลอดเวลา หรือตลอดช่วงชีวิต
3. การเลือกกิจกรรมหรือการเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสมัครใจ อีสรระจากการบีบบังคับหรือตกอยู่ในภาวะหน้าที่

4. นันทนาการเกิดจากแรงจูงใจภายในที่เกิดขึ้นทันทีทันใด และมีความปรารถนาที่จะได้รับความพอใจของแต่ละบุคคล มากกว่าเป้าหมายอื่นใดหรือสิ่งของรางวัล

5. นันทนาการเป็นสภาวะที่ขึ้นอยู่กับจิตใจ เป็นวิถีทางหรือทัศนคติของแต่ละบุคคล ที่มีความรู้สึกเกี่ยวกับกิจกรรมที่เขาเลือกปฏิบัติ

6. นันทนาการนอกจะเป็นแรงจูงใจเบื้องต้นในการแสวงหาความยินดี ความพอใจซึ่งอาจจะทำให้เกิดการพัฒนาทางสติปัญญา ทางกายหรือความต้องการทางสังคม และในบางกรณีก็ก่อให้เกิดความสนุกสนานตามธรรมชาติ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการจะต้องระมัดระวังในเรื่องความมี วินัยในตนเองซึ่งในบางครั้งอาจจะทำให้เกิดความขัดข้องใจหรือความปวดร้าวตามมา

จากประโยชน์ของนันทนาการที่กล่าวถึงข้างต้น สรุปได้ว่า นันทนาการเป็นกระบวนการทำกิจกรรมในเวลาว่างด้วยความสมัครใจ ทำแล้วก่อให้เกิดความสุข ความสนุกสนาน เกิดความพึงพอใจ ผ่อนคลายความตึงเครียด ช่วยพัฒนาตนเองในด้านอารมณ์ สังคม สติปัญญาและการพัฒนาคุณภาพชีวิต กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ก่อให้เกิดประโยชน์และคุณค่าต่อผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรม ไม่ว่าจะเป็นผู้ที่ลงมือกระทำกิจกรรมด้วยตนเอง เช่น การเล่นกีฬา การออกกำลังกาย การเล่นดนตรี การทำงานศิลปะ หรือเป็นผู้รับฟัง เป็นผู้ชม เช่น ชมการแสดงดนตรี ละคร ฟังดนตรี เข้าชมกีฬาประเภทต่างๆ ซึ่งทำให้เกิดพัฒนาการทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม อีกทั้งช่วยในการบำบัดรักษาฟื้นฟูสภาพร่างกายให้ดีขึ้น จึงนับว่าเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ชีวิตมนุษย์เกิดความสุข นอกจากนั้นกิจกรรมนันทนาการยังช่วยส่งเสริมคุณภาพชีวิตของคนในสังคม ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

1.3 ขอบข่ายของกิจกรรมนันทนาการ

สมบัติ กาญจนกิจ (2544 : 38-39) กล่าวถึง ขอบข่ายของกิจกรรมนันทนาการว่า โดยทั่วไปแล้วกิจกรรมนันทนาการควรจะอยู่ในลักษณะที่เป็นกิจกรรมเหล่านี้คือ

1. กิจกรรมนันทนาการศิลปหัตถกรรม หมายถึง การประดิษฐ์สิ่งของต่างๆด้วยมือ หรืองานด้านศิลปะที่ทำขึ้นด้วยมือในเวลาว่างและมีได้ทำเป็นอาชีพ หรือหวังผลกำไรใดๆ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะความสามารถในการใช้มือสร้างงานฝีมือ เพื่อพัฒนาอารมณ์สุข กิจกรรมเหล่านี้ เช่น งานเย็บปักถักร้อย การวาดภาพ แกะสลัก งานไม้ งานปั้น งานประดิษฐ์สิ่งต่างๆ

2. กิจกรรมนันทนาการเกม กีฬา หมายถึง กิจกรรมที่ใช้ความสัมพันธ์กันระหว่างสติปัญญา การเคลื่อนไหวความทนทานและพละกำลังของร่างกายในการประกอบกิจกรรม บางกิจกรรมมีการใช้อุปกรณ์ต่างๆ เช่น ลูกบอล ไม้ตีหรืออุปกรณ์อื่นที่ใช้ประกอบในการเล่น กิจกรรมประเภทนี้มักใช้สถานที่ในการเล่น เช่น สนามหญ้า ลานกว้าง โรงยิมเนเซียม ในการเล่นหรือการแข่งขันจะมีกฎกติกาเฉพาะแต่ละชนิดของเกมกีฬา

3. กิจกรรมนันทนาการการเดินรำ หมายถึง กิจกรรมการแสดงออกผ่านการเคลื่อนไหว เป็นการแสดงความสามารถในการเคลื่อนไหวประกอบดนตรี เช่น การกระโดด การหัน การยืดตัว การย่อตัว การหมุน การยกขึ้น การสไลด์ เป็นการแสดงออกถึงอารมณ์และเหตุการณ์ต่างๆ เช่น ความสุข ความเสียใจ ความรัก การสงคราม การบูชาในพิธีต่างๆ

4. กิจกรรมนันทนาการการท่องเที่ยวทัศนศึกษา เป็นกิจกรรมที่เสริมสร้างประสบการณ์ชีวิตในการเดินทางท่องเที่ยวไปยังสถานที่ต่างๆที่มีสิ่งดึงดูดความสนใจในหลายรูปแบบ เป็นกิจกรรมที่บุคคลให้ความสนใจและนิยมเลือกทำกันมาก

5. กิจกรรมนันทนาการการพัฒนาจิตใจและความสงบสุข หมายถึง กิจกรรมนันทนาการที่จัดขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาอารมณ์สุขของมนุษย์ ซึ่งอารมณ์สุขมีสองประเภท ได้แก่ อารมณ์สนุกสนาน เช่น การเต้นรำ การเล่นเกมกีฬา การท่องเที่ยว ฯลฯ และอารมณ์สงบสุข เป็นกิจกรรมที่ทำให้สงบ มีโอกาสเรียนรู้ตนเอง พัฒนาจิตใจ เช่น การนั่งสมาธิ โยคะ มวยจีน การผ่อนคลายกล้ามเนื้อ ดนตรีบำบัด การศึกษาธรรมชาติ เป็นต้น

6. กิจกรรมนันทนาการการละคร หมายถึง การเล่นละครทุกชนิด เป็นกิจกรรมการแสดงออกซึ่งมีเสียงหรือมีท่าทางประกอบการแสดง ทำให้เกิดความสุขสนุกสนานเพลิดเพลิน เช่น ละครแบบสร้างสรรค์ ละครส่งเสริมจินตนาการ หรือเกมการละคร ละครแบบเป็นพิธี ละครร้อง ละครรำ ละครพูด เป็นต้น

7. กิจกรรมนันทนาการงานอดิเรก หมายถึง กิจกรรมที่ส่งเสริมการสร้างประสบการณ์ชีวิตกระทำด้วยความเต็มใจในช่วงเวลาอิสระ เพื่อเป็นการพักผ่อน หย่อนใจ เช่น การสะสมสิ่งของ การปลูกพืช การเลี้ยงสัตว์ การประดิษฐ์สิ่งของต่างๆ

8. กิจกรรมนันทนาการการดนตรีและร้องเพลง หมายถึง กิจกรรมทางด้านดนตรีทุกชนิด ซึ่งดนตรีเป็นภาษากลางที่ใช้สื่อสารหรือถ่ายทอดความรู้สึกของมวลมนุษยชาติและเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวัน

9. กิจกรรมนันทนาการกลางแจ้งและนอกเมือง หมายถึง กิจกรรมที่ส่งเสริมให้บุคคลมีโอกาสใกล้ชิดธรรมชาติ จัดขึ้นโดยอาศัยสถานที่และสภาพแวดล้อมที่เป็นธรรมชาติ เช่น สวนสาธารณะ การอยู่ค่ายพักแรม หรือการนำนักเรียนไปทัศนศึกษาในสถานที่ต่างๆ

10. กิจกรรมนันทนาการทางสังคม หมายถึง กิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมโอกาสสร้าง มนุษย์สัมพันธ์ และสร้างความสามัคคีอันดีต่อเพื่อนมนุษย์

11. กิจกรรมนันทนาการพิเศษ หมายถึง กิจกรรมที่จัดขึ้นเนื่องในโอกาสพิเศษในวันสำคัญ เช่น การจัดงานสังสรรค์ประจำปี งานประจำปี การจัดงานเทศกาลวันปีใหม่ วันเด็ก วันตรุษจีน วันสงกรานต์ วันลอยกระทง วันคริสต์มาส เป็นต้น

12. กิจกรรมนันทนาการวรรณกรรม หมายถึง กิจกรรมที่ส่งเสริมให้บุคคลพัฒนาทักษะความรู้ด้านการอ่าน การพูด การเขียน ก่อให้เกิดการสร้างความคิด ความสนุกสนานจากการอ่าน เช่น นวนิยาย การ์ตูน เกิดการสร้างจินตนาการ มีทักษะในการใช้ภาษา เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สร้างบุคลิกภาพที่ดีให้กับตนเอง ในด้านการใช้ภาษา

13. กิจกรรมนันทนาการการบริการอาสาสมัคร หมายถึง กิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม การให้และการรับ การร่วมมือของชุมชนอันจะก่อให้เกิดความพึงพอใจและพัฒนาจิตใจของบุคคล เป็นการเสริมสร้างทักษะและพัฒนาคุณภาพชีวิต เช่น อาสาสมัครช่วยงานโรงเรียน ช่วยงานชุมชนและงานอาสาสมัครต่างๆ

14. กิจกรรมนันทนาการการพัฒนาสุขภาพและสมรรถภาพ เป็นกิจกรรมแบบผสมผสานเป็นเรื่องเกี่ยวกับการจัดการสรีรภาพ โดยมีความประสงค์ที่จะพัฒนาด้านสุขภาพ เป็นกิจกรรมนันทนาการ (Wellness) เป็นการจัดการด้านบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการให้ข้อมูลการศึกษาสำหรับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เป็นแรงจูงใจในการให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมกระทำในสิ่งที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสุขภาพและมีทางเป็นไปได้มากที่สุด

15. กิจกรรมนันทนาการกลุ่มสัมพันธ์และมนุษยสัมพันธ์ เป็นกิจกรรมที่ช่วยในการส่งเสริมมนุษยสัมพันธ์การทำงานเป็นทีม การประสานความร่วมมือของกลุ่ม และยังส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้พฤติกรรมกลุ่มของสังคมในวิถีประชาธิปไตย รับผิดชอบต่อผู้นำและผู้ตาม ให้รู้จักหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเอง และของสังคมที่ดี

กิจกรรมนันทนาการมีหลายประเภท มีขอบข่ายที่มีความหลากหลายทั้งในด้านเกม กีฬา ศิลปะ การดนตรี การอ่าน การเขียน กิจกรรมกลางแจ้งนอกเมือง กิจกรรมทางสังคม กิจกรรมทางด้านสุขภาพ กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์และมนุษยสัมพันธ์ ซึ่งนับว่าเป็นการเปิดโอกาสให้บุคคลได้เข้าร่วมกิจกรรมตามความสนใจ ตามความสามารถและความถนัดของตนเอง อีกทั้งยังเป็นการสร้างทางเลือกให้แก่ผู้เข้าร่วมเพื่อลดความเบื่อหน่าย ซึ่งกิจกรรมแต่ละประเภทนั้นให้ประสบการณ์ชีวิตที่แตกต่าง กันในด้านอารมณ์ ความรู้สึก เป็นการสร้างประสบการณ์ที่แปลกใหม่แก่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการประเภทต่าง ๆ นั้นเอง

1.4 นันทนาการกับการใช้เวลาว่าง

การให้บริการนันทนาการและการใช้เวลาว่าง ในด้านการให้สวัสดิการ เป็นหน้าที่ขององค์กรที่จะต้องจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น สนามเด็กเล่น สนามกีฬา สวนสาธารณะ ศูนย์กีฬาทางน้ำ ศูนย์นันทนาการ ชุมชนที่ตั้งอยู่ในแต่ละชุมชน ซึ่งในปัจจุบันนี้จะเห็นได้ว่ารัฐบาลมุ่งเน้นให้มีองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีหน่วยงานที่ใกล้ชิดประชาชนในชนบทก็คือองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ผู้นำชุมชนคือนายกององค์การบริหารส่วนตำบล มีวาระการบริหารงานคราวละสี่ปี และมีคณะกรรมการบริหารงานเพื่อให้เกิดการวางแผนการพัฒนาชุมชนของตนในแต่ละตำบล กิจกรรมนันทนาการถูกกำหนดไว้ในแผนพัฒนาชุมชนโดยมีการร่างเป็นกฎหมายระบุขอบข่ายของการบริการไว้ ดังนั้น สิ่งอำนวยความสะดวกเหล่านี้จึงถูกจัดขึ้นเพื่อให้ประชาชนทุกเพศ ทุกวัย หรือครอบครัว เข้ามาร่วมทำกิจกรรมด้วยกัน เช่น กิจกรรมงานอดิเรก หรือกิจกรรมทางสังคมรูปแบบอื่นๆ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดการพัฒนาประชากรในทุกช่วงวัย ส่วนในรูปแบบอื่น ๆ นันทนาการถูกนำไปใช้ในศูนย์ดูแลผู้สูงอายุ นันทนาการบำบัดถูกนำไปใช้ในศูนย์ดูแลผู้ป่วย ผู้พิการทางสมองหรือใช้ฟื้นฟูสภาวะร่างกายของผู้ป่วย และนอกจากนี้นันทนาการในรูปแบบการเดินทางท่องเที่ยวซึ่งมีการเดินทางด้วยรถยนต์ มอเตอร์ไซด์ เครื่องบิน เรือ ฯลฯ ซึ่งบุคคลทุกกลุ่มอายุสามารถเดินทางท่องเที่ยวได้ กิจกรรมนันทนาการกับการใช้เวลาว่างในกลุ่มคนหนุ่มสาวทำให้พวกเขาได้รับประสบการณ์ในเรื่องความท้าทาย การผจญภัย ความเสี่ยง ความตื่นเต้น สนุกสนาน และด้วยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี กิจกรรมนันทนาการและการใช้เวลาว่างมีรูปแบบที่หลากหลายเผยแพร่ในเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เช่น การดาวน์โหลดเพลง การส่งข้อความ การเล่นเกมออนไลน์ หรือการใช้สื่อวัสดุเพื่อการบันเทิงประเภทต่างๆ เป็นต้น ผู้นำนันทนาการจะต้องเข้าใจการดำเนินการเกี่ยวกับ

นันทนาการและการใช้เวลาว่างเพื่อที่จะสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ที่ผู้นำนันทนาการได้อย่างเหมาะสม ในด้านปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับนันทนาการและการใช้เวลาว่าง ผู้นำนันทนาการจะต้องเกี่ยวข้องกับผลกระทบต่างๆที่เกิดขึ้นในรูปแบบของการทำกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้ง ในแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็นป่าไม้ ภูเขา น้ำตก แม่น้ำ ลำคลอง ทะเล ซึ่งจะต้องมีกิจกรรมนันทนาการรูปแบบต่างๆ เช่น กิจกรรมเดินป่า การตั้งค่ายพักแรม การปีนเขา ไต่หน้าผา ตกปลา ล่องแพ ล่องแก่ง พายเรือ เป็นต้น

นอกจากกิจกรรมนันทนาการและการใช้เวลาว่างจะแสดงศักยภาพในด้านการให้ประสบการณ์ชีวิตแก่มนุษย์แล้ว ยังให้ประโยชน์ทางด้านการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โดยเฉพาะเรื่องการท่องเที่ยวซึ่งรัฐบาลก็ได้มีนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมา ปัจจุบันกิจกรรมนันทนาการและการใช้เวลาว่างมีประโยชน์และคุณค่า โดยมีการดำเนินการกันอย่างแพร่หลาย มีหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการ ได้แก่ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ซึ่งมีหน่วยงานหลักคือ กรมพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา มีทิศทางในการส่งเสริมและพัฒนา กีฬาขั้นพื้นฐาน กีฬาเพื่อมวลชน งานนันทนาการ งานวิทยาศาสตร์ การกีฬาและพัฒนาบุคลากรทางการกีฬานันทนาการและวิทยาศาสตร์การกีฬา ที่ต้องการให้เด็กเยาวชน และประชาชนได้ออกกำลังกายและเล่นกีฬา

1.5 แรงจูงใจผู้เข้าร่วมกิจกรรมการใช้เวลาว่าง

ผู้เข้าร่วม (Participant) ในกิจกรรมนันทนาการและการบริการการใช้เวลาว่าง โดยทั่วไปก็คือกลุ่มประชาชน ทุกเพศ ทุกวัยในชุมชนหรือในสังคม กลุ่มบุคคลในหน่วยงานหรือองค์กร ด้วยความหลากหลายของรูปแบบกิจกรรมนันทนาการนั้น โดยทั่วไปผู้เข้าร่วมกิจกรรมแต่ละรูปแบบมีจุดมุ่งหมายเพื่อต้องการผ่อนคลาย ความเครียด ความเหน็ดเหนื่อยจากการทำงาน หรือความกดดันจากการดำเนินชีวิต โดยตอบสนองความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ในเรื่องการพักผ่อนนั่นเอง มีบ่อยครั้งที่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการในลักษณะของการเป็นผู้ดู ผู้ชม ผู้ฟัง เช่น การดูโทรทัศน์ การดูภาพยนตร์ การดูละคร การฟัง ดนตรี ฯลฯ นอกจากนั้นยังมีแรงจูงใจในการเข้าร่วมในเรื่อง ความคิดสร้างสรรค์ การแสดงความสามารถพิเศษ ซึ่งมีรูปแบบหลากหลายที่แต่ละคนได้แสดงออก มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการประเภทที่มีการแข่งขัน อาจจะได้รับความรู้สึกในเรื่องการได้ปลดปล่อย ลดความรู้สึกการต่อต้าน ความก้าวร้าว หรือการได้รับความรู้สึกผจญภัยในสถานการณ์ที่มีความเสี่ยงสูง กิจกรรมนันทนาการทางสังคมช่วยส่งเสริมโอกาสในการสร้างเพื่อนใหม่หรือการประสานงานกับบุคคลในกลุ่ม ปัจจุบันมีประชาชนจำนวนมากให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมการบริการนันทนาการของชุมชน

1.6 ปัจจัยทางสังคมที่ส่งเสริมการเข้าร่วมนันทนาการและการบริการการใช้เวลาว่าง

ปัจจัยทางสังคมช่วยนำพาให้เกิดการพัฒนา มีการจัดโปรแกรมนันทนาการและการบริการการใช้เวลาว่างอย่างหลากหลาย ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงค่านิยมและพฤติกรรมของคนในสังคม เป็นการกระตุ้นประชาชนให้เกิดการตื่นตัวในการเข้าร่วมกิจกรรม อันจะนำไปสู่การสร้างเสริมพฤติกรรมในการดูแลสุขภาพตนเอง โดยมีประเด็นที่น่าสนใจดังต่อไปนี้ (McClean. 2005: 4)

1. การเห็นความสำคัญและเห็นคุณค่าของการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน
2. การมีรายได้เพิ่มขึ้นของประชาชน
3. สินค้าและบริการที่ตอบสนองการใช้เวลาว่างมีเพิ่มมากขึ้น
4. กระแสนิยมของกลุ่มประชากร
5. สถานที่อยู่อาศัยของประชาชนในเมืองและชนบท
6. สถานการณ์หรือเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น
7. อิทธิพลของเทคโนโลยี
8. นโยบายการส่งเสริมสุขภาพของรัฐบาล
9. สิ่งแวดล้อมที่สนับสนุนกิจกรรมนันทนาการ
10. การบริการนันทนาการบำบัด
11. การบริการนันทนาการและการใช้เวลาว่างสำหรับเด็ก สตรี และกลุ่มบุคคลพิเศษ
12. กระแสนิยมในการส่งเสริมกิจกรรมครอบครัวและชุมชน
13. การพัฒนาขององค์การการบริการการใช้เวลาว่าง และแหล่งธุรกิจนันทนาการ

ประเทศไทยมีหน่วยงานที่รับผิดชอบการบริการนันทนาการ และการบริการการใช้เวลาว่างหลายหน่วยงานโดยมีหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนหลายแห่งที่ให้การสนับสนุน โดยเฉพาะในด้านกฎหมายที่ส่งเสริมให้มีการบริหารงานในระดับท้องถิ่นซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) แต่ละชุมชนจะต้องจัดบริการนันทนาการเพื่อเสริมสร้างสุขภาพพลานามัยของประชาชน ตามแผนพัฒนานันทนาการแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2555-2559) และชุมชนแต่ละแห่งก็ได้ดำเนินการตามแผนพัฒนาดังกล่าวแล้ว ในด้านหน่วยงานที่ให้บริการนันทนาการและการบริการการใช้เวลาว่างในประเทศไทย นั้น เมื่อพิจารณาแล้วสามารถจำแนกได้ตามรูปแบบของ แมคคีน (McLean, 2005: 14) ที่ได้แบ่งประเภทแหล่งนันทนาการและการบริการการใช้เวลาว่างไว้ดังต่อไปนี้

1. หน่วยงานราชการ (Government Agencies) ได้แก่หน่วยงานของรัฐบาลที่จัดสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เพื่อให้บริการแก่ประชาชนในชุมชน
2. หน่วยงานอาสาสมัคร (Voluntary Organization) เป็นองค์การที่ไม่แสวงหาผลกำไร จัดสถานที่สิ่งอำนวยความสะดวก หรือจัดโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการรูปแบบต่างๆบริการประชาชน เช่น สมาคมไวยเอ็มซีเอ (YMCA) สมาคมไวยดับบลิวซีเอ (YWCA) สภาภาคไทย สโมสรไลออน สโมสรโรตารี มูลนิธิศุภนิมิตแห่งประเทศไทย เป็นต้น
3. องค์การสำหรับบุคคลที่เป็นสมาชิก (Private Membership Organization) เป็นหน่วยงานนันทนาการที่จัดบริการให้สำหรับผู้ที่เป็นสมาชิกโดยเฉพาะ ซึ่งมีการจัดเก็บค่าบริการเป็นรายปี จะมีลักษณะเป็นสังคมเฉพาะกลุ่ม เช่น ราชกรีฑาสโมสร โปโลคลับ ปิยรมณ์สปอร์ตคลับ ฟิตเนสเฟิร์ทเซ็นเตอร์ ฯลฯ
4. องค์การธุรกิจนันทนาการ (Commercial Recreation Enterprise) เป็นการดำเนินการเพื่อให้บริการนันทนาการในรูปแบบการดำเนินธุรกิจ เพื่อมุ่งหวังผลกำไรจากประชาชนหรือลูกค้า ซึ่งปัจจุบัน มี

รูปแบบกิจกรรมที่หลากหลาย ทั้งในด้านการให้ความบันเทิง การพักผ่อน การผจญภัย มีการจัดอุปกรณ์เครื่องเล่นต่างๆ ที่ต้องใช้เทคโนโลยี กิจกรรมกีฬาทางบก ทางน้ำ การให้บริการสันทนาการกีฬาชนิดต่างๆ เป็นต้น

5. การจัดโปรแกรมนันทนาการสำหรับพนักงานหรือลูกจ้างในองค์กร (Employees Recreation Programs) ซึ่งมีทั้งลูกจ้างในโรงงานอุตสาหกรรม ห้างร้าน บริษัทต่างๆ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้คนในองค์กรได้ผ่อนคลายความตึงเครียดจากการทำงาน และส่งเสริมให้ลูกจ้างเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสร้างเสริมสุขภาพ

6. นันทนาการในหน่วยงานทหาร (Armed Forces Recreation) เป็นกิจกรรมที่หน่วยงานทางการทหารจัดขึ้น เพื่อให้ทหารได้ผ่อนคลายความตึงเครียดจากการทำงานในหน้าที่ อีกทั้งยังเป็นสวัสดิการให้แก่สมาชิกครอบครัว และคนในชุมชน

7. นันทนาการในสถานศึกษา (Campus Recreation) เป็นกิจกรรมที่สถาบันการศึกษาจัดขึ้น เพื่อการใช้เวลาว่าง การเรียนการสอน การส่งเสริมความสามารถพิเศษตามรูปแบบกิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ หรือจัดขึ้นเพื่อการแข่งขัน เช่น กิจกรรมชมรม หรือชุมนุมประเภทต่างๆ

8. การบริการนันทนาการบำบัด (Therapeutic Recreation) เป็นกิจกรรมที่หน่วยงานไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ หรือเอกชนจัดขึ้นเพื่อใช้กิจกรรมนันทนาการในการบำบัดโรค หรืออาการต่างๆ เช่น ภาวะซึมเศร้า สมาธิสั้น ผู้พิการทางสมอง หรือกลุ่มผู้พิการในลักษณะอื่นๆ

9. การบริการในลักษณะการเป็นผู้ชม (Sport Participation and Spectatorship) เป็นหน่วยงานที่จัดบริการในลักษณะการให้เข้าชมการแข่งขันกีฬาประเภทต่างๆ เช่น การแข่งฟุตบอล ฟุตบอล การแข่งขันเทนนิส การแข่งขันสโนว์บอร์ด เป็นต้น

10. การเดินทางท่องเที่ยว (Travel and Tourism) การเดินทางท่องเที่ยวมีหลายรูปแบบ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการพักผ่อน หรือประชุมสัมมนาและพักผ่อน ทศนศึกษา อุทยานธรรมชาติท่องเที่ยวเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบในหลายส่วน ได้แก่ สถานที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว ที่พักโรงแรม การคมนาคมขนส่ง การบริการ การต่างๆ เช่น มัคคุเทศก์ การบริการอาหาร สินค้าของที่ระลึก สิ่งอำนวยความสะดวก เป็นต้น

หน่วยงานที่ให้บริการนันทนาการและการบริการการใช้เวลาว่างดังกล่าวนี้ ถ้าพิจารณาภาระงานตามบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานแต่ละแห่งก็จะพบว่า จำเป็นจะต้องมีผู้นำนันทนาการที่เป็นผู้วางแผนการทำงานให้เกิดการขับเคลื่อนเพื่อสนับสนุนให้เกิดการเสริมสร้างสุขภาพพลานามัยของประชาชนทั่วไป กลุ่มลูกค้าในองค์กรธุรกิจ กลุ่มบุคคลที่เข้าร่วมในกิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้รับความสุข สนุกสนาน ตื่นเต้น ทำหาย ได้รับประสบการณ์ แปลกใหม่ รู้สึกผ่อนคลายความเครียด และได้รับความพึงพอใจจากการเข้าร่วมกิจกรรมนั่นเอง

1.7 ความหมายของเวลาว่าง (Leisure)

การดำเนินชีวิตของมนุษย์ในแต่ละวันมีกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติตามภาระหน้าที่ มีการประกอบกิจวัตรประจำวันตามบทบาทหน้าที่ของแต่ละคนเพื่อให้มีชีวิตเป็นปกติสุข หลักการใช้เวลาโดยทั่วไปมีรูปแบบ 8:8:8

นั่นคือ ควรใช้เวลาในการทำงาน แปรชั่วโมง การนอน แปรชั่วโมง และการพักผ่อน แปรชั่วโมง เพื่อให้ร่างกายกลับคืนสู่สภาพปกติ ช่วยสร้างความเพลิดเพลินใจ ทำให้ร่างกายสดชื่น มีชีวิตชีวา หรือช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางอารมณ์และสังคมของมนุษย์

สมบัติ กาญจนกิจ (2535: 177) อธิบายความหมายคำว่า เวลาว่าง (Leisure) โดยกล่าวว่า มาจากภาษาลาติน คือ Licere แปลว่าการได้รับอนุญาต อิสระจากงานหรือหน้าที่ นอกเหนือจากงานประจำ มีอิสระที่จะกระทำอะไรตามใจปรารถนา ดังนั้นเวลาว่างจึงหมายถึง เวลาที่ไม่ได้ทำงาน เวลาอิสระ เวลาที่กระทำกิจกรรมและวิถีชีวิต ซึ่งเวลาว่างหรือเวลาอิสระมีบทบาทสำคัญต่อวิถีชีวิตมนุษย์มาก

เดอร์มาซิเยร์ (Dumazedier. 1974: 37) ให้ความหมายของการใช้เวลาว่าง ดังนี้

1. เวลาว่างเป็นสิทธิของบุคคล เป็นหน้าที่ขององค์กรที่จะจัดให้กับบุคคล
2. เวลาว่างเป็นรูปแบบของพฤติกรรม เวลาว่างจะอยู่ในทุกๆกิจกรรม เช่น การเรียน การเล่น การทำงาน แล้วทุกๆกิจกรรมจะนำไปสู่การมีเวลาว่าง
3. เวลาที่อิสระที่บุคคลจะเลือกกิจกรรมเพื่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน
4. เวลาว่างจะมีความสัมพันธ์กับงาน

กอดเบย์ และปาร์คเกอร์ (Godbey; & Parker. 1973: 180) ให้คำจำกัดความว่า เวลาว่างเป็นสิ่งสำคัญที่สุดที่บุคคลควรจะใช้เวลาว่างเพื่อตนเอง หลังจากทำงานประจำหรือจากกิจกรรมที่ถูกบังคับต่างๆ นอกจากนี้การใช้เวลาว่างเป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ และการที่บุคคลได้เข้าร่วมกิจกรรมทางด้านนันทนาการ เช่น กิจกรรมการออกกำลังกาย การเล่นเกม งานศิลปะ วิทยาศาสตร์และธรรมชาติต่างๆ จะส่งผลให้บุคคลที่เข้าร่วมเกิดความสนุกสนาน ผ่อนคลายความ ตึงเครียด มีโอกาสที่จะแสดงความสามารถพิเศษและมีความอิสระ ซึ่งเป็นสิ่งที่ตอบสนองความต้องการของมนุษย์ในสังคม

แมคคลีน (McClean. 2005: 32) ได้แสดงแนวคิดมุมมองเกี่ยวกับเวลาว่าง ดังนี้

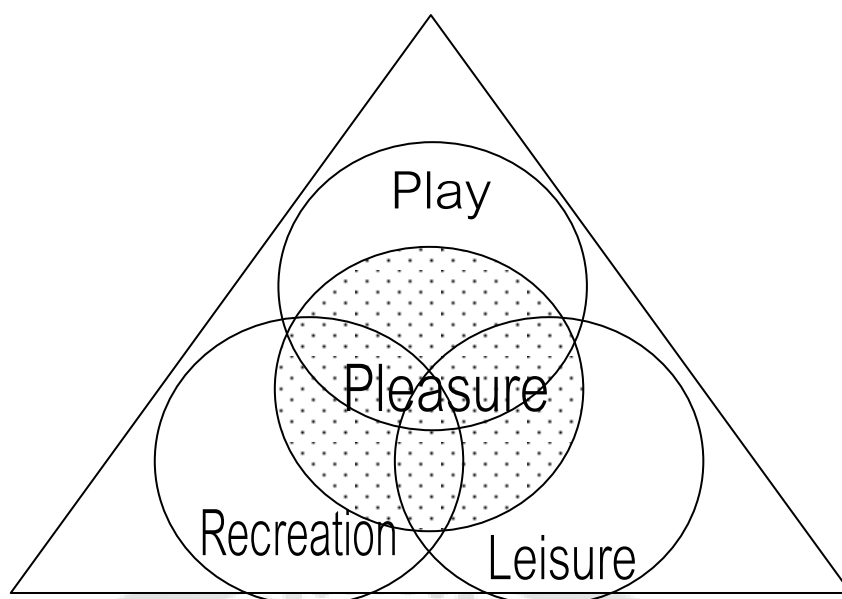
1. เวลาว่างเป็นการแสดงถึงสัญลักษณ์ทางสังคม
2. เวลาว่างเป็นช่วงเวลาไม่มีการบังคับ
3. เวลาว่างเปรียบเสมือนเป็นกิจกรรม
4. เวลาว่างเปรียบเสมือนสัญลักษณ์ของความอิสระ
5. เวลาว่างเปรียบเสมือนการแสดงออกทางจิตวิญญาณ
6. เวลาว่างถูกมองเป็นความสัมพันธ์ในเรื่องงาน

กล่าวโดยสรุป การใช้เวลาว่างเป็นความเป็นอิสระจากการทำงานหรือภาระหน้าที่ เป็นสิทธิของบุคคลที่สามารถจะเลือกทำกิจกรรมใดๆก็ตามเพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ เพื่อให้ได้รับความสุข ความสนุกสนานเพลิดเพลิน ความพึงพอใจและความภาคภูมิใจ อีกทั้งก่อให้เกิดประโยชน์ในทางสร้างสรรค์ต่อร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม ประสบการณ์จากการใช้เวลาว่างของแต่ละบุคคล เป็นการกระทำที่สามารถสร้างคุณค่า และส่งเสริมให้เกิดพัฒนาการของชีวิตได้หากรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ โดยการเข้าร่วมกิจกรรมในรูปแบบต่างๆ เช่น การเล่นเกม ออกกำลังกาย มีกิจกรรมให้เลือกทำหลายรูปแบบตาม

ความสนใจซึ่งสามารถช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายจิตใจ และช่วยลดภาวะความเครียดจากการทำกิจกรรมประจำวัน ช่วยส่งเสริมทักษะทางสังคมจากการเข้าร่วมกิจกรรมแต่ละประเภท ในทางตรงกันข้ามถ้าบุคคลมีพฤติกรรมการใช้เวลาว่างในทางที่ไม่เหมาะสม ก็อาจจะก่อให้เกิดปัญหาได้ทั้งต่อตนเองและสังคม เช่น ปัญหาสุขภาพ ปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าว ปัญหาสิ่งเสพติด การพนัน ปัญหาพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม ซึ่งปัญหาเหล่านี้ เกี่ยวข้องกับการรู้จักการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ในแต่ละบุคคลนั่นเอง

1.8 ความสัมพันธ์ของเวลาว่าง (Leisure) นันทนาการ (Recreation) การเล่น (Play) และความพอใจ (Pleasure)

ความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ที่สำคัญประการหนึ่งคือ การพักผ่อน ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่มนุษย์ทุกคนจะต้องได้รับการตอบสนองจากการดำรงชีวิตในภาวะปกติต้องมีภาระหน้าที่การทำงาน ร่างกายมีการสูญเสียพลังงาน ซึ่งเมื่อเกิดความเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้ามนุษย์จึงจำเป็นต้องมีเวลาว่างเพื่อให้ร่างกายได้รับการพักผ่อน มีการฟื้นฟูสภาวะของร่างกายให้กลับคืนสู่ปกติ ด้วยการกระทำที่รู้สึกผ่อนคลายความตึงเครียดตามความพอใจของแต่ละบุคคล มีกิจกรรมนันทนาการหลายรูปแบบที่สามารถตอบสนองความต้องการของมนุษย์ได้อย่างเหมาะสม เช่น กิจกรรมประเภทเกมกีฬา กิจกรรมประเภทดนตรี ศิลปะ หรือกิจกรรมทางสังคม เป็นต้น ซึ่งในการเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าวนี้มนุษย์อาจจะเป็นผู้เล่น หรือเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเอง (Active) เช่น การเล่นเกม การเล่นดนตรี หรือการสร้างสรรค์งานศิลปะ มนุษย์อาจจะเข้าร่วมกิจกรรมในลักษณะการเป็นผู้ชม (Passive) เช่น ชมการแข่งขันกีฬาประเภทต่างๆ ชมภาพยนตร์ ชมการแสดงดนตรีของศิลปินที่ชื่นชอบ ฟังดนตรีคลาสสิก ชมงานแสดงนิทรรศการศิลปะประเภทต่างๆ เป็นต้น ผู้ดำเนินการหรือผู้จัด การกิจกรรมการใช้เวลาว่างรูปแบบต่างๆ จะต้องใช้หลักการความพอใจ (Pleasure Principle) เพื่อให้ผู้เข้าร่วมได้รับประสบการณ์ที่พอใจ ได้รับความคุ้มค่า บรรลุเป้าหมายด้านการพัฒนาตนเองทางด้านร่างกาย อารมณ์ และสังคม มีการพัฒนาคุณภาพชีวิต

ภาพประกอบ 1 ความสัมพันธ์ของเวลาว่าง (Leisure) นันทนาการ (Recreation) การเล่น (Play) และความพอใจ (Pleasure)

ที่มา: Torkildsen. (2001). หลักความพอใจ (Pleasure Principle). p121.

ผู้นำนันทนาการหรือผู้ดำเนินการจะต้องมีการจัดสิ่งแวดล้อมที่อำนวยความสะดวกอย่างเหมาะสม มีการออกแบบโปรแกรมที่คำนึงถึงความแตกต่างของผู้เข้าร่วม ให้มีอิสระ และมีโอกาสเลือกเข้าร่วมกิจกรรม เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านการใช้เวลาว่างของพวกเขา ซึ่งการที่บุคคลจะเลือกการเข้าร่วมกิจกรรมในลักษณะใดนั้นก็ขึ้นอยู่กับความสนใจ ความต้องการ ความพอใจของแต่ละบุคคลนั่นเอง ดังนั้น การเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการจึงแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ของเวลาว่าง กิจกรรมนันทนาการ และการเล่น จะทำให้ผู้เข้าร่วมเกิดความรู้สึกพอใจจากการได้เข้าร่วมในกิจกรรมดังกล่าวซึ่งได้แสดงความสัมพันธ์กันตามภาพประกอบ 1

2. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการนันทนาการ

ในสังคมของประเทศที่พัฒนาแล้วทั่วโลก ต่างให้ความสำคัญต่อนันทนาการในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ประเทศไทยก็เช่นเดียวกัน จากการที่รัฐบาลได้จัดให้มีแผนพัฒนานันทนาการของชาติ โดยได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาไว้อย่างชัดเจนซึ่งเป็นการกำหนดแนวทางการทำงานด้านนันทนาการของประเทศไทยในอนาคต และนอกจากนั้นกระแสสังคมยุคโลกาภิวัตน์ที่เกิดขึ้นในอดีต ก็ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตและการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการของบุคคลในสังคม ดังนั้น จึงมีข้อเสนอแนะ สำหรับผู้นำนันทนาการ ให้มองภาพนันทนาการในอนาคตว่ามีปัจจัยใดบ้างที่จะทำให้เกิดการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลง เพื่อที่จะได้หาแนวทางในการบริหารงานนันทนาการสำหรับการเตรียมตัวรองรับสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้น

2.1 ปัจจัยที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

1. ด้านการเมืองการปกครอง ตามแผนพัฒนานันทนาการฉบับที่ 2 (พ.ศ.2555–2559) ระบุให้มีการกระจายอำนาจสู่ชุมชน ทำให้ชุมชนมีอำนาจในการบริหารจัดการตนเอง ประชาชนในชุมชนมีโอกาสเข้าถึงแหล่งนันทนาการ และได้รับการบริการทางด้านนันทนาการมากขึ้น

2. ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ประชาชนมีโอกาสรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางด้านนันทนาการได้รวดเร็ว และมีการกระจายข้อมูลข่าวสารได้กว้างขวางมากขึ้น การมีเทคโนโลยีใหม่ๆ เช่น สื่อความบันเทิงทางอินเทอร์เน็ต (Internet) โทรศัพท์มือถือ วัสดุอุปกรณ์ทางนันทนาการที่ทันสมัย เป็นสิ่งที่จะอำนวยความสะดวกด้านนันทนาการให้แก่ประชาชนได้มากขึ้น

3. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติและสภาวะสิ่งแวดล้อม ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของประชาชน โดยเฉพาะสภาวะโลกร้อนที่กำลังประสบปัญหาอยู่ทั่วโลก การจัดการนันทนาการจะต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบที่ส่งเสริมให้เกิดการเข้าร่วมกิจกรรมได้มากยิ่งขึ้น เช่น การใช้สนามกีฬาในร่ม หรือการทำกิจกรรมที่ไม่รบกวนธรรมชาติ ส่งเสริมการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4. สภาพวิถีชีวิตของคนเมือง สังคมปัจจุบันรูปแบบที่อยู่อาศัยของคนเปลี่ยนแปลงไป มีที่อยู่อาศัยอยู่ในตึกสูงมีลักษณะเป็นคอนโดมิเนียม ดังนั้น รูปแบบการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการจำเป็นต้องจัดให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนที่อยู่อาศัยในลักษณะดังกล่าว

5. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สภาวะการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของคนในสังคม โดยเฉพาะคนที่มีฐานะยากจนต้องหาเช้ากินค่ำ ซึ่งส่งผลกระทบให้เกิดความเครียดขึ้นได้ ดังนั้น รัฐควรจัดสวัสดิการทางด้านนันทนาการ โดยคำนึงถึงกลุ่มคนผู้ที่มีโอกาสน้อยในการเข้าถึงแหล่งบริการนันทนาการอย่างเท่าเทียมกัน ในด้านการกระตุ้นเศรษฐกิจ รัฐบาลก็ได้มีนโยบายสนับสนุนให้มีการท่องเที่ยวภายในประเทศเพิ่มมากขึ้นก็เป็นโอกาสที่ดีของแหล่งธุรกิจนันทนาการที่จะต้องมีการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว

6. การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรประเทศไทย รวมทั้งประเทศอื่นๆ ทั่วโลกกำลังก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ดังนั้น การจัดการทางด้านนันทนาการจำเป็นต้องมีการเตรียมการเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ในเรื่องการจัดเตรียมผู้นำนันทนาการ การออกแบบโปรแกรมนันทนาการ รวมทั้งการจัดการด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกทางด้านนันทนาการเพื่อรองรับจำนวนประชากรผู้สูงอายุที่มีจำนวนเพิ่มขึ้น

7. สถานการณ์ทางด้านสุขภาพ เช่น โรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ H1N1 โรคเครียด โรคอ้วน โรคมะเร็ง สถานการณ์ดังกล่าวเป็นตัวกระตุ้นให้ประชาชนตระหนักถึงการดูแลสุขภาพ ทำให้ประชาชนแสวงหากิจกรรมนันทนาการเพื่อสร้างเสริมสุขภาพมากขึ้น รวมทั้งการสื่อสารประชาสัมพันธ์ ทางสื่อต่างๆ ก็เป็นการกระตุ้นประชาชนให้เกิดความสนใจสุขภาพมากขึ้น

8. นันทนาการบำบัด ด้วยประโยชน์และคุณค่าของนันทนาการ การแก้ปัญหาการใช้เวลาว่างของบุคคลวัยต่างๆ ด้วยการทำกิจกรรมนันทนาการจะช่วยให้สภาวะร่างกายหรือจิตใจดีขึ้น เช่น การฟื้นฟูสภาพร่างกายของผู้ป่วยในระยะพักฟื้น หรือการใช้กิจกรรมนันทนาการเพื่อบำบัดอาการสมาธิสั้น กระตุ้น

ความจำในผู้ป่วยที่ความจำเสื่อม กิจกรรมนันทนาการประเภทศิลปะ ดนตรีจะช่วยลดพฤติกรรมรุนแรงก้าวร้าว กิจกรรมผจญภัยจะช่วยลดพฤติกรรมการติดเกม เป็นต้น

9. สถานภาพ ของคนในสังคมคนโสด คนพิการ กลุ่มคนรักร่วมเพศ กลุ่มบุคคลพิเศษ จากประโยชน์และคุณค่าของนันทนาการที่ตอบสนองความต้องการของบุคคลทุกระดับ ปัจจุบันมีกลุ่มคนเหล่านี้เพิ่มมากขึ้น ดังนั้น การจัดโปรแกรมนันทนาการควรตอบสนองความต้องการและความพอใจของกลุ่มคนดังกล่าว หรืออาจจะต้องมีการศึกษาความต้องการของการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ เพื่อจัดโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการที่ตอบสนองตามความต้องการ

10. หลักสูตรการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในสาขานันทนาการมีความก้าวหน้ามากขึ้นทั้งในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก จึงทำให้มีวิชาชีพนันทนาการมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของสังคม ที่มีการใช้กิจกรรมนันทนาการเป็นสื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาบุคลากร เช่น การจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ การจัดกิจกรรมวอล์คแรลลี่ (Walk Rally) เป็นต้น

จะเห็นได้ว่าปัจจัยทางด้านการเมือง การปกครอง ส่งผลโดยตรงต่อการสร้างโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการของประชาชนในชุมชน ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีส่งผลทำให้เกิดกิจกรรมนันทนาการรูปแบบใหม่ๆ ขึ้น โดยเฉพาะธุรกิจนันทนาการซึ่งมีการนำเข้าอุปกรณ์เครื่องเล่นจากต่างประเทศทำให้ประชาชนมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมที่มีความแปลกใหม่และท้าทาย ปัจจัยทางด้านสังคม สิ่งแวดล้อม สภาพวิถีการดำเนินชีวิตของคนเมืองและคนในชนบท ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของประชากร สถานการณ์ทางด้านสุขภาพ ความสำคัญของนันทนาการบำบัด สถานภาพของคนในสังคม กลุ่มคนโสด คนพิการ กลุ่มคนรักร่วมเพศ กลุ่มบุคคลพิเศษ ตลอดจนการจัดการเรียนในสาขานันทนาการ ปัจจัยดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับการวางแผนจัดการนันทนาการในอนาคต ซึ่งผู้นำนันทนาการจำเป็นต้องเรียนรู้และสามารถวางแผนบริหารจัดการงานนันทนาการให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้น

2.2 นันทนาการกับศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพอื่น

นันทนาการเป็นศาสตร์ที่มีความหลากหลาย เมื่อพิจารณาประเภทของกิจกรรมนันทนาการตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับองค์ความรู้ด้านอื่นๆ อย่างกว้างขวาง ดังที่ สมบัติ กาญจนกิจ (2544: 34) ได้กล่าวไว้ว่า นันทนาการเป็นการศึกษาแบบสหวิทยาการ (Interdisciplinary) ซึ่งมีความสัมพันธ์กับศาสตร์ด้านอื่นดังต่อไปนี้

1. นันทนาการกับสังคมวิทยา (Sociology) วิชาทางด้านนันทนาการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมความเป็นอยู่ วิถีชีวิตของสังคมและชุมชน พฤติกรรมการเล่น การใช้เวลาว่างและ การเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ จึงเกิดเป็นทฤษฎีการเล่น เวลาว่าง และทฤษฎีนันทนาการ

2. นันทนาการกับเศรษฐศาสตร์ (Economics) นันทนาการธุรกิจการค้ามีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจของชาติ ได้แก่ อุตสาหกรรมท่องเที่ยว สวนสนุก ซึ่งเป็นแหล่งนันทนาการที่ ก่อให้เกิดการสร้างงานสร้างรายได้ เกิดการหมุนเวียนของกระแสเงินตรา ซึ่งช่วยพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนและประเทศชาติ

3. นันทนาการกับเกษตรศาสตร์ (Agriculture) แหล่งนันทนาการขนาดใหญ่ เช่น อุทยานแห่งชาติ วนอุทยานแห่งชาติ สวนพฤกษศาสตร์ ซึ่งนอกจากจะเป็นสถานที่ท่องเที่ยว พักผ่อนหย่อนใจของประชาชนยังช่วยอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และส่งเสริมสภาพแวดล้อมให้เกิดระบบนิเวศวิทยาของสิ่งมีชีวิตให้น่าอยู่อาศัย

4. นันทนาการกับการศึกษา (Education) นันทนาการช่วยในการพัฒนาคุณภาพชีวิต เป็นทั้งการแสดงออกและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง หลัก สูตรการสอนในวิชาชีพนันทนาการเพื่อเตรียมอาชีพผู้นำทางด้านนี้ มีการศึกษาดังแต่ระดับเบื้องต้นจนถึงระดับปริญญาชั้นสูง มีการเปิดหลักสูตรการสอนในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก นันทนาการจึงมีบทบาทสำคัญต่อบุคคลทุกเพศ ทุกวัย และทุกชุมชน ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องจัดการเรียนการสอนทั้งในระบบ และนอกระบบ

5. นันทนาการกับบริหารธุรกิจ (Business Administration) ปัจจุบันการจัดการ และการบริหารองค์การที่เกี่ยวข้องกับนันทนาการ มีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ภาคเอกชนให้ความสนใจลงทุนธุรกิจบริการและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับนันทนาการ เช่น เครื่องเล่นไฟฟ้า เครื่องเล่นเกมต่างๆ ศูนย์สุขภาพ ศูนย์กีฬา แหล่งนันทนาการสำหรับครอบครัวซึ่งจำเป็นต้องมีการวางแผนบริหารธุรกิจเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ

6. นันทนาการกับวิทยาการจัดการ (Management Science) เป็นการจัดการอย่างเป็นระบบ ในองค์การท หน่วยงานนันทนาการทุกระดับ การวางแผนจัดโปรแกรมนันทนาการในสังคม จำเป็นต้องใช้วิทยาการจัดการเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและมีคุณภาพ มีการจัดผู้นำหรือผู้จัดการซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของหน่วยงานหรือองค์การ

7. นันทนาการกับวิทยาศาสตร์การกีฬา (Sport Science) นันทนาการเป็น ศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับพลศึกษา สุขศึกษาและวิทยาศาสตร์การกีฬาลักษณะนี้ เพราะมุ่งเน้นพัฒนาเอกตบุคคลและสังคมทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสติปัญญา ส่งเสริมคุณภาพชีวิต การพัฒนากีฬาเพื่อมวลชน กีฬาเพื่อสุขภาพ เป็นแรงจูงใจเพื่อพัฒนาไปสู่เป้าหมายที่วางไว้

8. นันทนาการกับรัฐศาสตร์การปกครอง (Political Science) นันทนาการถือว่าเป็นองค์การสถาบันทางสังคมที่รัฐพึงจะต้องจัดเป็นสวัสดิการทางสังคม (Social Welfare) ดังนั้น จึงเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการบริหารท้องถิ่น เช่น เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล องค์การบริหารตำบล (อบต.) โดยจัดให้มีเจ้าหน้าที่ดูแล และจัดสถานที่สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับบริการประชาชน จะต้องจัดแหล่งนันทนาการเพื่อบริการประชาชน เช่น สวนสาธารณะ สวนสุขภาพ อาคารเอนกประสงค์ เป็นต้น

9. นันทนาการกับนิเวศวิทยา (Ecology Science) นันทนาการกลางแจ้งหรือนอกเมืองทำให้มนุษย์ได้สัมผัสกับธรรมชาติ เกิดความซาบซึ้ง และเข้าใจธรรมชาติ ช่วยส่งเสริมให้มนุษย์ลดการทำลายธรรมชาติและเร่งส่งเสริมให้สร้างสมดุลธรรมชาติกับสิ่งแวดล้อม

10. นันทนาการกับศิลปศาสตร์ (Fine and Liberal Arts) กิจกรรมนันทนาการประเภท ศิลปกรรม ศิลปหัตถกรรม การละคร การดนตรี การเต้นรำ เป็นกิจกรรมที่สอนให้บุคคลมีความเข้าใจ มีความซาบซึ้งในศิลปวัฒนธรรมประเพณี

จากการที่นันทนาการ มีความเกี่ยวข้องกับองค์ความรู้ในสาขาวิชาชีพอื่นๆอย่างหลากหลาย จึงนับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งที่จะทำให้เกิดการบูรณาการความรู้อย่างกว้างขวางในศาสตร์แต่ละสาขาวิชา โดยที่กิจกรรมนันทนาการมีความสำคัญต่อมนุษย์ทุกช่วงชีวิต เป็นการตอบสนองความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ด้านการพักผ่อนหย่อนใจ การผ่อนคลายความตึงเครียด เป็นการสร้างประโยชน์และคุณค่าในการใช้เวลาว่าง กิจกรรมนันทนาการมีรูปแบบที่หลากหลาย ทำให้เกิดเป็นกระบวนการ พัฒนาประสบการณ์หรือพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน นันทนาการเป็นการแสดงออกในทางที่ดีต่อความต้องการในการใช้เวลาว่างของบุคคลเพื่อตอบสนองความพึงพอใจ กิจกรรมนันทนาการในด้านการเป็นสวัสดิการสังคมนั้น รัฐบาลต้องมีหน้าที่จัดการเพื่อให้บริการแก่ประชาชนซึ่งจะเป็นการเพิ่มคุณภาพชีวิตให้แก่ประชาชน

แรงจูงใจให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมการนันทนาการประเภทที่มีการแข่งขัน ผู้เข้าร่วมจะได้รับความรู้สึกในเรื่องการได้ปลดปล่อย ลดความก้าวร้าวหรือการได้รับความรู้สึกผจญภัย กิจกรรมนันทนาการทางสังคมช่วยส่งเสริมโอกาสในการสร้างเพื่อนใหม่หรือการประสานงานกับกลุ่มบุคคล ประเทศไทยมีหน่วยงานที่รับผิดชอบการบริการนันทนาการทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน โดยเฉพาะในด้านกฎหมายที่ส่งเสริมให้มีการบริหารงานในองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในแต่ละชุมชนจะต้องจัดบริการนันทนาการเพื่อเสริมสร้างสุขภาพพลานามัยของประชาชน ตามนโยบายแผนพัฒนานันทนาการแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2555-2559) แหล่งนันทนาการและการบริการการใช้เวลาว่าง ได้แก่ หน่วยงานราชการ หน่วยงานอาสาสมัคร องค์การสำหรับบุคคลที่เป็นสมาชิก องค์การธุรกิจนันทนาการ นันทนาการสำหรับลูกจ้างในองค์การ นันทนาการในหน่วยงานทหาร นันทนาการในสถานศึกษา การบริการนันทนาการบำบัด การบริการในลักษณะการเป็นผู้ชมและการเดินทางท่องเที่ยว ความสัมพันธ์ของ เวลาว่าง (Leisure) นันทนาการ (Recreation) การเล่น (Play) และความพอใจ (Pleasure) ผู้นำนันทนาการหรือผู้ดำเนินการจะต้องมีการจัดสิ่งแวดล้อม ที่อำนวยความสะดวกอย่างเหมาะสม มีการออกแบบโปรแกรมที่คำนึงถึงความแตกต่างของประชาชน ให้มีอิสระและมีโอกาสเลือกเข้าร่วมกิจกรรม เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านการใช้เวลาว่างของประชาชนให้ได้รับความพอใจจากการเข้าร่วมกิจกรรม บทบาทของรัฐบาลกับการพัฒนานันทนาการ สำนักงานพัฒนาการกีฬานันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเป็นหน่วยงานที่มีการกิจสำคัญ คือ การพัฒนาคุณภาพชีวิตเยาวชนและประชาชนด้วยการส่งเสริมและพัฒนาการกีฬา นันทนาการ การออกกำลังกาย เล่นกีฬา สร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน การส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษา เยาวชนและประชาชน มีคุณภาพชีวิตที่ดีคู่คุณธรรมห่างไกลอบายมุขและสิ่งเสพติดให้โทษ โดยการใช้กีฬา นันทนาการและวิทยาศาสตร์การกีฬาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคน สังคม และประเทศชาติต่อไป

การศึกษาแนวโน้มนันทนาการในอนาคต และประเด็นที่เกี่ยวข้องของนันทนาการกับศาสตร์วิชาอื่นๆ นั้น ทำให้เห็นความหลากหลายและขอบข่ายความรู้ของนันทนาการที่กว้างขวาง ซึ่งจะช่วยให้มองเห็นความสัมพันธ์รูปแบบกิจกรรมนันทนาการ ที่สามารถเชื่อมโยงความรู้และเกิดการนำไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบโปรแกรม หรือการบริหารจัดการทรัพยากรนันทนาการ ให้กับศูนย์กีฬา ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. แนวโน้มของนันทนาการและการจัดการนันทนาการในอนาคต

นันทนาการในสภาพสังคมปัจจุบัน นับว่ามีความสำคัญอย่างมากต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ โดยสังเกตได้จากสื่อต่างๆ เช่น รายการวิทยุ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต ตลอดจนนิตยสารและหนังสือพิมพ์ ซึ่งสื่อต่างๆ เหล่านี้ต่างก็มีรายการหรือคอลัมน์สำหรับนันทนาการ และมีการโฆษณาถึงแหล่งนันทนาการต่างๆ เช่น สนามกอล์ฟ สนามกีฬา สวนสนุก อุทยานแห่งชาติ อุทยานประวัติศาสตร์ หรือสถานที่ออกกกำลังกาย เพื่อพัฒนาสุขภาพและอื่นๆ ซึ่งเป็นตัวบ่งบอกว่า องค์การที่เกี่ยวข้องกับ การจัดการนันทนาการในปัจจุบันต้องคอยติดตามข้อมูลต่างๆ อยู่เสมอ เพื่อนำมาปรับปรุงให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม ตลอดจนการผลิตบุคลากรทางนันทนาการ โดยปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยอยู่เสมอ ให้บุคลากรทางนันทนาการที่ผลิตออกมามีความรู้ความสามารถ เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน การปรับปรุงสิ่งต่างๆ ที่กล่าวมานี้จัดได้ว่าเป็นแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของนันทนาการในอนาคต ซึ่งซูซีฟ เยาวพัฒน์. (2543: 164-165) ได้กล่าวถึงแนวโน้มของนันทนาการในด้านต่างๆ พอสรุปได้สองประการ ดังนี้

3.1 แนวโน้มในการผลิตบุคลากรทางนันทนาการ

ประเทศไทยในอดีต ก่อน พ.ศ.2530 ไม่มีบุคลากรที่จบการศึกษาในสาขานันทนาการโดยตรง เพราะไม่มีสถาบันใดผลิตทำการผลิตบุคลากรในสาขาดังกล่าว ดังนั้นตามแหล่งนันทนาการต่างๆ จึงใช้บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทางด้านพลศึกษาและสังคมศาสตร์ช่วยจัดดำเนินการ แต่เมื่อสังคมเปลี่ยนแปลงไป ทำให้ความต้องการบุคลากรทางด้านนันทนาการมีมากขึ้น จึงมีสถาบันต่างๆ บางแห่งเริ่มให้ความสนใจ และได้ทำการเปิดสอนเพื่อผลิตบุคลากรในสาขานันทนาการในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก จากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้ นับว่าเป็นสิ่งที่ดีต่อนันทนาการ ที่จะมีผู้มีความรู้ความสามารถในสาขานันทนาการมาดำเนินการในเรื่องนี้ ทำให้การจัดการกิจกรรมทางนันทนาการบรรลุผลตามเป้าหมายมากยิ่งขึ้นในอนาคต

3.2 แนวโน้มของการจัดกิจกรรมทางนันทนาการ

กิจกรรมทางนันทนาการได้มีการเปลี่ยนแปลงเรื่อยมาจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งในการเปลี่ยนแปลงจะเป็นไปตามสภาพของสังคม เทคโนโลยี และวัฒนธรรม จึงมีการจัดกิจกรรมนันทนาการเชิงธุรกิจการค้าเกิดขึ้น เพื่อให้บริการแก่สมาชิกที่มีเงินเสียค่าบริการในการมาใช้บริการ เพื่อแลกกับความสนุกสนานจากการเข้าร่วมกิจกรรม ดังนั้นในอนาคตแนวโน้มของการจัดการกิจกรรมนันทนาการจะเป็นเรื่องของธุรกิจการค้าหรือที่เรียกธุรกิจนันทนาการเสียมากกว่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมนอกเมืองจะได้รับความสนใจจากประชากรเป็นพิเศษ เพราะมีความต้องการที่จะสัมผัสกับธรรมชาติที่สวยงามและนับวันจะหาได้ยาก และการเดินทางที่สะดวกสบายยิ่งขึ้น

สมบัติ กาญจนกิจ (2544: 167-168) ได้ศึกษาการเปลี่ยนแปลง แนวโน้มและอนาคตของนันทนาการ พอสรุปได้ว่า นันทนาการจะมีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตของบุคคลและสังคมในยุคโลกาภิวัตน์ เพราะกลุ่มประชากรผู้สูงอายุจะมีปริมาณการขยายตัวเพิ่มขึ้น องค์ประกอบครอบครัวจะเล็กลง บทบาททางสังคมจะเปลี่ยนแปลงไป สิทธิสตรีจะมีเพิ่มขึ้นหรือทัดเทียมบุรุษ ในเรื่องของแนวโน้มทางด้านสุขภาพจะมีการขยายตัวในเรื่องของโรคเอดส์

โรคทางเดินหายใจชนิดที่เกิดขึ้นใหม่และการค้นหาวิธีป้องกันจะเพิ่มขึ้น ชุมชนจะเน้นในเรื่องของสมรรถภาพหัวใจเพิ่มขึ้น เพื่อให้เห็นการเปลี่ยนแปลงและแนวโน้มของนันทนาการในอนาคต สรุปได้ดังนี้

1. เทคโนโลยีเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งปัจจัยหนึ่งในการเปลี่ยนแปลงของสังคม มีปัจจัยรองลงมาได้แก่ ภาวการณ์เปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโลก ระบบความเชื่อและค่านิยมของสังคมและข้อจำกัดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ

2. ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ เช่น ความหลากหลายของงานที่เกิดขึ้นใหม่ การพัฒนาเทคโนโลยีและพลังงาน ความจำกัดในทรัพยากรดิบ วัย อายุ และสมาชิกครอบครัวเล็กลง แรงงานหญิงมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น ธุรกิจการท่องเที่ยวจะมีค่าบริการสูงขึ้น ค่านิยมจะเน้นในด้านการพัฒนาตนเองมากขึ้น กิจกรรมหรือโปรแกรมนันทนาการจะส่งเสริมบทบาทการแสดงออกของบุคคลมากขึ้น

3. รูปแบบนันทนาการมีความหลากหลาย มีการขยายตัวในกลุ่มเศรษฐกิจและสถาบันสังคมจากการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยในด้านต่างๆ วิถีชีวิตและพฤติกรรมของชุมชนเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ทำให้ประชาชนมีเวลาว่างมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากอุปกรณ์และสิ่งประดิษฐ์ต่างๆเป็นเครื่องอำนวยความสะดวกแก่สังคมใหม่ กิจกรรมนันทนาการของคนไทยจึงเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพแวดล้อม วิถีชีวิต ประเพณีวัฒนธรรม ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ เทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์ ดังนั้น การจัดการนันทนาการในอนาคตจึงมีรูปแบบและความสำคัญต่างออกไป (สมบัติ กาญจนกิจ. 2542: 57-68)

- 3.1 โปรแกรมการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ และสมรรถภาพ
- 3.2 การท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
- 3.3 นันทนาการนอกเมือง / กลางแจ้ง
- 3.4 นันทนาการในครอบครัว มหรสพและเครื่องเล่นไฟฟ้าในบ้าน
- 3.5 ยุคทองสำหรับนันทนาการเชิงธุรกิจการค้า
- 3.6 นันทนาการสำหรับโรงงานอุตสาหกรรม และบริษัทธุรกิจ
- 3.7 นันทนาการเพื่อบริการมนุษยชาติ
- 3.8 ผู้นำนันทนาการ

3.3 ปัญหาต่างๆที่การจัดการนันทนาการจะต้องเผชิญในอนาคต

ในสภาพของสังคมเกือบทุกหนทุกแห่งจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาของอนาคต ทั้งทางด้านกายภาพ ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรม ก็จะส่งผลกระทบต่อการจัดการโครงการนันทนาการหลายด้านด้วยกันในอนาคต สรุปได้ดังนี้ (ชูชีพ เยาวพัฒน์. 2543: 166-168)

1. ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม
2. ปัญหาด้านความยากจน
3. ปัญหาด้านชนกลุ่มน้อย
4. ปัญหาด้านสภาพสังคมที่ไม่มั่นคง
5. ปัญหาด้านอาชญากรรม

6. ปัญหาด้านการจัดการโครงการนันทนาการสำหรับกลุ่มบุคคลพิเศษ
7. ปัญหาด้านสภาพครอบครัวที่โดดเดี่ยวหรือเกิดการหย่าร้าง
8. ปัญหาด้านเงินทุนสำหรับจัดดำเนินการทางด้านนันทนาการ
9. ปัญหาด้านการให้ความรู้ทางนันทนาการแก่ประชาชน
10. ปัญหาด้านการวิจัยทางนันทนาการ

แนวโน้มของนันทนาการและการจัดการนันทนาการในอนาคตโดยทั่วไปของประเทศไทยนับว่าการจัดการนันทนาการและกิจกรรมนันทนาการมีความจำ เป็นอย่างมาก ในสภาวะของสังคมในปัจจุบันและมองไป ในอนาคต การดำเนินการทางนันทนาการต้องสอดคล้องกับสภาพของสังคมที่จะต้องเปลี่ยนไป โดยมีมนุษย์เป็น กลไกอันสำคัญในการเปลี่ยนแปลงของกระแสสังคม ยุคโลกาภิวัตน์ องค์การรัฐที่เป็นองค์กรหลักที่จะต้องวาง นโยบาย จุดมุ่งหมาย และพัฒนาให้บรรลุเป้าหมายในการจัดการนันทนาการ ให้ชัดเจนในแต่ละด้าน บุคลากร หรือนักวิชาชีพนันทนาการต้องพัฒนาไปสู่ระดับนานาชาติ กิจกรรมนันทนาการต้องหลากหลายเป็นสากลมากขึ้น แหล่งนันทนาการหรือสถานที่ดำเนินกิจกรรมทางนันทนาการต้องจัดบริการให้ครอบคลุม ทุกเพศ ทุกวัย ทั้งผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส ทุกเผ่าพันธุ์ของมนุษยชาติ ตามความสนใจและพึงพอใจ

4. การบริหารจัดการนันทนาการของหน่วยงานภาครัฐ

การบริหารจัดการนันทนาการภาครัฐ เป็นการบริการเพื่อคุณภาพชีวิต โดยอาศัยหลักและทฤษฎีแห่ง นันทนาการมาบริการให้กับประชาชน โดยมุ่งหวังเพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี สุขภาพทั้งส่วนตนและ สังคมสุขสมบูรณ์ ประชาชนมีประสิทธิภาพในการทำงาน ทั้งนี้อาศัยกิจกรรมนันทนาการเป็นสื่อหรือเครื่องมือใน การจัดการและจัดดำเนินการโดยรัฐบาล ซึ่งกำหนดเป็นนโยบายตั้งแต่ระดับชาติลงมาเป็นลำดับ จนถึงระดับ ตำบลที่ดูแลโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีหน่วยงานราชการต่างๆร่วมมือกัน เช่น กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวง เกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงยุติธรรม กรุงเทพมหานคร จนกระทั่งถึงระดับองค์การบริหารส่วนตำบล

สำหรับการบริหารจัดการนันทนาการ นั้น เป็นการบริหาร จัดการโดยทั่วไป แต่ว่าเน้นเป็นพิเศษใน กิจกรรมนันทนาการ ดังที่ กำโศก เผือกสุวรรณ์ (2542: 2) กล่าวว่า การบริหารจัดการ นันทนาการเป็นการ บริหารเพื่อการบริการ โดยจัดดำเนินการเหมือนบริหารงานบริการทั่วไป แต่นำกิจกรรมมาเป็นสื่อหรือเครื่องมือ ให้บรรลุเป้าหมาย และดังที่ สุวิมล ตั้งสัจพจน์ (2541: 111) กล่าวไว้ว่า การบริหารจัดการนันทนาการเป็น กระบวนการที่ผู้จัดการจะเป็นผู้กำหนดทิศ ทาง การบำรุงรักษา และการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของ องค์การอย่างเป็นระบบ ซึ่งเป็นไปตามหลักการจัดการโดยทั่วไป ดังที่ สมคิด อิศระวัฒน์ (2542: 59) ได้ให้ ความหมายของการจัดการไว้ดังนี้ การจัดการคือ ศิลปในการใช้ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ขององค์การและนอก องค์การ เพื่อได้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการมีหลักการดำเนินงานดังนี้

1. การจัดการเป็นศิลปในการใช้คนทำงาน
2. การจัดการต้องอาศัยปัจจัยพื้นฐานคือ คน เงิน และวัสดุอุปกรณ์

3. การจัดการเป็นการดำเนินงานของกลุ่มบุคคล

มนัส บุญวงศ์และคณะ (2538: 3) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การจัดการ คือ การดำเนินงานหรือกระบวนการใดๆของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป เพื่อที่จะให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งเอาไว้ร่วมกัน โดยคำนึงถึงการจัดสรรทรัพยากร ให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด โดยมีองค์ประกอบดังนี้

1. มีเป้าหมาย (Goals) ที่ชัดเจน
2. มีทรัพยากรในการบริหาร (Management Resources)
3. มีการประสานระหว่างกัน (Co-Ordinate)

มัลลิกา ต้นสอน (2544: 9) ให้ความหมายของการจัดการ (Management) ว่าหมายถึงกระบวนการในการทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพ (Efficient) และประสิทธิผล (Effective) โดยการสั่งการและการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น

เอนก หงส์ทองคำ (2542: 76) กล่าวว่า การจัดการนั้นหนทางการไม่ว่าจะเป็นการจัดการของภาครัฐหรือเอกชนนั้นจะต้องอาศัยปัจจัยต่างๆซึ่งได้แก่ คน เงิน อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกและวิธีดำเนินงาน ในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้โดยคนที่เป็นนักนันทนาการและบุคคลทั่วไป

การบริหารจัดการนันทนาการ โดยส่วนใหญ่จะมีเป้าหมายเพื่อให้บริการสมาชิกผู้สนใจให้เกิดความพึงพอใจและเข้ามามีส่วนร่วมมากที่สุด ผู้จัดการนันทนาการจึงจำเป็นต้องรู้หลักวิธีการจัดกิจกรรม นันทนาการเพื่อจูงใจและจัดบริการอย่างเหมาะสม ซึ่งภายใต้การปฏิรูประบบราชการของประเทศไทยเมื่อปีพุทธศักราช 2545 ส่งผลให้การบริหารจัดการนันทนาการของหน่วยงานภาครัฐได้เปลี่ยนแปลงไปด้วย โดยมีหน่วยงานหรือองค์การหลักที่เป็นเจ้าภาพรับผิดชอบ และมีองค์กรเครือข่ายภาครัฐดำเนินการด้านนันทนาการให้บรรลุเป้าหมายเพื่อให้ประชาชนคนไทย ทุกเพศ ทุกวัย ได้มีส่วนร่วมและเกิดความพึงพอใจในด้านต่างๆดังที่ (สมบัติ กาญจนกิจ . 2546: 56) กล่าวถึง การจัดการนันทนาการขององค์กรภาครัฐ มีเป้าหมายดังนี้

1. เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต
2. เพื่อพัฒนาอารมณ์สุข
3. เพื่อเสริมสร้างและเพิ่มพูนคุณภาพชีวิต
4. เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในวิถีประชาธิปไตย
5. เพื่อส่งเสริมความเป็นมนุษยชาติ
6. เพื่อส่งเสริมสิทธิและความเป็นพลเมืองดี

การบริหารจัดการนันทนาการภาครัฐในปัจจุบัน ต่อมพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พุทธศักราช 2545 ที่ได้ปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรมใหม่ โดยกำหนดอำนาจหน้าที่ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว การกีฬา การศึกษาด้านกีฬา นันทนาการ และกฎกระทรวงการแบ่งส่วนราชการสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พุทธศักราช 2545 ให้สำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ มีภารกิจเกี่ยวกับการพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ เพื่อเสริมสร้างสุขภาพพลานามัยของประชาชน (สำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ. 2545: 5)

4.1 หน่วยงานภาครัฐที่เป็นเจ้าภาพในการจัดการนันทนาการ

1 กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (Ministry of Tourism and Sports) โดยมีหน่วยงานในรับผิดชอบตรง คือ

1.1 สำนักพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ ที่เป็นองค์กรหลัก

1) สำนักส่งเสริมและพัฒนาการนันทนาการ เป็นหน่วยงานระดับสำนักที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ ดังนี้

- 1.1) ดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุน พัฒนากิจกรรมนันทนาการ
- 1.2) ดำเนินการควบคุมดูแล และพัฒนาแหล่งนันทนาการ
- 1.3) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาและการ

ดำเนินงานด้านนันทนาการ

1.4) ปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

สมบัติ กาญจนกิจ (2546: 9) ได้กล่าวไว้ใน เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการผู้บริหารจัดการนันทนาการมวลชน ในหัวข้อ เครือข่ายการบริหารจัดการนันทนาการของรัฐ ไว้ดังนี้

4.2 หน่วยงานภาครัฐที่เป็นองค์กรเครือข่ายในการจัดการนันทนาการ

1. กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (Ministry of Human Security and Social Development) ซึ่งมีกรมที่รับผิดชอบคือ

1.1 กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ประกอบด้วย

- 1) สำนักกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว
- 2) สำนักส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ

และสูงอายุ

2. กระทรวงวัฒนธรรม (Ministry of Culture)

2.1 กรมศิลปากร

2.2 กรมการศาสนา

2.3 สำนักคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

2.4 สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

3. กระทรวงศึกษาธิการ (Ministry of Education)

3.1 สำนักงานปลัดกระทรวง (สำนักการลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน)

3.2 สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.3 สำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษา

3.4 สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา

4. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (Ministry of Agriculture and Corporations)

- 4.1 กรมที่ดิน
- 4.2 กรมประมง
- 4.3 เขตสงวนรักษาพันธุ์สัตว์
- 4.4 กรมปศุสัตว์

5. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (Ministry of Natural Resource and Environment Protection)

- 5.1 กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช
- 5.2 สำนักงานทรัพยากรทางน้ำ

6. กระทรวงมหาดไทย (Ministry of Interior)

- 6.1 สำนักงานพัฒนาชุมชน
- 6.2 กรมการปกครอง

7. กระทรวงกลาโหม (Ministry of Defense) อยู่ในรูปของโครงการนันทนาการ สวัสดิการ- กองทัพ ได้แก่ นันทนาการสำหรับประชาชน

8. กระทรวงสาธารณสุข (Ministry of Health)

- 8.1 กรมอนามัย
- 8.2 กรมส่งเสริมสุขภาพ

9. กระทรวงยุติธรรม (Ministry of Justice)

- 9.1 กรมราชทัณฑ์
- 9.2 กรมลหุโทษ

10. กรุงเทพมหานคร (Bangkok Metropolis Administration)

- 10.1 สำนักสวัสดิการสังคม
- 10.2 สำนักงานนันทนาการ
 - 1) สำนักสวนสาธารณะ
 - 2) สำนักอนามัยและสุขภาพ

5. ศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จากอดีต-ปัจจุบัน

5.1 ความเป็นมาของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีความเป็นมาสืบเนื่องมาจากการที่ประเทศไทยรับเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ 13 และจัดการแข่งขันระหว่างวันที่ 6-20 ธันวาคม พ.ศ.2541 โดยทางรัฐบาลได้มองหาสถานที่ที่เหมาะสมในการจัดสร้างสนามกีฬาเพื่อรองรับการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ 13 รัฐบาลได้มองเห็นความเหมาะสมและเลือกมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ เป็นสถานที่จัดสร้างสนามฝึกซ้อมและสนามแข่งขันหลัก เมื่อดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จ มหาวิทยาลัยได้กราบบังคมทูลขอ

พระราชทานพระนาม “สิรินธร” จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นนามศูนย์กีฬามหาวิทยาลัยว่า “ศูนย์กีฬาสิรินธร” โดยศูนย์กีฬาสิรินธรประกอบด้วยอาคารและสนามแข่งขันต่างๆ ดังนี้ 1) อาคารกีฬา 1 2) อาคารกีฬา 2 3) อาคารกีฬา 3 4) อาคาร Sub Press Center 5) สนามฝึกซ้อมยิงธนู 6) สนามฝึกซ้อมและแข่งขันซอฟท์บอล 7) สนามฝึกซ้อมและแข่งขันรักบี้ฟุตบอล 8) สนามกีฬากลาง ประกอบด้วยสนามแข่งขันฟุตบอล และสนามกรีฑาพร้อมด้วยอัฒจันทร์ผู้ชม

ในการนี้มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้กราบบังคมทูลเชิญสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินมาเปิดศูนย์กีฬาสิรินธร เมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ.2541

ต่อมาในปี พ.ศ.2542 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 27 ระหว่างวันที่ 4-10 ธันวาคม พ.ศ.2542 ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ และได้มีการก่อสร้างสนามเทนนิสเพิ่มเติมอีกจำนวน 5 สนาม โดยได้รับเงินสนับสนุนการก่อสร้างจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จำนวน 3,000,000 บาท (สามล้านบาทถ้วน) และมหาวิทยาลัยสมทบจ่ายเพิ่มเติมจากงบประมาณเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย

ในปี พ.ศ.2547 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้จัดตั้งศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งประกอบด้วยสนามเทนนิส สนามบาสเกตบอลสนามนอกที่ประสานมิตร และให้รวมศูนย์กีฬาสิรินธร เป็นส่วนหนึ่งของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 16(2) (10) (11) และ (13) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ.2541

ต่อมาในปี พ.ศ.2550 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับเกียรติเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 34 ระหว่างวันที่ 16-26 มกราคม พ.ศ.2550 โดยจัดการแข่งขัน ยี่สิบสามชนิดกีฬา

ในปี พ.ศ.2550 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับการคัดเลือกให้เป็นสนามแข่งขันและฝึกซ้อมกีฬาในการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยโลกฤดูร้อน ระหว่างวันที่ 8-18 สิงหาคม พ.ศ.2550

ในปี พ.ศ.2552 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาเชื่อมความสัมพันธ์ 6 สถาบัน ระหว่างวันที่ 11-12 กรกฎาคม พ.ศ.2552 ซึ่งประกอบไปด้วยมหาวิทยาลัยกรุงเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปัจจุบันนี้ศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนด้านการเรียนการสอนของคณะพลศึกษา สนับสนุนการเรียนการสอนของภาควิชาพื้นฐานการศึกษาของนิสิตชั้นปีที่หนึ่งทุกคณะ สนับสนุนการฝึกซ้อมกีฬาเพื่อเข้าร่วมแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย กีฬาเชื่อมความสัมพันธ์ 6 สถาบัน กีฬาบุคลากรของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สนับสนุนและให้บริการสถานที่เก็บตัวเพื่อฝึกซ้อมของสมาคมกีฬาต่างๆที่เข้าร่วมแข่งขันในนามทีมชาติไทย ให้บริการในด้านการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ ให้แก่นิสิต บุคลากร และประชาชนทั่วไป

5.2 ปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ และภารกิจ ของศูนย์กีฬา

5.2.1 ปรัชญา

มุ่งมั่นพัฒนา นักกีฬาสู่ชุมชน พัฒนาคนให้สมบูรณ์

5.2.2 ปณิธาน

ศูนย์กีฬา มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาคน โดยการใช้กีฬาเป็นสื่อ ให้คนเป็นคนที่มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย และจิตใจ

5.2.3 วิสัยทัศน์

เป็นศูนย์กลางให้ความรู้ในการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ สนับสนุนพันธกิจด้านวิชาการ การกีฬา และศิลปวัฒนธรรม

5.2.4 พันธกิจ

- 1) ศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ให้บริการและสนับสนุนกิจกรรมการออกกำลังกาย และการกีฬา แก่นิสิต บุคลากรภายใน และประชาชนทั่วไป
- 2) ศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ให้บริการและสนับสนุนการพัฒนา ศักยภาพของนักกีฬาทีมชาติไทย
- 3) ศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ให้การสนับสนุนกิจกรรมกีฬา และวิชาการของประเทศไทย และนานาชาติ
- 4) ศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นองค์กร เพื่อหารายได้จากการให้บริการ จากกิจกรรมการออกกำลังกาย หรือการกีฬา หรืองานด้านวิชาการ

5.2.5 ภารกิจ

- 1) ให้บริการด้านการเรียน การสอน และสนับสนุนการวิจัยของมหาวิทยาลัย
- 2) ให้บริการด้านการกีฬา และวัฒนธรรมกีฬา เพื่อส่งเสริม และเสริมสร้างสุขภาพที่ดี ให้แก่นิสิตและบุคลากรของมหาวิทยาลัย
- 3) สนับสนุนในการจัด และดำเนินการแข่งขันกีฬาของมหาวิทยาลัย และระหว่างมหาวิทยาลัย หรือหน่วยงานภายนอกที่ขอรับการสนับสนุน
- 4) ส่งเสริมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ และเผยแพร่กิจกรรมด้านการกีฬาให้แก่เยาวชน ประชาชนที่อยู่รอบบริเวณชุมชนมหาวิทยาลัย
- 5) ให้การสนับสนุนและเป็นสถานที่ฝึกซ้อมกีฬาแก่นักกีฬาทีมชาติ นักกีฬาของมหาวิทยาลัย และสมาคมต่างๆ
- 6) ศูนย์กีฬาเป็นหน่วยงานที่หารายได้จากการให้บริการสถานที่ เพื่อดำเนินกิจการของศูนย์กีฬา

5.3 แผนยุทธศาสตร์และแผนดำเนินงาน

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านการเรียนการสอนและการวิจัยของมหาวิทยาลัย

ยุทธศาสตร์ที่ 2 บริการด้านการกีฬาและวัฒนธรรมการกีฬา เพื่อเสริมสร้างสุขภาพแก่นิสิตและบุคลากรของมหาวิทยาลัย

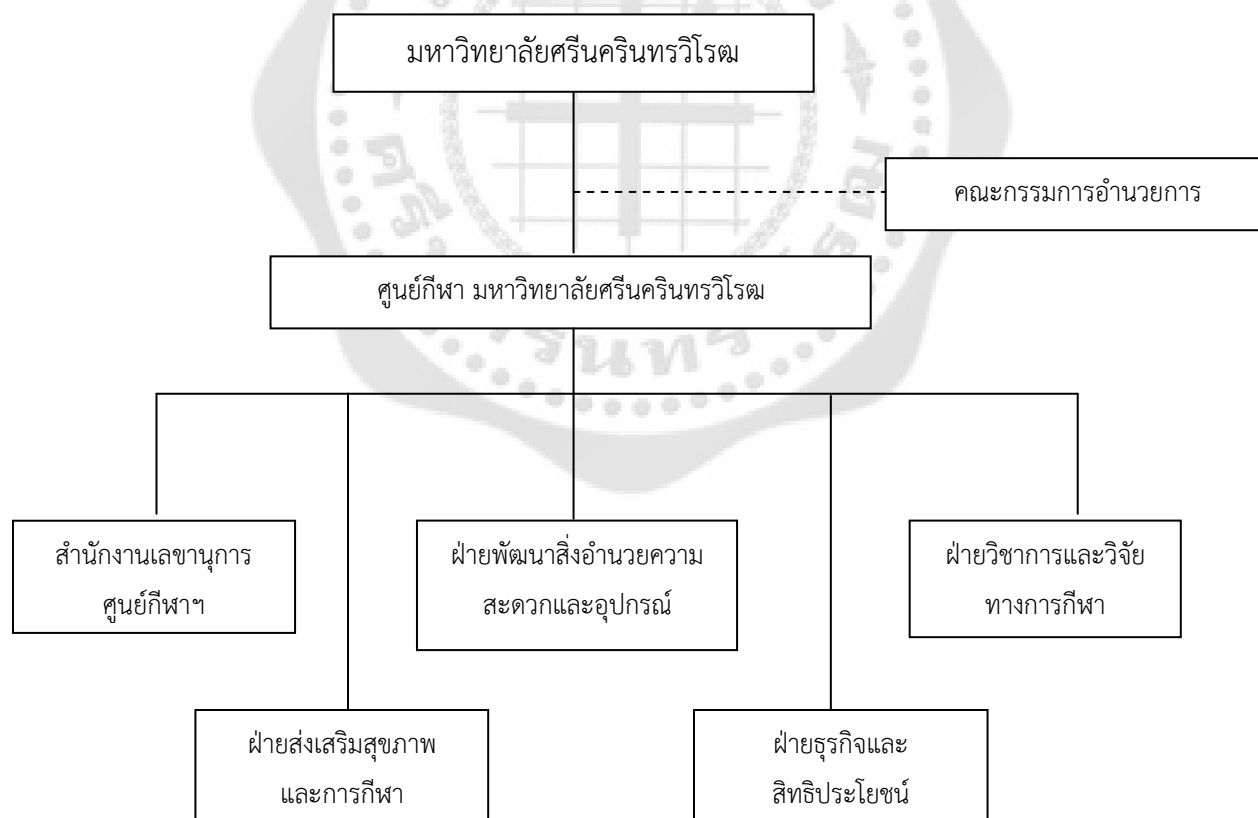
ยุทธศาสตร์ที่ 3 จัดและดำเนินการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยและระหว่างมหาวิทยาลัย

ยุทธศาสตร์ที่ 4 จัดกิจกรรมเผยแพร่กีฬาและศิลปวัฒนธรรมให้แก่เยาวชน และชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ 5 ทหารายได้จากการดำเนินงานด้านการกีฬา

5.4 โครงสร้างบริหารงาน

ศูนย์กีฬาเป็นหน่วยงานที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นด้วยความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัย ให้มีการบริหารงานและการจัดการที่มีประสิทธิภาพ มีความคล่องตัวและมีอิสระในการดำเนินงาน สามารถเลี้ยงตัวเองได้ในอนาคต โดยมีระเบียบมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการบริหารงานศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ.2547 มีโครงสร้างการบริหารงานดังนี้

ภาพประกอบ 2 โครงสร้างบริหารงานศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการอำนวยการศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แต่งตั้งขึ้นโดยระเบียบมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ.2547 ประกอบด้วย

1. อธิการบดีหรือรองอธิการบดีที่อธิการบดีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ
2. คณบดีคณะพลศึกษา เป็นรองประธานกรรมการ
3. รองอธิการบดีและคณบดี หรือผู้อำนวยการสถาบัน หรือผู้อำนวยการสำนัก จำนวน ห้าคน เป็นกรรมการ
4. ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสามคน เป็นกรรมการ
5. ผู้อำนวยการศูนย์กีฬาฯ เป็นกรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการอำนวยการ มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. กำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินงานของศูนย์กีฬาให้สอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัย และวัตถุประสงค์ของศูนย์กีฬา
2. ออกประกาศ คำสั่ง ข้อกำหนด ตลอดจนแนวปฏิบัติเพื่อการบริหารศูนย์กีฬาในกิจการด้านต่างๆ
3. ควบคุมดูแลการบริหารกิจการของศูนย์กีฬาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของศูนย์กีฬาอย่างมีประสิทธิภาพ
4. วางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการบริหารและการจัดการด้านการเงิน การบัญชี การพัสดุและทรัพย์สิน ของศูนย์กีฬา โดยไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการจัดการและหาประโยชน์จากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย
5. พิจารณาเสนอการกำหนดอัตราการจัดเก็บเงินรายได้จากการจัดกิจกรรมและใช้อาคารสถานที่ ตามข้อ 7(1) และนำเสนอคณะกรรมการจัดการทรัพย์สินและหาประโยชน์เพื่อพิจารณาอนุมัติ
6. ควบคุมดูแลการบริหารกิจการร้านค้า หรือร้านอาหารหรือศูนย์บริการต่างๆ (ถ้ามี) ที่จัดให้มีภายในบริเวณของศูนย์กีฬา ในฐานะที่เป็นอนุกรรมการของคณะกรรมการจัดการทรัพย์สินและหาประโยชน์ตามระเบียบว่าด้วยการจัดการและหาประโยชน์และนำเสนอคณะกรรมการจัดการทรัพย์สินและหาประโยชน์เพื่อพิจารณาอนุมัติ
7. กำหนดอัตราค่าตอบแทน ค่าใช้สอย และค่าใช้จ่ายต่างๆของศูนย์กีฬา
8. พิจารณาประมาณการรายรับ และงบประมาณรายจ่ายประจำปีของศูนย์กีฬาเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการบริหารเงินรายได้พิจารณาก่อนนำเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย เพื่อพิจารณาอนุมัติ
9. แต่งตั้งผู้สอบบัญชี
10. แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญเป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการและมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณา หรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่ง ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย
11. แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพของศูนย์กีฬา

12. ประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหาร

13. หน้าที่อื่นใดที่อธิการบดีมอบหมาย

ผู้อำนวยการมีอำนาจหน้าที่ตามที่อธิการบดีมอบหมาย และมีหน้าที่บริหารกิจการของศูนย์กีฬาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของศูนย์กีฬา ระเบียบ ประกาศ และมติของคณะกรรมการ และเป็นผู้บังคับบัญชาผู้ปฏิบัติงานของศูนย์กีฬา และมีหน้าที่

1. เสนอเป้าหมาย แผนงาน และโครงการต่อคณะกรรมการ เพื่อให้การดำเนินงานของศูนย์กีฬาบรรลุวัตถุประสงค์
2. ดำเนินงานของศูนย์กีฬาให้บรรลุวัตถุประสงค์เป้าหมายแผนงานของศูนย์กีฬา
3. จัดทำและเสนอประมาณการรายรับและงบประมาณรายจ่ายประจำปี รายงานการเงิน และรายงานประจำปี ต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณา
4. เสนอความเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงกิจการและการดำเนินงานของศูนย์กีฬาให้มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ต่อคณะกรรมการและรายงานต่อคณะกรรมการจัดการทรัพย์สินและหาประโยชน์ปีละครั้ง
5. หาเงินทุนจากแหล่งต่างๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์กีฬา
6. จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงาน ยกเว้นที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ
7. หน้าที่อื่นๆที่คณะกรรมการมอบหมาย ผู้อำนวยการต้องรับผิดชอบต่อคณะกรรมการบริหารกิจการของศูนย์กีฬา

5.5 การแบ่งส่วนงาน

ศูนย์กีฬาฯ แบ่งส่วนงานออกเป็นหกฝ่าย ตามรายละเอียดดังนี้

1. ฝ่ายสำนักงานเลขานุการศูนย์กีฬา ประกอบด้วย
 - 1.1 งานบริหารและธุรการ
 - 1.2 งานบริหารงานบุคคล
 - 1.3 งานคลังและพัสดุ (หน่วยคลังและหน่วยพัสดุ)
 - 1.4 งานประชาสัมพันธ์
2. ฝ่ายวิชาการและวิจัยการศึกษา ประกอบด้วย
 - 2.1 งานประสานงานการเรียนการสอน
 - 2.2 งานด้านวิทยาศาสตร์การศึกษา
 - 2.3 งานส่งเสริมวิชาการและการวิจัย
3. ฝ่ายสิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์ ประกอบด้วย
 - 3.1 งานการใช้และบำรุงสถานที่
 - 3.2 งานจัดหา ควบคุมและซ่อมบำรุงอุปกรณ์
 - 3.3 งานควบคุมระบบสาธารณูปโภคและสิ่งแวดล้อม

4. ฝ่ายพัฒนาและส่งเสริมกีฬา ประกอบด้วย

- 4.1 งานให้คำปรึกษาการจัดกิจกรรมกีฬา
- 4.2 งานกีฬาภายใน
- 4.3 งานกีฬาภายนอก
- 4.4 งานส่งเสริมการจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อสุขภาพ
- 4.5 งานมวลชนสัมพันธ์

5. ฝ่ายนโยบายและแผน ประกอบด้วย

- 5.1 งานจัดทำและวิเคราะห์แผน
- 5.2 งานวิเคราะห์งบประมาณ
- 5.3 งานวางแผนการกีฬาของมหาวิทยาลัย

6. ฝ่ายธุรกิจและสิทธิประโยชน์ ประกอบด้วย

- 6.1 งานสิทธิประโยชน์
- 6.2 งานการตลาดและลูกค้าสัมพันธ์
- 6.3 งานส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจ

ในปี พ.ศ.2551 ศูนย์กีฬาฯ ได้ขอปรับโครงสร้างการบริหารงานจากคณะกรรมการอำนวยการศูนย์กีฬาจากหกงาน เหลือเพียงสามงาน เพื่อความคล่องตัวของการบริหารงาน ประกอบกับอัตรากำลังของบุคลากรไม่มีเพิ่มเติม ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมคณะกรรมการอำนวยการฯ ครั้งที่ 2/2551 เมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2551 และให้นำเสนอสภามหาวิทยาลัยเพื่ออนุมัติต่อไป

ในการดำเนินงานของศูนย์กีฬาฯ ได้ดำเนินงานตามระเบียบของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒว่าด้วยการบริหารงานศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ.2547 นอกจากนั้นศูนย์กีฬาฯ มีประกาศของศูนย์กีฬาฯ ที่ถือปฏิบัติตามระเบียบของศูนย์กีฬาฯ ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ประกาศคณะกรรมการอำนวยการศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินรายได้ ประกาศ ณ วันที่ 26 เดือนกันยายน พ.ศ.2548
2. ประกาศคณะกรรมการอำนวยการศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินรายได้ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2550
3. ประกาศคณะกรรมการอำนวยการ ศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการพัสดุ ประกาศ ณ วันที่ 26 เดือนกันยายน พ.ศ. 2548
4. ประกาศมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วย การจัดเก็บเงินรายได้ศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประกาศ ณ วันที่ 21 เดือนมิถุนายน พ.ศ.2549
5. ประกาศมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการเป็นสมาชิกศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประกาศ ณ วันที่ 21 เดือนมิถุนายน พ.ศ.2549

6. ประกาศมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วย การจัดเก็บเงินรายได้ ศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ.2551

5.6 ระบบประกันคุณภาพการศึกษา

ในด้านของกลไกการประกันคุณภาพ มีความสำคัญส่งผลให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จและนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องคือคณะกรรมการต่างๆที่มหาวิทยาลัยได้จัดตั้งขึ้นในการขับเคลื่อนระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้ไปสู่เป้าหมาย โดยศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ให้ความสำคัญกับกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาดังนี้

1. วางระบบกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายในศูนย์กีฬาฯ
2. กำหนด/พัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษา
3. จัดทำแผนและควบคุมติดตามกิจกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา
4. จัดทำรายงานการประเมินตนเอง
5. เตรียมความพร้อมในการรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาจากภายนอก

5.7 ผลการประเมินจากการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ. (องค์การมหาชน) รอบที่ 1

ศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นเพื่อบริหารสนามกีฬาโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก และอุปกรณ์กีฬาทั้งที่ประสานมิตรและ องค์กรกีฬา เป็นศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยที่ทันสมัย ประกอบด้วยสนามกีฬาทั้งในร่มและกลางแจ้ง รวมทั้งสระว่ายน้ำที่ได้มาตรฐานสำหรับการแข่งขันกีฬาวัยน้ำ และมีหอพักนักกีฬาจึงสามารถจัดการแข่งขันกีฬาได้เกือบทุกประเภท สามารถรองรับการจัดการแข่งขันกีฬาขนาดใหญ่ เช่น กีฬามหาวิทยาลัย กีฬาโรงเรียน เป็นต้น

ศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นศูนย์กีฬาที่ทันสมัยและใช้เป็นห้องปฏิบัติการสำหรับนิสิต คณะพลศึกษา บริการที่จัดให้แก่บุคคลทั่วไป ได้แก่ ฟิตเนสเซ็นเตอร์ การเล่นแอโรบิค และการใช้สระว่ายน้ำ

การที่ศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีสนามกีฬาและอุปกรณ์ที่ทันสมัยนับเป็นจุดแข็งที่สามารถนำไปสู่การให้บริการแก่ประชาชน นิสิต และคณาจารย์ เพื่อหารายได้แก่ มหาวิทยาลัยได้เป็นอย่างดี คณะกรรมการผู้ตรวจประเมินได้ให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินการดังนี้

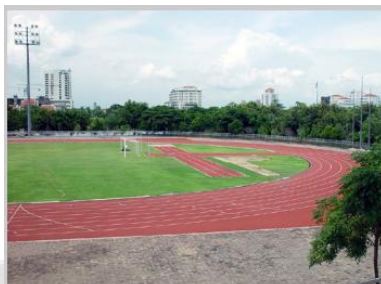
1. ควรจัดระบบศูนย์กีฬาฯ ให้เป็นแหล่งรายได้และมีกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อใช้ประโยชน์อาคารสถานที่ โครงสร้างพื้นฐานและอุปกรณ์กีฬาให้คุ้มค่ากับการลงทุน
2. ควรจัดระบบดูแลอาคารสถานที่ให้ทรงสภาพและใช้งานได้ดีอยู่เสมอ เนื่องจากสนามกีฬามหาวิทยาลัยขนาดใหญ่มักมีปัญหาด้านงบประมาณในการทำนุบำรุงและซ่อมแซมอาคารสถานที่และอุปกรณ์

ในการดำเนินงานของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตามปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ และภารกิจของศูนย์กีฬาฯ และนำเอาข้อเสนอแนะของคณะกรรมการผู้ตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) มาปรับใช้ในการดำเนินงาน

5.8 สนามกีฬา และสิ่งอำนวยความสะดวก

ศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีสนามกีฬาและพื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบ ทั้งที่องค์กรฯ และประสานมิตร โดยมีรายละเอียดดังนี้

5.8.1 อาคารกีฬาสนามกลาง (สนามกีฬากลาง)

องค์ประกอบของสนาม

1. สนามแข่งขันกรีฑา ผิวยางสังเคราะห์
 - 1.1 กรีฑาประเภทลู่ จำนวน 9 ลู่วิ่ง
 - 1.2 กรีฑา ประเภทลานทุกชนิด
2. สนามฟุตบอลขนาดมาตรฐาน

สิ่งอำนวยความสะดวก	การใช้
1. อัฒจันทร์ความจุ 4,000 ที่นั่ง พร้อมที่นั่งประธาน 2. กระถางคบเพลิงแบบใช้ก๊าซ 3. ห้องพักนักกีฬา 4 ห้อง พร้อมเครื่องปรับอากาศ 4. ห้องพักกรรมการ 4 ห้อง พร้อมเครื่องปรับอากาศ 5. ห้องทำงานคณะกรรมการจัดการแข่งขัน 2 ห้อง พร้อมเครื่องปรับอากาศ 6. ห้องรับรอง 1 ห้อง พร้อมเครื่องปรับอากาศ 7. สกอร์บอร์ด 8. ห้องเก็บตัวนักกีฬา 6 ห้อง พร้อมเครื่องปรับอากาศ	- แข่งขันกรีฑา - แข่งขันฟุตบอล

ภาพประกอบ 3 อาคารกีฬาสนามกลาง (สนามกีฬากลาง)

5.8.2 อาคารกีฬาสถาน 1 (อาคารกีฬา 1)

สิ่งอำนวยความสะดวก	การใช้
1. พื้นสนามไม้หุ่ยขนาด 1,590 ตร.ม.	1. แข่งขันฟุตบอล
2. ปรับอากาศทั้งหลัง	2. แข่งขันบาสเกตบอล
3. ความจุผู้ชม 4,500 ที่นั่ง พร้อมที่นั่งประธาน	3. แข่งขันเทเบิลเทนนิส
4. สกอร์บอร์ด	4. แข่งขันแบดมินตัน
5. ไฟฟ้าแสงสว่าง 1,500 ลักซ์	5. เซปัก-ตะกร้อ
6. ห้องพักนักกีฬา 4 ห้อง พร้อมเครื่องปรับอากาศ	6. อื่นๆ
7. ห้องพักรับชมและห้องทำงานคณะกรรมการจัดการแข่งขัน 6 ห้อง พร้อมเครื่องปรับอากาศ	

ภาพประกอบ 4 อาคารกีฬาสถาน 1 (อาคารกีฬา1)

5.8.3 อาคารกีฬาสถาน 2 (อาคารกีฬา 2)

สิ่งอำนวยความสะดวก	การใช้
1. พื้นสนามไม้แบบหยุนต์วขนาด 1,450 ตร.ม. 2. ความจุผู้ชมจันทร์ 4,000 ที่นั่ง 3. สกอร์บอร์ด 4. ไฟฟ้าแสงสว่าง 1,100 ลักซ์ 5. ห้องพักนักกีฬา 4 ห้อง พร้อมเครื่องปรับอากาศ 6. ห้องพักรวมการและห้องทำงานกรรมการจัดการแข่งขัน พร้อมเครื่องปรับอากาศ	- แข่งขันวอลเลย์บอล - แข่งขันบาสเกตบอล - แข่งขันเทเบิลเทนนิส - แข่งขันแบดมินตัน - แข่งขันฟุตซอล - อื่นๆ

ภาพประกอบ 5 อาคารกีฬาสถาน 2 (อาคารกีฬา 2)

5.8.4 อาคารกีฬาสถาน 3 (อาคารกีฬา 3)

สิ่งอำนวยความสะดวก	การใช้
1. พื้นไม้ปาเก้แบบหยุนตัว 2,242 ตร.ม. 2. ไฟฟ้าสนาม ความเข้มของแสง 1,000 ลักซ์ 3. อัฒจันทร์แบบเคลื่อนที่	- สนามบาสเกตบอล 2 สนาม - สนามวอลเลย์บอล 3 สนาม - แข่งขันเทเบิลเทนนิส - เซปัก-ตะกร้อ - อื่นๆ

ภาพประกอบ 6 อาคารกีฬาสถาน 3 (อาคารกีฬา 3)

5.8.5 อาคารฝึกปฏิบัติการทางน้ำ

สิ่งอำนวยความสะดวก	การใช้
1. สนามแข่งขันว่ายน้ำขนาดมาตรฐาน 20 x 50 x 2 เมตร 2. สนามแข่งขันกระโดดน้ำขนาดมาตรฐาน 20 x 25 x 5 เมตร 3. สนามฝึกซ้อมว่ายน้ำ 12.5 x 25 x .90 เมตร 4. อัฒจันทร์ ความจุ 4,000 ที่นั่ง พร้อมที่นั่งประธาน 5. ห้องพักนักกีฬา 2 ห้อง 6. ห้องพักรรณการ 2 ห้อง พร้อมเครื่องปรับอากาศ 7. ห้องทำงานคณะกรรมการจัดการแข่งขัน 4 ห้อง พร้อมเครื่องปรับอากาศ 8. ไฟฟ้าส่องสว่าง 1,500 ลักซ์	- แข่งขันว่ายน้ำ - แข่งขันโปโลน้ำ - แข่งขันกระโดดน้ำ

ภาพประกอบ 7 อาคารฝึกปฏิบัติการทางน้ำ

5.8.6 อาคารกีฬาสถาน 4 (สนามแข่งขันซอฟท์บอล)

สิ่งอำนวยความสะดวก	การใช้
1. สนามแข่งขันแบบมาตรฐาน (พื้นดินอาตุ้งก้า และ สนามหญ้า) ขนาด 2,200 ตารางเมตร 2. ห้องพักนักกีฬา 4 ห้อง พร้อมเครื่องปรับอากาศ 3. ห้องพักกรรมการ 4 ห้อง พร้อมเครื่องปรับอากาศ 4. ห้องทำงานคณะกรรมการจัดการแข่งขัน 6 ห้อง พร้อมเครื่องปรับอากาศ 5. ไฟฟ้าส่องสว่าง 800 ลักซ์ 6. อัดจันทร์ความจุ 4,500 ที่นั่ง 7. สกอร์บอร์ด	- แข่งขันซอฟท์บอล - แข่งขันเบสบอล

ภาพประกอบ 8 สนามแข่งขันซอฟท์บอล

5.8.7 สนามฝึกซ้อมซอฟต์บอล

สิ่งอำนวยความสะดวก	การใช้
1. สนามฝึกซ้อมซอฟต์บอล พื้นหญ้าพร้อม Back Stop และรั้วกันลูก 2. ห้องน้ำ 2 ห้อง	1. ฝึกซ้อมซอฟต์บอล 2. ฝึกซ้อมเบสบอล 3. อื่นๆ

ภาพประกอบ 9 สนามฝึกซ้อมซอฟต์บอล

5.8.8 สนามเทนนิส

สิ่งอำนวยความสะดวก	การใช้
1. สนามแข่งขัน จำนวน 7 สนาม 2. ห้องเปลี่ยนเสื้อผ้านักกีฬา 2 ห้อง 3. สถานที่สำหรับกรรมการจัดการแข่งขันขนาด 300 ตร.ม. 4. อัฒจันทร์ชมการแข่งขันแบบเคลื่อนที่ 5. ไฟฟ้าส่องสว่างแบบมาตรฐานทุกสนาม	- แข่งขันและฝึกซ้อมเทนนิส

ภาพประกอบ 10 สนามเทนนิส

5.8.9 สนามแข่งขันรักบี้ฟุตบอล

สิ่งอำนวยความสะดวก	การใช้
- สนามรักบี้ฟุตบอลขนาดมาตรฐาน 1 สนาม	- แข่งขันและฝึกซ้อมรักบี้ฟุตบอล

ภาพประกอบ 11 สนามแข่งขันรักบี้ฟุตบอล

5.8.10 สนามแข่งขันเปตอง

สิ่งอำนวยความสะดวก
- สนามแข่งขันเปตองขนาดมาตรฐาน 40 สนาม

ภาพประกอบ 12 สนามแข่งขันเปตอง

5.8.11 สนามแข่งขันยิงธนู

สิ่งอำนวยความสะดวก	การใช้
1. อัฒจันทร์ 2. พื้นที่สำหรับกรรมการจัดการแข่งขัน 3. ห้องพักนักกีฬา 4. ห้องน้ำและห้องอาบน้ำ	- แข่งขันยิงธนู ฟุตซอล แฮร์บอล ฯลฯ - จัดงานเลี้ยงสังสรรค์

ภาพประกอบ 13 สนามแข่งขันยิงธนู

8.12 สนามวอลเลย์บอลชายหาด

สิ่งอำนวยความสะดวก	การใช้
1. สนามแข่งขันวอลเลย์บอลชายหาด 1 สนาม 2. อัฒจันทร์แบบเคลื่อนที่ ขนาดความจุ 50 ที่ จำนวน 10 ชุด	- แข่งขันวอลเลย์บอลชายหาด - แข่งขันฟุตบอลชายหาด

ภาพประกอบ 14 สนามวอลเลย์บอลชายหาด

5.8.13 ห้องพักนักศึกษา

สิ่งอำนวยความสะดวก

- โต๊ะทำงาน
- ตู้เสื้อผ้า
- ห้องน้ำและห้องอาบน้ำ

ภาพประกอบ 15 ห้องพักนักศึกษา

5.8.14 สนามบาสเกตบอลกลางแจ้ง (ประสาณมิตร)

สิ่งอำนวยความสะดวก	การใช้
ที่นั่งพักนักกีฬาพร้อมรั้วรอบ 4 ด้าน	- แข่งขันบาสเกตบอล - แข่งขันฟุตบอล

ภาพประกอบ 16 สนามบาสเกตบอลกลางแจ้ง (ประสาณมิตร)

5.8.15 สนามเทนนิส (ประสาณมิตร)

สิ่งอำนวยความสะดวก	การใช้
1. ห้องเปลี่ยนเสื้อผ้าและอาบน้ำ 2. ห้องพักนักกีฬา 3. สำนักงานสนามพร้อมที่นั่งเล่น 4. ไฟฟ้า	- แข่งขันเทนนิส

ภาพประกอบ 17 สนามเทนนิส (ประสาณมิตร)

5.9 สภาพปัจจุบันของการจัดการนันทนาการศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การนำเสนอ สภาพการ ปัจจุบันของการจัดการนันทนาการ ศูนย์กีฬา ผลการสังเคราะห์เอกสาร งานวิจัย ข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ และการสำรวจพื้นที่จริงของผู้วิจัย ได้รายละเอียดเกี่ยวกับสภาพ ปัจจุบันการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา ในด้านเป้าหมาย กระบวนการจัดการ ทรัพยากรการจัดการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

5.9.1 เป้าหมาย

ศูนย์กีฬา เป็นหน่วยงานที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นโดยความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัย โดยมี ระเบียบมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการบริหารงานศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ .ศ. 2547 ปัจจุบันมีวิสัยทัศน์คือ “เป็นศูนย์กลางให้ความรู้ในการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ เพื่อสนับสนุนพันธกิจ ด้านวิชาการ การกีฬาและศิลปวัฒนธรรม ” ซึ่งมีกระบวนการจัดการอันประกอบด้วยโครงสร้าง การแบ่งส่วน งาน และแผนการดำเนินงาน ดังนี้

5.9.2 กระบวนการจัดการ

1) โครงสร้างการบริหารงาน จากการค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องพบว่า ศูนย์กีฬายัง เป็นหน่วยงานที่ทำงานภายใต้ระเบียบ มีคณะกรรมการอำนวยการดูแลอยู่ ซึ่งผู้อำนวยการศูนย์กีฬา เป็น กรรมการและเลขานุการ มีอธิการบดีหรือรองอธิการบดีที่ได้รับมอบหมายเป็นประธานกรรมการ รองประธาน กรรมการคือคณบดีคณะพลศึกษา มีกรรมการอีกแปดคน รวมทั้งสิ้นสิบเอ็ดคน

2) คณะกรรมการอำนวยการมีอำนาจหน้าที่หลักๆ คือ กำหนดนโยบาย ออกคำสั่ง และกำหนดแนวทางการดำเนินงาน การวางหลักเกณฑ์การบริหารจัดการด้านการเงิน การบัญชี การพัสดุและ ทรัพย์สินของศูนย์กีฬา การกำหนดอัตราการจัดเก็บเงินรายได้จากการใช้ สถานที่ การควบคุมดูแลการบริหาร กิจการร้านค้า กำหนดอัตราค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าใช้จ่ายต่างๆ รวมถึงการแต่งตั้งคณะกรรมการ ประเมินศูนย์กีฬาและประเมินการปฏิบัติงานของผู้บริหาร

3) ศูนย์กีฬา แบ่งส่วนงานออกเป็นหกฝ่ายคือ ฝ่ายสำนักงานเลขานุการศูนย์กีฬา ฝ่ายวิชาการและวิจัยการกีฬา ฝ่ายสิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์ ฝ่ายพัฒนาและส่งเสริมกีฬา ฝ่ายนโยบาย และแผน ฝ่ายธุรกิจและสิทธิประโยชน์

5.9.3 ปัจจัยนำเข้า

1) บุคลากร

ปัจจุบันศูนย์กีฬามีบุคลากรรวมทั้งสิ้นเก้าคน (ไม่รวมลูกจ้างรายวัน) แบ่งจำแนกตาม เพศ ช่วงอายุ ระดับการศึกษา และสาขาวิชา ดังนี้

ตาราง 1 ข้อมูลบุคลากรของศูนย์กีฬาฯ จำแนกตาม เพศ ช่วงอายุ ระดับการศึกษาและสาขาวิชา (N=9)

ข้อมูลบุคลากรของศูนย์กีฬาฯ	จำนวน
เพศ	
- ชาย	4
- หญิง	5
สถานะ	
- ข้าราชการ	2
- พนักงานมหาวิทยาลัย	4
- ลูกจ้างประจำ	3
- ลูกจ้างรายวัน	(6)
ตำแหน่ง/หน้าที่รับผิดชอบ	
- รักษาการแทนผู้อำนวยการศูนย์กีฬาฯ (ข้าราชการ)	1
- บุคลากรชำนาญการ (ข้าราชการ)	1
- นักวิชาการศึกษาชำนาญการ (พนักงานมหาวิทยาลัย)	1
- นักวิชาการพัสดุ (พนักงานมหาวิทยาลัย)	1
- นักวิชาการเงินและบัญชี (พนักงานมหาวิทยาลัย)	1
- เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป (พนักงานมหาวิทยาลัย)	1
- ผู้ช่วยช่างทั่วไป ช.2 (ลูกจ้างประจำ)	3
- เจ้าหน้าที่สนาม องค์กรกีฬา (ลูกจ้างรายวัน)	(2)
- เจ้าหน้าที่สนาม ประสานมิตร (ลูกจ้างรายวัน)	(1)
- แม่บ้าน (ลูกจ้างรายวัน)	(3)
ช่วงอายุ	
- ต่ำกว่า 40 ปี	1
- 41-50 ปี	3
- 51-60 ปี	4
- มากกว่า 60 ปีขึ้นไป	1
ระดับการศึกษา	
- ปริญญาตรี	7
- ปริญญาโท	1
- ปริญญาเอก	1

ข้อมูลบุคลากรของศูนย์กีฬาฯ	จำนวน
สาขาวิชา	
- การจัดการกีฬา	1
- การบริหารการศึกษา	1
- การอุดมศึกษา	1
- การจัดการทั่วไป	1
- บัญชีบัณฑิต	1
- พลศึกษา	1

ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม 2557

จากตาราง 1 เมื่อพิจารณาลักษณะของกลุ่มบุคลากรของศูนย์กีฬาฯ ไม่รวมลูกจ้างรายวัน พบว่า มีเพศชายและเพศหญิงในจำนวนใกล้เคียง เป็นผู้ที่มีอายุอยู่ในช่วง 51-60 ปีมากที่สุดคือ 4 คน ส่วนใหญ่เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 7 คน ปริญญาเอก จำนวน 1 คน และผู้มีการศึกษาระดับปริญญาโท 1 คน

ศูนย์กีฬาฯ มีโครงการพัฒนาบุคลากรเป็นประจำต่อเนื่องทุกปี มีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 2 โครงการพัฒนาบุคลากรและองค์กรของศูนย์กีฬาฯ ระหว่างปี พ.ศ.2553-2557

วัน/เดือน/ปี	โครงการ	สถานที่
3-7 กันยายน 2553	กิจกรรมพัฒนาบุคลากร	ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี
29 ก.พ.-3 มี.ค. 2555	ศึกษาดูงานด้านระบบการบริหารและบำรุงรักษาสนามกีฬา	มหาวิทยาลัยฮ่องกง เขตบริการพิเศษฮ่องกง ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน
22-25 พฤษภาคม 2556	- ศึกษาดูงานด้านระบบการบริหารและบำรุงรักษาสนามกีฬา - ศึกษาวัฒนธรรมประเทศในกลุ่ม AEC	- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี มารา (Uitm) ประเทศมาเลเซีย - ประเทศสิงคโปร์
พ.ศ. 2556	สัมมนาบุคลากรศูนย์กีฬา ประจำปีการศึกษา 2556	บ้านทะเลสีคราม รีสอร์ท จ.สมุทรสงคราม
31 มี.ค.-4 เม.ย.2557	ศึกษาดูงาน	มหาวิทยาลัยฮันกุก วิทยาเขตยอนอิน ประเทศเกาหลี
5-6 มีนาคม 2557	สัมมนาจัดทำแผนยุทธศาสตร์	อาคารกีฬา1 มศว องค์กรกีฬา
29 พ.ค.-1 มิ.ย. 2557	ศึกษาดูงานด้านศิลปวัฒนธรรมเพื่อเสริมสร้างแรงบันดาลใจและสัมพันธภาพของบุคลากร	ประเทศเวียดนาม

จากการสัมภาษณ์และการวิเคราะห์จากข้อมูลจะพบว่าศูนย์กีฬายังขาดบุคลากรในด้านของการจัดการกีฬาและนันทนาการ โดยเฉพาะผู้ที่มีความสามารถเฉพาะทางในส่วนของการจัดการแข่งขันกีฬาต่างๆ จำนวนบุคลากรยังมีน้อยเมื่อเทียบกับภารกิจ และขนาดพื้นที่ขององค์การ ในเรื่องของผู้บริหารที่ผ่านมาผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์กีฬา เป็นคณาจารย์ในคณะพลศึกษาซึ่งมีภารกิจในการจัดการเรียนสอน การทำวิจัย ทำให้การทำงานให้กับศูนย์กีฬาได้ไม่เต็มที่

2) งบประมาณ

เริ่มต้นจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ให้ยืมเงินของมหาวิทยาลัยจำนวนสามล้านบาท เพื่อเป็นค่าบริหารจัดการ ค่าวัสดุอุปกรณ์ โดยจะต้องจัดทำเป็นโครงการบริหารจัดการกีฬาและธุรกิจกีฬามีกำหนดแผนในการชำระคืนในปี พ.ศ.2551-2553 จำนวนห้าแสนบาทต่อปี ปี พ.ศ.2554 และ พ.ศ.2555 จำนวนปีละเจ็ดแสนห้าหมื่นบาท

ในปัจจุบันศูนย์กีฬา ยังต้องหารายได้เลี้ยง ตัวเองซึ่งเป็นหนึ่งในพันธกิจ แต่นโยบายของทางมหาวิทยาลัยยังไม่ให้มีการเก็บค่าบริการศูนย์กีฬาพร้อมกับค่า บริการการศึกษาสำหรับนิสิต และยังไม่สามารถเก็บจากบุคคลภายนอกที่เข้ามาใช้บริการเนื่องจากบุคลากรที่ทำหน้าที่ตามสนามต่างๆยังไม่มี จะมีเฉพาะสนามเทนนิส สนามบาส เกตบอลกลางแจ้งที่ประสานมิตร และการให้บริการสถานที่เก็บตัวฝึกซ้อมกีฬาของนักกีฬาทีมชาติ เช่น นักกีฬาเซปักตะกร้อ นักกีฬาวีลแชร์เป็นต้น งบประมาณของศูนย์กีฬาที่ได้มาในปัจจุบัน เป็นเงินงบประมาณที่ทำผ่านโครงการฝ่ายพัฒนาศักยภาพนิสิต ซึ่งได้รับงบประมาณในส่วนองเงินรายได้ หมวดเงินอุดหนุน ตามแผนงบประมาณระหว่างปี พ.ศ.2550-2556 ดังนี้

ตาราง 3 งบประมาณของศูนย์กีฬา เฉพาะเงินรายได้ หมวดเงินอุดหนุน ตามแผนงบประมาณระหว่างปี พ.ศ.2551-2557

ปี พ.ศ.	งบดำเนินงาน	งบลงทุน	งบรายจ่าย อื่นๆ	งบบุคลากร (ค่าจ้าง ชั่วคราว)	งบอุดหนุน	รวม
2551	2,092,000.00	1,458,000.00	780,000.00	-	-	4,330,000.00
2552	2,530,000.00	1,090,000.00	30,000.00	-	-	3,650,000.00
2553	3,504,078.00	203,900.00	428,000.00	118,116.00	505,906.00	4,760,000.00
2554	3,070,000.00	-	50,000.00	-	500,000.00	3,620,000.00
2555	3,174,100.00	605,900.00	200,000.00	-	-	3,980,000.00
2556	3,601,700.00	3,252,700.00	80,000.00	240,000.00	244,000.00	7,418,800.00
2557	4,345,000.00	203,000.00	120,000.00	252,000.00	300,000.00	5,220,000.00

ศูนย์กีฬา ได้งบประมาณกองทุนพัฒนามหาวิทยาลัย ประจำปีงบประมาณ 2558 โดยมีมติที่ประชุมคณะกรรมการกองทุนพัฒนามหาวิทยาลัย ครั้งที่ 1/2557 เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2557 ดังรายการในตาราง 4

ตาราง 4 รายการจัดสรรงบประมาณกองทุนพัฒนามหาวิทยาลัย ในส่วนของศูนย์กีฬา ประจำปี 2558

รายการจัดสรร	วงเงินจัดสรร (บาท)
1. ปรับปรุงถนนภายในศูนย์กีฬา	1,500,000
2. จ้างเปลี่ยนหลังคาอาคารกีฬา1 และส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้อง	5,900,000
3. จ้างทำห้องฟิตเนสเซ็นเตอร์	6,973,500
4. ชุดออกกำลังกายกลางแจ้ง	975,000
5. ชุดสนามเด็กเล่น 1 ชุด	550,000
6. ปรับปรุงหลังคาสระว่ายน้ำ	6,000,000
7. ปรับปรุงซ่อมแซมสนามเทนนิส	1,600,600
8. ค่าบริหารจัดการเมื่อสถานที่ได้รับการปรับปรุงเสร็จเรียบร้อยแล้ว	1,000,000
9. ค่าตอบแทนนิสิตช่วยงาน	500,000
10. โครงการจัดทำคู่มือวิ่งกลางแจ้ง	4,130,000

3) อุปกรณ์ สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ

ในส่วนของแหล่งบริการนันทนาการของศูนย์กีฬา ทั้งที่องค์กรฯและประสานมิตร ผู้วิจัยได้แยกเป็นหมวดหมู่ แบ่งออกเป็นพื้นที่ในร่มกับกลางแจ้ง มีรายละเอียดดังตาราง 5

ตาราง 5 แหล่งบริการนันทนาการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ในร่ม	กลางแจ้ง
1. อาคารกีฬา1	1. สนามยิงธนู
2. อาคารกีฬา2	2. สนามฝึกซ้อมซอฟท์บอล
3. อาคารกีฬา3	3. สนามแข่งขันซอฟท์บอล
4. อาคาร Sub press center	4. สนามฝึกซ้อมและแข่งขันรักบี้ฟุตบอล
5. สนามเทนนิส	5. สนามกีฬากลาง (สนามฟุตบอล กรีฑา อัฒจันทร์)
- จำนวน 7 สนาม ที่องค์กรฯ	6. สนามบาสเกตบอลกลางแจ้ง ที่ประสานมิตร
- จำนวน 2 สนาม ที่ประสานมิตร	
6. ห้องฟิตเนส อาคารกีฬา2	

นอกจากแหล่งบริการทางนันทนาการของศูนย์กีฬาทั้งในร่มและกลางแจ้งแล้ว ยังมีที่พักที่องค์กรฯ ประกอบด้วย ห้องพักที่สนามกีฬากลาง 8 ห้องๆละ 5 เตียง และห้องพักหลังยิม 3 (3 หลัง 6ห้อง) ซึ่งเรียกเก็บค่าบริการจากบุคคลภายนอกในอัตรา 1,200 บาท/ห้อง/คืน และนิตยบุคลาการในอัตรา 720 บาท/ห้อง/คืน

4) สนามกีฬา และแหล่งนันทนาการของศูนย์กีฬาฯ

ปัจจุบันมีสนามกีฬาในระดับมาตรฐานแต่อยู่ในสภาพทรุดโทรม เนื่องจากระยะเวลาและการขาดงบประมาณในการดูแล ทั้งนี้สนามกีฬา สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกทั้งหมดของศูนย์กีฬาฯ มีวัตถุประสงค์ในการสร้างเพื่อเป็นสนามฝึกซ้อมและแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ 13 ซึ่งไม่เหมาะกับการใช้จัดการเรียนการสอนและให้บริการกับผู้ใช้บริการจำนวนครั้งละหลายๆ ในปัจจุบันผู้ใช้บริการส่วนใหญ่จะเป็นนิสิต ซึ่งเป็นการใช้สถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการใช้เวลาว่างเป็นส่วนใหญ่ ในส่วนของการเล่นกีฬาจะมีวัตถุประสงค์เพื่อออกกำลังกาย เล่นกีฬาเพื่อนันทนาการไม่ใช่เพื่อสู่ความเป็นเลิศ ตัวอย่างเช่น ผู้เชี่ยวชาญรายที่ 21 กล่าวว่า “...สระว่ายน้ำที่มีอยู่ สระใหญ่ใช้สำหรับการแข่งขันว่ายน้ำ เมื่อมาใช้สำหรับการเรียนการสอนวิชาว่ายน้ำจึงมีความลำบากมากเนื่องจากสระว่ายน้ำมีความลึกสองเมตรกว่าตลอดพื้นที่ของสระ ะเป็นอันตรายมากสำหรับนิสิตที่ยังลอยตัวไม่ได้...” (สัมภาษณ์, 21 สิงหาคม 2558) ซึ่งสอดคล้องกับผู้เชี่ยวชาญรายที่ 23 ซึ่งกล่าวว่า “...ในยิม 1 ใช้ประโยชน์ได้น้อยมากเนื่องจากของเดิมสร้างไว้สำหรับฝึกซ้อมและแข่งขันวอลเลย์บอลเพียงอย่างเดียว...” (สัมภาษณ์, 24 สิงหาคม 2558) และผู้เชี่ยวชาญรายที่ 10 พูดถึงสนามเทนนิสเตเดียมว่า “...พื้นของลู่วิ่งทำด้วยพื้นยางซึ่งต้องใช้รองเท้าสำหรับวิ่งบนพื้นยางโดยเฉพาะ นิสิตไม่มีรองเท้าแบบนี้จึงต้องออกมาวิ่งบนพื้นที่ถนนรอบวงเวียน...” (สัมภาษณ์, 2 พฤศจิกายน 2557)

ซึ่งสามารถสะท้อนจากหลักฐานเชิงประจักษ์ เมื่อเก็บข้อมูลจากพื้นที่จริง ได้ดัง

ภาพประกอบ 18

สนามกีฬา / พื้นที่นันทนาการ	สภาพปัจจุบัน	
สนามเทนนิส		
สนามยิงธนู		
ยิมเนเซียม 3		
สระว่ายน้ำ		
สนามฟุตบอล		

ภาพประกอบ 18 สภาพปัจจุบันของสนามกีฬา และสิ่งอำนวยความสะดวก

5) การบริการด้านกีฬา และนันทนาการ

การดำเนินงานในส่วนของกิจกรรมและบริการด้านนันทนาการของศูนย์กีฬา ส่วนใหญ่จะเป็นในเรื่องของการให้บริการแหล่งนันทนาการ ส่วนในเรื่องของการจัดประเพณีกีฬานั้นถือว่าน้อยมากเมื่อเทียบกับสถานที่ที่มีอยู่ และยังตีกรอบแค่เพียงเรื่องของกีฬาเพียงอย่างเดียว

ในอดีตจนถึงปัจจุบันตลอดระยะเวลา 17 ปี ศูนย์กีฬารับหน้าที่เป็นสถานที่ในการเก็บตัวและจัดการแข่งขันมหกรรมกีฬาต่างๆ ซึ่งมีรายละเอียดดังตาราง 6

ตาราง 6 การจัดการแข่งขันมหกรรมกีฬาของศูนย์กีฬา

ปี พ.ศ.	รายการ	หมายเหตุ
6-20 ธ.ค.2541	เอเชียนเกมส์ ครั้งที่13	
4-10 ธ.ค.2542	เจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่27	ก่อสร้างสนามเทนนิสเพิ่ม 5 สนาม โดยได้รับเงินสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาสามล้านบาท
16-26 เม.ย.2550	เจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่34	จัดการแข่งขัน 23 ชนิดกีฬา
8-18 ส.ค.2550	ใช้เป็นสนามแข่งขันและฝึกซ้อมกีฬา ในการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยโลกฤดูร้อน	
11-12 ก.ค.2552	เป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาเชื่อมความสัมพันธ์ 6 สถาบัน	

ปัจจุบันกิจกรรมและการให้บริการนันทนาการที่ดำเนินการเป็นประจำทุกปี สามารถแบ่งเป็นสองกลุ่มใหญ่คือ การให้บริการแหล่งนันทนาการ และจัดประเพณีกีฬากิจกรรม ซึ่งมีรายละเอียดดังตาราง 7

ตาราง 7 การให้บริการโปรแกรมสนับสนุนการของศูนย์กีฬาฯ

การให้บริการแหล่งนันทนาการ	การจัดประสบการณ์กิจกรรม
1. งานปฐมนิเทศ และอัตลักษณ์นิสิต	1. กีฬาบุคลากร
2. งานวันไหว้ครู	2. กิจกรรมทางกายที่ห้องออกกำลังกาย
3. งานวันพระราชทานปริญญาบัตร	3. กิจกรรมกีฬาเชื่อมความสัมพันธ์ 6 สถาบัน
4. งานวันสงกรานต์ ประเพณีรดน้ำดำหัว	4. โครงการกีฬาภาคฤดูร้อน (กีฬา ศิลปะ ภาษา)
5. การแข่งขันกีฬาภายในของนิสิต	5. โครงการบูรณาการศาสตร์การออกกำลังกาย
6. ฝึกซ้อม เก็บตัวนักกีฬาทีมชาติ	6. ค่ายพัฒนาศักยภาพเยาวชน
7. การเรียน การสอน	7. โครงการสอนน้องว่ายน้ำ
8. กิจกรรมเข้าจังหวะที่ลานแอโรบิค	

5.9.4 สรุป เหตุการณ์สำคัญ และปัญหาที่พบ

จากกระบวนการเก็บข้อมูล สามารถสรุปประเด็นเหตุการณ์สำคัญและปัญหาที่พบในการบริหารจัดการ ศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ดังนี้

1. ผู้บริหารศูนย์ฯ บุคลากร และคณะกรรมการอำนวยการ ส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ ถึงแม้บางท่านอาจจะจบมาทางการจัดการกีฬา นันทนาการ แต่ขาดประสบการณ์ด้านการดำเนินธุรกิจ และมีภารกิจการสอน การวิจัยและให้บริการวิชาการที่ต้องปฏิบัติเป็นหลัก
2. ไม่ได้เตรียมแผนการบริหารจัดการรองรับ หลังจากรีเริ่มการแข่งขันเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ 13
3. งบประมาณในการดำเนินงานไม่เพียงพอ เนื่องจากในปัจจุบันการจะให้ได้มาซึ่งงบประมาณของศูนย์กีฬาฯ ต้องเสนอโครงการผ่านฝ่ายพัฒนาศักยภาพนิสิตฯ ของทางมหาวิทยาลัย อีกทั้งยังไม่มี นโยบายการเก็บค่าบริการจากนิสิตและบุคลากร รวมถึงค่าบำรุงรักษาสนามกีฬาค่อนข้างสูง
4. สนามกีฬาบางประเภท สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ 13 ซึ่งไม่ได้ ได้รับความนิยม เช่น ยิงธนู ซอฟท์บอล กระโดดน้ำ หรือ เป็นกีฬาที่ได้รับความนิยมแต่ไม่เหมาะสม กับใช้สำหรับการเรียนการสอนหรือกิจกรรมนันทนาการ เช่น สระว่ายน้ำที่มีระดับความลึกตลอดทั้งสระ เป็นต้น

6. ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัยอนาคต

การวิจัยอนาคต เป็นการวิจัยที่ตั้งอยู่บนแนวคิดตามปรัชญา “อนาคตนิยม” (Futurism) ซึ่งเป็นแนวความคิดความเชื่อเกี่ยวกับทางเลือกอนาคตต่างๆ (Alternative Futures) ของกลุ่มประชากร หรือกลุ่มสังคมกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง โดยเป็นแนวความคิดที่เพิ่งเกิดใหม่ และแพร่หลายเมื่อไม่นานมานี้ โดยมีความเชื่อว่าอนาคตเป็นเรื่องที่สามารถจะศึกษาได้อย่างเป็นระบบ การคิดเกี่ยวกับอนาคตของมนุษย์มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ มนุษย์เป็นผู้สร้างอนาคต มนุษย์จึงต้องคิดเลือกทำอนาคตที่พึงประสงค์ให้เกิดขึ้น ในขณะที่เดียวกันก็ต้องคิดและหาแนวทางป้องกันทางเลือกอนาคตที่ไม่พึงประสงค์ที่อาจจะเกิดขึ้นได้ หรือถ้าหากอนาคตที่ไม่พึงประสงค์เกิดขึ้น จะต้องมีการเตรียมตัวอย่างไร จึงจะเผชิญกับมันได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด นอกจากนั้นอนาคตนิยมยังเชื่อว่า การคิดถึงทางเลือกต่างๆในอนาคต ช่วยให้นักมนุษย์มีความพร้อมที่จะเผชิญกับอนาคตและเข้าใจสถานภาพของมนุษย์ในปัจจุบันได้ดีขึ้น การเตรียมตัวเผชิญกับอนาคตตามแนวของอนาคตนิยมก็คือ การคิดและการสร้างอนาคตเสียตั้งแต่ปัจจุบัน ดังที่นักอนาคตนิยมพูดอยู่เสมอว่า “The Future Is Now” ดังนั้นกระบวนการในการแก้ปัญหาของนักอนาคตนิยม จึงมีลักษณะที่เป็น “pre active” มากกว่า “reactive”

การศึกษาและหรือการวิจัยอนาคต จะเน้นไปที่การศึกษาทางเลือกอนาคตต่างๆที่เป็นไปได้ (Possible) หรือน่าจะเป็น (Probable) หลายทางไม่ใช่ทางเดียว การทำนายอนาคตของนักอนาคตนิยม จึงไม่มีลักษณะเหมือนการทำนาย (Prediction) ในวิทยาศาสตร์ ซึ่งมีอำนาจในการทำนายในแง่สถิติสูงกว่าการทำนายอนาคตที่นักอนาคตนิยมใช้การทำนายอนาคต (Futures forecasting) เปิดโอกาสให้มีความผิดพลาดสูงกว่า ดังนั้น นักอนาคตนิยมจึงนิยมใช้คำว่า Forecast มากกว่าคำว่า Predict ทั้งนี้เพราะสิ่งที่ทำนายไว้มักจะเกิดก่อนระยะเวลาที่เราทำนายอยู่เสมอ เพราะเมื่อมนุษย์ยังคิดเกี่ยวกับอนาคตที่พึงประสงค์ที่เป็นไป ได้มากเท่าใด เขาก็จะพยายามที่จะทำให้เกิดเร็วขึ้นเท่านั้น

การวิจัยอนาคต มีจุดมุ่งหมายหลักที่ว่าอนาคตมิได้อยู่ที่การทำนายที่ถูกต้อง หากแต่อยู่ที่การสำรวจและศึกษาแนวโน้มที่เป็นไปได้ หรือน่าจะเป็นของเรื่องที่ศึกษาให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ ทั้งที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ เพื่อจะหาทางทำให้แนวโน้มที่พึงประสงค์นั้นเกิดขึ้น และป้องกันหรือขจัดแนวโน้มที่ไม่พึงประสงค์ให้หมดไป หรือหาทางที่จะเผชิญกับแนวโน้มที่ไม่พึงประสงค์นั้นอย่างมีประสิทธิภาพ ถ้าหากว่าจะเกิดขึ้นจริงอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้น ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยอนาคต จะมีประโยชน์โดยตรงต่อการวางแผนการกำหนดนโยบาย การตัดสินใจ เพื่อนำไปสู่การสร้างอนาคตที่พึงประสงค์และป้องกันหรือขจัดอนาคตที่ไม่พึงประสงค์ได้ การศึกษาอนาคตจึงเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการบริหาร การจัดการต่างๆ และช่วยผู้บริหารได้เตรียมรับสถานการณ์ต่างๆได้อย่างถูกต้องยิ่งขึ้น เช่นเดียวกับการวิจัย “อนาคตภาพการจัดการทางนันทนาการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567)” ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอความหมายและความสำคัญของการวิจัยอนาคตดังต่อไปนี้

6.1 ความหมายของการวิจัยอนาคต

นักการศึกษาหลายท่าน ให้ความหมายของการวิจัยอนาคตไว้ดังนี้

จุมพล พูลภัทรชีวิน (2529: 24) ได้ให้ความหมายว่า การวิจัยอนาคต หมายถึง วิธีศึกษาอย่างเป็นระบบเกี่ยวกับทางเลือกอนาคตต่างๆ ที่เป็นไปได้หรือน่าจะเป็นของกลุ่มประชากรหรือกลุ่มสังคมใดกลุ่มหนึ่ง

เทียนฉาย กีระนันท์ (2537: 18) ให้ความหมายการวิจัยอนาคตว่า เป็นงานวิจัยที่จำเป็นอย่างยิ่งในการวางแผนและกำหนดนโยบายตลอดจนแนวทางการดำเนินงานในอนาคต โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะทำการทำนายเหตุการณ์ คาดคะเนหรือพยากรณ์เหตุการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ทั้งนี้จะต้องอิงพื้นฐานข้อมูลและข้อค้นพบที่จะได้จากการวิจัย เพื่อค้นหาและอาจจะต้องอิงกับข้อมูลในระยะเวลาหนึ่งที่ผ่านมาในอดีตด้วยเพื่อที่จะสามารถวาดภาพพิจารณาถึงแนวโน้มที่จะเกิดเหตุการณ์หนึ่งๆในอนาคต

พนารัตน์ วิสวเทพนิมิตร (2539: 65) ให้ความหมายว่า การวิจัยอนาคตเป็นวิธีการศึกษาอย่างหนึ่ง เป็นระบบเพื่อทำนาย คาดการณ์หรือพยากรณ์แนวโน้มเหตุการณ์ หรือภาพของเรื่องหนึ่งในอนาคตของประชากรหรือสังคมกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง โดยอิงพื้นฐานข้อมูลจากอดีต ปัจจุบัน ไปสู่อนาคตจากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่าการวิจัยอนาคต เป็นการศึกษาแนวโน้มของภาพเหตุการณ์ภาพใดภาพหนึ่งในอนาคต โดยมีการศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยใช้ข้อมูลจากอดีต ปัจจุบัน ไปสู่อนาคต

จากที่กล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การวิจัยอนาคต ไม่ใช่การเดาสุ่มว่าจะเกิดอะไรขึ้น แต่เป็นการศึกษาแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นอย่างมีระบบมีเหตุผล โดยอิงพื้นฐานจากอดีต ปัจจุบัน ไปสู่อนาคต

6.2 ความเชื่อพื้นฐานของนักอนาคตนิยม

นักอนาคตนิยม มีความเชื่อพื้นฐานว่า อนาคตเป็นเรื่องที่มนุษย์สามารถทำการศึกษาได้อย่างเป็นระบบ ความเชื่อของมนุษย์เกี่ยวกับอนาคต มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมและการตัดสินใจของเขา และเชื่อว่ามนุษย์สามารถจะควบคุมและสร้างอนาคตได้

6.3 จุดมุ่งหมายของการวิจัยอนาคต

เทคเตอร์ (Textor. 1980: 7) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการวิจัยอนาคต ไว้ดังนี้

1. เพื่อบรรยายทางเลือกในอนาคต (Alternative Futures) ที่เป็นไปได้หรือน่าจะเป็นของกลุ่มประชากรที่ศึกษา
2. เพื่อประเมินสถานภาพในปัจจุบัน เกี่ยวกับความรู้ต่างๆที่ผู้ให้สัมภาษณ์มีอยู่ เกี่ยวกับอนาคตที่เป็นไปได้แต่ละทาง
3. เพื่อบ่งชี้ผลกระทบและผลต่อเรื่องที่อาจจะเกิดขึ้นจากอนาคตที่เป็นไปได้ ในแต่ละอนาคต
4. เพื่อเตือนให้ทราบล่วงหน้าเกี่ยวกับอนาคตที่ไม่พึงประสงค์ที่อาจจะเกิดขึ้นได้
5. เพื่อเข้าใจเบื้องหลังของกระบวนการเปลี่ยนแปลงต่างๆ

จึงสามารถสรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายหลักของการวิจัยอนาคตมิใช่อยู่ว่าการทำนายที่ถูกต้อง หากแต่อยู่ที่การสำรวจและศึกษาแนวโน้มที่เป็นไปได้ หรือน่าจะเป็นของเรื่องที่ศึกษาให้มากที่สุดเท่าที่ จะทำได้ ทั้งที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ เพื่อที่จะหาทางทำให้แนวโน้มที่พึงประสงค์นั้นเกิดขึ้น และป้องกันหรือขจัดแนวโน้มที่ไม่พึงประสงค์ให้หมดไป หรือหาทางที่จะเผชิญกับแนวโน้มที่ไม่พึงประสงค์นั้นอย่างมีประสิทธิภาพ ถ้าหากว่า

จะเกิดขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้นข้อมูลที่ได้จากการวิจัยอนาคต จะมีประโยชน์โดยตรงต่อการวางแผน การกำหนดนโยบาย การตัดสินใจ ตลอดจนไปถึงการกำหนดยุทธวิธี (Strategies) และกลวิธี (Tactics) ที่จะนำไปสู่การสร้างอนาคตที่พึงประสงค์ และการป้องกันหรือขจัดอนาคตที่ไม่พึงประสงค์

6.4 หลักการอนาคตปรัทัศน์

อนาคตปรัทัศน์ตั้งอยู่บนหลักการของการเน้นความแตกต่างระหว่างมโนทัศน์หลักๆเกี่ยวกับอนาคต ได้แก่ แนวโน้ม (Trend) เหตุการณ์ (Event) และประเด็นที่กำลังปรากฏ (Emerging Issue) โดยในแต่ละมโนทัศน์นั้นหมายถึง

1. แนวโน้ม คือ รายการต่อเนื่องของลักษณะทางสังคม เทคโนโลยี เศรษฐกิจ หรือการเมืองซึ่งสามารถประมาณได้จากช่วงเวลาหนึ่งที่ผ่านมา แนวโน้มเป็นข้อความเกี่ยวกับทิศทางของการเปลี่ยนแปลง มักเกิดขึ้นทีละเล็กละน้อย เป็นระยะยาว สะท้อนให้เห็นพลังที่ทำให้เป็นภาพของภูมิภาคประเทศ หรือสังคมโดยทั่วไป (พรชูลี อาชวอรุณ, 2537: 81; อ้างอิงจาก Morison and Held. 1989) แนวโน้มมักจะเป็นระยะยาว เพราะต้องสังเกตในรอบของเวลาหนึ่ง

2. เหตุการณ์ คือ การเกิดขึ้นเฉยๆ แต่สามารถยืนยันได้ และทำให้อนาคตแตกต่างจากอดีต (พรชูลี อาชวอรุณ, 2537: 81 ; อ้างอิงจาก Morison and Held. 1989) ในสาระสำคัญ เหตุการณ์มักเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นครั้งเดียวและสลายไป โดยทั่วไปมักเห็นได้ชัด มีพลังสูง และมีผลกระทบระยะสั้นต่อระบบ

3. ประเด็นที่กำลังปรากฏ คือ ความขัดแย้งที่น่าจะเกิดขึ้นได้จากแนวโน้มหรือเหตุการณ์ ซึ่งอาจจะต้องมีการตอบสนอง โดยทั่วไปประเด็นที่กำลังปรากฏมีลักษณะหลายอย่าง (พรชูลี อาชวอรุณ, 2537: 82; อ้างอิงจาก Coates. 1986) การโต้แย้งจะเป็นตามกฎเกณฑ์ใด อาจจะยังไม่ปรากฏชัดเจนขึ้นอยู่กับผู้มีส่วนร่วมจะนิยามประเด็นที่กำลังปรากฏและทำให้ร่วมสมัย

หลักการอนาคตปรัทัศน์ สรุปได้ว่า คือ แนวโน้ม เป็นข้อความเกี่ยวกับทิศทางของการเปลี่ยนแปลงมักเกิดขึ้นทีละเล็กละน้อยเป็นระยะยาว เหตุการณ์มักเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นครั้งเดียวและสลายไปส่วนประเด็นที่กำลังปรากฏ เป็นความขัดแย้งที่น่าจะเกิดขึ้นจากแนวโน้มหรือเหตุการณ์

6.5 ลักษณะของการวิจัยอนาคต

นัตยา ปิลันธนาพันธ์ (2526: 36-40) ได้กล่าวถึงลักษณะที่สำคัญของการวิจัยอนาคตไว้ดังนี้

1. เวลา การกล่าวถึงระยะเวลาในอนาคตศาสตร์ มักกล่าวเป็นช่วงเวลาจาก 5-50 ปี หรือบางทีก็มากกว่านี้ หรือบางทีก็กล่าวเป็นระยะเวลา เช่น “จากนี้ไปอีก 20-30 ปีข้างหน้า” ในการมองภาพอนาคตนั้น มิใช่ดูจากความแตกต่างของเวลา แต่เป็นเรื่องของการเน้นถึงสภาพเงื่อนไขและสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งมีผลต่อความเป็นไปได้ของอนาคตของสิ่งที่เรากำลังศึกษา และทางเลือกของการตัดสินใจเกี่ยวกับอนาคต สิ่งนั้นก็ขึ้นอยู่กับความคิดเห็นในปัจจุบันด้วย

2. ปัญหาที่นักวิจัยอนาคตให้ความสนใจมีอยู่อย่างน้อย 3 ลักษณะ คือ ประการแรก มิใช่เป็นปัญหาที่มีอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานใด หรือการตัดสินใจของใครโดยเฉพาะ ประการที่สอง มักจะนำ

แนวทางต่างๆจากหลายสาขาวิชามาใช้ในการแก้ปัญหา โดยให้สัมพันธ์กับปัญหาที่แท้จริงที่เป็นอยู่ และประการสุดท้าย ปัญหาอาจก่อตัวขึ้นเพื่อการวิเคราะห์เรื่องใดเรื่องหนึ่ง แต่การแก้ปัญหาที่แน่นอนยังไม่สามารถคาดหวังได้

3. ความไม่แน่ใจ และความไม่ต่อเนื่อง ความไม่แน่ใจเป็นเรื่องธรรมดาในกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวันของคนเรา โดยเฉพาะกิจกรรมที่มีลักษณะการอาศัยประสบการณ์ เป็นองค์ประกอบปรากฏการณ์นั้น มีลักษณะของความต่อเนื่องที่เคยเป็น และดำเนินอยู่ต่อไป กรณีเช่นนี้ความไม่แน่ใจในการศึกษาอนาคตของสิ่งนั้นก็อาจมีมาก แต่ในสภาพความเป็นจริงในสังคม ปรากฏการณ์หลายอย่างมีลักษณะของการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องและไม่คงที่ เนื่องจากมีตัวแปรอื่นๆเข้ามาเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงนั้น บางครั้งก็เหลือวิสัยที่จะทราบหรือควบคุมตัวแปรเหล่านั้นไว้ล่วงหน้าได้ ในลักษณะเช่นนี้ความไม่แน่ใจจะมีมาก ดังนั้น สิ่งที่เรากำลังเผชิญอยู่ก็คือปัญหา หรือปรากฏการณ์ ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง และมีตัวแปรอื่นๆเข้ามาเกี่ยวข้องกับปัญหานั้น ซึ่งนักวิจัยอนาคตให้ความสำคัญว่า เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการศึกษาอนาคต

4. ความพอเพียง เนื่องจากอนาคตเป็นเรื่องของความไม่แน่ใจ เพราะข้อจำกัดในเรื่องความรู้เกี่ยวกับอนาคตของสิ่งนั้น และเพราะว่าอนาคตโดยตัวของมันเอง เป็นผลของการตัดสินใจที่ยังไม่ถึงผลที่ได้จากวิธีการวิจัยอนาคตจึงมีลักษณะที่ไม่รู้จักพอ ไม่ยุติที่ผลอย่างใดอย่างหนึ่ง แต่มันจะมีทางเลือกหลายอย่าง การวิจัยอนาคตไม่ได้มีเป้าหมายเบื้องต้นอยู่ที่การพยากรณ์ว่าจะอะไรเกิดขึ้น แต่เป็นการจัดเตรียมภาพรวมที่เกี่ยวข้องกับปัญหานั้นไว้ล่วงหน้ามากกว่า ดังนั้น การวิจัยอนาคตจึงมักเกี่ยวข้องกับการแสวงหาทางเลือกแห่งอนาคต

5. ทฤษฎีโดยทั่วไปแล้ว การวิจัยอนาคตไม่ได้ผูกพันอยู่กับทฤษฎีที่อธิบายความเป็นเหตุเป็นผลของเหตุการณ์ต่างๆได้ แต่ก็มีได้หมายความว่า การวิจัยอนาคตจะใช้วิธีการพยากรณ์โดยอาศัยสัญญาติญาณ แต่ในการตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับลักษณะความสัมพันธ์ของเหตุการณ์ต่างๆ และการจัดลำดับเหตุการณ์ต่างๆ นักวิจัยอนาคตจะมีอิสระมากกว่านักสังคมศาสตร์ที่มักจะใช้และสร้างทฤษฎี ตลอดจนข้อสมมติในเชิงทฤษฎีต่างๆ อาจกล่าวได้ว่าการวิจัยอนาคตมีผลต่อการพัฒนาทฤษฎีต่างๆ

6. เทคนิคการวิเคราะห์บางครั้งมีผู้กล่าวว่า การวิจัยอนาคตมีลักษณะของการพยากรณ์แบบการใช้จินตนาการ โดยยกตัวอย่างเทคนิคการพยากรณ์แบบสร้างอนาคตภาพ (Scenario) การคาดการณ์อนาคตแบบเดลฟาย (Delphi) ซึ่งตรงข้ามกับวิธีการที่มีลักษณะเป็นวิธีการทางวิทยาศาสตร์ แต่ความจริงแล้วในการศึกษาเรื่องเดียวกัน การใช้เทคนิคเหล่านี้ไม่จำเป็นต้องแยกออกจากวิชาการทางวิทยาศาสตร์ สามารถนำมาใช้ร่วมกันได้นอกจากนั้น วิธีการอื่นๆ เช่น การวิเคราะห์ระบบ (System Analysis) และการวิเคราะห์นโยบาย (Policy Analysis) ก็มีผู้นำมาใช้กับการวิจัยอนาคต จึงมีลักษณะของการผสมผสานกันระหว่าง วิธีการทางวิทยาศาสตร์และวิธีการเชิงพรรณนา

7. การนำผลที่ได้ไปใช้ ผลที่ได้จากการวิจัยอนาคต ได้นำไปใช้ในกิจกรรมต่างๆ เช่น ใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนและการตัดสินใจ ตลอดจนให้ข้อมูลแก่หน่วยงานที่ต้องการข้อมูลเฉพาะเรื่อง

8. ความสัมพันธ์กับวิธีการวางแผนการวิจัยอนาคต มีส่วนร่วมในการวางแผนและวิธีการตัดสินใจอยู่มาก อาจกล่าวได้ว่า การวางแผนเป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่รวมถึงการเตรียมการตัดสินใจอย่างเป็น

ระบบการจัดเตรียมสภาพแวดล้อมที่จะสะท้อนให้เห็นถึงเป้าหมาย และคุณค่าอย่างใดอย่างหนึ่งปรากฏอยู่ ดังนั้น การวางแผนจึงต้องอาศัยข้อมูลเกี่ยวกับการวางแผน และการพัฒนาสภาพแวดล้อมของสิ่งหนึ่งสิ่งใดในอนาคต ด้วย

9. ค่านิยม เป้าหมาย และปทัสถาน บางคนกล่าวว่า เรื่องของค่านิยม ปทัสถาน ควรแยกออกจากการวิจัยอนาคต โดยให้ความเห็นว่า การวิจัยอนาคตมีอิทธิพลต่อการวางแผน และการตัดสินใจโดยไม่ตรงกัน โดยอ้อม อย่างไรก็ตาม อนาคตของสิ่งที่มีพื้นฐานของค่านิยม เป้าหมาย และปทัสถานต่างกัน ย่อมมีผลต่อการกำหนดการวางแผน และความสามารถที่จะเปลี่ยนแปลง ค่านิยม และเป้าหมายไว้ล่วงหน้า กล่าวสรุปได้ว่า ทั้งค่านิยม เป้าหมาย และปทัสถาน ล้วนมีผลต่อการทำให้สิ่งที่ศึกษาเกี่ยวกับอนาคตมีผลต่างกันไปด้วย

สรุปได้ว่า การวิจัยอนาคต มีลักษณะที่สำคัญ คือ มีการระบุถึงช่วงระยะเวลาในการศึกษาอนาคต ลักษณะของปัญหาที่สนใจจะศึกษา ไม่ใช่ปัญหาที่มีอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานใด หรือการตัดสินใจของใครโดยเฉพาะ ในการแก้ไขปัญหา มักจะนำแนวทางจากหลายสาขาวิชามาใช้ในการแก้ไข แต่การแก้ปัญหาที่แน่นอนไม่สามารถคาดหวังได้ เพราะปรากฏการณ์หลายอย่างมีลักษณะของการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง และไม่คงที่ เนื่องจากมีตัวแปรอื่นๆ เข้า มาเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงนั้น ผลที่ได้จากวิธีการวิจัยอนาคตจึงมีลักษณะที่ไม่ยุติที่ผลอย่างใดอย่างหนึ่ง แต่มักจะมีทางเลือกหลายอย่าง การวิจัยอนาคตมีลักษณะของการพยากรณ์แบบการใช้จินตนาการ เทคนิคการวิจัยอนาคตจึงมีลักษณะของการผสมผสานกันระหว่างวิธีการทางวิทยาศาสตร์และวิธีการเชิงพรรณนา ผลที่ได้จากการวิจัยอนาคต นอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาทฤษฎีต่างๆแล้ว ยังเป็นข้อมูลในการวางแผนและการตัดสินใจ ตลอดจนให้ข้อมูลแก่หน่วยงานที่ต้องการข้อมูลเฉพาะเรื่อง อย่างไรก็ตาม ค่านิยม เป้าหมาย และปทัสถาน ล้วนมีผลต่อการทำให้สิ่งที่ศึกษาเกี่ยวกับอนาคตมีผลต่างกันไป

6.6 ความสำคัญของการศึกษาอนาคต

อะแมร์ (นาคยา ปิลันธนาพันธ์. 2526: 67-68; อ้างอิงจาก Amare. 1974) ได้ให้ข้อเสนอเกี่ยวกับความสำคัญของการศึกษาอนาคตไว้สามประการ คือ

1. เพื่อจัดเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับมโนภาพและเป้าหมายของอนาคต
2. เพื่อจัดเตรียมเครื่องมือเพื่อที่จะใช้ในการสำรวจ และเป็นเครื่องมือนำทางสิ่งที่มีมนุษย์จะกระทำ
3. เพื่อพัฒนาการมีส่วนร่วมในการวางแผนสังคม

ในขณะที่ซีเกอร์ (ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์. 2538: 67; อ้างอิงจาก Ziegler. 1977) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการศึกษาอนาคต ไว้ดังนี้

1. ช่วยสนับสนุน กระตุ้นสิ่งที่พึงปรารถนาให้เกิดได้เร็วขึ้น
2. ช่วยป้องกันสิ่งที่ไม่พึงปรารถนาไม่ให้เกิดขึ้น
3. ช่วยหาทางปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเหตุการณ์ต่างๆให้เป็นไปได้ดังที่ปรารถนา

กล่าวโดยสรุป การวิจัยอนาคตมีความสำคัญคือ ช่วยจัดเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับแนวโน้ม และเป้าหมายของอนาคต จัดเตรียมเครื่องมือเพื่อที่จะใช้ในการสำรวจและนำทางสิ่งที่มนุษย์จะกระทำ รวมทั้งพัฒนาการมีส่วนร่วมในการวางแผนสังคม นอกจากนั้นยังช่วยสนับสนุน กระตุ้นสิ่งที่พึงปรารถนาให้เกิด ได้เร็วขึ้น ป้องกันสิ่งที่ไม่พึงปรารถนาไม่ให้เกิดขึ้น และช่วยหาทางปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเหตุการณ์ต่างๆให้เป็นไปได้ดังที่ปรารถนา

6.7 ประโยชน์ของการศึกษาอนาคต

ประโยชน์ของการศึกษาอนาคต คือ (ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์. 2538: 67; อ้างอิงจาก Cornish. 1977)

1. ช่วยในกระบวนการตัดสินใจ เนื่องจากการศึกษาอนาคต จะได้ข้อมูลเบื้องต้นที่เป็นประโยชน์ในการมองปัญหา หาวิธีแก้ปัญหา ประเมินทางเลือก หลีกเลี่ยงการสูญเสีย
2. ช่วยในการเตรียมคนสำหรับอนาคตที่กำลังเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้จะทำให้คนมองไปในเหตุการณ์ข้างหน้า จึงเน้นโอกาสการพัฒนาความมั่นใจ ดำเนินการตามแผนอย่างรัดกุม ลดความสับสนทางจิตใจลงเนื่องจากเตรียมคนไว้รับสถานการณ์แล้ว
3. ส่งเสริมให้เกิดความปรองดองและร่วมมือกัน เป็นการเริ่มต้นใหม่ ละทิ้งสิ่งที่ไม่ดีในอดีตไปมุ่งคำนึงถึงสิ่งที่ดีในอนาคต
4. ช่วยในการสร้างสรรค์ การศึกษาอนาคตสามารถชักจูง ให้ความสนใจต่อการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์
5. เป็นเทคนิคในด้านการศึกษา ชักนำให้ผู้ที่อยู่ในวัยเรียน วัยศึกษาได้พยายามมองอนาคต และเกิดความตระหนักว่า เขาสามารถสร้างอนาคตได้ สามารถเลือกสรรในสิ่งที่ดีกว่าได้ อดีตเป็นสิ่งที่แน่นอนไปแล้ว แต่อนาคตยังเปิดโอกาสให้เลือกได้
6. ช่วยสร้างปรัชญาแห่งชีวิต ช่วยให้คนคิดอย่างเป็นระบบ ทำให้เปลี่ยนบทบาทของตนเองจากการมีปฏิสัมพันธ์กับปัญหา เป็นการเตรียมตัวป้องกันต่อปัญหาล่วงหน้า

6.8 วิธีการทำนายอนาคต

นัตยา ปลัณธนานนท์ . (2526: 135-151) ได้กล่าวถึงวิธีการทำนายอนาคต ว่าสามารถตั้งเป็นภาพได้โดยเทคนิคดังต่อไปนี้

1. Trend Extrapolation เป็นการศึกษาอนาคตจากแนวโน้ม โดยการตรวจสอบอดีตที่เพิ่งผ่านมาซึ่งอาจให้ร่องรอยที่จะศึกษาปัจจุบัน และนำไปสู่สิ่งที่เราค้นหาในอนาคตได้ แนวโน้มจะเห็นได้ชัดเจนขึ้นเพื่อนำมาแสดงในรูปของกราฟ สามารถมองเห็นจริงได้โดยไม่ต้องใช้เครื่องวัด
2. Delphi Forecasting วิธีนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เป็นการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความคาดหวังเรื่องอนาคต จากบุคคลที่เราเห็นว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง เป็นการศึกษาอนาคตที่เป็นอิสระที่จะสร้างอนาคตใหม่ โดยไม่ต้องคำนึงถึงแนวโน้มที่เป็นมาในอดีตและปัจจุบัน จะเป็นสิ่งที่สร้างอนาคต ผลที่ได้จากการใช้วิธีการศึกษานี้ ช่วยให้ง่ายต่อการตัดสินใจมากขึ้นเพราะสามารถนำไปทดแทนการตัดสินใจทางเลือกอื่นๆได้ นิยมใช้ในการพยากรณ์ด้านเทคโนโลยีการศึกษา และสาขาวิชาอื่น

3. Matrix Forecasting เป็นเทคนิคที่แสดงให้เห็นว่า แนวโน้มหรือเหตุการณ์ต่างๆ อาจมีผลกระทบต่อกันและกันได้อย่างไร วิธีการนี้เป็นการแยกแยะอนาคตที่มีความซับซ้อน เป็นองค์ประกอบย่อย โดยแต่ละองค์ประกอบมีอิสระออกจากกัน และให้องค์ประกอบแต่ละอย่าง หรือทางเลือกอนาคตแต่ละอย่าง มีการเปรียบเทียบกันและกันในลักษณะต่างๆ กัน ช่วยให้เห็นความสัมพันธ์เกี่ยวข้องซึ่งกันและกันระหว่าง สอง เหตุการณ์ หรือสองสิ่ง

4. Futures Wheel เป็นเทคนิคการประเมินความคงที่ภายในของการพยากรณ์แนวโน้ม โดยเริ่มปัญหาที่ศูนย์กลาง แล้วจากปัญหานี้จะนำไปเกิดสิ่งต่างๆ เชื่อมโยงต่อไป

5. Simulation Technique เป็นการสร้างอนาคตจำลอง และใช้พยากรณ์ความเป็นไปได้ของอนาคต เทคนิคนี้โดยปกติมักใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เข้ามาประกอบ

6. Scenario Technique เป็นการเขียนเรื่องราวเกี่ยวกับอนาคต เป็นแนวทางในการแสดงความคิดเห็นในเชิงสร้างสรรค์เกี่ยวกับอนาคตที่เป็นไปได้ และกระบวนการสร้าง scenario จะทำให้เขียนหรือผู้อ่าน ได้แนวทางในการตรวจสอบอนาคต และการตัดสินใจในแนวทางต่างๆ การเขียนเป็นการพรรณนาเรื่องอนาคต โดยเขียน เป็นเรื่องราวหรือนิยาย เนื้อหาจะเป็นการกล่าวถึงว่า เราจะก้าวจากปัจจุบันไปสู่อนาคตได้อย่างไร

7. Ethnographic Futures Research คือ อนาคตภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์เพียงรอบเดียว โดยเลือกเอาแนวโน้มที่มีฉันทามติ (Consensus) ระหว่างผู้ให้สัมภาษณ์ จุดอ่อนของวิธีนี้ คือ การขาดระบบที่นำเชื่อถือในการพิจารณาแนวโน้มที่ไม่มีฉันทามติ

8. Ethnographic Delphi Futures Research คือ ระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้การสัมภาษณ์รอบแรกแล้วตามด้วยเทคนิคเดลฟายในรอบที่ 2 และรอบที่ 3

ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ (2538: 68) ได้กล่าวถึงเทคนิคการวิจัยอนาคต ไว้ดังนี้

1. การสำรวจแนวโน้ม (Trend Exploratory)
2. การทำนายแบบเดลฟาย (Delphi Forecasting)
3. การทำนายแบบอนาคตภาพ (Scenario Forecasting)
4. การทำนายแบบเมตริกซ์ (Matrix Forecasting)
5. การทำนายแบบต้นไม้สัมพันธ์และแผนที่บริบท (Relavance Tree and Context Map Forecasting)
6. การทำนายอาศัยสภาพการจำลอง (Simulation Forecasting)
7. การทำนายแบบวิเคราะห์ของมอนติคาร์โล (Monte Carlo Analysis Forecasting)
8. การทำนายแบบหาทางเลือก (Alternative Futures)
9. การทำนายเชิงสถิติเบย์เซียน (Bayesian Statistical Forecasting)
10. การทำนายแบบลูกโซ่สัมพันธ์ของมาร์คอฟ (Marcov Chain Forecasting)
11. การทำนายแบบวิเคราะห์พลังขับ (Force Analysis Forecasting)
12. การทำนายแบบบอกเหตุ (Precursor Forecasting)

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษานาตภาพการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567) เลือกใช้เทคนิคการวิจัยแบบ EFR (The Ethnographic Future Research) เพื่อการขยายมโนทัศน์ของผู้เชี่ยวชาญ ศึกษาแนวโน้มจากปัจจัยที่มีผลกระทบต่างๆทั้งด้านบวก ด้านลบ และด้านที่เป็นไปได้มากที่สุด เทคนิควงล้ออนาคต (The Futures Wheel) เพื่อช่วยในการนำเสนอ สรุป เชื่อมโยงเหตุการณ์ แนวโน้มจากปัจจัยที่มีผลกระทบต่างๆที่มีผลต่ออนาคตภาพเข้าด้วยกัน และการเขียนอนาคตภาพ (Scenario Writing) เพื่อการเรียบเรียงแนวโน้มในด้านต่างๆ เหตุการณ์สำคัญที่ผลต่อภาพอนาคต ให้มีความสวยงามเป็นเหตุเป็นผล โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

6.8.1 เทคนิคการวิจัยแบบ EFR (The Ethnographic Futures Research: อีเอฟอาร์)

ผู้พัฒนาเทคนิคการวิจัยแบบอีเอฟอาร์ คือศาสตราจารย์ ดร.โรเบิร์ต บี เทกซเตอร์ (Robert B.Textor) แห่งมหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด สหรัฐอเมริกา เป็นเทคนิคที่พัฒนามาจากระเบียบวิธีวิจัยทางมานุษยวิทยา ที่เรียกว่า การวิจัยชาติพันธุ์วรรณนา (Ethnographic Research หรือ Ethnography)

อีเอฟอาร์ เป็นเทคนิคการวิจัยที่พยายามจะดึงเอาอนาคตภาพ และค่านิยมต่างๆที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และวัฒนธรรมของกลุ่มประชากรที่ศึกษา โดยการสัมภาษณ์ที่มีลักษณะเฉพาะ กล่าวคือ เป็นการสัมภาษณ์แบบเปิดและไม่ชี้นำ (Non-directive, open ended) โดยผู้วิจัยอาจมีหัวข้อหรือประเด็นที่เตรียมไว้ประกอบเพื่อกันลืม แต่จะไม่มีลักษณะของการถามแบบชี้ นำหลักการสัมภาษณ์แบบอีเอฟอาร์นี้ ถือว่าผู้ให้สัมภาษณ์เป็นผู้ควบคุมการสัมภาษณ์และมีอิสระในการสัมภาษณ์อย่างเต็มที่ ลักษณะของการสัมภาษณ์แบบอีเอฟอาร์ ที่เด่นและแตกต่างไปจากการสัมภาษณ์แบบอื่น คือ จะมีการแบ่งช่วงการสัมภาษณ์ออกเป็นช่วงๆ โดยอาจจะแบ่งตามหัวข้อที่ สัมภาษณ์ หรือตามช่วงเวลาที่เหมาะสมเช่น ทุกๆประมาณ 10 นาที ผู้สัมภาษณ์จะทำการสรุปการสัมภาษณ์จากบันทึกที่จดไว้ หรือจากเทปบันทึกเสียงให้ผู้สัมภาษณ์ฟัง และขอให้ผู้ให้สัมภาษณ์ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแก้ไขคำสัมภาษณ์ได้ กระบวนการเช่นนี้ เรียกว่า เทคนิคการสรุปสะสม (Cumulative Summarization Technique) โดยจะทำเช่นนั้นจนกว่าการสัมภาษณ์จะแล้วเสร็จ เพื่อที่จะช่วยให้ผู้วิจัยมีความเชื่อมั่นเพิ่มขึ้นว่า ข้อมูลที่ได้นั้นมีความน่าเชื่อถือ คือ มีทั้งความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ของข้อมูลเพิ่มขึ้น

การสัมภาษณ์แบบอีเอฟอาร์ นี้จะประกอบไปด้วยอนาคตภาพที่เป็นทางเลือก (Alternative) สามภาพและเรียงลำดับกันไป คือ อนาคตภาพทางดี (Optimistic Realistic Scenario) อนาคตภาพทางร้าย (Pessimistic Realistic Scenario) และอนาคตภาพที่น่าจะเป็นไปได้มากที่สุด (Most Probable Scenario) อนาคตภาพทั้ง สามภาพนี้จะประกอบไปด้วยแนวโน้มในอนาคตที่ผู้ให้สัมภาษณ์คาดว่าจะมีโอกาสเกิดขึ้น ด้วยเหตุนี้จึงมีการใช้คำว่า Realistic กำกับไว้ทั้งในอนาคตภาพทางดีและอนาคตภาพทางร้าย เมื่อสัมภาษณ์ครบทั้งสามภาพตามขั้นตอนเสร็จแล้ว ผู้สัมภาษณ์อาจจะสรุปการสัมภาษณ์ให้ผู้ให้สัมภาษณ์ฟังอีกครั้งหนึ่ง และขอให้ผู้ให้สัมภาษณ์ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแก้ไข และหรือเพิ่มเติมคำสัมภาษณ์อีก หรืออาจจะนำผลการสัมภาษณ์ที่จดบันทึกไว้ หรืออัดเทปไว้กลับไปเรียบเรียงใหม่ แล้วส่งผลการสัมภาษณ์ที่เรียบเรียงแล้ว (Protocol) ไปให้ผู้ให้

สัมภาษณ์อ่านและตรวจแก้ไขเป็นการส่วนตัวก็ได้ หลังจากนั้นจึงนำผลการสัมภาษณ์มาทำการวิเคราะห์เพื่อจะหาฉันทามติระหว่างกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ แล้วนำแนวโน้มที่มีฉันทามติมาเขียนเป็นอนาคตภาพ ซึ่งเป็นผลการวิจัยสรุปขั้นตอนของการวิจัยแบบอียูฟอาร์ ได้ดังนี้ คือ

1. กำหนดกลุ่มตัวอย่าง
2. สัมภาษณ์ ซึ่งมีลักษณะเฉพาะ คือ
 - 2.1 เป็นแบบเปิดและไม่ชี้นำ
 - 2.2 เป็นแบบกึ่งมีโครงสร้าง (Sem-structured interview) คือ มีการเตรียมหัวข้อหรือประเด็นการสัมภาษณ์ไว้ล่วงหน้า
 - 2.3 ใช้เทคนิคการสรุปสะสม
 - 2.4 สัมภาษณ์อนาคตภาพสามภาพ และเรียงลำดับกันไป ได้แก่
 - 2.4.1 อนาคตภาพด้านบวก
 - 2.4.2 อนาคตภาพด้านลบ
 - 2.4.3 อนาคตภาพด้านที่เป็นไปได้มากที่สุด
3. วิเคราะห์/สังเคราะห์ หาฉันทามติ
4. เขียนอนาคตภาพ (Scenario Write-up)

6.8.2 วงล้ออนาคต (The Futures Wheel)

เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการวิจัยอนาคต ถือเป็นหัวใจสำคัญ เป็นวิธีการที่จะกำหนดผลสืบเนื่อง (Consequence Trends) ของแนวโน้มศูนย์กลาง (Central Trend) ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสร้างวงล้ออนาคต โดยกำหนดให้แนวโน้มการจัดการนันทนาการ ของศูนย์กีฬามหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ เป็นแนวโน้มศูนย์กลาง ประกอบด้วยแนวโน้มเหตุการณ์สำคัญ (Driving force) ที่เป็นตัวขับเคลื่อนภาพอนาคต ทั้งด้านบวก ด้านลบ และด้านที่เป็นไปได้มากที่สุด

6.8.3 การสร้างภาพอนาคต (Scenario)

เทคนิคการสร้างภาพอนาคต เป็นเทคนิค การเขียนเรื่องราวเกี่ยวกับอนาคต เป็นแนวทางในการแสดงความคิดเห็นเชิงสร้างสรรค์เกี่ยวกับอนาคตที่เป็นไปได้ กระบวนการสร้างภาพอนาคตจะทำให้ได้แนวทางในการตรวจสอบอนาคต และการตัดสินใจในแนวทางต่างๆ โดยเขียนเป็นเรื่องราวที่กล่าวถึงว่าเราจะก้าวจากปัจจุบันไปสู่อนาคตได้อย่างไร (นาตยา ปิรันธนา นนท์. 2526: 148-149)

การสร้างภาพอนาคต (Scenario) แบ่งได้เป็น 2 ประเภทหลัก คือ การสร้างภาพอนาคตเพื่อการพัฒนา (Developmental scenario) จัดทำขึ้นในปัจจุบันโดยใช้สารสนเทศ จินตนาการ ตรรกศาสตร์ เพื่อสนองแนวทางที่สามารถดำเนินการได้ในอนาคต และการสร้างภาพอนาคตตามเป้าหมาย (Goal-based scenario) ทำโดยการกำหนดเป้าหมายไว้ก่อน แล้วเสนอโอกาสหรือวิธีการที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายนั้น การสร้างภาพอนาคตทั้งสองประเภท จะช่วยในการวางแผน การตัดสินใจและพยากรณ์อนาคต การกล่าวถึงอนาคต

อย่างเลื่อนลอยไม่นับว่าเป็นการสร้างภาพอนาคต ดังนั้นคุณภาพจึงขึ้น อยู่กับคุณภาพของข้อมูลและ ข้อเสนอแนะของผู้เขียน (วาสนา ประवालพฤกษ์. 2544: 60-65)

การสร้างอนาคตภาพทำให้ได้เรื่องราวชุดหนึ่ง เป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนกลยุทธ์ เพื่อรับมือกับสถานการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นตามภาพอนาคต ซึ่งจะช่วยลดอัตราเสี่ยง และเพิ่มโอกาสความสำเร็จ ให้กับหน่วยงาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545: 1)

กล่าวโดยสรุป อนาคตภาพทำให้ภาพที่คาดไว้มีโอกาสเกิดขึ้นจริงหรือเชื่อมโยงกับความเป็นจริง สำหรับ ผู้ที่มีความรับผิดชอบเกี่ยวกับการพัฒนาตามที่คาดหวังไว้ในอนาคตหรือในทศวรรษหน้า อาจทำให้งานที่ รับผิดชอบอยู่เพิ่มคุณค่ามากยิ่งขึ้นโดยมั่นใจว่างานนั้นต้องทำให้สมบูรณ์นั่นก็คือ ทำให้เป็นจริงเหมือนกับภาพ อนาคตที่พึงประสงค์ไว้ อนาคตภาพที่สร้างขึ้นอย่างดีและเป็นจริง จะให้โอกาสที่ดีแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา ศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการวางแผน การกำหนดแนวนโยบาย และการตัดสินใจเกี่ยวกับการพัฒนาศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในอนาคตต่อไป

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษารั้วนี้ แบ่งออกเป็น สองส่วน คือ งานวิจัย ที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศไทย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

7.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ

งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนันทนาการและการใช้เวลาว่าง

ฮัมฟรี (Humphrey. 1960:125-131) ได้ศึกษาเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการร่วมกิจกรรม นอกโรงเรียนกับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียน ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือนักเรียนชาย หญิง จำนวน 600 คน รวมทั้งผู้ปกครองและเจ้าของโรงเรียนด้วยนักเรียนที่เลือกกลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนระดับ 5 จาก 8 โรงเรียน ซึ่งมีฐานะทางเศรษฐกิจเท่าเทียมกันใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ในการเก็บข้อมูล ส่วนกิจกรรม นอกโรงเรียนกำหนดไว้ 12 ชนิด คือ กิจกรรมด้านสังคม ทำงานบ้าน ร้องเพลง ทำงานนอกบ้าน งานฝีมือ การ ท่องเที่ยว ศิลปะการอ่าน ศาสนา ดูโทรทัศน์ ดูภาพยนตร์ และงานอดิเรก อื่น ๆ ผลการวิจัย ปรากฏว่า ผู้ปกครองส่วนมากเห็นว่าเด็กของตนมีความสนใจในกิจกรรมนอกโรงเรียนมากและเด็กชายชอบรวมกลุ่ม มากกว่าเด็กหญิงที่มีฐานะทางเศรษฐกิจยากจนมักใช้เวลาในการทำงานเพื่อครอบครัวของตนเองมากกว่าเด็กที่มี ฐานะร่ำรวยเด็กที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูง ใช้เวลาในการร่วมทำกิจกรรมนอกโรงเรียนค่อนข้างสูงมาก เช่น การอ่านหนังสือ ศิลปะ และสังคม ในขณะที่เด็กที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำก็ใช้เวลาในการร่วม กิจกรรมเหมือนกัน แต่เป็นกิจกรรมในการดูโทรทัศน์ ร้องเพลงและการเล่นเกมต่างๆ สรุปได้ว่า เด็กที่มี สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงส่วนใหญ่มาจากรุ่นที่มีฐานะปานกลาง และสูง ความสัมพันธ์ระหว่างการเข้าร่วม กิจกรรมนอกโรงเรียนกับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนและกิจกรรมนอกโรงเรียนที่เด็กใช้เวลามากกว่าปกติ คือการดู โทรทัศน์

สก๊อต (Scott. 1971: 264-265) ได้วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในการประกอบกิจกรรมในเวลารว่างกับพฤติกรรมทางสังคมของวัยรุ่นและวัยหนุ่มสาว (Young adult) โดยมีความมุ่งหมายที่จะศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในการประกอบกิจกรรมในเวลารว่างกับบุคลิกภาพ ผู้วิจัยได้นำประสบการณ์ในการใช้เวลาว่างของกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง สองกลุ่มมาเปรียบเทียบกับระหว่างประเภทและชนิดของกิจกรรมที่ใช้ในเวลารว่าง ชนิดของกิจกรรมหมายถึงเกมหรือการวิ่งแข่งต่างๆ ประเภทของกิจกรรมหมายถึง กิจกรรมที่มีกฎ กติกา ข้อบังคับ ทักษะในการเคลื่อนไหวทางกาย การปะทะกัน และความสำเร็จที่ได้รับจากชัยชนะของผู้เข้าร่วมการแข่งขัน ผลของการวิจัยปรากฏว่า

1. ทั้งสองกลุ่ม มีความแตกต่างกันในด้านประสบการณ์ในการประกอบกิจกรรมในเวลารว่างและบุคลิกภาพน้อย
2. ทั้งสองกลุ่มมักจะมีส่วนร่วมและมีความสุขสนุกสนานในกิจกรรมประเภทเกม
3. ทั้งสองกลุ่มจะใช้เวลาว่างส่วนใหญ่กับเพื่อน
4. กลุ่มวัยหนุ่มสาวใช้เวลาว่างกับครอบครัวมากกว่ากลุ่มวัยรุ่น

เฟลเกิล (Flegle. 1973: 6193 A) ได้ศึกษาการใช้เวลารว่างของนักเรียนมัธยมศึกษาในซานเมืองดีทรอยต์ รัฐมิชิแกน โดยศึกษาจากการรายงานของเด็กเองเกี่ยวกับความสนใจ ความต้องการและปัญหาในการใช้เวลาว่าง และศึกษาความรู้สึกที่นักเรียนมีต่อโรงเรียนในด้านคุณภาพในการให้การศึกษาและขอบเขตของความต้องการและการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ว่า

1. คุณภาพของกิจกรรมที่โรงเรียนและชุมชนจัดให้ไม่สามารถที่จะดึงดูดใจนักเรียนได้
2. มุ่งองค์ประกอบทางด้านกายภาพ ทางด้านสังคม และสิ่งแวดล้อมที่ชี้ให้เห็นว่าเด็กอยากเข้าร่วมในกิจกรรมหรือไม่ ได้แก่ ทักษะ การชักจูงจากเพื่อนฝูง ความสนใจในกิจกรรม ความไกลของสถานที่ที่เด็กจะเข้าร่วมกิจกรรม ยานพาหนะ เงิน เวลารว่าง และผู้ปกครอง
3. สถาบันทางสังคมและองค์กรต่าง ๆ ควรช่วยพัฒนาและช่วยเหลือโครงการกิจกรรมที่ประกอบในเวลารว่างของนักเรียนด้วย
4. นักเรียนส่วนมากรู้สึกว่าการศึกษามีเกี่ยวกับเวลารว่างและการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการใช้เวลาว่างของนักเรียนมีน้อย

ทิลแมน (สมบัติ กาญจนกิจ 2535: 18, อ้างอิงจาก Tilman. 1984) ได้วิจัยเรื่อง ความต้องการกิจกรรมนันทนาการในช่วงเวลารว่างของคนและชุมชน สรุปความต้องการได้สิบประการ คือ

1. ต้องการประสบการณ์ใหม่
2. ต้องการเป็นที่ยอมรับหรือยกย่องจากผู้อื่น
3. ต้องการพักผ่อนหย่อนใจเพื่อหนีความเครียด
4. ต้องการความมั่นคงปลอดภัย

5. ต้องการเป็นเจ้าของ ผู้นำกลุ่ม หรือควบคุมสถานการณ์
6. ต้องการตอบสนอง และมีปฏิริยาทางสังคม
7. ต้องการกิจกรรมทางใจ เพื่อก่อให้เกิดอารมณ์สุขสงบ
8. ต้องการความคิดสร้างสรรค์ พัฒนาความคิด
9. ต้องการบริการผู้อื่น และอยากจะเป็นที่ต้องการ
10. ต้องการกิจกรรมเคลื่อนไหว และการทดสอบสมรรถภาพ

นันทอกมาห์ (Nantogmah. 1982: 1080-A) ได้ทำการวิจัยเรื่องโปรแกรมพลศึกษาที่ใช้กันอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษารัฐไอโอวา ที่เป็นที่ต้องการของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่สุดท้ายและได้รับการเสนอแนะโดยคณาจารย์ในวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยต่างๆในรัฐไอโอวา ได้ใช้แบบสอบถามกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่สุดท้าย จำนวน 272 คนและคณาจารย์ จำนวน 48 คน ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมที่จัดมากในโรงเรียน คือ วอลเลย์บอล ซอฟท์บอล และบาสเกตบอล กิจกรรมที่นักเรียนต้องการจะให้นั้นคือ วอลเลย์บอล และเทนนิส กิจกรรมที่ได้รับการสนับสนุนจากคณาจารย์ในวิทยาลัย คือ การวิ่งออกกําลังกาย ยิมนาสติก วายน้ำ เบสบอล และแบดมินตัน นักเรียนชอบกีฬา มีมากกว่ากิจกรรมแบบอื่นๆ ส่วนคณาจารย์ของวิทยาลัยต่างๆ สนับสนุนกีฬาเล่นประเภทบุคคลมากกว่ากีฬาประเภทเล่นเป็นทีม ทั้งนักเรียนและคณาจารย์มีความเห็นว่าโปรแกรมพลศึกษาที่บังคับเรียนควรจัดให้มีระดับ 9 และ 10 ส่วนอาจารย์ในมหาวิทยาลัยสนับสนุนให้ใช้แผนการเรียนบังคับเลือกในชั้น 11 และ 12

เคราส์ (สมบัติ กาญจนกิจ. 2535: 12-13; อ้างอิงจาก Kraus. 1984) ได้สำรวจความคิดเห็นของคนอเมริกันเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนันทนาการ ที่มีส่วนพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลและสังคม โดยคิดเป็นร้อยละที่กิจกรรมนันทนาการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยแสดงความคิดเห็นและน้ำหนักความสำคัญต่างกัน

1. การยอมรับตนเองและผู้อื่น ร้อยละ 54
2. ความสัมฤทธิ์ผล ร้อยละ 59
3. สุขภาพกาย ร้อยละ 58
4. ความรัก ความเข้าใจ ร้อยละ 61
5. อิศรภาพ บุคคล และสังคม ร้อยละ 71
6. การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับกลุ่ม ร้อยละ 63
7. ส่งเสริม การท้าทาย เสี่ยง ร้อยละ 56
8. ส่งเสริมความปลอดภัย ร้อยละ 51
9. อำนวยความสะดวก ร้อยละ 50
10. ส่งเสริมสถานภาพ ร้อยละ 37
11. ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ร้อยละ 50

12. ส่งเสริมปมเด่น ร้อยละ 29

โอล์บรูค (Holbrook. 1993: 2735-A) ได้วิจัย เรื่องความต้องการเร่งด่วนและการกำหนดแผน เพื่อจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการส่งเสริมสุขภาพการเรียนรู้พลศึกษา นันทนาการและโปรแกรมนันทนาการ แข่งขันกีฬา โดยส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง 94 คน ซึ่งแบ่งออกเป็น สามกลุ่มประกอบด้วย ผู้บริหาร สถาบันผู้อำนวยความสะดวกและสถาปนิก ผลปรากฏว่าคณะกรรมการการวางแผนของสถาบันจะศึกษาในรายละเอียด เพื่อกำหนดแบบ สิ่งอำนวยความสะดวกได้อย่างถูกต้อง จัดงบประมาณเพื่อซ่อมแซมสิ่งอำนวยความสะดวก จัดตั้งศูนย์บริการเพื่อประโยชน์สำหรับการบำรุงรักษาที่ได้ประสิทธิภาพ ร่วมกันดำเนินการแต่การวางแผนและการวิจัยเพื่อศึกษาแนวทางในการอนาคตเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อประสิทธิผลการวางแผนและการดำเนินงาน

เรย์เมอร์ (Reymore. 1994: 702) ได้วิจัยเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปรับเปลี่ยนรูปแบบ พฤติกรรมการใช้เวลาว่างในช่วงที่เป็นนักเรียนมัธยมศึกษา ช่วงวัยรุ่นในมหาวิทยาลัยจนถึงวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงและการคงอยู่ของรูปแบบพฤติกรรมการใช้เวลาว่างตาม ช่วงวัยดังกล่าว ได้แก่ เพื่อนสนิทและผู้ปกครอง รูปแบบการใช้เวลาว่างที่ทำการศึกษ ได้แก่ การมีส่วนร่วมใน การทำกิจกรรม กิจกรรมที่มีการเคลื่อนไหวร่างกาย กิจกรรมบันเทิง กิจกรรมที่บ้านและพฤติกรรมการใช้เวลาว่าง ที่เสี่ยงอันตรายแต่จะมีการเปลี่ยนแปลงโดยการเข้าร่วมกิจกรรมการใช้เวลาว่างสูงขึ้นเมื่อเข้าเรียนระดับ มหาวิทยาลัยจะมีการเปลี่ยนแปลงอีกครั้งเมื่อเข้าวัยผู้ใหญ่ตอนต้น

งานวิจัยเกี่ยวกับอนาคตภาพ

วอลล์ (Wallace. 2002) ได้ศึกษาผลกระทบของเทคโนโลยีที่มีต่อหลักสูตรจากปี 1986-2000 โดยกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน สามสิบคน ด้วยเทคนิคเดลฟาย จำนวน สามรอบ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญได้ทำการคาดคะเน 258 ผลกระทบจาก 45 ภาพอนาคตที่สร้างขึ้น ซึ่งถูกรวบรวมสำหรับความ น่าจะเป็นในปี 1990 ,1995 และ 2000 ด้วยฉันทามติระดับกลาง ผู้เชี่ยวชาญทำนายอนาคตภาพหลักสูตร ด้วย ค่าเฉลี่ยของความน่าจะเป็นร้อยละ 52 ในปี ค.ศ.2000 ผลการศึกษาพบว่า คอมพิวเตอร์กระบวนการ ประมวลผล วิดีทัศน์ และข้อมูลพื้นฐาน จะมีผลต่อการศึกษาด้านอาชีพ การเขียน การสอนอ่านหลักสูตรจะ ประยุกต์ไปสู่วัยผู้ใหญ่และวัยเด็ก การกำกับภายใต้ชุมชนขนาดเล็ก ความไม่เสมอภาคระหว่างผู้ประสบ ความสำเร็จกับผู้ล้มเหลว การอ่านจะยังคงมีความสำคัญ ทักษะการแก้ปัญหาจะเกี่ยวข้องกับหลากหลาย ของกลวิธีทางความคิดซึ่งจะถูกเน้นย้ำ ข้อมูลข่าวสารจากสื่อจะถูกใช้ ห้องเรียนมีความสำคัญไม่เปลี่ยนแปลง การเปลี่ยนแปลงที่ไม่น่าจะเป็นไป ได้ เช่น การมีส่วนร่วมของนักเรียนในการพัฒนาหลักสูตร การติดต่อสื่อสาร โทรมนาคมนโนโลก และคอมพิวเตอร์จำลองในการสอน อุปสรรคที่ขัดขวางการเปลี่ยนแปลง คือนโยบายและ ภาวะการเงิน

แคมเบล (Cambel. 2002) ได้ศึกษาทางเลือกในอนาคตของการศึกษาในโคโรราโดในปี 1984-2004 โดยกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาของโคโรราโด จำนวน 75 คน ด้วยเทคนิคเดลฟาย จำนวน สามรอบ

กลุ่มผู้เชี่ยวชาญได้ทำนายความน่าจะเป็น สิ่งที่น่าประหลาด และกรอบเวลาของ 110 เหตุการณ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ในโรงเรียนระดับ K12 ในอนาคต การรวบรวมข้อมูลเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในหลักสูตร การสอนธรรมชาติของ นักเรียน การจัดการด้านเวลา สิ่งแวดล้อมในการเรียน คณะทำงาน ความเกี่ยวข้องของครู ค่าเล่าเรียนและ งบประมาณ ผู้ศึกษาได้พัฒนาสองอนาคตภาพ บนพื้นฐานของการทำนายความน่าจะเป็น และไม่น่าจะเป็นของ เหตุการณ์ จุดเริ่มต้นอยู่ที่เป้าหมายการสอนของแต่ละบุคคล จุดสุดท้ายอยู่ที่มาตรฐานของการสอน ผู้วิจัยเน้นย้ำความสำคัญของการดำเนินนโยบาย ซึ่งแน่ใจว่าจะเกิดเหตุการณ์ที่พึงปรารถนา และหันเหเหตุการณ์ที่ไม่พึง ปรารถนา เพื่อที่จะหลีกเลี่ยงผลกระทบทางลบจากการทำนาย และการเป็นปรีกษะระหว่างครู และสาธารณะ อนาคตภาพถูกออกแบบเพื่ อกระตุ้นจิตสำนึกผู้กำหนดนโยบาย เหมือนกับข้อเสนอแนะสำหรับการบริหารการ เปลี่ยนแปลงในการวางแผนระยะยาวในโรงเรียนระดับ K12 ในโคโรราโด อนาคตภาพถูกออกแบบเพื่อให้มี รายละเอียดสำหรับผู้กำหนดนโยบายทางการศึกษา

เดอร์เดน (Durden. 2002) ได้ศึกษาการประยุกต์เทคนิคเดลฟายของการทำนายอนาคต การศึกษาในเวอร์จิเนียตะวันตก กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้นำทางการศึกษาจากองค์กรทางการศึกษาในภาค ตะวันตกของเวอร์จิเนีย จำนวน 47 คน เทคนิคเดลฟายรอบแรก กลุ่มผู้เชี่ยวชาญให้ความคิดเห็นต่อเหตุการณ์ จำนวน 134 เหตุการณ์ ซึ่งมีความน่าจะเป็นอย่างน้อยร้อยละ 50 ที่จะเกิดเหตุการณ์ในปี 2020 ในรอบที่สอง ผู้เชี่ยวชาญจะถูกถามเพื่อทำนายในรอบของเวลาของการเกิดเหตุการณ์ และระดับผลกระทบและสิ่งที่พึง ปรารถนาสำหรับแต่ละเหตุการณ์ในรอบแรก ในรอบที่ สาม ผลของการทำนายเหตุการณ์ทั้งหมดจำนวน 47 เหตุการณ์ซึ่งร้อยละ 80 ของจำนวนผู้เชี่ยวชาญบ่งชี้ว่าจะเกิดขึ้น อนาคตภาพถูกสร้างขึ้นบนพื้นฐานของกรอบ เวลาของเหตุการณ์ กรอบเวลาจะถูกจัดการตามขอบเขตของหัวข้อ รวมถึงนักเรียนและบุคลากร หลักสูตร การ ปกครอง การเงิน การอำนวยความสะดวก ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เทคโนโลยี และเบ็ดเตล็ด ระดับของผลกระทบและสิ่งที่พึงปรารถนาสำหรับแต่ละเหตุการณ์จะถูกตรวจสอบ ภายในแต่ละขอบเขตของ หัวข้อ แนวโน้มในระยะยาวถูกพิสูจน์ ซึ่งมีความสำคัญต่อนักการศึกษาและนักวางแผนทางการศึกษา ท่ามกลาง แนวโน้มเหล่านี้ คือ ความสามารถในการตรวจสอบ และความคาดหวังการบรรลุผลสำเร็จของนักเรียนและ พฤติกรรมที่เพิ่มขึ้น โรงเรียนจะมีบทบาทเพิ่มมากขึ้นในการแก้ปัญหาของสังคม อนาคตภาพของครูในระยะสั้น จะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงในกองทุนการเงิน และรูปแบบคณะทำงานการศึกษาจะมีการแข่งขันเพิ่มขึ้นใน ภาคเอกชน เทคโนโลยีจะมีบทบาทเพิ่มขึ้นในกระบวนการทางการศึกษา ระบบใหม่ของการเงินทางการศึกษาจะ ถูกพัฒนาขึ้น และจะมีการเน้นย้ำถึงการปรับปรุงการอำนวยความสะดวกของโรงเรียน ตลอดเวอร์จิเนียตะวันตก

แดรกเซทส์ (Dragseth. 2002) ได้ศึกษาทัศนคติของเดลฟายที่มีต่อหลักสูตรและการสอนใน โรงเรียนมัธยมศึกษามินนิโซตาในอนาคต การศึกษานี้ใช้เทคนิคเดลฟาย ด้วยการตั้งคำถามการศึกษาทางเลือกที่ จะถูกดำเนินการในโรงเรียนมินนิโซตาในอีก 20 ปีข้างหน้า ผู้เชี่ยวชาญได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาและด้าน การวางแผน จำนวน 43 คน ซึ่งถูกแบ่งออกเป็น สองกลุ่ม คือ กลุ่มนักการศึกษาจากมหาวิทยาลัย ออมนิโซตา และกลุ่มนักการศึกษาซึ่งเป็นตัวแทนจากองค์กรทางการศึกษา และหน่วยงานของรัฐบาลในมินนิโซตา

ผู้เชี่ยวชาญตอบคำถามในการทำเดลฟาย จำนวน ห้ารอบ ซึ่งถูกแบ่งออกเป็น หกประเภทของการศึกษาระดับมัธยมศึกษา : การเน้นย้ำหลักสูตรและการออกแบบ การออกแบบการสอนธรรมชาติของนักเรียน และการจัดการ รูปแบบของคณะทำงาน ช่องว่างของการจัดการ และเวลาของการจัดการ ผู้เชี่ยวชาญจะถูกถามในรอบแรก และรอบที่สอง เพื่อพิสูจน์การศึกษาทางเลือกที่น่าจะเป็นไปได้ในหกประเภท และในรอบที่สาม และสี่ เพื่อเสนอข้อคิดเห็นความน่าจะเป็นไปได้ สิ่งที่ยังปรากฏ และกรอบเวลาของทางเลือกเหล่านี้ ผู้เชี่ยวชาญจะตอบในรอบที่สาม และสี่ ของแต่ละทางเลือก โดยการเลือกจากलिเคอร์ท 5 ช่วงคะแนน การย้อนกลับจะถูกจัดไปสู่อผู้เชี่ยวชาญในผลลัพธ์ของรอบเดลฟาย โดยคำนึงถึงฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ผู้เชี่ยวชาญสามารถจะเปลี่ยนแปลงหรือยืนยัน เหตุผลเดิม ตามที่พวกเขาต้องการ อนาคตภาพที่ผู้เชี่ยวชาญคาดหวังโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในอีกยี่สิบปีข้างหน้า จะมีมีการเปลี่ยนแปลงประสบการณ์ใน หกประเภทของการศึกษา โรงเรียนจะมีการออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวก ซึ่งใช้ประโยชน์ได้มากสำหรับนักเรียนและชุมชน มีการสร้างเพียงเล็กน้อยสำหรับโรงเรียนใหม่ แต่สิ่งอำนวยความสะดวกจะมีประสิทธิภาพด้านพลังงานมากขึ้น การเข้าถึงสิ่งที่เป็นอุปสรรค และการร่วมมือกันมากกว่าหนึ่งโรงเรียน นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาหลายแห่ง จะถูกแบ่งระหว่างประสบการณ์ในการทำงาน การบริการชุมชน และชั้นในโรงเรียน ผู้เรียนวัยผู้ใหญ่จะได้รับประโยชน์จากสิ่งอำนวยความสะดวกของโรงเรียนการจัดการด้านเวลาของชั้นเรียนจะยังคงดำเนินต่อไป ซึ่งเป็นคุณลักษณะสำคัญของหลักสูตร การจ้างคณะทำงานจะเป็นการจ้างแบบเดิมมากกว่าการจ้างแบบปัจจุบัน โรงเรียนและท้องถิ่นจะร่วมมือกัน ในด้านผู้เชี่ยวชาญ ญาสาสมัครจะมีบทบาทเด่นชัดในโรงเรียน และจะมีครูระดับประกาศนียบัตรในสาขาวิชาที่แน่นอนในปี 1990 จำนวนนักเรียนจะลดลงในปี 1990 ซึ่งจะถูกลดเซย์โดยการเพิ่มการศึกษาในวัยผู้ใหญ่ในโครงการของโรงเรียนหรือชุมชน โครงการเฉพาะสำหรับนักเรียนซึ่งมีความต้องการพิเศษจะยังคงดำเนินต่อไป หลักสูตรสำหรับนักเรียนจะถูกสร้างขึ้นตามความต้องการของท้องถิ่น นิเวศวิทยาการอนุรักษ์พลังงานคอมพิวเตอร์ พื้นฐานการเรียนรู้ ความตระหนักของบุคคล และสุขศึกษา จะเป็นหัวข้อที่ถูกกล่าวถึงอยู่เสมอความจำเป็นของการสอนจะสัมพันธ์กับหลักสูตรในอนาคต ซึ่งจะมีความต้องการเพิ่มขึ้น และการกลั่นกรองประโยชน์ของเทคโนโลยี เทคโนโลยีนี้จะมีประโยชน์อย่างมากในโรงเรียนทั้งหมดในปี 1990 อนาคตภาพที่สร้างขึ้น จะเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้วางแผนพัฒนาโรงเรียนในอนาคต

เคลเลอร์ (Keller. 2002) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาพอนาคตทางการศึกษา ของโรงเรียนขนาดกลาง การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงชาติพันธุ์วรรณา แบบ อีเอพอาร์ กลุ่มตัวอย่างเป็นครูของโรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนชานเมืองของมินนิโซตา จำนวน 35 คน ใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ครูผู้สอนให้ความคิดเห็นในสิ่งที่พึงปรารถนา ความเป็นจริงของโรงเรียนขนาดกลางถูกแยกออกเป็นภาพอนาคตในทางที่ดี และอนาคตภาพในทางที่ไม่ดี การวิเคราะห์โครงสร้างของภาษา ถูกใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตัดสินใจ เปรียบเทียบและรูปแบบตรงกันข้ามที่เกิดขึ้น การวิเคราะห์หัวข้อหลักเพื่อบรรยายถึงอนาคตภาพในทางที่ดี ของโรงเรียนขนาดกลางและข้อแนะนำที่จะนำไปสู่ความจริง หัวข้อเหล่านี้และข้อแนะนำจะรวมถึงการลดขนาดโรงเรียนและขนาดห้องเรียน การบำรุงรักษาและการปรับปรุงทีมครูผู้สอนเพื่อสร้างชุมชน ผู้เรียนขนาดเล็ก หลักสูตรซึ่งรวมถึงหลักสูตรในโรงเรียนและหลักสูตรที่ได้สำรวจ ซึ่งตอบสนองต่อความต้องการของ

วัยรุ่น การแสดงถึงความไม่เพียงพอด้านการเงินของการศึกษา การเพิ่มขึ้นของการมีส่วนร่วมของพ่อแม่และครอบครัว การพบกับความต้องการที่หลากหลายของผู้เรียนท่ามกลางผู้เรียนทั้งหมด ความจำเป็นในการเตรียมความพร้อมของครูในโรงเรียนขนาดกลาง การปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานของคณะทำงาน ข้อเสนอแนะในการเปลี่ยนแปลงอยู่ในความสนใจของผู้เรียน ครูผู้สอน ในการศึกษาให้โอกาสภาพและข้อเสนอแนะการดำเนินงาน การสนับสนุนของคณะทำงานของโรงเรียนขนาดกลาง ผู้ปกครองผู้กำหนดนโยบาย สื่อ และรัฐบาล เพื่อให้ผู้เรียนในโรงเรียนขนาดกลางประสบผลสำเร็จ

ดีคอล (Dekal. 2002) ได้ศึกษาการปรับปรุงสิ่งแวดล้อม: การศึกษาองค์ประกอบทางกายภาพของการปรับปรุงการเรียนรู้สิ่งแวดล้อม ปัจจัยซึ่งขัดขวางการดำเนินงาน และกลวิธีสำหรับการประสบผลสำเร็จในอนาคต วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลขององค์ประกอบทางกายภาพ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา ปัจจัยซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงาน และกลวิธีที่จะแก้ปัญหาเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จของการเรียนรู้สิ่งแวดล้อม การทบทวนวรรณกรรม จะช่วยตรวจสอบองค์ประกอบทางกายภาพของสิ่งแวดล้อมซึ่งมีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนักเรียน กระบวนการเผยแพร่ ดำเนินการ สืบรอบ ผู้เชี่ยวชาญตอบแบบสอบถามในประเด็นอุปสรรคที่ขัดขวางการดำเนินงาน และกลวิธีสำหรับการประสบผลสำเร็จในการดำเนินงาน ข้อมูลถูกรวบรวมในรายละเอียดและเมตริกซ์ของอันดับการตอบ ผลการวิจัยพบว่า

1. องค์ประกอบทางกายภาพและผลกระทบที่มีต่อการเรียนรู้มีความหลากหลาย
2. อุปสรรคที่ขัดขวางต่อความสำเร็จ คือ ขาดความรู้ ครูผู้สอนไม่ได้รับการอบรม การสร้างวัฒนธรรมแบบเก่า ซึ่งไม่สนับสนุนความคิดใหม่สำหรับการออกแบบห้องเรียน

3. กลวิธีสำหรับการดำเนินการ คือ การศึกษาฝึกอบรม ผู้ที่เกี่ยวข้อง การฝึกอบรม นักเรียนในระดับวิทยาลัย มหาวิทยาลัย โครงการพัฒนาคุณภาพคณะทำงานการออกแบบ และการสร้างโรงเรียนใหม่ในการสนับสนุนการเรียนรู้ ผู้บริหารทำงานในเชิงสร้างบรรยากาศ และวัฒนธรรมสำหรับการเปลี่ยนแปลงเพื่อสนับสนุนครูผู้สอน

มิทเชล (Mitchell. 2002) ได้สำรวจอนาคตภาพปัญหาสังคมโดยการวิจัยแบบชาติพันธุ์วรรณนา การศึกษานี้พยายามที่จะเรียนรู้ผู้ที่มีความพยายามจะทำให้ปัญหาสังคมของรัฐวอชิงตัน ดีซีขึ้น ในด้านอนาคตภาพที่ดี รับรู้ในอนาคตภาพที่ไม่ดีและอนาคตที่น่าจะเป็นปัญหาสังคม ถูกสำรวจเหมือนกับสิ่งที่คุกคามความเป็นธรรมทางสังคมและเศรษฐกิจ การศึกษานี้กำหนดขอบเขต สามแนวทาง คือ ปัญหาสังคมจะถูกสำรวจภายในบริบทของระบบสังคมวัฒนธรรมของรัฐวอชิงตัน ทักษะของผู้ ซึ่งมีความพยายามที่จะค้นหาปัญหาสังคม การรับรู้และความรู้ที่เป็นไปได้ของระบบสังคมวัฒนธรรมในอนาคตจะถูกสำรวจ วิธีการที่ใช้ในการวิจัยนี้เรียกว่า อีเอฟอาร์ ซึ่งใช้ในการศึกษาการรับรู้อนาคตของวัฒนธรรม ผู้ที่มีความพยายามที่จะค้นหาปัญหาสังคมในรัฐวอชิงตัน จำนวนสิบสามคน จะถูกสัมภาษณ์ด้วยเทคนิคการวิจัยแบบ อีเอฟอาร์ อนาคตภาพที่เป็นไปได้ จำนวนสามภาพ (อนาคตภาพในทางที่ดี อนาคตภาพในทางที่ไม่ดี และอนาคตภาพที่เป็นไปได้) ของระบบสังคมวัฒนธรรมรัฐวอชิงตันในปี 2016 ถูกทำให้กระจ่าง ผู้ให้สัมภาษณ์จะให้ข้อเสนอแนะอนาคตภาพในทางที่ดี ในปี

2016 ปัญหาสังคมจะถูกอภิปรายภายใต้บริบทของระบบสังคมวัฒนธรรม ซึ่งบรรยายในอนาคตภาพจำนวน สาม ภาพและข้อเสนอแนะ ข้อค้นพบของการศึกษานี้ คือบรรยายถึงแรงขับที่มีต่อปัญหาสังคม ให้ข้อเสนอแนะสำหรับ ความพยายามที่จะทำให้ปัญหาสังคมดีขึ้นในอนาคต สิ่งซึ่งถูกค้นพบในการศึกษาคือ สิ่งนี้คือภาพอนาคตในทางที่ดี ซึ่งรัฐอาจตั้งต้นจะนำไปใช้เป็นแนวทางในการรักษาความยุติธรรมของระบบสังคม วัฒนธรรมในอนาคต

จากงานวิจัยที่เกี่ยวกับอนาคต และการจัดกิจกรรมและการใช้เวลาว่าง ในต่างประเทศ สรุปได้ ว่า มีการศึกษาในแง่มุมต่างๆ ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านการจัดกิจกรรม การเปรียบเทียบความคิดเห็น ด้านหลักสูตร และการสอน ด้านผลกระทบของเทคโนโลยีที่มีต่อการบริหารจัดการ ด้านการศึกษาของโรงเรียนและด้านปัญหา สังคมในการศึกษาด้านอนาคตภาพหลักสูตร งานวิจัย ส่วนใหญ่ศึกษาอนาคตภาพโดยใช้เทคนิคเดลฟาย หรือ เทคนิคการวิจัยแบบ อีเอฟอาร์ กลุ่มประชากรเป้าหมายในการศึกษาอนาคตภาพ ส่วนมากจะศึกษาจากกลุ่ม ผู้เชี่ยวชาญ

7.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศไทย

งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมและการใช้เวลาว่าง

ธีระ นทีวุฒิกุล (2521 : 39-40) ได้ศึกษาความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนิตของนิสิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยใช้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา คือ นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยภาคปกติ ระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2520 จำนวน 720 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองตามมาตรฐานประมาณค่า ผลการวิเคราะห์ ข้อมูลพบว่า เกี่ยวกับความต้องการเข้าร่วมในกิจกรรมนิต นิสิตเลือกกิจกรรมสันทนาการและบำเพ็ญประโยชน์ เป็นอันดับแรก รองลงมาคือกิจกรรมกีฬาและสุขภาพ และเลือกกิจกรรมศาสนาและวัฒนธรรมเป็นอันดับ สดท้าย ส่วนการจัดกิจกรรมนิตของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และกิจกรรมเสริมวิชาชีพ มีการจัดเป็นอันดับ สดท้าย อันดับความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนิตและการจัดกิจกรรมนิตทางมหาวิทยาลัยสอดคล้องกัน เชื่อมกันได้อย่างละ 95 เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาขาวิชาที่ศึกษา อายุ ภูมิฐานะ รายได้ของครอบครัว ของนิสิต มีอิทธิพลทำให้อันดับความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนิต แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05

อาภรณ์ มณีโชติ (2538: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาความคิดเห็นของเยาวชนและ เจ้าหน้าที่ศูนย์เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนในกรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษาความคิดเห็น และเปรียบเทียบความคิดเห็นของเยาวชนและเจ้าหน้าที่ศูนย์เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนันทนาการของศูนย์ เยาวชน โดยแยกตามเพศ อายุ ประสบการณ์การทำงานในศูนย์ ขนาดของศูนย์ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ เยาวชน จำนวน 170 คน เจ้าหน้าที่ศูนย์จำนวน 70 คน จากศูนย์เยาวชนสิบสามแห่งในเขตกรุงเทพมหานคร เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามตามมาตรฐานประมาณค่าและแบบปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ และทดสอบค่าที และค่าเอฟ ปรากฏผลดังนี้

1. เยาวชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนเขต กรุงเทพมหานครอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏว่ามีความคิดเห็นด้านกิจกรรม นันทนาการอยู่ในระดับมาก ด้านบุคลากร ด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนเจ้าหน้าที่ศูนย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการของศูนย์ โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ด้านบุคลากร และกิจกรรมนันทนาการอยู่ในระดับมาก ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้าน สถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับปานกลาง

2. เยาวชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการไม่มีความแตกต่างโดยนัยสำคัญทางสถิติและเยาวชนที่มีระยะเวลาในการเป็นสมาชิกศูนย์ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนันทนาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งโดยรวมและรายได้ ยกเว้นด้าน กิจกรรมนันทนาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. เจ้าหน้าที่ศูนย์ที่มีเพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็น เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและเจ้าหน้าที่ศูนย์ที่ ทำงานในศูนย์ขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนันทนาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01

4. เยาวชนและเจ้าหน้าที่ศูนย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนันทนาการของ ศูนย์เยาวชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ปัญหาและข้อเสนอแนะของเยาวชนและเจ้าหน้าที่ศูนย์ เรื่องลำดับดังนี้ เจ้าหน้าที่ มีจำนวนไม่เพียงพอ จำนวนอุปกรณ์ไม่เพียงพอ การประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง

ชลิตร รัตนะ (2538: บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาความต้องการกิจกรรมนันทนาการของ บุคลากรในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ เพื่อเปรียบเทียบ อันดับความต้องการประเภทของ กิจกรรมนันทนาการ โดยแยกตามเพศ อายุ สถานภาพบุคคล และรายได้ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ข้าราชการใน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ จำนวน 350 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่ใช้วิธีแบบ คิวชอร์ท การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ยและทดสอบด้วย F-test ปรากฏผลดังนี้

1. บุคลากรชาย บุคลากรที่มีอายุ 30 ปีลงมา บุคลากรที่มีสถานภาพโสด บุคลากรที่มี รายได้ต่ำกว่า 7,300 บาท และบุคลากรที่มีรายได้ตั้งแต่ 13,680 บาทขึ้นไป มีความต้องการกิจกรรมนันทนาการ ประเภทเกม กีฬา และกรีฑาสูงสุด กิจกรรมที่ต้องการน้อยที่สุด คือ กิจกรรมนันทนาการประเภทวรรณกรรม (อ่าน ฟุด เขียน) ส่วนบุคลากรหญิง บุคลากรที่มีอายุน้อยกว่า 31-40 ปี บุคลากรที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป บุคลากรที่มี สถานภาพสมรสและบุคลากรที่มีรายได้ระหว่าง 7,300-13,040 บาท มีความต้องการกิจกรรมนันทนาการ ประเภทท่องเที่ยวทัศนศึกษาสูงสุด กิจกรรมที่ต้องการน้อยที่สุดคือ ประเภทวรรณกรรม (อ่าน ฟุด เขียน)

2. บุคลากรที่มีเพศ อายุ สถานภาพบุคคล และรายได้แตกต่างกัน มีความต้องการ กิจกรรมนันทนาการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. บุคลากรมีความเห็นว่า การที่สมาชิกไม่ให้ความร่วมมือ ไม่สนใจ ไม่ให้ความสำคัญ การขาดผู้นำทางนันทนาการ ผู้บริหารไม่สนับสนุนด้านงบประมาณ การขาดการประชาสัมพันธ์ การไม่สำรวจความต้องการนันทนาการของบุคลากร โดยเสนอแนะให้แก้ไขปัญหานั้นโดยให้กลุ่มร่วมรับผิดชอบในลักษณะขององค์การ ชมรม สมาคม ผู้บริหารควรส่งเสริมและให้ความสำคัญ ควรมีการสำรวจความต้องการกิจกรรมนันทนาการของบุคลากร กิจกรรมควรมีหลายประเภท เพื่อที่จะเลือกได้ตามความชอบและเหมาะสม กับวัยและสามารถเข้าร่วมได้ทั้งครอบครัว

พิสมัย พลายนาม (2539: บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาความต้องการกิจกรรม นันทนาการของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุกรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษาความต้องการกิจกรรมนันทนาการของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุกรุงเทพมหานครหกด้าน คือ กิจกรรมเสริมสร้างสุขภาพอนามัยและสมรรถภาพ กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน พูด เขียน กิจกรรมงานทางสังคมและส่งเสริมพัฒนาอารมณ์สุข กิจกรรมศิลปหัตถกรรมและงานอดิเรก กิจกรรมงานอาสาสมัคร และกิจกรรมศึกษาประเพณี วัฒนธรรมและอารยธรรม และเพื่อเปรียบเทียบความต้องการโดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการอยู่อาศัย อาชีพครั้งสุดท้าย (ก่อนอายุ 60 ปี) แหล่งรายได้ และขนาดของชมรมที่เป็นสมาชิก กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้สูงอายุจำนวน 206 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าทีและค่าเอฟ และการทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธี นิวแมนคูลส์ ปรากฏผลดังนี้

1. ผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุมีความต้องการกิจกรรมนันทนาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกิจกรรมเสริมสร้างสุขภาพอนามัยและสมรรถภาพ ด้านกิจกรรมทางสังคมและส่งเสริมพัฒนาอารมณ์สุข ด้านกิจกรรมศิลปหัตถกรรมและงานอดิเรก ด้านกิจกรรมอาสาสมัคร และด้านกิจกรรมศึกษาประเพณี วัฒนธรรมและประเพณี อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน พูด เขียน อยู่ในระดับน้อย

2. ผู้สูงอายุที่มีเพศ อายุ สถานภาพสมรสต่างกัน มีความต้องการกิจกรรมนันทนาการทั้งหกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ผู้สูงอายุมีระดับการศึกษาต่างกัน มีความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน พูด เขียน และด้านกิจกรรมงานอาสาสมัคร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผู้สูงอายุที่มีสภาพการอยู่อาศัยต่างกันมีความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านกิจกรรมศึกษาประเพณีวัฒนธรรมและอารยธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ผู้สูงอายุที่มีอาชีพครั้งสุดท้าย (ก่อนอายุ 60 ปี) ต่างกันมีความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน พูด เขียน และด้านกิจกรรมงานอาสาสมัครแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. ผู้สูงอายุที่มีแหล่งรายได้ต่างกัน มีความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านกิจกรรมทางสังคมและส่งเสริมพัฒนาอารมณ์สุข และกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน พุด เขียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7. ผู้สูงอายุที่มีขนาดของชมรมที่เป็นสมาชิกต่างกัน มีความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านกิจกรรมทางสังคมและส่งเสริมพัฒนาอารมณ์สุข กิจกรรมศิลปหัตถกรรมและงานอดิเรก กิจกรรมศึกษาประเพณี วัฒนธรรมและอารยธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภัทริยา อินทร์สุวรรณ. (2547: บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องสภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ผลการวิจัยดังนี้

1. สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการ บุคลากรโดยรวมและจำแนกตัวแปร เพศ อายุ และสถานภาพสมรส เห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านนโยบายและวัตถุประสงค์ ด้านประเภทกิจกรรมนันทนาการ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก และบุคลากรผู้ให้บริการอยู่ในระดับน้อยทุกตัวแปร ยกเว้นตัวแปรสมรสแล้ว มีความเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ในด้านบุคลากร

2. ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการทั้งบุคลากรโดยรวมและจำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ สถานภาพสมรส ทุกตัวแปร มีความต้องการอยู่ในระดับมาก

อุดม บุตตะ . (2547: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ศึกษาสภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนกีฬา สังกัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ในการศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนกีฬา สังกัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ในห้าด้าน ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนชายและนักเรียนหญิงโรงเรียนกีฬา สังกัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทั้งห้าด้าน

2. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนกีฬา สังกัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ทั้งระดับชั้น มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางทั้งห้าด้าน

3. นักเรียนชายและนักเรียนหญิงโรงเรียนกีฬา สังกัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความต้องการอยู่ในระดับมากทั้งห้าด้าน

4. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนกีฬา สังกัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความต้องการอยู่ในระดับมากทั้งห้าด้าน ยกเว้นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความต้องการด้านเวลาของการจัดกิจกรรมนันทนาการอยู่ในระดับปานกลาง

ร้อยโทหญิง กิรณา กาญจนินทุ (2549: บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์ฝึกนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์กำลังสำรอง ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษาความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์ฝึกนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์กำลังสำรอง ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า

1. นักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์ฝึกนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์กำลังสำรอง ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพมหานคร ศูนย์ฝึกนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์กำลังสำรอง ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่เป็นเพศชายอยู่ในสายอาชีพและศึกษาวิชาทหารชั้นปีที่ 3
2. ความต้องการของนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์ฝึกนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์กำลังสำรอง ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนันทนาการอยู่ในระดับมากทั้งโดยรวมและรายด้าน
3. นักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์ฝึกนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์กำลังสำรอง ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพมหานคร ที่มีเพศและสายการศึกษาต่างกัน มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการไม่แตกต่างกัน ส่วนที่มีระดับชั้นปีศึกษาวิชาทหารต่างกันมีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิวัฒน์ เสือปาน (2549: บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องความต้องการกิจกรรมนันทนาการของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุโรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความต้องการกิจกรรมนันทนาการของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุโรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า

1. ผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุโรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี ส่วนใหญ่มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี พักอาศัยอยู่กับครอบครัว สมรสแล้ว
2. ความต้องการกิจกรรมนันทนาการของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุโรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความต้องการกิจกรรมนันทนาการอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ด้านกิจกรรมศึกษา ประเพณีวัฒนธรรมและอารยธรรมอยู่ในระดับมาก
3. ผู้สูงอายุที่อยู่ในชมรมผู้สูงอายุโรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่มีเพศ สภาพการพักอาศัยและสถานภาพการสมรสต่างกัน มีความต้องการกิจกรรมนันทนาการไม่แตกต่างกัน ส่วนผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความต้องการกิจกรรมนันทนาการแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

งานวิจัยเกี่ยวกับอนาคตภาพ

พรเพ็ญ สิงหวรรณกุล (2541) ได้ศึกษาอนาคตภาพการจัดการศึกษาต่อเนื่องสำหรับพยาบาลวิชาชีพ ในปี พ.ศ.2545-2549 โดยใช้เทคนิคเดลฟาย รวบรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 27 ท่าน ด้วยแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวนสามรอบ รอบแรก เป็นแบบสอบถามปลายเปิด รอบที่สอง และรอบที่สาม เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยคำนวณหาค่ามัธยฐานและพิสัยระหว่างควอไทล์ ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านลักษณะหลักสูตร ทั้งสามหลักสูตร มีลักษณะที่คล้ายกัน คือ เป็นหลักสูตรบูรณาการการจัดการศึกษาเพื่อการดูแลสุขภาพประชาชน โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน มีการประกันคุณภาพการศึกษา การประเมินผล ทั้งสามหลักสูตร ให้ผู้เรียนกำหนดแผนการประเมินผลของตนเอง มีการติดตามผู้สำเร็จการศึกษา มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในระบบการประเมินผล
2. ด้านกลยุทธ์การจัดการเรียนการสอน ทั้งสามหลักสูตร ควรให้ผู้เรียนฝึกงานในสถานที่ที่ผู้เรียนปฏิบัติงานอยู่ โดยพัฒนาแนวคิดหรือสร้างงานให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และประเมินผลเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน
3. ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทั้ง สามหลักสูตรจะคล้ายๆกัน ต่างตรงที่หลักสูตรมหาบัณฑิต หลักสูตรดุษฎีบัณฑิตมีความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ใหม่ มีความเชี่ยวชาญในสาขา ที่ศึกษาอย่างเด่นชัด
4. ด้านบริหาร ทั้งสามหลักสูตร ควรบริหารในรูปคณะกรรมการ บุคลากรทุกระดับ เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร การพัฒนาบุคลากร สถาบันควรให้ทุนในการศึกษาต่อ ด้านอาคารสถานที่ใช้ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด การบริหารด้านงบประมาณของสถาบันการศึกษา ควรจะนำไปสู่การพึ่งพาตนเอง โดยมีอิสระในการบริหารงบประมาณภายใต้การมีระบบตรวจสอบจากสังคม

ตรีชดา ปุ่นสำเร็จ (2541) ได้ศึกษาอนาคตภาพหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ในปี พ.ศ.2545-2549 โดยใช้เทคนิคเดลฟายกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านการปฏิรูปสังคม ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาทั่วไปผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารและการศึกษาพยาบาล จำนวน 24 ท่าน ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การคำนวณมัธยฐาน ฐานนิยม พิสัยระหว่างควอไทล์ ผลต่างระหว่างมัธยฐาน และฐานนิยม ผลการวิจัยพบว่า

1. สมรรถนะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ คือ สมรรถนะด้านบุคลิกภาพ สมรรถนะด้านวิชาการสมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรม และสมรรถนะด้านการสื่อสารประชาสัมพันธ์
2. วัตถุประสงค์ของหมวดการศึกษาทั่วไป คือ ให้ผู้เรียนมีโลกทัศน์ และวิสัยทัศน์กว้างไกลปรับตัว และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมไทยได้อย่างมีความสุข ในสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา และวิกฤติเศรษฐกิจ ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ รักในการศึกษา รู้จักวิธีการแสวงหาความรู้ทางปัญญาอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีคุณธรรม จริยธรรม ดำรงตนเป็นคนดีของสังคม รู้จักคิดหาเหตุผล

วิเคราะห์วิจารณ์แก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีความคิดสร้างสรรค์ เข้าใจตนเอง ผู้อื่น เข้าใจความหมายของชีวิต สามารถทำงานเป็นทีม

3. โครงสร้างของหมวดการศึกษาทั่วไปประกอบด้วยห้ากลุ่มวิชาคือ กลุ่มสังคมศาสตร์ กลุ่มมนุษยศาสตร์ กลุ่มภาษา กลุ่มคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และกลุ่มสหศาสตร์ รวมสามสิบเก้าหน่วยกิต

4. การบริหารรายวิชาของหมวดการศึกษาทั่วไปคือ วิทยาลัยกำหนดวัตถุประสงค์ เนื้อหาวิชา เชิญอาจารย์พยาบาลภายในวิทยาลัย หรือผู้เชี่ยวชาญภายนอกวิทยาลัย มีอาจารย์พยาบาลเป็นผู้ประสานงานรายวิชาและการจัดแผนการศึกษา คือ วิธีคำนวณ

5. การจัดเนื้อหาวิชาของหมวดการศึกษาทั่วไปคือ ควรมิวิชาบูรณาการผสมผสาน ระหว่างเนื้อหาวิชา แนวคิดและการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน มีลักษณะวิเคราะห์เพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ และเข้าใจสังคมอย่างแท้จริง ควรเป็นรายวิชาที่มีโอกาสสัมผัสข้อเท็จจริงและปฏิบัติจริง

6. การจัดการเรียนการสอน วิธีการเรียนการสอนคือ การสอนแบบสืบสอบ การสอน โดยใช้สื่อการสอนหลากหลาย และการสอนหลายวิธีร่วมกัน โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีการวัดและการ ประเมินผลเชิงเนื้อหาและประเมินการบริหารหลักสูตร

ปทุมมาศ รักษ์วงศ์ (2544) ได้ศึกษาอนาคตภาพของระบบการประกันคุณภาพอาชีวศึกษา ในช่วงปี พ.ศ.2543-2552 โดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบ EDRF กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับการ จัดการอาชีวศึกษา จำนวน 25 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ในรอบแรก และใช้แบบสอบถามชนิดมาตราส่วน ประมาณค่าห้าช่วงคะแนน ในรอบที่สอง และรอบที่สาม สถิติที่ใช้พิจารณาความเหมาะสมและความสอดคล้อง กันของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ มัธยฐาน ฐานนิยม และพิสัยระหว่างควอไทล์ ผลการวิจัยพบว่า

ด้านปัจจัยนำเข้า สังคม ชุมชน สถานประกอบการ องค์กรวิชาชีพ องค์กรอื่นๆ และผู้ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน จะเข้ามามีส่วนร่วมจัดตั้งคณะกรรมการอาชีวศึกษา มีหน้าที่เสนอแนะนโยบาย แผนการผลิตพัฒนากำลังคน กำหนดกรอบหลักสูตรมาตรฐาน กำหนดเขตพื้นที่บริการอาชีวศึกษา จัดสรร งบประมาณ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน มีการประเมิน คุณภาพจากคณะ กรรมการภายในและภายนอกสถานศึกษาทุกปี มีการกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปยัง สถานศึกษา มีระบบบริหารจัดการการใช้ทรัพยากรร่วมกัน ในแต่ละเขตพื้นที่บริการอาชีวศึกษา

ด้านกระบวนการ มีการพัฒนาหลักสูตรให้หลากหลาย ยืดหยุ่น ทันสมัย สอดคล้อง กับสภาพท้องถิ่นและกลุ่มเป้าหมาย มีการกำหนดจุดมุ่งหมายชัดเจนตามธรรมชาติของสาขาวิชา ตามความถนัด และความต้องการของผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนหลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการประสมประสาน องค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม

ด้านผลผลิต คุณภาพของผู้เรียนสายวิชาชีพจะเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ และเจตคติที่ดีในการทำงาน มีความรู้ทางทฤษฎีและประสิทธิภาพจากการปฏิบัติงานในแต่ละ สาขาวิชาชีพ มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับพึงพอใจของสังคม ชุมชน ท้องถิ่น และสถานประกอบการ สามารถนำ

ประสบการณ์ทางวิชาชีพไปประกอบอาชีพอิสระ และสร้างงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามความต้องการของตลาดแรงงาน สภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

ละอียด แจ่มจันทร์ (2540) ได้ศึกษานาตภาพหลักสูตรพยาบาลศาสตรสำหรับพยาบาลวิชาชีพของวิทยาลัยในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ในช่วงเวลา สิบปีข้างหน้า ตั้งแต่ พ .ศ.2540-2549 การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็นสี่ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 เป็นวิจัยเอกสารเพื่อวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของสังคม ที่มีผลต่อการบริการสาธารณสุขของประเทศ และคุณลักษณะของพยาบาลวิชาชีพ ขั้นตอนที่ 2 เป็นวิจัยเอกสารเพื่อประเมินบทบาทของสถาบันการศึกษาในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข และเป้าหมายการจัดการศึกษาในหลักสูตรพยาบาลศาสตร ขั้นตอนที่ 3 เป็นการออกแบบหลักสูตรพยาบาลศาสตรในอนาคต โดยเทคนิค EDFR และขั้นตอนที่ 4 เป็นการพัฒนารูปแบบการบริหารหลักสูตรที่ออกแบบไว้ด้วยการศึกษาความเป็นไปได้ในการบริหารหลักสูตรหกด้าน คือ ด้านเวลา สถานที่ ทรัพยากร องค์การกระบวนการ และผลผลิต ผลการวิจัยสรุปว่าระบบบริการสาธารณสุขในประเทศไทย มีการปรับเปลี่ยนหลายประการ ทำให้คุณลักษณะพยาบาลวิชาชีพในอนาคต จำเป็นต้องมีความสามารถเชิงวิชาชีพเพื่อให้บริการสุขภาพ มีความสามารถ เชิงทางวิชาการในการแสวงหาความรู้และพัฒนาตนเอง และความสามารถสากลเพื่ดำรงชีวิตในโลกที่เปลี่ยนแปลงในช่วง สิบปีข้างหน้า วิทยาลัยพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ยังคงต้องผลิตพยาบาลวิชาชีพต่อไป โดยมีเป้าหมายการผลิตในช่วงปี พ.ศ.2540-2549 จำนวน 41,410 คน การออกแบบหลักสูตรพยาบาลศาสตร สำหรับช่วง พ.ศ. 2540-2549 พบว่า หลักสูตรโดยภาพรวมยังคงเป็นหลักสูตรรายวิชาอยู่ ปรัชญาของหลักสูตรมีความเด่นชัดของมโนทัศน์สี่ประการ คือ มนุษย์ สิ่งแวดล้อม สุขภาพ และการพยาบาล ปรัชญาหลักสูตร เน้นการเรียนรู้ตามแนวพุทธศาสนา คือ ให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ ด้วยวิธีการแห่งศรัทธาและวิธีการแห่งปัญญา วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมี สิบเอ็ด ข้อสามารถกำหนดความสามารถของผู้สำเร็จการศึกษา สาม ด้าน คือ ครอบคลุมความสามารถทางวิชาชีพความสามารถทางวิชาการและความสามารถสากล ซึ่งเป็นไปตามความคาดหวังของสังคม โครงสร้างของหลักสูตร หน่วยกิตรวม 148 หน่วยกิต และหมวดวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต ประสบการณ์การเรียนรู้เน้นการเรียนรู้แบบนำตนเอง โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การประเมินหลักสูตรใช้วิธีการหลายรูปแบบ และให้มีความต่อเนื่องในกระบวนการเรียนการสอนและการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรพยาบาลศาสตรที่สร้างขึ้น มีความเป็นไปได้ที่จะนำไปใช้ เพราะสามารถบริหารหลักสูตรทั้ง หกด้านได้ โดยปรับปรุงการบริหารบางประการตามพันธกิจของวิทยาลัย

กฤษ บุญหลง (2539) ได้ศึกษานาตภาพของคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาในปีพุทธศักราช 2540 โดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR กระบวนการเก็บข้อมูลสามรอบ คือ การสัมภาษณ์ หนึ่งรอบ และการตอบแบบสอบถามสองรอบ โดยอยู่บนพื้นฐานแนวความคิดของผู้เชี่ยวชาญ ด้านหลักสูตร การบริหาร การเรียนการสอน และเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ทั้งภาครัฐและเอกชน การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าสถิติ ร้อยละ มัธยฐานและค่าพิสัยควอไทล์ ผลการวิจัยพบว่า การกำหนดนโยบายด้านคอมพิวเตอร์ และโทรคมนาคมให้มากขึ้น ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ สนับสนุนให้มีการประชุม สัมมนา จัดนิทรรศการ อบรม ศึกษาดูงาน ส่งเสริมให้มีการจัดทำฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ที่จะสามารถนำมาปฏิบัติงานได้ อย่างเหมาะสม ปรับกฎระเบียบต่างๆให้เอื้อ

ประโยชน์ต่อการทำงานได้สะดวกขึ้น มีการกำหนดหลักสูตรคอมพิวเตอร์ศึกษาที่เหมาะสมกับระดับการศึกษา และวุฒิภาวะของนักเรียนนักศึกษา ส่งเสริมให้มีการผลิตและพัฒนา CAI ในทุกระดับการศึกษาและสาขาวิชา ภาครัฐและเอกชน จะมีการร่วมมือกัน มากขึ้นในลักษณะของสมาคม มูลนิธิ หรือกลุ่มผู้ให้การสนับสนุนในเรื่อง ต่างๆเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา

รุ่งศิริ เข้มตระกูล (2543) ได้ศึกษาอนาคตภาพการบริหารจัดการสาธารณสุขของประเทศไทย ในสองทศวรรษหน้า (พ.ศ.2563) โดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR สัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหารงานสาธารณสุข ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และนักวิชาการ จำนวน 67 คน ซึ่งคัดเลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์การวิจัย และการใช้แบบสอบถามเดลฟายที่สร้างจากผลการสัมภาษณ์ ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา ตัดสินแนวโน้มที่เป็นอนาคตภาพ คือ ค่ามัธยฐาน ค่าความแตกต่างระหว่างฐานนิยมกับมัธยฐาน และผลต่าง ระหว่างควอไทล์ที่3 และควอไทล์ที่1 ผลการศึกษาพบว่า จุดแข็งของการบริหารจัดการสาธารณสุขของประเทศไทยในปัจจุบัน คือ โครงสร้างสถานบริการที่มีอยู่ครอบคลุมทุกระดับ ตั้งแต่จังหวัดลงมาจนถึงตำบลและหมู่บ้าน การมอบอำนาจให้สาธารณสุขจังหวัด เป็นผู้รับผิดชอบงานสาธารณสุขทั้งหมดในจังหวัด ขณะเดียวกันก็เป็น จุดอ่อนทำให้ประชาชนเลือกใช้บริการอย่างเสรีข้ามระดับ การรักษาเป็นการใช้ทรัพยากรไม่เหมาะสม มีการ กระจุกตัวของสถานบริการอยู่ในกรุงเทพมหานครและเมืองใหญ่ การประสานงานของ กระทรวงสาธารณสุขกับ หน่วยงาน ภายนอกยังไม่มีประสิทธิภาพ ไม่สามารถผลิตเทคโนโลยีขั้นสูงได้เอง ต้องพึ่งพาต่างประเทศเป็นส่วน ใหญ่ ภายในปี พ.ศ.2563 ส่วนท้องถิ่นระดับต่างๆรับผิดชอบบริหารจัดการสาธารณสุขในท้องถิ่นของตนเอง ตามทิศทางนโยบายและแผนสาธารณสุขของประเทศ โดย กระทรวงสาธารณสุขเป็นตัวเชื่อมระหว่าง คณะกรรมการระดับชาติกับคณะผู้ปฏิบัติในส่วนท้องถิ่น สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดและอำเภอ ทำหน้าที่ ประสานงาน ติดตาม กำกับ และเป็นพี่ปรึกษาวิชาการให้กับส่วนท้องถิ่นระดับต่างๆ

วรมล อยู๋ในธรรม (2544) ได้ศึกษาอนาคตภาพสำหรับการ ใช้อินเทอร์เน็ตของมหาวิทยาลัย รามคำแหง ในปีพุทธศักราช 2548 โดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เชี่ยวชาญด้าน อินเทอร์เน็ตของมหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 18 คน ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ และ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ำคำนวณหาค่าร้อยละ ค่ามัธยฐานฐานนิยม พิสัย ระหว่างควอไทล์ และผลต่างระหว่างค่ามัธยฐาน และฐานนิยม ผลการวิจัยพบว่า ในอนาคตมหาวิทยาลัย รามคำแหง มีแนวโน้มที่จะให้ความสำคัญกับอินเทอร์เน็ตในด้านการบริหาร การเผยแพร่และบริการ โดยเฉพาะ อย่างยิ่ง จะเปิดการเรียนการสอนตรง ไปยังทวีปยุโรปและทวีปอเมริกา อีกทั้งยังมีแนวโน้มที่จะร่วมมือกับ มหาวิทยาลัยต่างประเทศ เปิดหลักสูตรร่วมกันบนเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ทำให้มหาวิทยาลัยจะต้องมีการพัฒนา ทั้งด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ และบุคลากร โดยมหาวิทยาลัยจะเป็นผู้จัดทำงบประมาณเอง ในปี 2548 มหาวิทยาลัย รามคำแหงมีแนวโน้มที่จะใช้อินเทอร์เน็ตในด้านต่างๆนอกเหนือไปจากการเรียนการสอน เช่น ระบบสำนักงานอัตโนมัติ รวมถึงการบริหารทางด้านการศึกษาต่างๆ และ E-commerce เป็นต้น ซึ่งจะทำให้ อินเทอร์เน็ตของมหาวิทยาลัยรามคำแหงเป็นที่รู้จักและใช้งานอย่างแพร่หลายไปทั่วโลก

มาลินี อุทธิเสน (2540) ได้ศึกษาอนาคตภาพในการพัฒนาคุณภาพประชากรในจังหวัดศรีสะเกษ - เกษ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาพอนาคต ในการพัฒนาคุณภาพประชากรในจังหวัดศรีสะเกษใน สิบปีข้างหน้า โดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR การเขียนวงล้ออนาคต และการวิเคราะห์ผลกระทบ ภาคตัด (Cross-Impact Analysis) ผู้วิจัยเลือกผู้ทรงคุณวุฒิทั้งภาครัฐและเอกชนเป็นตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 20 คน และกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพประชากร ประกอบด้วย หัวหน้าส่วนราชการและหน่วยงาน รัฐบาลในจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 70 คน ได้มาโดยใช้วิธีการ รสุมแบบเจาะจงใช้วิธีการสัมภาษณ์และ แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติพื้นฐานและความน่าจะเป็น ของผลกระทบภาคตัด ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ด้านอนาคตภาพ อนาคตภาพในการพัฒนาคุณภาพประชากรในจังหวัดศรีสะเกษ ในสิบปีข้างหน้า จากทัศนะของกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ และกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพประชากรใน จังหวัดศรีสะเกษ ได้ประมวลภาพอนาคตไว้ดังนี้

อนาคตภาพที่ 1 การพัฒนารายได้ ผลผลิตและการมีงานทำ ควรมีการ ส่งเสริมการกระจายรายได้สู่เกษตรกรศรีสะเกษที่ยากจน ให้สามารถพึ่งตนเองได้ และมีการพัฒนาอาชีพ การเกษตรที่ยั่งยืน

อนาคตภาพที่ 2 การพัฒนาด้านความรู้ การศึกษาและวัฒนธรรม โดย เด็กชาย และเด็กหญิงศรีสะเกษทุกคน ควรจบการศึกษาอย่างน้อยเก้าปี เมื่อจบการศึกษาภาคบังคับแล้ว ควร ส่งเสริมให้ศึกษาต่อจนถึงในระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา

อนาคตภาพที่ 3 การพัฒนาด้านสาธารณสุขและสุขภาพอนามัย ควรพัฒนา งานส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การสุขศึกษาด้วยกลไกสาธารณสุขมูลฐาน โดยความร่วมมือระหว่างชุมชน กับรัฐและระหว่างหน่วยงานของรัฐ

อนาคตภาพที่ 4 การพัฒนาด้านสาธารณูปโภค การคมนาคม รัฐควรสร้าง ถนนเชื่อมระหว่างหมู่บ้าน อำเภอ และจังหวัดที่สามารถใช้ได้ทุกฤดูกาล มีระบบประปาที่สะอาด และปลอดภัย ทุกหมู่บ้าน และมีไฟฟ้าเข้าถึงทุกหมู่บ้าน

อนาคตภาพที่ 5 การพัฒนาด้านแหล่งน้ำ ควรเน้นการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อ การเกษตร โดยการขุดลอกแหล่งน้ำธรรมชาติที่ตื้นเขิน และพัฒนาชลประทานขนาดย่อมให้มามีน้ำใช้ในการเกษตร เพียงพอตลอดปีอย่างทั่วถึงทั้งจังหวัด

อนาคตภาพที่ 6 การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประชาชนศรีสะเกษมีความตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยร่วมกันอนุรักษ์ และใช้ประโยชน์อยู่ในสภาพที่เหมาะสมตลอดไป

อนาคตภาพที่ 7 การพัฒนาด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในจังหวัด ศรีสะเกษ ส่งเสริมให้มีการนำเอาเครื่องมือสื่อสาร ในการสอดส่องดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยภายในจังหวัด ศรีสะเกษอย่างเข้มแข็ง

2. ด้านผลการวิเคราะห์ผลกระทบภาคตัด ขวาง จากทัศนะของกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง กับการพัฒนาคุณภาพประชากรในจังหวัดศรีสะเกษ ประมวลภาพอนาคตได้ดังนี้

2.1 เมื่อเกิดการพัฒนาด้านความรู้ การศึกษาและวัฒนธรรม การพัฒนาด้าน สาธารณสุขและสุขภาพอนามัย การพัฒนาด้านสาธารณูปโภค และการพัฒนาด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย ในจังหวัดศรีสะเกษในอนาคตแล้ว จะทำให้เกิดการพัฒนาด้านรายได้ ผลผลิต และการมีงานทำอย่างแน่นอน

2.2 เมื่อเกิดการพัฒนาด้านรายได้ ผลผลิตและการมีงานทำในอนาคตแล้ว จะทำให้เกิดการพัฒนาด้านแหล่งน้ำตามมา

2.3 เมื่อเกิดการพัฒนาด้านแหล่งน้ำในอนาคตแล้ว จะทำใ้เกิดการพัฒนา ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในที่สุด

อุไรวรรณ วินะพันธุ์ (2545) ได้ศึกษาอนาคตภาพของการจัดหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษาใน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (พ.ศ.2559) โดยใช้เทคนิคเดลฟาย กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มี คุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดจำนวน 18 ท่าน ได้มาโดยใช้วิธีสุ่มแบบเจาะจง ใช้วิธีการตอบแบบสอบถาม จำนวนสามรอบ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่ามัธยฐานฐานนิยม และพิสัยระหว่างควอไทล์ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิได้ประมวลอนาคตภาพ ของการจัด หลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษาในมหาวิทยาสงขลานครินทร์ได้ จำนวน สิบเอ็ดแนวโน้ม ได้แก่ 1) คุณลักษณะของผู้เรียน 2) วัตถุประสงค์ของหลักสูตร 3) เนื้อหาของหลักสูตร 4) วิธีสอน 5) สื่อการเรียนการสอน 6) กิจกรรมเสริมหลักสูตร 7) การประเมินผล 8) แหล่งงบประมาณ 9) บุคลากร 10) เอกสารหลักสูตรและตำรา 11) วัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยี

ประมวลอนาคตภาพทั้ง สิบเอ็ด ภาพ สรุปได้ว่า ในอนาคตเนื้อหาของหลักสูตร สิ่งแวดล้อมศึกษาทั้งระดับปริญญาตรีและปริญญาโทในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จะมีการประยุกต์พุทธธรรมให้เข้ากับ ศาสตร์ทางสิ่งแวดล้อม ผู้เรียนของหลักสูตรทั้งสองระดับ จะต้องมีความรู้พื้นฐานที่เหมือนกันทางด้านคุณลักษณะของ ผู้เรียนที่พึงปรารถนาและด้านความรู้ เจตคติ ทักษะ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ ความตระหนักเกี่ยวกับ สถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อม เพื่อให้รู้จักใช้ทรัพยากรอย่างฉลาด การพัฒนาค่านิยมและความรู้สึกที่จะมี ส่วน ร่วมในการรับผิดชอบ ต่อการปรับปรุงคุณภาพและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ความใส่ใจในปัญหา สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต และสามารถดำรงตนให้เป็นตัวอย่างแก่ผู้อื่นในสังคม ได้อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอไม่เปลี่ยนแปลง แต่สำหรับนักศึกษาระดับ บัณฑิตปริญญาโท ควรจะมีศักยภาพทางด้านการ คิดวิเคราะห์ เพื่อความลุ่มลึกทางด้านวิชาการและมีทักษะทางด้านการวิจัยและการปฏิบัติการมากขึ้น

อุดมสิทธิ์ จิตรวิจารณ์ (2545) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าอนาคตภาพการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อ สิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนในทศวรรษหน้า (ค.ศ.2012) โดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบ EDRF ด้วยการสัมภาษณ์ผู้บริหาร การศึกษาผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาและสิ่งแวดล้อม จำนวน 19 คน ทำซ้ำและป้อนข้อมูลย้อนกลับให้กลุ่ม ผู้เชี่ยวชาญ โดยวิธีแบบสอบถามแบบเดลฟาย ที่สร้างขึ้นจากผลการสัมภาษณ์ จำนวน สิบสองรอบ สถิติที่ใช้

พิจารณาตัดสินแนวนอน คือ ค่านิยมพื้นฐาน และผลต่างระหว่างควอไทล์ที่ 3 และควอไทล์ที่ 1 วัดผลกระทบภาคตัดด้วยแบบสอบถามกับผู้บริหารสถานศึกษาและครูอาจารย์ที่เลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์การวิจัยจำนวน 97 คน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ผลกระทบภาคตัด คือ ความน่าจะเป็นขั้นต้น ความน่าจะเป็นแบบมีเงื่อนไข และค่าอัตราส่วนต่อเนื่อง ผลการศึกษาพบว่า การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนในทศวรรษหน้า เป็นการพัฒนาให้ผู้เรียนฉลาด มีความรู้ความเข้าใจ เจตคติ และทักษะในการดำรงชีวิตเพื่อตนเอง เพื่อนมนุษย์ โลกธรรมชาติ อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข หลักสูตรการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมเป็นหลักสูตรสถานศึกษาในท้องถิ่น สารการเรียนรู้สิ่งแวดล้อม เป็นแผนการบูรณาการการเรียนรู้ในทุกกลุ่มวิชา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระบวนการสิ่งแวดล้อมบูรณาการจากวิถีชีวิต ผู้เรียนเป็นนักวิจัยในท้องถิ่น ครูเป็นผู้สนับสนุนจัดการและเรียนรู้ไปพร้อมกับผู้เรียน สถานศึกษาเป็นแบบจำลองของสังคมและสิ่งแวดล้อม เป็นสถานศึกษาที่สมบูรณ์แบบ มีระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน และคุณภาพสิ่งแวดล้อม ภาพอนาคตที่สร้างขึ้นประกอบด้วยอนาคตภาพ สี่ภาพที่สอดคล้องกัน คือ ภาพอนาคตแบบแรก หลักสูตรการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมเป็นหลักสูตรสถานศึกษา ภาพอนาคตที่สองการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมบูรณาการจากวิถีชีวิต ภาพอนาคตที่สาม สถานศึกษาสมบูรณ์แบบ ภาพอนาคตที่สี่ผู้เรียนฉลาดรู้อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

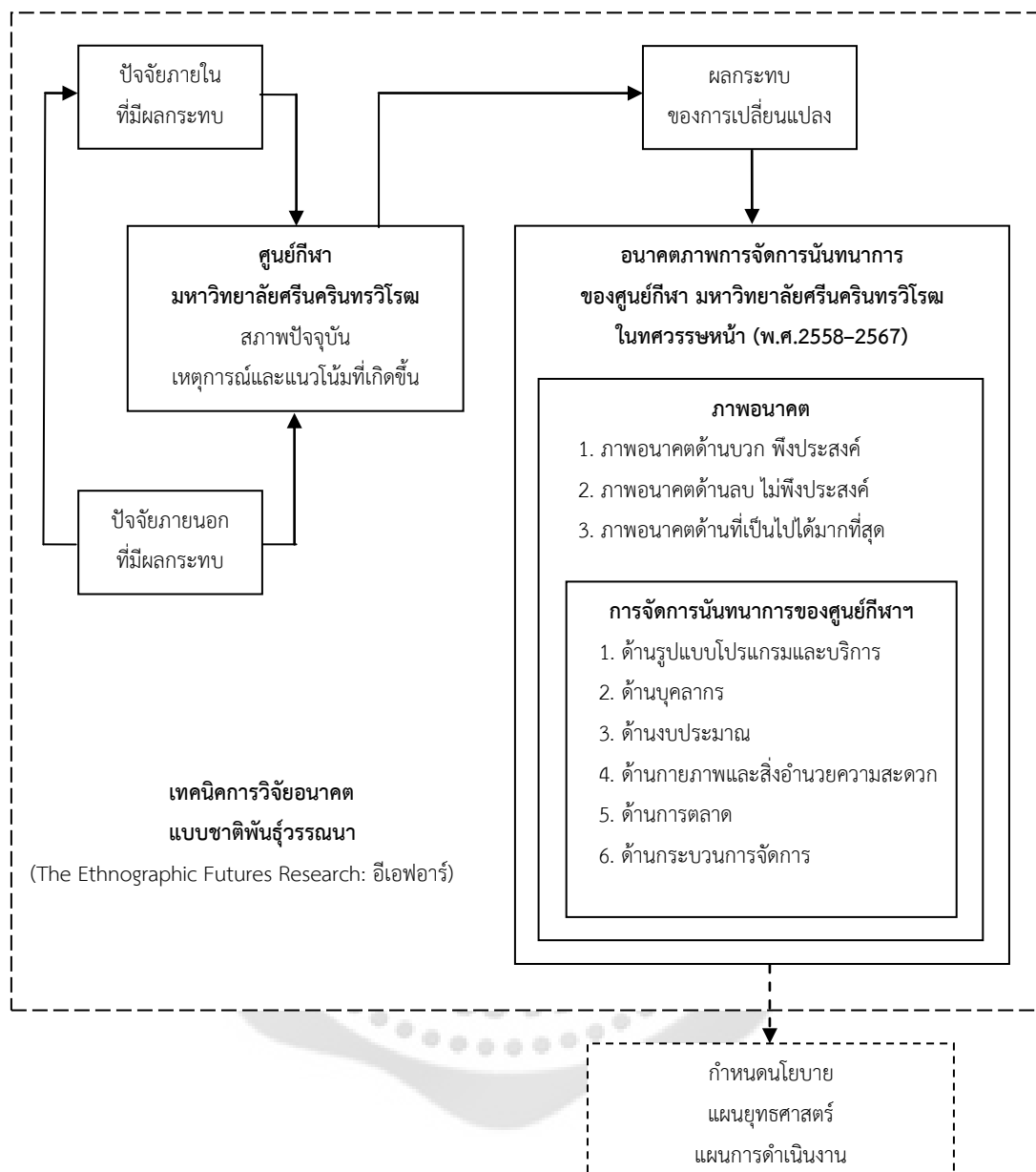
จากงานวิจัยอนาคตภาพในประเทศดังกล่าว สรุปได้ว่า งานวิจัยอนาคตภาพมีการศึกษาในแง่มุมต่างๆ ได้แก่ อนาคตภาพด้านการจัดหลักสูตรและการสอน ด้านการจัดการศึกษาต่อเนื่อง ด้านระบบการประกันคุณภาพ ด้านการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ด้านการบริหารจัดการสาธารณสุข ด้านการพัฒนาคุณภาพประชากร ในการศึกษาด้านอนาคตภาพหลักสูตร ส่วนใหญ่จะศึกษาในด้านคุณลักษณะของผู้เรียน ปรัชญาการศึกษา แนวคิด หลักการ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาสาระของหลักสูตร วิธีการสอน สื่อการเรียนการสอน กิจกรรมเสริมหลักสูตร การประเมินผล การบริหาร จัดการในด้านต่างๆ ได้แก่ อาคาร สถานที่ บุคลากร งบประมาณ ปัญหาและข้อจำกัดในการจัดการ การศึกษาเชิงอนาคตภาพ จะใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบเทคนิคเดลฟาย หรือการวิจัยอนาคตแบบ EDFR ส่วนการวิจัยเชิงอนาคตภาพในด้านการพัฒนา มีการใช้เทคนิคการวิจัยที่หลากหลาย ได้แก่ เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR การสร้างวงล้ออนาคต และการวิเคราะห์ผลกระทบภาคตัด กลุ่มประชากรเป้าหมายในการศึกษาอนาคตภาพ ส่วนมากจะศึกษาจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ มีงานวิจัยจำนวนน้อยที่ศึกษาอนาคตภาพจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญและกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องกับอนาคตภาพที่ทำการศึกษา

8. กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการทบทวนองค์ความรู้ ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากบทที่ 2 รวมทั้งประสบการณ์และแนวความคิดของผู้วิจัยพบว่า การประยุกต์ใช้เทคนิคการวิจัยแบบชาติพันธุ์วรรณา (The Ethnographic Futures Research: อีเอฟอาร์) ซึ่งเป็นการวิจัยอนาคตที่ยึดบรรทัดฐานทางสังคมในการศึกษาอนาคต ผู้วิจัยได้กำหนดแนวคิดในการศึกษาบนพื้นฐานของเหตุผลที่ว่าอนาคตมาจากปัจจุบัน ดังนั้นปัจจุบันจึงเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการศึกษาอนาคต (Longstreet and Shane. 1993: 167) ด้วยเหตุดังกล่าว ในการศึกษาอนาคตภาพ การจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา จึงจำเป็นต้องศึกษาถึงบริบทที่เกี่ยวข้องในปัจจุบัน เพื่อนำมาเป็นข้อมูล

พื้นฐานสำคัญสำหรับใช้กำหนดอนาคตให้มีความชัดเจน ถูกต้อง โดยเริ่มจากศึกษาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต มุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงของระบบสำคัญ สองระบบคือ ระบบปัจจัยภายนอกที่มีผลกระทบ และระบบปัจจัยภายในที่มีผลกระทบ

การศึกษาตามระเบียบวิธีวิจัยดังกล่าวทำให้ได้ภาพอนาคตการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567) ประกอบไปด้วยอนาคตภาพที่เป็นทางเลือก (Alternative) สามภาพและเรียงลำดับกันไปคือ อนาคตภาพดี นานวาทหรือภาพอนาคตที่พึงประสงค์ อยากให้เกิดขึ้น (Optimistic realistic scenario) อนาคตภาพด้านลบหรือภาพอนาคตที่ไม่พึงประสงค์ ไม่อยากให้เกิดขึ้น (Pessimistic realistic scenario) และอนาคตภาพด้านที่เป็นไปได้มากที่สุด (Most probable scenario) อนาคตภาพทั้งสามภาพนี้ จะประกอบไปด้วยแนวโน้มในอนาคตของการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญคาดว่าจะมีโอกาสเกิดขึ้นได้ โดยมีเป้าหมายอันเป็นประโยชน์คือ ทำให้เห็นภาพการจัดการนันทนาการ ของศูนย์กีฬา ที่ชัดเจนขึ้น ทั้งความเป็นม าสภาพปัจจุบันและผลกระทบจากปัจจัยต่างๆ ช่วยให้ได้สารสนเทศวิจัยแก่ผู้บริหารและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการวางแผน การกำหนดนโยบาย การตัดสินใจ ตลอดไปจนถึงการกำหนดยุทธวิธี (Strategies) และกลวิธี (Tactics) ที่จะนำไปสู่ภาพอนาคตที่พึงประสงค์ และหาแนวทางป้องกันไม่ให้เกิดภาพที่ไม่พึงประสงค์เกิดขึ้น หรือเตรียมพร้อมรับมือกับสถานการณ์ที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพประกอบ

ภาพประกอบ 19 กรอบแนวคิดในการศึกษาอนาคตภาพการจัดการนันทนาการ
ของศูนย์ศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างอนาคต ภาพการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567) ซึ่งเป็นการมองไปในอนาคตระยะอีกสิบปีข้างหน้านับจากเวลาในการเก็บข้อมูล โดยใช้การสร้างภาพอนาคตในสามลักษณะ คือ จากมุมมองด้านบวก (Optimistic scenario) มุมมองด้านลบ (Pessimistic scenario) และมุมมองด้านที่เป็นไปได้มากที่สุด (Most probable scenario) โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน แบ่งออกเป็นสองระยะ ประกอบด้วย

ระยะที่ 1 การศึกษาความเป็นมา สภาพปัจจุบันของการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยแบ่งเป็นสองขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน เป็นการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ อนาคตศาสตร์ และการวิจัยอนาคต (Futurism and Futures research) การจัดการนันทนาการ แนวโน้มนันทนาการและการจัดการนันทนาการในอนาคต ความเป็นมาและสภาพปัจจุบันของการจัดการนันทนาการ ศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาการดำเนินงานของศูนย์กีฬา จากอดีตจนถึงปัจจุบัน ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาตามขั้นตอนที่ 1 มากำหนดเป็นกรอบสาระพื้นฐาน เพื่อเป็นแนวทางการสัมภาษณ์ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล ความเป็นมา สภาพปัจจุบัน ของการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยใช้เทคนิคการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview)

ระยะที่ 2 การศึกษาอนาคตภาพการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567) โดยแบ่งออกเป็นห้าขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาเหตุการณ์ แนวโน้มจากปัจจัยที่มีผลกระทบ เหตุการณ์สำคัญ และแนวโน้มการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้วยเทคนิค EFR (Ethnographic future research) เพื่อให้ได้แนวโน้มภาพอนาคตในสามลักษณะคือ จากมุมมองด้านบวก (Optimistic scenario) มุมมองด้านลบ (Pessimistic scenario) และมุมมองด้านที่เป็นไปได้มากที่สุด (Most probable scenario)

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาเหตุการณ์สำคัญ (Driving force) ที่มีผลต่อการขับเคลื่อนอนาคตภาพในแต่ละมิติ เนื่องจากแนวโน้มที่ได้จากการวิจัยเป็นแนวโน้มที่ได้จากการวิเคราะห์ สังเคราะห์ จากการสัมภาษณ์ และเป็นแนวโน้มที่ผู้เชี่ยวชาญให้ไว้ภายใต้กรอบการวิจัย ดังนั้นผู้วิจัยจึงทำการสังเคราะห์เพื่อหาเหตุการณ์ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยต่างๆ การศึกษาแนวโน้มของการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา ค้นหาเหตุการณ์ขับเคลื่อนภาพอนาคต (Driving force) เพื่อนำมาจัดหมวดหมู่ ร้อยเรียงความสัมพันธ์ ความสอดคล้อง ต้องกัน

ของแต่ละแนวโน้ม เป็นอนาคตภาพของการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567) โดยใช้เทคนิควงล้ออนาคต (Future wheel)

ขั้นตอนที่ 3 การฉายภาพอนาคต การจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567) เพื่อให้ได้ร่างอนาคตภาพ การจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬาฯ ในสามลักษณะ คือ จากมุมมองด้านบวก (Optimistic scenario) มุมมองด้านลบ (Pessimistic scenario) และมุมมองด้านที่เป็นไปได้มากที่สุด (Most probable scenario) โดยใช้เทคนิคการฉายภาพอนาคต (Scenario writing)

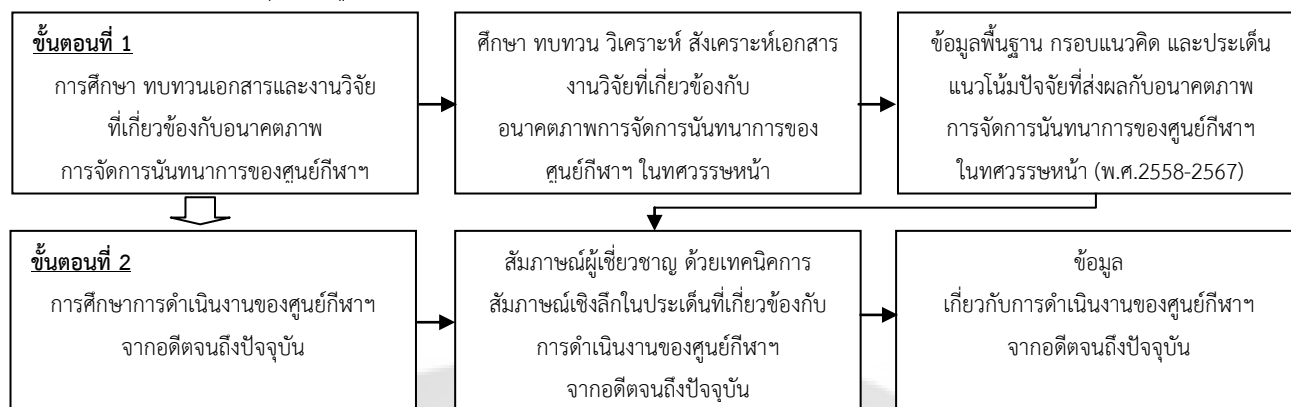
ขั้นตอนที่ 4 การส่งข้อมูลย้อนกลับเพื่อให้ตัวแทนผู้เชี่ยวชาญในแต่ละกลุ่ม ตรวจสอบ และยืนยันความเหมาะสมของร่างอนาคตภาพการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567) เพื่อให้ได้ร่างอนาคตภาพที่มีความเหมาะสม โดยใช้เทคนิคการสัมภาษณ์เชิงลึก

ขั้นตอนที่ 5 ปรับปรุงร่างอนาคตภาพการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567) ให้มีความสอดคล้องเหมาะสม โดยนำความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ได้อนาคตภาพการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567)

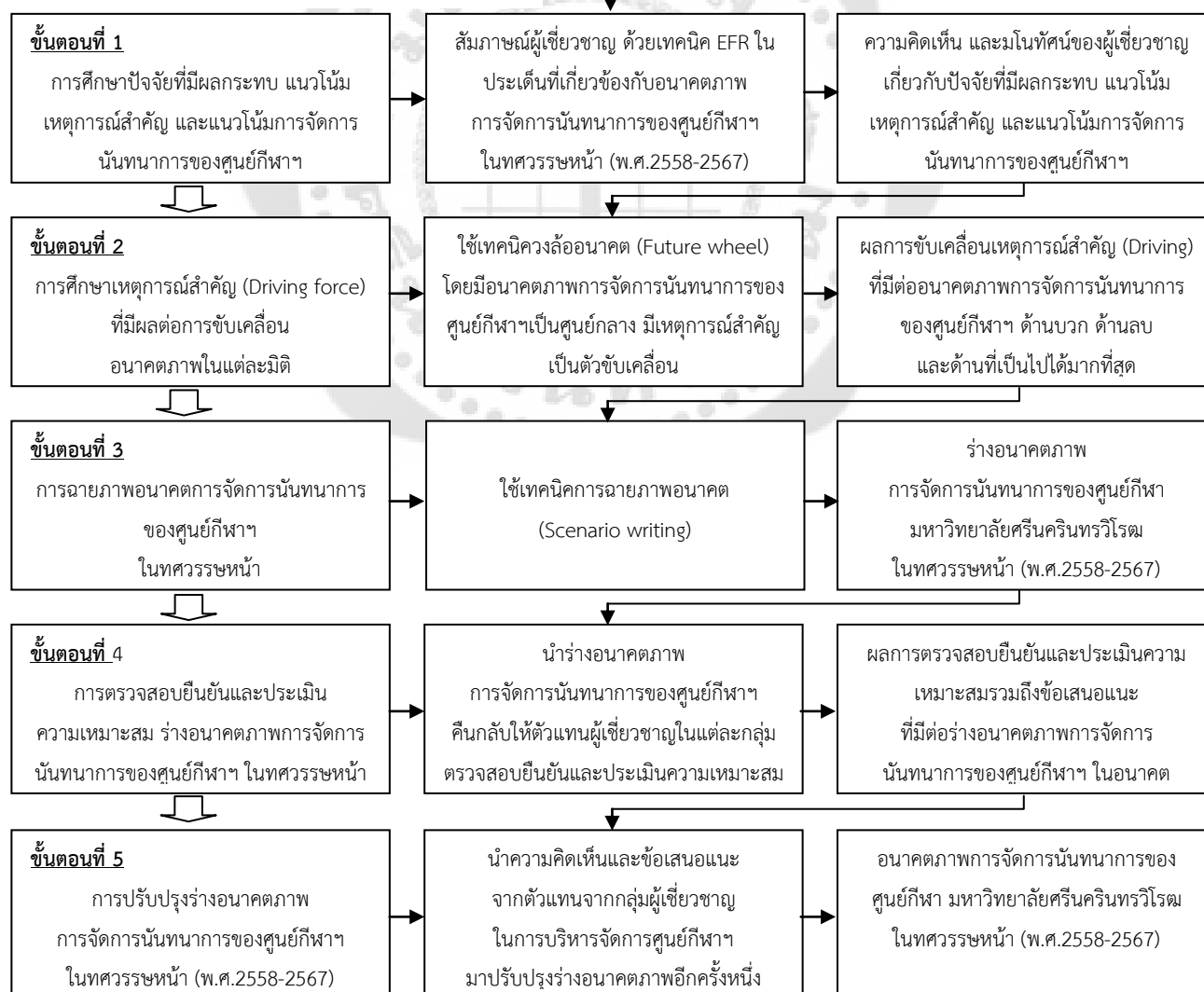
ซึ่งสามารถแสดงขั้นตอนการวิจัย (Research flowchart) ได้ดังภาพประกอบ 20

ขั้นตอนในการวิจัย**การดำเนินการ****ผลที่ได้รับ****ระยะที่ 1**

การศึกษาความเป็นมา สภาพปัจจุบันของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ระยะที่ 2

การศึกษาลักษณะภาพการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา

ภาพประกอบ 20 ขั้นตอนการวิจัย อนาคตภาพการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567)

จากภาพประกอบ 20 สามารถขยายรายละเอียดของขั้นตอนการวิจัยได้ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาความเป็นมา สภาพปัจจุบันของการจัดการนันทนาการศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยแบ่งเป็นสองขั้นตอนคือ

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน เป็นการศึกษเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอนาคตศาสตร์ และการวิจัยอนาคต (Futurism and Futures research) การจัดการนันทนาการ แนวโน้ม นันทนาการ และการจัดการนันทนาการในอนาคต ความเป็นมาและสภาพปัจจุบันของการจัดการนันทนาการ ศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยครอบคลุมเนื้อหาการจัดการนันทนาการในด้านต่างๆ ดังนี้ 1) ด้านรูปแบบ โปรแกรมและบริการทางนันทนาการ 2) ด้านบุคลากร 3) ด้านงบประมาณ 4) ด้านกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวก 5) ด้านการตลาด 6) ด้านกระบวนการจัดการ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์ กำหนดเป็นกรอบสำหรับนำไปใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับศูนย์กีฬาฯ ในขั้นต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาการดำเนินงานของศูนย์กีฬาฯ จากอดีตจนถึงปัจจุบัน โดยการ สัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาตามขั้นตอนที่ 1 มากำหนดเป็นกรอบสาระพื้นฐาน เพื่อเป็นแนวทางการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับศูนย์กีฬาฯ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลความเป็นมา สภาพปัจจุบันของการจัดการนันทนาการศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยใช้เทคนิคการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ทั้งนี้เนื่องมาจากการสัมภาษณ์เชิงลึกเป็นวิธีการสนทนาพูดคุย ชักถามกันแบบตัวต่อตัวระหว่างผู้ให้ข้อมูลกับผู้วิจัยโดยที่ ผู้วิจัยมีจุดสนใจอยู่แล้วและต้องพยายามหาคำถามที่สนใจของผู้ให้ข้อมูลไปสู่จุดที่สนใจโดยอาศัยแนวคำถามที่สร้างขึ้นไว้ใช้เป็นแนวทางในการสัมภาษณ์ อันจะนำมาสู่ข้อมูลที่มีความลุ่มลึก มีความละเอียดชัดเจน และน่าเชื่อถือ ซึ่งสะท้อนความเป็นจริงที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยในครั้งนี้ได้

ผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย

ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยในขั้นตอนนี้เป็นผู้เชี่ยวชาญ จำนวนห้าคน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยยึดวัตถุประสงค์ของงานวิจัยเป็นหลัก เพื่อให้ได้กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เหมาะสมที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ตามแนวคิด จุดมุ่งหมาย และวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งกำหนดเกณฑ์การคัดเลือก (Inclusion criteria) คือ เป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีข้อมูลในระดับลึก (information-rich cases) มีประสบการณ์สูง โดยผู้เชี่ยวชาญที่ให้ข้อมูลในระยะนี้ ประกอบด้วย

1. ผู้ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์กีฬาฯ	2 คน
2. เป็นบุคลากรและปฏิบัติงานในสังกัดของศูนย์กีฬาฯ ไม่น้อยกว่าสิบห้าปี	2 คน
3. เป็นบุคคลที่มีประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญ ทางด้านการบริหารจัดการ หรือจบปริญญาเอกในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกีฬา นันทนาการ	1 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์คำถามปลายเปิด (Opened ended question) แบบไม่มีโครงสร้าง โดยผู้วิจัยเตรียมกรอบคำถามไว้ล่วงหน้าเพื่อใช้เป็นแนวทางการสัมภาษณ์อย่างยืดหยุ่นเพื่อให้ได้ข้อมูลตามที่ต้องการและสามารถเปรียบเทียบได้กับคำตอบของผู้เชี่ยวชาญที่ให้สัมภาษณ์ได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการสำรวจข้อมูลพื้นฐานจากเอกสาร งานวิจัย และการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน ห้าคน ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา การสรุปอุปนัย การเปรียบเทียบความคงที่ของข้อมูล และการสรุปสะสม ซึ่งได้มาจากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานเอกสาร งานวิจัย การลงพื้นที่จริง และการสัมภาษณ์ เพื่อหาหัวเรื่องและหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่ออนาคตภาพการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา การเปรียบเทียบความคงที่ของข้อมูล ประกอบด้วยสี่ขั้นตอน คือ การอ่านข้อมูลเพื่อค้นหาหัวข้อ การจัดกลุ่มหัวเรื่อง การนำข้อมูลมาจัดเข้าหัวข้อที่เหมาะสม และการอธิบายหัวข้อ (สาลี สุภาภรณ์. 2550: 177-178)

โดยผลการวิจัยในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอในบทที่ 2 ในส่วนของ ศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จากอดีต-ปัจจุบัน

การตรวจสอบความเชื่อถือได้ของข้อมูล

การตรวจสอบความเชื่อถือได้ของข้อมูลใช้วิธีตรวจสอบข้อมูลโดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูล อ่านข้อมูลเพื่อตรวจสอบผลการวิเคราะห์ข้อมูลและข้อสรุปในรูปของหัวเรื่องและหัวข้อต่างๆ รวมถึงการอธิบาย ตีความและการสรุปผลการวิจัยว่ามีความถูกต้อง ตรงกับข้อมูลที่กลุ่มผู้ให้ข้อมูลให้สัมภาษณ์หรือไม่ หากพบความผิดพลาดก็ทำการแก้ไขให้ถูกต้องก่อนที่จะสรุปผลการวิจัย

ระยะที่ 2 การศึกษาอนาคตภาพการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567) โดยแบ่งออกเป็นห้าขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาเหตุการณ์ แนวโน้มจากปัจจัยที่มีผลกระทบ เหตุการณ์สำคัญ แนวโน้มการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา ในสามลักษณะคือ จากมุมมองด้านบวก (Optimistic scenario) มุมมองด้านลบ (Pessimistic scenario) และมุมมองที่เป็นไปได้มากที่สุด (Most probable scenario) โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้วยเทคนิค EFR (Ethnographic future research) เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาตามระยะที่ 1 มากำหนดกรอบสาระเพื่อใช้สร้างแบบคำถาม ปลายเปิด (Opened ended questions) ไม่มีโครงสร้างตายตัว (Loosely structured interview) โดยนักวิจัยเตรียมกรอบคำถามไว้ล่วงหน้า เพื่อใช้เป็นแนวทางการสัมภาษณ์อย่างยืดหยุ่นเพื่อให้ได้ข้อมูลตามที่ต้องการและเพื่อให้สามารถเปรียบเทียบกับคำตอบในกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ได้

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาเหตุการณ์สำคัญ (Driving force) ที่มีผลต่อการขับเคลื่อนอนาคตภาพในแต่ละมิติของการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยนำผลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 ซึ่งเป็นแนวโน้มที่ได้จาก

การวิเคราะห์ สังเคราะห์ จากการสัมภาษณ์ และเป็นแนวโน้มที่ผู้เชี่ยวชาญให้ไว้ภายใต้กรอบการวิจัย มาดำเนินการสังเคราะห์อีกรอบหนึ่ง รวบรวม จัดหมวดหมู่ผลกระทบ ทบสืบเนื่องจากเหตุการณ์สำคัญ โดยใช้เทคนิค วงล้ออนาคต (Future wheel) มีอนาคตภาพการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬาฯ ในสามลักษณะ เป็น ศูนย์กลาง คือ ภาพด้านบวก (Optimistic scenario) ภาพด้านลบ (Pessimistic scenario) และภาพด้านที่เป็นไปได้มากที่สุด (Most probable scenario)

ขั้นตอนที่ 3 การฉายภาพอนาคตการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567) โดยนำผลการขับเคลื่อนจากเหตุการณ์สำคัญ (Driving force) ที่มีผลต่อ ภาพอนาคตในแต่ละมิติ มาจัดหมวดหมู่ ร้อยเรียงความสัมพันธ์ ความสอดคล้อง ต้องกันของแต่ละแนวโน้ม เป็น ร่าง อนาคตภาพของการจัดการนันทนาการศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567)

ขั้นตอนที่ 4 การตรวจสอบยืนยัน และการประเมินความเหมาะสมของร่างอนาคตภาพการจัดการ นันทนาการศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567) โดยตัวแทนกลุ่ม ผู้เชี่ยวชาญจำนวนห้าคน เพื่อให้ได้ร่างอนาคตภาพที่มีความเหมาะสม

ขั้นตอนที่ 5 ปรับปรุงร่างอนาคตภาพการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567) ให้มีความเหมาะสม โดยนำความคิด เห็นและข้อเสนอแนะของ ตัวแทน กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ มาปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ได้อนาคตภาพการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรี - นครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567) ที่สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย ในระยะที่ 2

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็น บุคคลที่มีความรอบรู้ ความชำนาญและมีประสบการณ์ ด้านการจัดการกีฬา นันทนาการ จำนวนยี่สิบหกคน (รายชื่อแสดงในภาคผนวก ก) ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบ เจาะจง (Purposive selection) โดยมีคุณลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งตามเกณฑ์การคัดเลือก (Inclusion criteria) ที่ผู้วิจัยกำหนด ดังนี้

1. มีบทบาท อำนาจหน้าที่ ในการกำหนดนโยบายของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทั้งทางตรงและทางอ้อม 4 คน
2. มีหน้าที่ หรือเคยปฏิบัติหน้าที่ในการดำเนินงานของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อสนองตอบนโยบาย 6 คน
3. เป็นผู้บริหาร หรือเป็นนักวิชาการ ที่เกี่ยวข้องกับงานทางด้านการจัดการกีฬาและนันทนาการ 9 คน
4. เป็นผู้ให้บริการศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทั้งทางตรง และทางอ้อม 7 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ในระยะที่ 2

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น แบบสัมภาษณ์ แบบไม่มีโครงสร้างตายตัว (Loosely structured interview) โดยผู้วิจัยเตรียมกรอบคำถามไว้ล่วงหน้า เพื่อใช้เป็นแนวทางการสัมภาษณ์อย่างยืดหยุ่นเพื่อให้ได้ข้อมูลตามที่ต้องการ และเพื่อให้สามารถเปรียบเทียบกับคำตอบในกลุ่มผู้ เชี่ยวชาญที่ให้สัมภาษณ์ได้ นอกจากนี้ ได้พัฒนาแผนภูมิเพื่อใช้ประกอบการสัมภาษณ์ได้แก่มาตราความพึงประสงค์ (Desirability scale) มาตรการเวลา (Grammar scale) แผนภูมิมิติในการบริหารจัดการนันทนาการในด้านต่างๆ

การกำหนดคำถามหลักยึดแนวทางความครอบคลุม และตรงกับวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดการวิจัย โดยประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับภาพอนาคตการจัดการ นันทนาการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567) ในสามด้านคือ ด้านบวก ด้านลบ และด้านที่เป็นไปได้มากที่สุด

และในส่วนของคำถามตาม (Follow-up questions) และคำถามล้วงลึก (Probes questions) นั้น ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ต่อเนื่องในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับคำถามหลัก ซึ่งได้ทดลองสัมภาษณ์ ผู้เชี่ยวชาญจำนวนหนึ่งท่าน โดยมีผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยคุณภาพร่วมด้วยเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้คำถาม และการดำเนินการสัมภาษณ์เป็นไปอย่างเหมาะสม ตามแนวทางการสัมภาษณ์แบบอีเอฟอาร์

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้นำแนวทางการสัมภาษณ์ทั้งหมดปรึกษากับอาจารย์ที่ ปริญญาปรัชญานิพนธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม และความสมบูรณ์ของคำถามในการตอบคำถามการวิจัย จากนั้นได้ทำการทดลองใช้สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและนำผลมาปรับปรุงแนวคำถามก่อนนำไปใช้จริง ในการพัฒนาแนวทางการสัมภาษณ์ที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยได้ทำแนวทางการสัมภาษณ์ให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ ซึ่งแสดงรายชื่อตามภาคผนวก ก

การพิทักษ์สิทธิผู้เข้าร่วมการวิจัย

การพิทักษ์สิทธิผู้เข้าร่วมการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการขออนุมัติในการทำวิจัยผ่านคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ และขออนุญาตจากผู้ให้ข้อมูลในการเก็บรวบรวมข้อมูล และผู้วิจัยได้ยืนยันเป็นลายลักษณ์อักษรและโดยคำพูดว่าข้อมูลจากการสัมภาษณ์จะใช้เฉพาะเพื่อวัตถุประสงค์ทางวิชาการเท่านั้น โดยจะไม่ทำให้เกิดผลเสียใดๆต่อผู้ให้สัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะยึดถือการรักษาข้อมูลที่ได้รับจากผู้ให้สัมภาษณ์เป็นความลับ จะใช้บันทึกการสัมภาษณ์เฉพาะ เพื่อการวิจัยเท่านั้น และผู้วิจัยได้แจ้งผู้ให้ข้อมูลว่าผู้ร่วมการวิจัยมีอิสระอย่างเต็มที่ในการถอนตัวจากการวิจัยได้ทุกเมื่อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามแนวทางการวิจัยแบบอีเอฟอาร์ โดยผู้วิจัยได้ประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญที่เป็นแหล่งข้อมูล ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้งสี่สิบหกคนด้วยตนเอง

กระบวนการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตามแนวทางการสัมภาษณ์ แบบอีโอพาร์ โดยวางกรอบการสัมภาษณ์อย่างกว้างๆและยืดหยุ่น เน้นหลัก การสร้างภาพอนาคต ทั้งสาม มิติที่ต้องชัดเจน ครอบคลุม ได้บริบท ต่อเนื่อง สอดคล้อง และประการสุดท้ายยึดถือความยืดหยุ่น โดยเน้นที่ให้กลุ่มตัวอย่างเข้าใจว่าผู้วิจัยไม่สนใจหรือสนใจเรื่องบางเรื่องน้อย ด้วยการทำให้การสัมภาษณ์เป็นไปอย่างหลวมๆ ให้ผู้ให้สัมภาษณ์มีส่วนที่จะเปลี่ยนแปลงเค้าโครงการสัมภาษณ์ โดยอาจเพิ่มหัวข้อบางอย่างเข้ามา หรือตัดหัวข้อบางอย่างออกไป คำถามที่ตั้งเน้นให้ครอบคลุมเนื้อหาที่กว้างพอ ใช้คำถามปลายเปิดเพื่อกระตุ้นคำตอบ เวลาที่ใช้สัมภาษณ์แต่ละครั้งเป็นไปตามความต้องการของผู้ให้สัมภาษณ์ ผู้วิจัยปฏิบัติตนเป็นนักฟังที่ดี คอยกระตุ้นทางอ้อม และคอยจดบันทึกคำให้สัมภาษณ์อย่างพิถีพิถัน และให้ความสนใจ ให้กำลังใจ ถามคำถามตามความจำเป็นและเหมาะสม ระมัดระวังในการถามคำถาม โดยหลีกเลี่ยงคำถามนำหรือหว่านล้อมทั้งในเรื่องของเนื้อหาและรูปแบบ (สิปปนนท์ เกตุทัต. 2534: 150)

ในการสร้างภาพอนาคต ผู้วิจัยเริ่มต้นด้วยการ “ขยาย” ขอบเขตความคิดของผู้ให้สัมภาษณ์ โดยการสร้างภาพอนาคตในด้านบวก ขึ้นต่อไปก็ขยายออกในด้านลบ ทั้งนี้ภาพอนาคตทั้งสองแบบนี้ต้องอยู่ในขอบเขตของความเป็นไปได้ในความคิดของผู้ให้สัมภาษณ์ หลังจากนั้นจึงให้สร้างภาพอนาคตในด้านที่เป็นไปได้มากที่สุด คุณค่าของการศึกษาแบบอีโอพาร์ เกิดขึ้นจากการตระหนักถึงความแตกต่างระหว่างสิ่งที่ ประสงค์จะเกิดขึ้น กับสิ่งที่น่าจะเป็นได้จริง (Textor. 1992: 147) (แนวทางการสัมภาษณ์ แสดงในภาคผนวก ข)

ภายหลังการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยดำเนินการจัดทำร่างบันทึกการสัมภาษณ์ส่งให้ผู้ให้สัมภาษณ์ตรวจสอบแก้ไขและให้ความเห็นชอบ จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น

การวิเคราะห์ข้อมูล และแปลผลข้อมูล ในระยะที่ 2

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์และแปลผลข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis) ร่วมกับการสรุปอุปนัย (Analytic induction) การเปรียบเทียบความคงที่ของข้อมูล (Constant comparison) และการสรุปสะสม (Cumulative summarization) โดยคำนึงถึงบริบท (Context) หรือสภาพแวดล้อมของข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์ประกอบด้วย และดำเนินการหลังการสัมภาษณ์กลุ่มผู้เชี่ยวชาญผู้ให้ข้อมูลกลุ่มแรก เมื่อพิจารณาเห็นว่าข้อมูลอิ่มตัว (Data saturation) เพียงพอที่จะเริ่มการวิเคราะห์ข้อมูล และระบุแนวคำถามที่ต้องถามแบบล้วงลึก (Probe questions) จากนั้นจึงเขียน โครงร่างรายงานฉบับแรก เพื่อให้ทราบว่ายังมีช่องว่างของข้อมูลใดที่ต้องเติมเต็ม หลังจากนั้นจึงทำการ สัมภาษณ์กลุ่มผู้เชี่ยวชาญผู้ให้ข้อมูล ในกลุ่มถัดไปแล้วดำเนินการตามกระบวนการเดิมจนแล้วเสร็จทุกกลุ่มผู้ให้ข้อมูล จากนั้น จึงทำการ วิเคราะห์ผลสุดท้าย แปลผล และเขียนรายงานผลการวิจัย

อนึ่ง การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์แปลผลและการเขียนรายงานในการวิจัยแบบอีโอพาร์ครั้งนี้ เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการเกี่ยวเนื่องโดยไม่แยกจากกันอย่างเด็ดขาด รายละเอียดในการดำเนินการวิเคราะห์ และแปลผลข้อมูลมีดังนี้

1. การค้นหาแบบแผนของคำตอบ (Pattern delineation)

ในการค้นหาแบบแผนของคำตอบในการวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการตามแนวทางการวิจัยแบบอียิปโทอาร์ (Textor. 1980: 106-107) ประกอบด้วยการบันทึกการถอดเทปทั้งหมด และอ่านภาพอนาคตทั้งหมดในคราวเดียวหลายรอบ การทำการค้นหาข้อความสำคัญ ค้นหาคำตอบที่คล้ายคลึงหรือแตกต่างกัน การค้นหาคำตอบที่เป็นความเห็นส่วนใหญ่หรือความเห็นส่วนน้อย การจัดกลุ่มจำแนกคำตอบที่ได้รับในแต่ละหัวข้อเมื่อพิจารณาเห็นว่าข้อมูลที่ได้รับมีความอึดตัว จัดการข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์ครบถ้วนว่าควรนำเสนอในผลการวิจัยหรือไม่อย่างไร โดยผู้วิจัยกำหนดรูปแบบการนำเสนอภาพอนาคตว่าจะนำเสนอตามลำดับจากภาพด้านบวก ภาพ ด้านลบ และภาพด้านที่เป็นไปได้มากที่สุดตามลำดับ ทั้งนี้แบบแผนเหมือนกันที่ปรากฏในคำตอบมากกว่าร้อยละ แปดสิบขึ้นไปถือเป็นความเห็นของคนส่วนใหญ่ (Commonality as a modal position) สำหรับรูปแบบเหมือนอื่นๆที่เหลืออีกร้อยละยี่สิบ ถือเป็นคำตอบที่เป็นความเห็นของคนส่วนน้อย (Minority position) โดยนักวิจัยต้องใช้วิจารณญาณในการพิจารณาว่า ความเห็นใดที่ถือเป็นความเห็นของคนส่วนน้อย (Textor. 1980: 105-109) การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) เพิ่มวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลให้ครอบคลุม ผลที่ได้ในขั้นตอนนี้คือข้อมูลที่มีการจำแนกตามข้อความสำคัญ (Significant statements) ซึ่งได้นำมาจัดกลุ่มเป็นหัวข้อ (Category) เปรียบเทียบคำตอบเบื้องต้นในระหว่างกลุ่มของผู้เชี่ยวชาญ ระบุข้อมูลที่ต้องการทราบเพิ่มเติมซึ่งต้องหาคำตอบจากการถามแบบเจาะลึกในการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มที่สอง

เมื่อได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในขั้นตอนแรก ในขั้นตอนต่อไปผู้วิจัยได้นำข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้รับมาทำการค้นหาแบบแผนของคำตอบตามที่ได้กล่าวมา ทั้งนี้ในการแปลผลต้องพิจารณาข้อมูลทั้งความเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่ให้สัมภาษณ์ จากการทบทวนวรรณกรรมและจากมุมมองของนักวิจัยเองด้วย แม้ว่าการนำเสนอครั้งนี้ได้แบ่งขั้นตอนต่างๆ ออกจากกันเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย แต่ในทางปฏิบัติแล้ว นักวิจัยได้ดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนไปด้วยกันโดยไม่ได้แยกการทำงานในแต่ละขั้นตอนออกจากกันอย่างเด่นชัด

2. การวิเคราะห์คุณลักษณะของข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์จากแบบแผนของคำตอบโดยคำนึงถึงบริบทหรือสภาพแวดล้อมของข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์ตามแนวทางในการวิจัยแบบอียิปโทอาร์ (Textor. 1980: 116-120) โดยพิจารณาข้อมูลว่าเป็นประเภทใด ได้แก่ เป็นสิ่งที่กลุ่มเห็นพ้องว่าจะเกิดขึ้น (Basic cognitive framework) เป็นสิ่งที่อาจเกิดขึ้นได้ภายใต้เงื่อนไขหนึ่ง (Cognitive propositions) หรือเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้จริงไม่เพื่อฝัน (Evaluative propositions) และเป็นการเลือกภาพอนาคตโดยจัดลำดับความสำคัญ (Value trade-offs)

3. การแปลผลการวิจัย

ในขั้นตอนของการแปลผลนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ พิจารณาร่วมกับข้อมูลที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมซึ่งเป็นมุมมองของบุคคลภายนอก เป็นข้อมูลที่ได้มาจากการศึกษาวิจัยที่เป็นระบบหรือมาจากสถิติข้อมูล รวมทั้งได้แปลผลข้อมูลโดยพิจารณาจากมุมมองของการบริหารจัดการทางนันทนาการและกรอบแนวคิดในการศึกษาครั้งนี้ การแปลผลการศึกษาจึงเป็นมุมมองที่กว้างกว่าข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แต่เพียงอย่างเดียว บริบทของการแปลผลครอบคลุมไม่เฉพาะแต่ในเรื่องที่เป็นลักษณะเฉพาะของเรื่องที่วิจัยเท่านั้น หากแต่แปลผลโดยการเปรียบเทียบในมุมมองที่กว้างขวางและอ้างอิงทฤษฎีด้วย (Textor. 1980: 122-124)

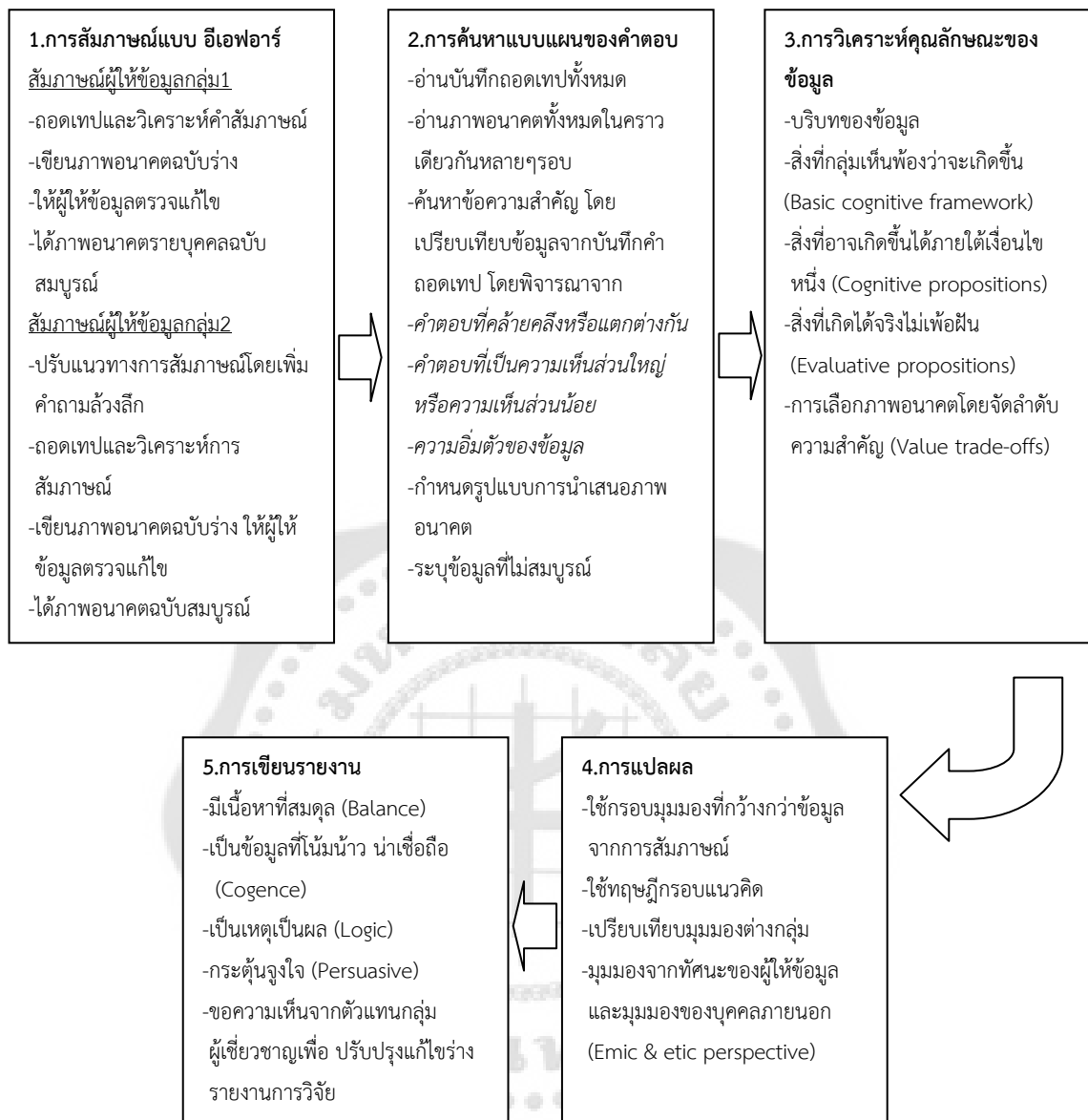
ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยพบความแตกต่างกันของคำตอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญแต่ละกลุ่ม ซึ่งทำให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละกลุ่มสร้างภาพอนาคตที่แตกต่างกัน จึงเป็นประโยชน์ที่จะเปรียบเทียบมุมมองที่แตกต่างกันและเป็นประโยชน์ต่อการแปลผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยยึดถือหลักการการเคารพในความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและได้ขอให้ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้แก้ไข ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมร่างบันทึกการสัมภาษณ์ได้อย่างเต็มที่ ก่อนทำการสัมภาษณ์มีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี และให้ความมั่นใจแก่ผู้ให้สัมภาษณ์ว่าจะเก็บรักษาผลการสัมภาษณ์เป็นความลับ และขอให้การแสดงความคิดเห็นเป็นความเห็นส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์อย่างแท้จริงโดยไม่ยึดติดกับความเห็นของหน่วยงาน นอกจากนี้ยังใช้การสังเกตขณะสัมภาษณ์ เมื่อสังเกตว่าข้อมูลที่ให้สัมภาษณ์มีนัยแฝงอยู่ได้ใช้วิธีการถามคำถามเพิ่มตามความเหมาะสมของสถานการณ์ เช่น ใช้คำถามล้วงลึก ใช้คำถามแบบกว้างๆ เพื่อให้ผู้ให้สัมภาษณ์เกิดความผ่อนคลาย ใช้การย้ำเตือนว่าขอให้เห็นส่วนตัวของผู้เชี่ยวชาญอย่างแท้จริงเท่านั้น ผู้วิจัยไม่แสดงความเห็นตัดสินว่าความเห็นใดถูกหรือผิด เป็นไปได้หรือเป็นไปไม่ได้ รวมทั้งอาจใช้การหยุดพักประเด็นนั้นๆไว้ก่อนชั่วคราวเพื่อกลับมาสอบถามใหม่ ทั้งนี้เพื่อให้มั่นใจและเชื่อถือได้ว่าความเห็นที่ได้จากการวิจัยเป็นความเห็นของผู้เชี่ยวชาญอย่างแท้จริง

4. การเขียนรายงานผลการวิจัย

ผู้วิจัยยึดหลักการในการเขียนรายงานการวิจัยว่าต้องมีเนื้อหาที่สมดุล (Balance) เป็นข้อมูลที่โน้มน้าว น่าเชื่อถือ (Cogency) เป็นเหตุเป็นผล (Logic) กระตุ้นจิตใจ (Persuasive) และได้ขอความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ โดยเลือกผู้เชี่ยวชาญที่เป็นตัวแทน จำนวนห้าคน เพื่อขอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขร่างรายงานการวิจัย

จากขั้นตอนการวิจัยข้างต้น สามารถสรุปเป็นแผนภาพของกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลผลของข้อมูล ได้ดังภาพประกอบ 21

ภาพประกอบ 21 กระบวนการสัมภาษณ์แบบอีเอฟอาร์ การค้นหาแบบแผนของคำตอบ การวิเคราะห์คุณลักษณะของข้อมูลและแปลผลการวิจัย

ที่มา: ปรับปรุงจากแนวทางการสัมภาษณ์งานวิจัย เรื่อง การบริหารจัดการ
 แรงงานต่างด้าวชาวลาวในประเทศไทยใน พ.ศ.2563: ชาตรี มูลสถาน. (2554)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ สร้างอนาคตภาพการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567) การเสนอผลการศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอเป็นสี่ตอน ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ตอนที่ 2 อนาคตภาพด้านบวกของการจัดการนันทนาการศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567)

ตอนที่ 3 อนาคตภาพด้านลบของการจัดการนันทนาการศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567)

ตอนที่ 4 อนาคตภาพด้านที่เป็นไปได้มากที่สุดของการจัดการนันทนาการศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567)

ในการนำเสนอข้อมูลของผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยใช้เป็นอักษรย่อ จำแนกตามกลุ่ม ดังนี้ 1) a1...4 หมายถึง ผู้มีบทบาท อำนาจหน้าที่ ในการกำหนดนโยบายของศูนย์กีฬา คนที่1 ถึงคนที่4 2) b1...6 หมายถึง ผู้มีหน้าที่ หรือเคยปฏิบัติหน้าที่ในการดำเนินงานของศูนย์กีฬา เพื่อตอบสนองนโยบาย คนที่1 ถึงคนที่6 3) c1...9 หมายถึง ผู้บริหาร หรือนักวิชาการที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการจัดการกีฬาและนันทนาการ คนที่1 ถึงคนที่9 4) d1...7 หมายถึง ผู้ใช้บริการทั้งทางตรงและทางอ้อม คนที่1 ถึงคนที่ 7 ตามลำดับ

อนึ่งในส่วนของการวิจัยในระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดการนันทนาการศูนย์กีฬานั้น ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการทบทวนวรรณกรรมในบทที่ 2 ในส่วนของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จากอดีต-ปัจจุบัน และนำบางส่วนของข้อมูลไปใช้ในการนำเสนอภาพอนาคตในแต่ละด้าน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ผู้เชี่ยวชาญที่ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 26 คน สามารถแบ่งออกเป็น 4 กลุ่มได้แก่ 1) ผู้มีบทบาท อำนาจหน้าที่ ในการกำหนดนโยบายของศูนย์กีฬา จำนวน 4 คน 2) ผู้มีหน้าที่หรือเคยปฏิบัติหน้าที่ในการดำเนินงานของศูนย์กีฬา เพื่อตอบสนองนโยบาย จำนวน 6 คน 3) เป็นผู้บริหาร หรือนักวิชาการที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการจัดการกีฬา และนันทนาการ จำนวน 9 คน 4) เป็นผู้ใช้บริการทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งเข้าใจบริบทและความเปลี่ยนแปลงของศูนย์กีฬา เป็นอย่างดี จำนวน 7 คน โดยสามารถจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ในแต่ละกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ดังตาราง 8

ตาราง 8 เพศ ช่วงอายุ และระดับการศึกษา ของผู้เชี่ยวชาญในแต่ละกลุ่ม (N=26)

ข้อมูลของ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล	กลุ่ม 1 จำนวน / ร้อยละ	กลุ่ม 2 จำนวน / ร้อยละ	กลุ่ม 3 จำนวน / ร้อยละ	กลุ่ม 4 จำนวน / ร้อยละ	รวม จำนวน / ร้อยละ
เพศ					
- ชาย	3 / 75.00	2 / 33.33	7 / 77.77	3 / 42.85	15 / 57.69
- หญิง	1 / 25.00	4 / 66.66	2 / 22.22	4 / 57.14	11 / 42.31
ช่วงอายุ					
- ต่ำกว่า 40	-	-	2 / 22.22	3 / 42.85	5 / 19.23
- 41-50	2 / 50.00	2 / 33.33	3 / 33.33	1 / 14.30	8 / 30.77
- 51-60	1 / 25.00	3 / 50.00	3 / 33.33	3 / 42.85	10 / 38.46
- มากกว่า 60 ขึ้นไป	1 / 25.00	1 / 16.67	1 / 11.11	-	3 / 11.54
ระดับการศึกษา					
-ปริญญาตรี	-	2 / 33.33	-	1 / 14.28	3 / 11.53
-ปริญญาโท	2 / 50.00	3 / 50.00	3 / 33.33	1 / 14.28	9 / 34.62
-ปริญญาเอก	2 / 50.00	1 / 16.67	6 / 66.67	5 / 71.44	14 / 53.85

จากตาราง 8 เมื่อพิจารณาลักษณะในภาพรวมของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 57.69 มีอายุอยู่ในช่วง 51-60 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.46 รองลงมาคือช่วงอายุ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.77 และส่วนใหญ่เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 53.85

ตอนที่ 2 อนาคตภาพด้านบวกของการจัดการนันทนาการศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567)

จากผลการสัมภาษณ์แบบอึ่งโฟอาร์ และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาพบว่า ภาพอนาคตด้านบวก ที่ผู้เชี่ยวชาญพึงปรารถนาอยากให้เกิดขึ้น และมีความเห็นว่าจะสามารถเกิดขึ้นได้จริงกับศูนย์กีฬาฯ ในระยะเวลาสิบปีข้างหน้า เมื่อดำเนินการวิเคราะห์ สรุปผล และตรวจสอบ อบรมประเมินความเหมาะสมของอนาคตภาพ โดยผู้เชี่ยวชาญที่เป็นผู้ให้ข้อมูลแล้วนั้น สามารถนำเสนอตามลำดับได้ดังนี้

2.1 ผลการศึกษาเหตุการณ์ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยต่างๆ ที่มีผลด้านบวก

ต่อการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬาฯ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า

จากผลการศึกษาพบว่าในส่วนของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่ออนาคตภาพของศูนย์กีฬาฯ สามารถจำแนกออกได้เป็นสองระดับ คือ ระดับมหภาค ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่ควบคุมไม่ได้ ส่งผลกระทบโดยอ้อม ต่อศูนย์กีฬาฯ

และระดับจุลภาค ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่ควบคุมไม่ได้ ถ้าควบคุมได้ก็ในระยะสั้น ส่งผลโดยตรงกับศูนย์กีฬา ดังต่อไปนี้

2.1.1 เหตุการณ์ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยภายนอก ระดับมหภาค

การเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยภายนอกระดับมหภาค พบว่ามีปัจจัยย่อย ได้แก่ 1) การเมือง 2) เศรษฐกิจ 3) สังคม 4) เทคโนโลยีและธรรมชาติ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) ปัจจัยทางการเมือง

นับตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2559 เป็นต้นไป ประเทศไทยจะ เริ่มต้นใช้ แผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 ซึ่งแผนดังกล่าวจะก่อให้เกิดแรง กระเพื่อมต่อกระบวนการขับเคลื่อนใน หลายมิติ ดังสะท้อนจากความคิดเห็นของ c2 ได้กล่าวถึงแนวโน้มในเรื่องนี้ว่า “...แผนฉบับนี้น่าจะเป็นแผนที่ ช่วยขับเคลื่อนและพัฒนาเศรษฐกิจในประเทศได้เป็นอย่างดี ด้วยการยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รวมไปถึง ถึงคนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนา มาเป็นแนวทางในการพัฒนา...” (สัมภาษณ์, 7 กรกฎาคม 2558)

ในขณะที่เสถียรภาพทางการเมืองพบว่า ในปี พ.ศ.2560 จะเป็นประชาธิปไตยอย่าง เต็มตัวมากขึ้น การเมืองระดับท้องถิ่นจะทวีความเข้มข้น ซึ่งในเรื่องนี้ผู้เชี่ยวชาญที่ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ เป็นกลุ่ม ผู้บริหารหรือนักวิชาการที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการจัดการกีฬาและนันทนาการ ได้สะท้อนความคิดเห็นถึง นัยดังกล่าวไปในทิศทางเดียวกัน ดังเช่น c2 กล่าวว่า “...เริ่มตั้งแต่ปี 2561 ประเทศไทยจะมีเสถียรภาพทาง การเมือง หลังการเลือกตั้ง การเมืองจะเข้มข้นมาก จะเป็นประชาธิปไตยอย่างเต็มตัว เป็นผลดีต่อเศรษฐกิจและ สังคม...” (สัมภาษณ์, 7 กรกฎาคม 2558)

2) ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

สำหรับปัจจัยทางเศรษฐกิจพบว่า ปลายปี พ.ศ.2558 ประเทศไทยจะก้าวสู่ประชาคม เศรษฐกิจอาเซียน เกิดการค้าขาย ส่งออกระหว่างประเทศ ธุรกิจด้านนันทนาการ จะได้รับความ การสนับสนุน และมีอัตราการขยายตัวสูง ดังเช่นความคิดเห็นของ c3 กล่าวว่า “...ปัจจุบัน (พ.ศ.2567) ธุรกิจด้านนันทนาการ ได้รับความสนใจมาก ไม่ว่าจะเป็นการแข่งขันกีฬา คอนเสิร์ต โดยเฉพาะการท่องเที่ยว ซึ่งรัฐบาลให้การ สนับสนุนมาตั้งแต่ก่อนปี 58 แล้ว ปัจจุบันนำเงินเข้าประเทศจำนวนมหาศาล” (สัมภาษณ์, 9 กรกฎาคม 2558)

3) ปัจจัยทางสังคม

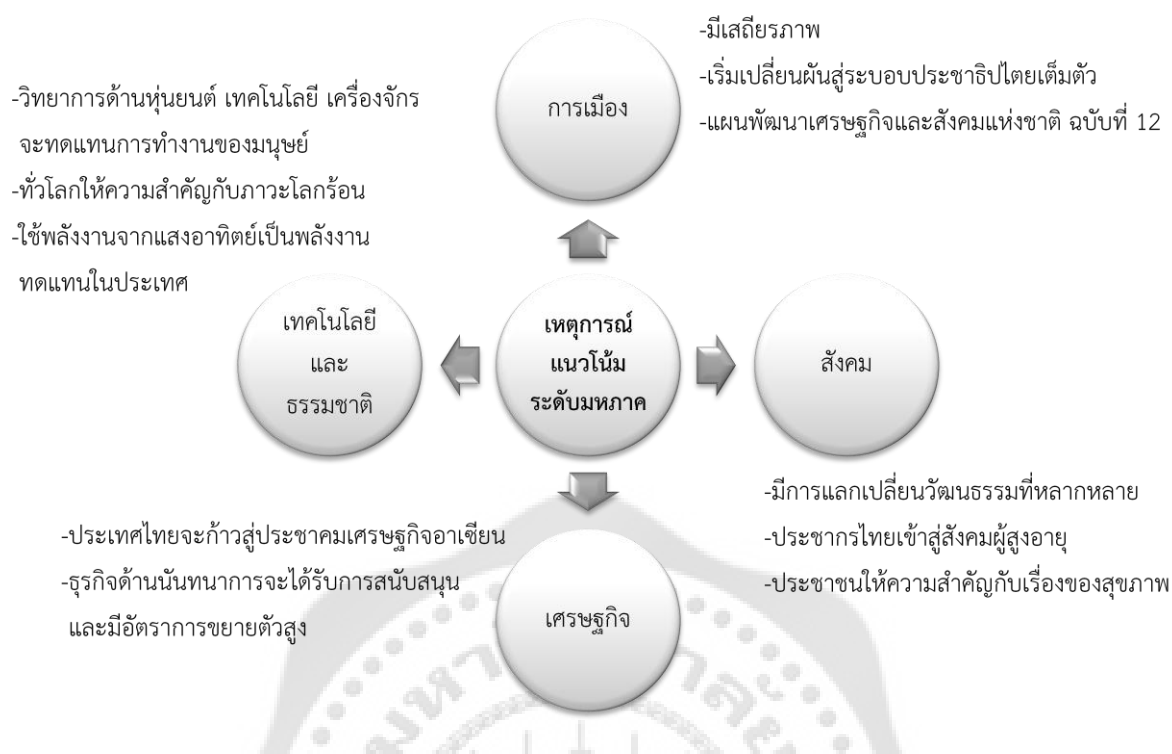
ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ผู้เชี่ยวชาญเกือบทั้งหมดให้ประเด็น แนวโน้มโครงสร้างประชากร ในประเทศไทยที่กำลังเข้าสู่สูงสังคมผู้สูงอายุ และความเป็นพหุวัฒนธรรมว่า เป็น เรื่องสำคัญที่พึงตระหนัก โดย c2 กล่าวว่า “...ในเวลานี้ (พ.ศ.2567) ประเทศไทย มีความหลากหลายทาง วัฒนธรรมมากขึ้น หลังจากเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายถิ่นฐานกันอย่างเสรี การ

ทำงานข้ามชาติ ข้ามถิ่น มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ” (สัมภาษณ์, 7 กรกฎาคม 2558) ในขณะที่ d6 ได้พูดถึงโครงสร้างประชากรที่จะส่งผลกระทบต่อการทำงานของศูนย์กีฬาในอนาคต ว่า “...ประชากรในวัยเรียนจะลดลง ประเทศไทยจะก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ รูปแบบที่อยู่อาศัยของคนเมืองจะอยู่ตึกสูงเป็นคอนโดมีเนียม การให้ความสำคัญกับสุขภาพจะมีมากขึ้น ซึ่งตรงนี้จะส่งผล กับศูนย์กีฬา ในการเตรียมโปรแกรมต่างๆ เพื่อรองรับกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น...” (สัมภาษณ์, 25 สิงหาคม 2558)

4) ปัจจัยทางเทคโนโลยี และธรรมชาติ

จากการแสดงมโนทัศน์ของผู้เชี่ยวชาญพบว่า การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุก่อให้เกิดพลวัตรของการเปลี่ยนแปลงทางนวัตกรรมมากขึ้น มีความ ต้องการเครื่องจักรและเทคโนโลยี เข้ามาทดแทน การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะเป็นไปอย่างรวดเร็ว การเชื่อมโยงงานทุกชนิด จะเกิดขึ้นโดยอิงอาศัย โทรศัพท์มือถือกับคอมพิวเตอร์เป็นหลัก ทำให้โลกเปลี่ยนไปโดยสิ้นเชิง ดังสะท้อนจากคำกล่าวของ d6 ที่สรุปว่า “...ในอีกสิบปีข้างหน้า เทคโนโลยีจะเข้ามามีบทบาทมาก หุ่นยนต์ทำงานแทนมนุษย์ เมืองจะขยายตัวอย่างรวดเร็ว ด้วยเทคโนโลยีการก่อสร้าง และการสื่อสาร การเดินทางระหว่างเมืองจะใช้เวลาน้อยลง....” (สัมภาษณ์, 27 ธันวาคม 2557) และ d3 กล่าวว่า “...ในอนาคต การดำรงชีวิตของมนุษย์จะสะดวกสบายมากขึ้นด้วยศักยภาพของเทคโนโลยี การใช้เวลาว่างของคนในสังคมจะเปลี่ยนไป” (สัมภาษณ์, 17 ธันวาคม 2557) รวมถึง b5 ที่ระบุว่า “...ภาวะโลกร้อนที่จะรุนแรงมากขึ้น พลังงานจากธรรมชาติที่ลดน้อยลง ทำให้ทั่วโลกให้ ความสนใจการใช้พลังงานทดแทนจากแสงอาทิตย์ ซึ่งในอนาคต ถือว่าเป็นเรื่องปกติและใช้กันทั่วไป” (สัมภาษณ์, 30 ตุลาคม 2557)

จากที่ได้กล่าวมา ข้างต้นทั้งหมด สามารถสรุป เหตุการณ์ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยภายนอกระดับมหภาคได้ ว่า สภาพเศรษฐกิจในประเทศจะดีขึ้นเนื่องจากการเมืองที่มีเสถียรภาพ การเป็นประชาธิปไตยอย่างเต็มตัว และจาก กระบวนการขับเคลื่อนของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติฉบับที่ 12 การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้สังคมมีความ เป็นพหุวัฒนธรรมมากขึ้น รวมถึงการที่เกิดภาวะโลกร้อนซึ่งจะทวีความรุนแรงขึ้นทำให้ทั่วโลกสนใจการใช้พลังงานจากแสงอาทิตย์ โดยแสดงได้ดังภาพประกอบ 22

ภาพประกอบ 22 เหตุการณ์ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยภายนอก ระดับมหภาค
ที่มีผลด้านบวกต่ออนาคตภาพการพัฒนานันทนาการของศูนย์กีฬา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567)

2.1.2 เหตุการณ์ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยภายนอก ระดับจุลภาค

ในส่วนของปัจจัยระดับจุลภาค ซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงกับศูนย์กีฬาฯ นั้น ผู้เชี่ยวชาญแสดง มโนทัศน์ไว้ในหลากหลายประเด็น สามารถสังเคราะห์ออกมาเป็นหมวดหมู่ได้ดังนี้ 1) สถานการณ์นันทนาการ และการใช้เวลาว่าง 2) การคมนาคม 3) นโยบายมหาวิทยาลัย 4) นโยบายคณะพลศึกษา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) สถานการณ์นันทนาการและการใช้เวลาว่าง

แนวโน้มสถานการณ์นันทนาการและการใช้เวลาว่าง จะเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการ บริการของศูนย์กีฬาฯ โดยการทราบถึงข้อมูลดังกล่าวจะมีประโยชน์มาก เพราะจะทำให้ทราบความต้องการที่ แท้จริงของผู้บริโภค โดย ค6 กล่าวว่า “...ในอนาคตองค์การที่เกี่ยวข้องกับกีฬาและนันทนาการ จะมีโอกาสเลือก บุคลากรที่มีคุณภาพเพราะ มีการผลิตบุคลากรทางกีฬาและนันทนาการเกิดขึ้นมากมายจากหลักสูตรทาง นันทนาการที่เกิดขึ้นในทุกมหาวิทยาลัย ตั้งแต่ระดับปริญญาตรีจนถึงปริญญาเอก ความต้องการด้านกีฬา นันทนาการมีมากขึ้น จากสภาพเศรษฐกิจที่ดีขึ้น” (สัมภาษณ์, 30 ตุลาคม 2557) ในขณะที่ผู้เชี่ยวชาญคน อื่นๆได้แสดงทัศนะในเรื่องนี้ไว้อย่างน่าสนใจ ดังนี้

c1 ซึ่งเป็นผู้บริหารการกีฬาแห่งประเทศไทย กล่าวว่า “...ปี 2558 การกีฬาแห่งประเทศไทย มีนโยบายให้การสนับสนุนงบประมาณให้กับสถาบันการศึกษาต่างๆที่มีศูนย์กีฬา นันทนาการ เพื่อปรับปรุงสถานที่ บุคลากร ในการรองรับการจัดการแข่งขันกีฬา หรืองานนันทนาการในระดับชาติ ...” (สัมภาษณ์, 22 กรกฎาคม 2558)

c2 ได้พูดถึงธุรกิจนันทนาการว่า “...ในปัจจุบัน (พ.ศ.2567) ถือได้ว่าเป็นยุคทอง สำหรับธุรกิจนันทนาการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมนอกเมือง การท่องเที่ยว การแข่งขันกีฬา เนื่องจากการสนับสนุนการท่องเที่ยวของภาครัฐ...” (สัมภาษณ์, 22 ธันวาคม 2557)

c8 ได้กล่าวถึงการจัดกิจกรรมในอนาคตอีกว่า “...สนามกีฬา เวทีการแสดงต่างๆ จะเป็นในร่ม เนื่องจากสภาวะโลกร้อน กิจกรรมนันทนาการจะมีความเป็นสากลมากขึ้นเนื่องจากการความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี กิจกรรมในประเทศไทย จะให้ความสำคัญกับผู้สูงอายุมากขึ้น จากการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ มีการจัดผู้นำนันทนาการ เตรียมสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับ...” (สัมภาษณ์, 17 ธันวาคม 2557)

d4 กล่าวว่า “...จากการเปลี่ยนแปลงการดำรงชีวิตในสังคม ทำให้รูปแบบกิจกรรมจะเน้นเรื่องการส่งเสริมการแสดงออกทางบุคคลมากขึ้น เนื่องจากจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่เล็กลง ...” (สัมภาษณ์, 24 สิงหาคม 2558)

จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ดังกล่าวข้างต้น สืบถึง รูปแบบสินค้าและบริการทางนันทนาการที่จะมีความหลากหลาย อันเป็นผลจากการเชื่อมโยงของเศรษฐกิจโลก การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ซึ่งรวมตัวกันก่อเกิดการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย ส่งผลให้การใช้เวลาว่างและกิจกรรมนันทนาการก็จะมีหลากหลายตามมากขึ้นไปด้วย ดังนั้นผู้ประกอบการธุรกิจนันทนาการจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาสินค้าและบริการเพื่อให้ผู้ใช้บริการ เกิดความพึงพอใจและกลับมาใช้บริการซ้ำ ก่อเกิดความจงรักภักดีต่อสินค้าและบริการ (Brand loyalty) ดังสะท้อนจากแนวคิดของ c2 ที่กล่าวว่า “...ในสิบปีข้างหน้ารูปแบบของกิจกรรมนันทนาการและการใช้เวลาว่างจะเปลี่ยนไป จะเป็นกิจกรรมที่ใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยจะเป็นส่วนใหญ่ เช่น เครื่องออกกำลังกายขนาดเล็กแต่มีประสิทธิภาพ สามารถใช้ในบ้านได้...” (สัมภาษณ์, 7 กรกฎาคม 2558) โดยที่การใช้เทคโนโลยีในการให้บริการจะช่วยอำนวยความสะดวก เพิ่มความหลากหลายของทางเลือกมากขึ้น ดังที่ c4 กล่าวว่า “...ในอนาคตอาจต้องเดินทางไปสมัครสมาชิก หรือใช้บริการ แต่ในอนาคตจะใช้การจองผ่าน สมาร์ทโฟน...” (สัมภาษณ์, 21 ตุลาคม 2557) รวมถึงความคิดเห็นของ c8 ที่สะท้อนไปในทิศทางเดียวกันว่า “...ในการใช้บริการจะมีความคล่องตัวมากขึ้นมาก เนื่องจากข้อมูลของผู้ใช้บริการทั้งหมดจะเก็บในบัตรใบเดียว...” (สัมภาษณ์, 17 ธันวาคม 2557)

ในขณะที่นโยบายด้านความปลอดภัยก็จะเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ต้องให้ความสำคัญมากขึ้น โดยเป็นผลที่ เนื่องมาจาก การเคลื่อนย้ายแรงงานต่างด้าว การเกิดโรคระบาด และสภาพภูมิอากาศที่แปรปรวน ส่งผลให้ในแต่ละองค์การจะเน้นความสำคัญในความปลอดภัยของลูกค้า โดยที่ a3 ได้ถึงประเด็นนี้ไว้อย่างน่าสนใจว่า “...สนามกีฬาเช่น สนามเทนนิส สนาม เปตอง อัฒจันทร์คนดู จะมีหลังคา รวมถึงสระว่ายน้ำ และลานนันทนาการต่างๆด้วย...” (สัมภาษณ์, 14 สิงหาคม 2558) รวมถึง d4 ที่กล่าวว่า “...การรักษาความ

ปลอดภัยจะเข้มงวดมาก มีการใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการตรวจจับในสนามการแข่งขัน การแสดงคอนเสิร์ต งานประเพณีการเล่นของแต่ละชุมชน...” (สัมภาษณ์, 24 สิงหาคม 2558)

2) การคมนาคม

ในส่วนของการคมนาคมนั้นพบว่า บริบทของประสานมิตรและองค์กรักซ์มีความแตกต่างกัน ทั้งในเชิงปริมาณ และความสามารถในการเข้าถึงบริการทางคมนาคม ดังที่ d7 กล่าวว่า “...การเดินทางที่ประสานมิตร ถึงแม้การจราจรจะคับคั่ง แต่ก็มีทางเลือก เช่น รถไฟฟ้า รถใต้ดิน เรือ ส่วนที่องค์กรักซ์ จะเห็นการเปลี่ยนแปลงตั้งแต่ปี พ.ศ.2563 จะมีรถเมล์วิ่งผ่านหน้ามหาวิทยาลัย ถนนหน้ามหาวิทยาลัยจะมีความกว้างลิบห้าเมตร มีถนนเรียบข้ามมหาวิทยาลัย ...ชาวบ้านไม่ต้องเดินทางผ่านในมหา วิทยาลัย” (สัมภาษณ์, 11 กุมภาพันธ์ 2558) ซึ่งในประเด็นนี้ผู้เชี่ยวชาญเกือบทั้งหมด ได้พูดถึงโครงการก่อสร้างทางพิเศษ สาย ฉลองรัช - นครนายก - สระบุรี ซึ่งจะถือว่าเป็นโอกาสทองของการพัฒนาศูนย์กีฬา ในอนาคต ดังที่ a2 สรุปว่า “...เมื่อปี 58 มีการทำการสำรวจ และประชาสัมพันธ์ ในปัจจุบัน 2567 โครงการสร้างเกือบเสร็จแล้ว แต่ความเจริญเข้ามาที่ มศว องค์กรักซ์ ตั้งแต่เริ่มมีการก่อสร้างแล้ว” (สัมภาษณ์, 9 กรกฎาคม 2558) และ b3 ได้กล่าวว่า “... ปัจจุบัน (พ.ศ.2567) รถไฟฟ้าจะมาถึง คลอง 6 การเดินทางสะดวกสบายขึ้นมาก ...” (สัมภาษณ์, 28 ตุลาคม 2557)

3) นโยบายมหาวิทยาลัย

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านให้ข้อมูลตรงกันคือ นโยบายของมหาวิทยาลัยเป็นตัวหลักในการกำหนดทิศทาง เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญที่สุด ต่อภาพอนาคตการจัดการ นันทนาการของศูนย์กีฬา เนื่องจากศูนย์กีฬาเป็นหน่วยงานที่ขึ้นตรงกับมหาวิทยาลัย มีคณะกรรมการ อำนวยการ ศูนย์กีฬาซึ่งแต่งตั้งขึ้นโดยระเบียบมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ.2547 ตัวอย่างเช่น a1 ให้ความเห็นว่า “...นโยบายของมหาวิทยาลัยที่ผู้บริหารให้มาเป็น ตัวหลักในการกำหนดทิศทางการดำเนินงานของศูนย์กีฬา เพราะเรายังเป็น เพียงหน่วยงานที่ขึ้นตรงกับทาง มหาวิทยาลัย ...” (สัมภาษณ์, 29 มกราคม 2558)

การก่อเกิดนโยบายของมหาวิทยาลัยในอนาคตจะเกิดขึ้นมากมาย ทั้งที่ประสานมิตร และองค์กรักซ์ โดยที่ a2 ซึ่งเป็นผู้บริหารมหาวิทยาลัย ได้แสดงมโนทัศน์ว่า “...ในปีการศึกษา 1/59 จะเริ่มเก็บ ค่าบริการศูนย์กีฬา รวมกับค่าเทอม ผู้บริหารมหาวิทยาลัยให้ความสำคัญ และให้การสนับสนุนกับนิสิต บุคลากรในเรื่องของกีฬา นันทนาการ และการใช้เวลาว่าง เริ่มจากปี 2559 หลังจากออกนอกกรอบ จะอนุมัติ งบประมาณเพื่อปรับปรุง อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก สนามกีฬา ภูมิทัศน์ ครั้งใหญ่ ทั้งประสานมิตรและ องค์กรักซ์ เพื่อรองรับการเรียนการสอน และการใช้เวลาว่าง” (สัมภาษณ์, 9 กรกฎาคม 2558) สอดคล้องกับ a3 ที่กล่าวว่า “...ในปัจจุบัน (2567) ที่องค์กรักซ์ การคมนาคมสะดวกขึ้น ตัวเมืองขยาย หลักสูตรเปิดมากขึ้น จำนวนรถยนต์ในมหาวิทยาลัยเยอะมาก ดิที่เราได้เตรียมการสร้างอาคารจอดรถไว้ตามจุดต่างๆเพื่อรองรับการ

ขยายตัว โดยเริ่มจาก ปี 2559 จะมีอาคารจอดรถ ขนาด 400 คัน ข้างโรงพยาบาล....” (สัมภาษณ์เมื่อ, 14 กันยายน 2558)

โดยแนวโน้มซึ่งผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ ต้องการให้เกิดขึ้นในระดับสูง เพราะจะเป็นการสะท้อนถึงศักยภาพของศูนย์กีฬา ที่มีความพร้อมในการก้าวสู่ระดับประเทศ คือการเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขัน กีฬามหาวิทยาลัย ดังเช่น a1 กล่าวว่า “...ในปลายทศวรรษ เมื่อทุกอย่างพร้อม ทางมหา วิทยาลัยจะมีนโยบาย เพื่อหาทางรับเป็นเจ้าภาพการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย เพื่อให้ได้รู้ว่าเป็นสถาบันการศึกษา ที่มีความพร้อมในการส่งเสริมด้านกีฬาและนันทนาการ ตรงนี้จะเป็นจุดเปลี่ยนครั้งยิ่งใหญ่ของศูนย์กีฬา ...” (สัมภาษณ์, 30 มกราคม 2558)

4) นโยบายคณะพลศึกษา

คณะพลศึกษานับว่าเป็นเพียงหนึ่งที่มีความสำคัญของกลไกในการขับเคลื่อนการทำงาน ของศูนย์กีฬา นโยบายของคณะพลศึกษา จึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลกับศูนย์กีฬา ค่อนข้างมาก ด้วยเหตุผลสำคัญประการหนึ่งคือ ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่มาจากคณะพลศึกษา ทั้งด้วยเหตุผลใน การใช้สถานที่ ประกอบการเรียนการสอน และการฝึกซ้อมของนักศึกษา โดย d1 กล่าวว่า “...มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นมหาวิทยาลัยแห่งเดียวของประเทศที่มีคณะพลศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นข้อได้เปรียบเพราะจะมีผู้มาใช้บริการซึ่งเป็นนิสิตของคณะพลศึกษามาใช้บริการ และบุคลากรของคณะเองโดยเฉพาะภาควิทยาศาสตร์การกีฬา สามารถให้คำแนะนำกับบุคลากรภายนอกหรือสมาคมกีฬาต่างๆที่เข้ามาเก็บตัวนักกีฬาในศูนย์กีฬาเช่น สมาคมมวยสมัครเล่น มวยอาชีพ สมาคมเซปักคอร์ทกร้อฯ เป็นต้น” (สัมภาษณ์, 12 เมษายน 2558) ในขณะที่ d4 ได้กล่าวถึงเรื่องของการจัดหลักสูตร ที่จะช่วยให้ศูนย์กีฬา มีผู้ใช้บริการเพิ่มขึ้น “...ในอนาคต จะมีหลักสูตรที่สอดคล้องกัน เช่น บาสเก็ตบอล 1, 2 และผู้ฝึกสอน เวลาจัดการแข่งขัน นิสิตจะได้ประสบการณ์จริง คนเรียนทักษะก็มาแข่ง คนเรียนโค้ชก็มาสอนมาตัดสิน คนเรียนการจัดการก็มาจัด ซึ่งสามารถจัดให้ทุกคณะในมหาวิทยาลัยได้เลย” (สัมภาษณ์, 24 สิงหาคม 2558) ในส่วนที่เกี่ยวกับการสื่อสารในองค์กร นั้น d5 ได้สะท้อนถึงความต้องการที่ให้เกิดขึ้นในอนาคตว่า “...สิ่งที่อยากให้เกิดขึ้นในอนาคตคือ การประสานงานอย่างเป็นระบบ ในเรื่องการใช้สนาม อาคาร สถานที่ เพื่อใช้ในการเรียนการสอน เพราะจะมีผลต่อการให้บริการลูกค้ากลุ่มอื่นๆ...” (สัมภาษณ์, 30 ตุลาคม 2557)

จากประเด็นต่างๆที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปเป็นภาพวงล้ออนาคตของปัจจัยภายนอก ระดับจุลภาค ซึ่งส่งผลต่ออนาคตภาพของศูนย์กีฬา ได้ดังภาพประกอบ 23

- ความต้องการด้านกีฬา นันทนาการมีมาก
- กิจกรรมในประเทศไทย จะให้ความสำคัญกับสุขภาพ และผู้สูงอายุมากขึ้น
- รูปแบบกิจกรรมจะส่งเสริมการแสดงออกทางบุคคล
- กิจกรรมนันทนาการจะมีความเป็นสากลมากขึ้น
- มีการผลิตบุคลากรทางกีฬาและนันทนาการ เพิ่มมากขึ้นเกิดขึ้น
- การกีฬาแห่งประเทศไทย มีนโยบายให้การสนับสนุนงบประมาณ
- สนามกีฬา เวทีการแสดงต่างๆ จะเป็นในร่ม เนื่องจากสภาวะโลกร้อน
- เข้มงวดเรื่องการรักษาความปลอดภัย
- ยุคทองสำหรับนันทนาการเชิงธุรกิจการค้า

ภาพประกอบ 23 เหตุการณ์ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยภายนอก ระดับจุลภาค
ที่มีผลด้านบวกต่ออนาคตภาพการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567)

2.2 ผลการศึกษาแนวโน้มด้านบวก (พึงประสงค์) ของการจัดการนันทนาการ ศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567)

จากผลการศึกษา สามารถสร้างข้อสรุปถึงอนาคตภาพของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า ว่าควรประกอบด้วย 1) ด้านรูปแบบโปรแกรมและบริการทางนันทนาการ 2) ด้านบุคลากร 3) ด้านงบประมาณ 4) ด้านกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวก 5) ด้านการตลาด 6) ด้านกระบวนการจัดการ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) ด้านรูปแบบโปรแกรมและบริการทางนันทนาการ

รูปแบบโปรแกรม และบริการ ทางนันทนาการ นับเป็นหัวใจ สำคัญของ การบริหารจัดการทางนันทนาการ ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับความต้องการและบริบทของกลุ่มผู้ใช้บริการ โดยการเกิดขึ้นของรูปแบบ

กิจกรรมและบริการทางนันทนาการ อาจเป็นผลมาจากกระแสความนิยม หรือความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ดังเช่น c4 กล่าวว่า “...ในอนาคตหลังจากมหาวิทยาลัยออกนอกระบบ จะมีการระดมความคิดและเชิญผู้เชี่ยวชาญมาพัฒนาแผนการตลาดให้กับศูนย์กีฬาในเชิงรุก โดยมุ่งเน้นสร้างภาพลักษณ์ให้เป็นศูนย์ นวัตกรรมวิจัย เพื่อพัฒนากีฬาและนันทนาการ ไปสู่คุณภาพชีวิต และยกระดับสู่สากล มีความพร้อมทางด้านบุคลากร ห้องทดลอง ห้องฝึกซ้อมให้กับนักกีฬารวมถึงการท่า กิจกรรมนันทนาการ การออกกำลังกาย ที่หลากหลายเพื่อครอบคลุมความต้องการของแต่ละบุคคล ...” (สัมภาษณ์, 21 ตุลาคม 2557) สอดคล้องกับ c7 ที่กล่าวถึงสินค้าหรือการให้บริการว่า “...ท้องถิ่นจะเน้นกิจกรรมประเภทแอควาแอโร มีการบูรณาการโปรแกรมการท่องเที่ยว เข้ากับกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ เรามีบุคลากร นิสิต ด้านกีฬาและนันทนาการ ที่สำคัญคืออยู่ใกล้กับแหล่งธรรมชาติ ซึ่งเป็นจุดต่างของเราที่ศูนย์กีฬาอื่นไม่มี” (29 ตุลาคม 2557) และ c3 กล่าวว่า “...กิจกรรมต้องมีความหลากหลาย อาจแบ่งความสนใจตามเพศ วัย ดังนั้นศูนย์ กีฬา ในอนาคต กิจกรรมต้องหลายหลายจริงๆ...” (สัมภาษณ์, 9 กรกฎาคม 2558) ในส่วนของกิจกรรม นั้น d5 ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการบูรณาการระหว่างองค์การ ว่า “...ในอนาคตนั้นจะมีการทำงานร่วมกันระหว่างศูนย์กีฬา วิทยาลัยพยาบาล และคณะแพทย์ เพื่อตั้งผู้ป่วยที่ไม่ได้เป็นโรคติดต่อมาบำบัด ศูนย์กีฬาจะดูแลเรื่องของการออกกำลังกาย ทดสอบสมรรถภาพ และเนื่องจากประเทศไทยกำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างเต็มระบบ เราจึงมีการจัดสัปดาห์นวดแผนไทย มีการประสานงานกันระหว่างภาครัฐ องค์การบริหารส่วนตำบล ในการส่งเสริมสุขภาพโดยใช้กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ...” (สัมภาษณ์, 14 พฤศจิกายน 2557) และ c5 ที่กล่าวว่า “...ในมหาวิทยาลัยท้องถิ่นจะมีเส้นทางสำหรับการใช้จักรยาน เพื่อความปลอดภัย ...” (27 ธันวาคม 2557) รวมถึง c6 กล่าวว่า “...ในปี 2567 มีคนวัยสูงอายุมากขึ้น ศูนย์กีฬา ได้ร่วมมือกับศูนย์แพทย์เพื่อพัฒนาเรื่องโปรแกรมการออกกำลังกายสำหรับผู้สูงอายุ ...ตัวกิจกรรมกีฬา นันทนาการ การออกกำลังกายมีแผนรายปี มีการดึงกิจกรรมจากภายนอกเข้ามาเช่น การอบรมผู้ฝึกสอน การตัดสินกีฬา ซึ่งทำให้สินค้าของเราแตกต่างจากที่อื่นๆ ...” ในขณะที่การจัดกิจกรรม นั้น ควรที่จะต้อง บูรณาการกับสถานที่ท่องเที่ยว ที่มีอยู่แล้วในจังหวัดนครนายกหรือพื้นที่ใกล้เคียง โดย c7 นำเสนอว่า “...ในเรื่องของกิจกรรมในอนาคตจะมีโปรแกรมนันทนาการเช่น จักรยานเพื่อการท่องเที่ยว วิ่งมาราธอน เราเน้นการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับนโยบายของจังหวัดนครนายก ซึ่งมีธรรมชาติและการท่องเที่ยวที่ลงตัว...” (สัมภาษณ์, 11 กุมภาพันธ์ 2558) และ b5 แสดงความคิดเห็นว่า “...ศูนย์กีฬา กิจกรรมจะมีความสนุกพร้อมกับสารประโยชน์ เน้นกิจกรรมเฉพาะกลุ่มมากขึ้น และการให้ความรู้ทางวิชาการ การฝึกอบรมทำกลุ่มสัมพันธ์ ทั้งในและนอกสถานที่ ตั้งแต่ปี 2563 จะมีการนำอุปกรณ์เข้ามาประกอบ และใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม...” (สัมภาษณ์, 30 ตุลาคม 2557)

จากข้อมูลข้างต้น สามารถสกัดและสร้างภาพของ แนวโน้มที่พึงประสงค์ ด้าน รูปแบบโปรแกรมและบริการทางนันทนาการ ของศูนย์กีฬามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567) ได้ตั้งภาพประกอบ 24

ภาพประกอบ 24 แนวโน้มที่พึงประสงค์ด้านรูปแบบโปรแกรมและบริการทางนันทนาการ

ของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567)

2) ด้านบุคลากร

ในด้านนโยบายด้านบุคลากรนั้น ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ให้เหตุผลตรงกันว่า ควรจะรับบุคคลที่ตรงสายงาน การคัดเลือกเป็นระบบ โปร่งใส มีการบูรณาการกับคณะต่างๆ เพื่อให้บัณฑิตได้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ดังเช่น a2 ได้ระบุถึงการจัดระบบ บุคลากรของศูนย์กีฬาในอนาคต ที่พึงประสงค์ว่า “...ในอนาคตจะมีบุคลากรที่ตรงตามสายงานและเพียงพอต่อการทำงาน ซึ่งตรงนี้ผู้บริหารศูนย์กีฬาจะต้องวางโครงสร้าง สายงานและภาระงานของแต่ละส่วนมาให้ชัดเจน ...” (สัมภาษณ์, 9 กรกฎาคม 2558) ซึ่งสอดคล้องกับ a1 ที่กล่าวถึงประเด็นของ บุคลากรว่า “...ในอนาคตผู้บริหารมหาวิทยาลัยได้ให้ความสำคัญกับการใช้เวลาว่างของนิสิตมาก ซึ่งเหตุผลหลักก็คือ อยากดึงเด็กให้มีความรู้สึกที่ดีที่กลับบ้าน ดังนั้นจึงให้การสนับสนุนศูนย์กีฬาอย่างเต็มที่ในเรื่องของการจัดสรรบุคลากรที่ตรงสายงาน มีประสิทธิภาพโดยเฉพาะบุคลากรด้านการตลาด ซึ่งปัจจุบัน

ยังไม่มี...” (สัมภาษณ์, 3 มกราคม 2558) สอดคล้องกับ b3 ที่กล่าวว่า “...ปี 2558 จะเริ่มมีการร่วมมือกันระหว่างศูนย์กีฬา กับคณะต่างๆ เพื่อให้ผลิตได้ฝึกประสบการณ์ ...” (สัมภาษณ์, 28 ตุลาคม 2557) รวมถึงยังสอดคล้องกับ d1 ที่กล่าวว่า “...ในอนาคตจะมีการร่วมมือกับคณะพลศึกษา นอกจากคณาจารย์แล้วนิสิต นักศึกษายังเป็นกำลังสำคัญของศูนย์กีฬา จะมีการใช้ศูนย์กีฬาเป็นที่ฝึกสอน ฝึกประสบการณ์ ทั้งในส่วนของประสานมิตรและองค์กร...” (สัมภาษณ์, 12 เมษายน 2558) นอกจากนี้มีผู้เชี่ยวชาญบางท่านได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับบุคลากรประจำสนาม ไว้อย่างน่าสนใจ ดังเช่น c7 ที่ระบุว่า “...ในระยะสิบปีข้างหน้า ในทุกสนามที่เปิดให้บริการของศูนย์กีฬาทั้งประสานมิตรและองค์กรฯ จะมีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการ จัดลำดับการเข้าใช้ และให้คำแนะนำในทุกสนามกีฬา...” (สัมภาษณ์, 29 ตุลาคม 2557)

ในส่วนของการจัดอัตรากุศลกร นั้น c9 ซึ่งเป็นนักวิชาการด้านการจัดการนันทนาการ ได้ให้ทัศนะว่า “...ในอนาคต ผู้ที่จบทางด้านจัดการกีฬาและนันทนาการจะมีมาก เนื่องจากความต้องการของตลาดแรงงานทำให้มีการเปิดหลักสูตรทางด้านนี้อย่างกว้างขวาง ศูนย์กีฬาสามารถคัดเลือกบุคลากรที่ต้องการได้ไม่ยาก...” (สัมภาษณ์, 30 ตุลาคม 2557) โดยที่ c3 แสดงความเห็นในประเด็นนี้ว่า “...มีการแยกโครงสร้างบุคลากร เริ่มต้นจากระดับปฏิบัติการ ผู้บริหารระดับต้น ผู้บริหารระดับกลาง ผู้บริหารระดับสูง จะมีการคัดเลือกจากกระบวนการสรรหา โดยเริ่มต้นจากเป็นคนดี ...” (สัมภาษณ์, 14 สิงหาคม 2558) ซึ่งเป็นไปในแนวทางเดียวกับ b6 ซึ่งแสดงความเห็นว่า “...เมื่อมหาวิทยาลัยออกนอกกรอบ การจ้างจะจ้างที่ต้องการ มีพนักงานประจำเท่าที่จำเป็น เมื่อสถาบันการศึกษาจัดทำหลักสูตรเพื่อ ให้มีการจัดการธุรกิจนันทนาการ โดยเฉพาะ ดังนั้น จะมีนักนันทนาการที่ทำหน้าที่เป็นรายชั่วโมง ซึ่งเป็นอาชีพอิสระประมาณแปดสิบเปอร์เซ็นต์...” (สัมภาษณ์, 2 พฤศจิกายน 2557) ซึ่งในกระบวนการดังกล่าวนี้ จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ดังสะท้อนจากแนวคิดของ d5 ที่กล่าวว่า “...ในอนาคตจะมีการสร้างบุคลากรตลอดเวลา คือ พัฒนาคนเก่า และสร้างคนใหม่ โดยจะต้องสร้างบุคลากรเฉพาะด้าน อัตราของบุคลากรอาจขึ้นอยู่กับรูปแบบของกิจกรรมและจำนวนผู้ใช้บริการ...” (สัมภาษณ์, 14 พฤศจิกายน 2557)

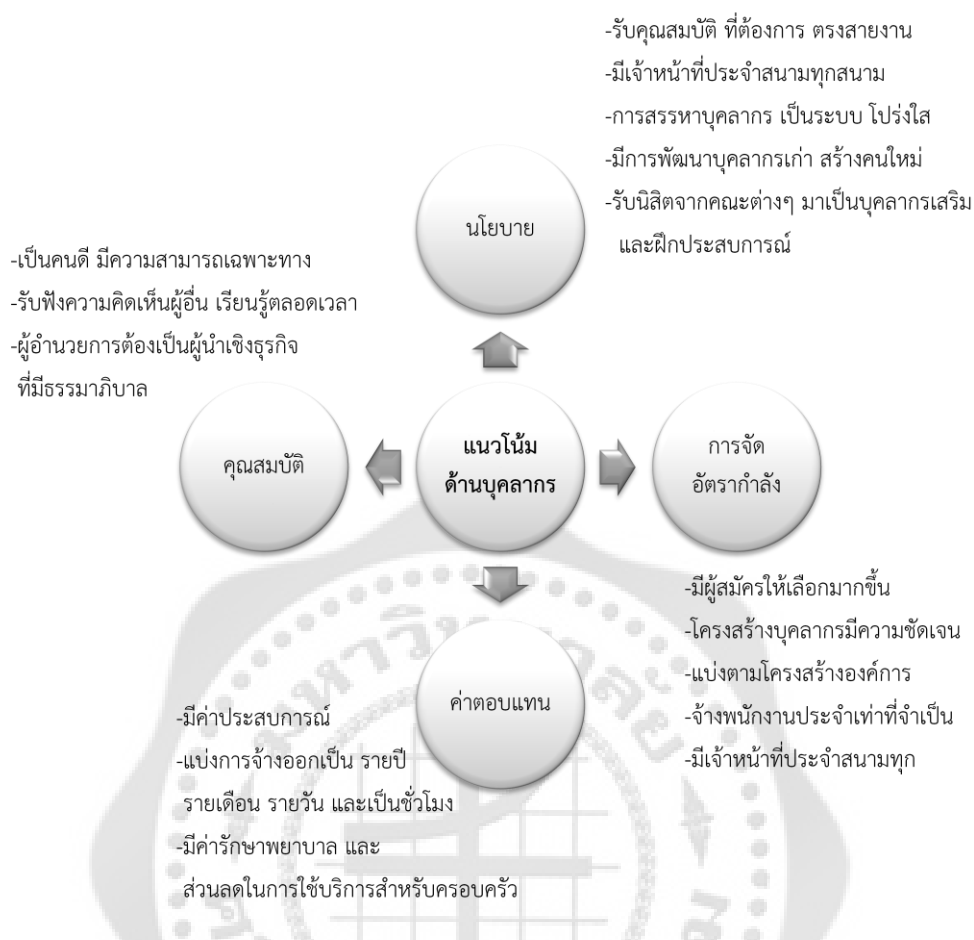
ประเด็นหนึ่งที่จะต้องให้ความสำคัญคือ คุณสมบัติของบุคลากร ผู้เชี่ยวชาญได้แสดงความคิดเห็นตั้งแต่คุณสมบัติของผู้บริหารจนถึงระดับปฏิบัติการ โดยสรุปภาพรวมคือ **“เป็นคนดี และมีความสามารถ”** ดังเช่น c5 กล่าวถึงบุคลากรว่า “...ในระยะ 3 ปีถัดจากนี้ จะมีการรับบุคลากรในด้านต่างๆ ที่เป็นคนดี มีความสามารถเฉพาะทางเพิ่มขึ้น ได้แก่ นักนันทนาการ นักวิทยาศาสตร์การกีฬา ช่างไฟฟ้า ประปา จะทำให้การทำงานจะคล่องตัวมากขึ้น” ในขณะที่ c7 กล่าวถึงผู้อำนวยการศูนย์กีฬา ในอนาคตว่า “...ผู้อำนวยการศูนย์ฯในอนาคต ต้องเป็นผู้นำ เชิงธุรกิจ หาเงินเป็น จัดหาอัตราสวัสดิการเหมือนเอกชน มีโบนัส ค่ารักษาพยาบาลเพื่อสร้างแรงจูงใจให้กับบุคลากร และที่สำคัญจะเป็นคนดีมีธรรมาภิบาล ...” หรือ a3 ที่กล่าวว่า “... ตั้งแต่ปี 2559 ศูนย์กีฬาจะมีบุคลากรที่มีความสามารถเฉพาะทาง ที่คอยควบคุมดูแลในแต่ละพื้นที่แต่ละสนาม...” (สัมภาษณ์, 14 สิงหาคม 2558) รวมถึง c3 ที่กล่าวถึงคุณสมบัติของบุคลากรอีกว่า “...ในอนาคตการสรรหาบุคลากรจะเป็นระบบ โปร่งใส เพื่อให้ได้คุณสมบัติที่ต้องการ เมื่อมีการคัดเลือกที่ดีแล้ว จะได้บุคลากรที่บุคลิกดี กล้าคิด กล้าแสดงออก เป็นผู้นำ...” (สัมภาษณ์, 9 กรกฎาคม 2558) และ c5 ที่กล่าวว่า “...บุคลากรในอนาคต จะเป็นคนที่แก้ปัญหาเก่ง รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น เรียนรู้ตลอดเวลา มีความคิดสร้างสรรค์ใน

การดัดแปลงรูปแบบของกิจกรรมใหม่ๆ...” (สัมภาษณ์, 27 ธันวาคม 2557) นอกจากนี้ a1 ได้แสดงความคิดเห็นว่า “...ในสิบปีข้างหน้าจะเป็นบุคลากรชุดใหม่ เป็นคนดี มีความสามารถเฉพาะตัวสูง รู้จักหมั่นพัฒนาตนเอง ...” (สัมภาษณ์, 30 มกราคม 2558)

คำตอบแทนของบุคลากร ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดให้ความคิดเห็นว่า คำตอบแทนคงต้องเป็นไปตามระเบียบของมหาวิทยาลัย โดย b1 กล่าวว่า “...ในส่วนของคำตอบแทน คงยึดหลักตามมหาวิทยาลัย ตามวุฒิการศึกษา แต่ในบางตำแหน่งอาจต้องมีค่าประสบการณ์ ...” (สัมภาษณ์, 17 พฤศจิกายน 2557) ในขณะที่ b4 ซึ่งปัจจุบันดูแลการเงินของศูนย์กีฬาฯ แสดงความคิดเห็นว่า “...ในอนาคตคงมีการแบ่งคำตอบแทนในหลายลักษณะ เช่น จำเป็นรายเดือน รายชั่วโมง และลักษณะเฉพาะพิเศษ...” (สัมภาษณ์, 29 ตุลาคม 2557)

สวัสดิการของพนักงาน เป็นสิ่งที่มีความสำคัญเพราะถือเป็นปัจจัยหนึ่งในการสร้างแรงจูงใจของบุคลากรซึ่ง b5 ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า “...การที่จะได้บุคลากรที่มีคุณภาพ ต้องมีคำตอบแทนและสวัสดิการต่างๆ ที่เหมาะสมและน่าสนใจสำหรับผู้มีความสามารถ.....” (สัมภาษณ์, 30 ตุลาคม 2557) รวมถึง c2 กล่าวถึงสวัสดิการของพนักงานว่า “...เมื่อถึงตอนนั้น (2567) เมื่อมีรายได้ที่แน่นอนจากการคิดค่าบริการจากนิสิตแล้วการเงินจะมีสภาพคล่องตัวขึ้น สวัสดิการของบุคลากรมีไปถึงครอบครัว เช่น เปิดโอกาสให้บุตร ภรรยา หรือสามีของพนักงาน เข้าร่วมกิจกรรมที่ศูนย์กีฬาฯ จัดขึ้น ...การให้เข้าใช้บริการในราคาพิเศษ ...” (สัมภาษณ์, 7 กรกฎาคม 2558)

จากข้อมูลข้างต้น สามารถประมวลเป็นภาพแสดงถึงแนวโน้มที่พึงประสงค์ด้านบุคลากร ของการจัดการนันทนาการ ศูนย์กีฬามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567) ได้ดังภาพประกอบ 25

ภาพประกอบ 25 แนวโน้มที่พึงประสงค์ด้านบุคลากร ของการจัดการนันทนาการ

ศุภยัทธิพิลา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567)

3) ด้านงบประมาณ

นโยบายด้านงบประมาณในภาพรวม นั้น ผู้เชี่ยวชาญให้แนวโน้มที่พึงประสงค์ในเรื่องของการเริ่มเก็บค่าใช้บริการศูนย์กีฬาพร้อมกับค่า บำรุงการศึกษาในแต่ละ เทอม ดังเช่น a1 กล่าวถึงงบประมาณว่า “...เมื่อออกนอกกรอบในปี 2559 การของบประมาณเพื่อใช้ในโครงการต่างของศูนย์กีฬาจะมีความคล่องตัวกว่านี้ และที่สำคัญนโยบายการเก็บค่าบ ริการสนามกีฬาโดยคิดรวมกับค่าเทอมจะเกิดขึ้น” (สัมภาษณ์ , 30 กรกฎาคม 2558) ซึ่งสอดคล้องกับ a2 ที่กล่าวว่า “...ในปี 2559 จะได้งบประมาณเพื่อปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกทั้งหมด เนื่องจากหลายๆเฟส ไม่อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ เมื่อสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกรวมถึงอุปกรณ์ต่างๆมีความพร้อม บุคลากรพร้อม ทางมหาวิทยาลัยจะสนับสนุนเรื่องของการคิดค่าบริการศูนย์กีฬาพร้อมกับค่าเทอม จะเป็นจำนวนเท่าไรอยู่ที่ความเหมาะสมอีกที...” (สัมภาษณ์, 9 กรกฎาคม 2558) ในขณะที่ c7 กล่าวว่า “...ในช่วงมหาวิทยาลัยออกนอกกรอบ ศูนย์กีฬาต้องดูแลตัวเองหารายได้เอง จะได้การเก็บค่าบำรุงจากนิสิตพร้อมกับค่าเทอม อาจจะมีการดึงลูกค้าและหาผู้สนับสนุนจากภายนอก ...” (สัมภาษณ์, 29 ตุลาคม 2557)

การอนุมัติใช้งบประมาณต่างๆจะคล่องตัวมากขึ้น โดย a1 กล่าวว่า “...ตั้งแต่ปี 2560 การใช้งบประมาณในโครงการต่างๆ จะมีความคล่องตัวสูงมาก เพราะเราเก็บค่าบำรุง ค่าใช้บริการจากนิสิตมาแล้วของชำรุดต้องรีบปรับปรุงให้ใช้งานได้โดยเร็วที่สุด ไม่เหมือนในอดีต การใช้ของโครงการต่างๆต้องทำผ่านฝ่ายพัฒนาศักยภาพนิสิต...” (สัมภาษณ์, 30 มกราคม 2558)

ในส่วนของค่าใช้จ่ายนั้น b2 กล่าวว่า “...ตั้งแต่ปีการศึกษา 2559 มหาวิทยาลัยจะมีนโยบายเก็บเงินค่าบริการศูนย์กีฬา รวมไว้กับค่าเทอม ทำให้ในหนึ่งเทอมศูนย์กีฬาจะมีงบประมาณในการบำรุงรักษาสโมสร ค่าจ้างบุคลากร และงบประมาณในการทำการตลาดได้อย่างคล่องตัว” (สัมภาษณ์, 21 ธันวาคม 2557) รวมถึง d6 ที่กล่าวว่า “...ค่าใช้จ่ายคงมากขึ้น แต่ต้องมีความสอดคล้องกับสิ่งที่ได้รับกลับมา ซึ่งหมายถึงการลงทุนต้องได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่ากลับมาด้วย ...” (สัมภาษณ์, 25 สิงหาคม 2558) โดยที่ a1 กล่าวถึงงบประมาณในการดูแลรักษาว่า “...ในปี 2559 มหาวิทยาลัยออกนอกระบบแล้ว การหารายได้คล่องตัวขึ้น ถึงแม้ว่าการสนับสนุนของรัฐอาจน้อยลง แต่โชคดีที่เรามีรากฐานครบ ไม่ได้เริ่มจากศูนย์ เพราะเรามาจากเอเชียนเกมส์...” (สัมภาษณ์, 30 มกราคม 2558) และ c9 ซึ่งเป็นผู้บริหารศูนย์กีฬาชาวญี่ปุ่น กล่าวว่า “...ขนาดของศูนย์กีฬามีขนาดกำลังดี ไม่ต้องเสียงบประมาณบำรุงรักษาเยอะ เหมาะสมกับจำนวนนิสิต ...” (สัมภาษณ์, 13 เมษายน 2558)

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้น สามารถสังเคราะห์แนวโน้มที่พึงประสงค์ด้านการเงิน ของการจัดการนันทนาการ ศูนย์กีฬามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567) เป็นภาพวงล้ออนาคตได้ดังภาพประกอบ 26

ภาพประกอบ 26 แนวโน้มที่พึงประสงค์ด้านงบประมาณ ของการจัดการนันทนาการ
ศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567)

การจัดการทรัพยากรทางกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับการพัฒนาศูนย์กีฬา ในอนาคตนั้น เป็นสิ่งหนึ่งที่ผู้บริหารต้องคำนึงถึง และจำเป็นต้องหาสิ่งเหล่านี้ให้เหมาะสม เช่น ที่จอดรถ อาคาร สำนักงาน ที่พัก ถนน เส้นทางเดินทางภายใน รวมถึงการวางกฎระเบียบ เพื่อดูแลรักษาอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ ดังสะท้อนจากแนวคิดของ d1 ที่กล่าวว่า “...ศูนย์กีฬา จะกลับมาใช้ที่ติ๊กอล์ฟเพลส บุคลากรจะมีคอมพิวเตอร์ประจำโต๊ะทุกคน ทั้งที่ประธานมิตรและองค์กรฯ มีที่จอดรถสำหรับบุคลากร...” (สัมภาษณ์, 9 กรกฎาคม 2558) รวมถึง b6 ที่กล่าวถึงการบำรุงรักษาว่า “...ในอนาคต (พ.ศ.2567) การดูแลรักษา อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เป็นระบบมาก ศูนย์กีฬา มีแผนงานประจำปีในการดูแลรักษาของแต่ละเพลส มีทีมงานที่รับผิดชอบโดยตรง...” (สัมภาษณ์, 2 พฤศจิกายน 2557)

สำหรับการจัดการศูนย์กีฬา ที่ มศว องค์กรฯ นั้น เรื่องของระบบน้ำ จะเป็นเรื่องหนึ่งที่มีความสำคัญ ผู้เชี่ยวชาญได้แสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ไว้หลายท่าน ยกตัวอย่างเช่น c7 ที่กล่าวว่า “...มหาวิทยาลัย เริ่มใช้น้ำประปา ตั้งแต่ปลายปี 60 ไม่เหมือนเมื่อก่อนที่ต้องสูบน้ำมา และได้มองเห็นผลกระทบที่เกิดจากภัยแล้ง คุณภาพน้ำจึงต่างกัน และไม่ต้องกังวลเมื่อเกิดภัยแล้ง” (สัมภาษณ์, 28 ตุลาคม 2557) รวมถึง d1 ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานที่ตั้งสำนักงาน ว่า “...ตั้งแต่ปลายปี 2560 ศูนย์กีฬาจะย้ายสำนักงานไปที่ติ๊กอล์ฟเพลส เซ็นเตอร์ ซึ่งคณะพลศึกษาใช้ แต่ตอนนี้ตึกที่สร้างใหม่ของคณะพลศึกษาเสร็จแล้ว (สัมภาษณ์, 30 มกราคม 2558) ในส่วนของสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกที่รองรับการใช้บริการของลูกค้า นั้น ผู้เชี่ยวชาญ a1 ได้แสดงความคิดเห็นว่า “...ตั้งแต่ปลายปี 2559 ศูนย์กีฬาจะมีการปรับปรุงครั้งใหญ่ทั้งในส่วนของอุปกรณ์ สถานที่ สนามต่างๆจะถูกเริ่มปรับปรุงให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ สะระว่ายน้ำมีหลังคา สนามกรีฑาจะถูกพัฒนาและจะเจริญขึ้นถึงขีดสุดในปี 2577 เป็นสนามในร่มมีสี่สิบลู่วิ่ง ตั้งแต่ปี 2567 สนามฟุตบอลจะมีฉัตรครอบทุกด้าน มีฟิตเนสเซ็นเตอร์ที่สนามกีฬากลาง มีอาคารกีฬาที่คล้ายกับยิม 3 เกิดขึ้นอีกสองหลัง และอาคารกีฬาในปัจจุบันไม่เกินปี 2562 จะติดเครื่องปรับอากาศ...” (สัมภาษณ์, 30 มกราคม 2558) ซึ่งสอดคล้องกับ a2 ที่กล่าวว่า “...นิสิตในระดับปริญญาตรีที่องค์กรฯมีจำนวนมากขึ้น เนื่องจากการเปิดหลักสูตรเพิ่มขึ้น เราสามารถรวมเด็กให้อยู่ในรั้วมหาวิทยาลัยได้เพราะในสิบปีข้างหน้า ในส่วนขององค์กรฯจะเป็นเสมือนเมืองๆหนึ่ง มีลานสำหรับกิจกรรม นันทนาการ สนามกีฬาและสิ่งอำนวยความสะดวก โดยเฉพาะในร่มจะเกิดขึ้นมากมาย ...” (สัมภาษณ์, 9 กรกฎาคม 2558) จากมุมมองของ b1 ได้แสดงความคิดเห็นว่า “...ในช่วงปี 2559 จะเริ่มมีความเปลี่ยนแปลงต่างๆ เกิดขึ้นมากมาย ซึ่งอีกสิบปีข้างหน้าจะมีอาคารสปอร์ตคอมเพล็กซ์ ซึ่งเป็นศูนย์รวมของสนามกีฬา ฟิตเนส ร้านค้า ฟาสต์ฟู้ด ทุกอย่างจะรวมอยู่ที่นั่น...” (สัมภาษณ์, 17 พฤศจิกายน 2557) โดย b3 ให้ข้อมูลว่า “... ที่องค์กรฯจะมีอาคารกิจกรรมเกิดขึ้น ชมรมทุกชมรม องค์การนิสิต สภานิสิตจะมาบริหารงานในอาคารนี้ มีลานกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมโดยตรง...” (สัมภาษณ์, 28 ตุลาคม 2557) รวมถึง c7 กล่าวว่า “...มีการเปลี่ยนสนามยิงธนูเป็นลานกว้าง มีโรงแร่มสำหรับรองรับการแข่งขัน ...ที่ประธานมิตรจะมีการสร้างอาคารกีฬาเป็นตึกสูงแทนที่โรงยิมที่ประธานมิตร และมีการใช้พลังงานแสงอาทิตย์เพิ่มมากขึ้น...” (สัมภาษณ์, 29 ตุลาคม 2557) ในประเด็นเรื่องของการสร้างหลังคา หรือลานกิจกรรมในร่ม นั้น ได้มีการแสดงความคิดเห็นไว้อย่างหลากหลาย แต่โดยส่วนใหญ่จะเห็นไปในทิศทางเดียวกัน ดังเช่น d4 กล่าวว่า “...ในสิบปีข้างหน้าการสร้างสนามกีฬาและลานกิจกรรมจะให้ความสำคัญกับเรื่องของการใช้งานมากขึ้น ที่องค์กรฯมีการปรับปรุงสระว่ายน้ำโดยสร้าง

หลังคาเพื่อสามารถใช้ในการเรียนการสอนได้ทุกช่วงเวลา” (สัมภาษณ์, 24 สิงหาคม 2558) ในขณะที่ b3 ได้ให้ข้อมูลว่า “...จะมีการปรับปรุงสภาพสนามกีฬาและสถานที่สำหรับทำกิจกรรม โดยจากเดิมที่มีสนามสำหรับใช้ในการแข่งขัน ก็จะมีการเพิ่มเติมลานกิจกรรมตามพื้นที่ว่างเพื่อให้พื้นที่ของแต่ละคณะสามารถใช้ได้ง่าย ระบบสาธารณูปโภค ไฟฟ้า ประปา ไฟส่องสว่าง ดีกว่าสิบปีที่แล้วเยอะแยะ” (สัมภาษณ์, 28 ตุลาคม 2557) และ d6 กล่าวว่า “... หลังจากปี 2561 สนามกีฬาและลานกิจกรรมจะถูกสร้างขึ้นเพื่อรองรับนิสิตที่มีจำนวนมากขึ้น โดยจะเป็นลักษณะของลานกิจกรรมที่มีหลังคา เพื่อให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ” (สัมภาษณ์, 25 สิงหาคม 2558) ส่วนของการก่อสร้างอาคารสำหรับ กีฬา-นันทนาการหลังใหญ่ ที่องครักษ์ นั้น ผู้เชี่ยวชาญ b1 กล่าวว่า “...ในปัจจุบัน (พ.ศ.2567) มีอาคารกีฬา-นันทนาการแล้ว ในตัวอาคารนอกจากสนามกีฬาแล้ว ยังมีที่จอดรถ ร้านอาหาร ห้องซ้อมดนตรี อุปกรณ์กีฬา มีห้องประชุมขนาดกลาง มีนิตและบุคลากรเข้ามาใช้บริการมาก รวมถึงของโรงเรียนสาธิตด้วย...” (สัมภาษณ์, 17 พฤศจิกายน 2557)

ในส่วนของการจัดการศูนย์กีฬาฯ ที่ มศว ประสานมิตร นั้น มีการก่อสร้างและปรับปรุงอาคารเพื่อรองรับผู้ใช้บริการที่เพิ่มขึ้น โดย a1 กล่าวว่า “...มีการทุบโรงยิม เพื่อก่อสร้างอาคารใหม่สูงเกือบยี่สิบชั้น สร้างเป็นสปอร์ต คอมเพล็กซ์ มีสนามวอลเลย์ บาสเกตบอล สระว่ายน้ำ มีการซื้อที่เพิ่มเพื่อขยายอาคารกีฬานี้ ไปชนกับคณะมนุษยศาสตร์ วิทยาลัยนานาชาติ...” (สัมภาษณ์, 30 มกราคม 2558) สอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ a2 ที่กล่าวว่า “...ในส่วน of ประสานมิตรจะมีการปรับปรุงหอประชุม และโรงยิม เพื่อปรับปรุงเป็นอาคารสูง ส่วนหนึ่งจะใช้สำหรับการให้บริการทางด้านกีฬา นันทนาการ และหารายได้จาก บุคคลภายนอก...” (สัมภาษณ์, 9 กรกฎาคม 2558) รวมถึง d4 ที่สะท้อนว่า “...ที่ประสานมิตรมีการเพิ่มในส่วน of ลานกิจกรรม ห้องฟิตเนส เน้นการบริการที่ดี มีพนักงานที่ให้บริการทุกสนาม” (สัมภาษณ์, 24 สิงหาคม 2558)

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้น สามารถนำเสนอภาพวงล้ออนาคตแนวโน้มที่พึงประสงค์ด้านกายภาพ และสิ่งอำนวยความสะดวก ของการจัดการนันทนาการ ศูนย์กีฬามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567) ได้ดังภาพประกอบ 27

ประสานมิตร

- สร้างอาคารกีฬา-นันทนาการ แทนโรงยิม
- ซื้อที่เพิ่มเพื่อขยายอาคารกีฬานี้ไปชนกับคณะมนุษยศาสตร์ วิทยาลัยนานาชาติ
- สร้างฟิตเนส เซ็นเตอร์ บริเวณห้องกระจก ชั้นล่างอาคาร 14

-มีห้องทำงานของศูนย์กีฬา ที่ประสานมิตร

องค์กรักษ์

- ปลายปี 2560 ย้ายที่ทำงานไปตึกสัฟเพลส
- มีอาคารกิจกรรม ชมรมทุกชมรม องค์กรนิสิต สถานีสิตจะมาบริหารงานในอาคารนี้
- มีอาคารกีฬาที่คล้ายกับยิม 3 เกิดขึ้นอีกสองหลัง
- โรงแรมขนาดเล็ก

- มีที่จอดรถสำหรับลูกค้าของศูนย์กีฬา
- สามารถใช้อินเทอร์เน็ตได้ทุกจุด
- บุคลากรมีคอมพิวเตอร์ประจำโต๊ะ
- เครื่องใช้สำนักงานครบ เบิกใช้ได้ทันที
- มีการบำรุงรักษาเต็มระบบ

- ต่อเติมหลังคาสระว่ายน้ำ
- ทางเดินรอบสนามเทนนิส และทางเชื่อมทุกจุด
- สนามกลางแจ้ง หลังตึกสัฟเพลส
- สนามฟุตบอล จะมีอัฒจันทร์ครบทุกด้าน มีฟิตเนสเซ็นเตอร์อยู่ชั้นล่าง
- ปี 2577 จะเป็นสนามกรีฑาในร่ม มี 20 ลู่วิ่ง
- ลานกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมโดยตรง

ภาพประกอบ 27 แนวโน้มที่พึงประสงค์ด้านกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวก
ของการจัดการนันทนาการศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567)

5) ด้านการตลาด

การจัดการด้านการตลาด มีความสำคัญมากต่อการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา เพราะมีผลต่อความสำเร็จ ส่งผลให้เกิดรายได้ สามารถเลี้ยงตัวเองได้ ซึ่งกลไกหนึ่งที่จะถูกนำมาใช้คือ การเชิญชวนให้คน

เห็นความสำคัญของสุขภาพกายและจิต เป็นการกระตุ้นให้ลูกค้าเกิดความสนใจต่อสุขภาพ โดยศูนย์กีฬาจะมีกิจกรรมนันทนาการที่หลากหลายเพื่อรองรับกลไกการตลาดดังกล่าว ดังเช่น c4 กล่าวว่า “...ในอนาคตหลังจากมหาวิทยาลัยออกนอกระบบ จะมีการระดมความคิด และเชิญผู้เชี่ยวชาญมาพัฒนาแผนการตลาดให้กับศูนย์กีฬาในเชิงรุก โดยมุ่งเน้นสร้างภาพลักษณ์ให้เป็นศูนย์ นวัตกรรม วิจัย เพื่อพัฒนากีฬาและนันทนาการ ไปสู่สากล มีความพร้อมทางด้านบุคลากร ห้องทดลอง ห้องฝึกซ้อมให้กับนักกีฬารวมถึงการทำกิจกรรมนันทนาการ การออกกำลังกายให้กับประชาชนโดยทั่วไป ...” (สัมภาษณ์, 21 ตุลาคม 2557) โดย c7 กล่าวว่า “...ในอนาคตจะมีทีมการตลาด มีการเช่าใช้สถานที่ของสมาคมต่างๆมากขึ้น เนื่องจากนักกีฬาอาชีพ มีมาก มีการปรับค่าใช้บริการเพราะค่าเงินต่ำลง มีการทำการตลาดเชิงรุก การทำซีเอสอาร์ ...” (14 พฤศจิกายน 2557) สอดคล้องกับ d4 ที่ระบุว่า “...เมื่อถึงตอนนั้น (พ.ศ.2565) เรามีการทำการตลาดเชิงรุก ออกไปหาลูกค้าข้างนอก จัดบุคลากรไปให้ความรู้ข้างนอก การประชาสัมพันธ์ต้องมี การทำระบบสมาชิกตอนนี้มีสมาชิกมากมาย ทั้ง นิสิตบุคลากร และสมาชิกสมทบ...” (สัมภาษณ์, 14 พฤศจิกายน 2557)

การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการตลาด ผู้เชี่ยวชาญทุกคนได้ให้ข้อมูลตรงกันว่า ในสิบปีข้างหน้าระบบสมาร์ตการ์ดจะถูกนำมาใช้อย่างแน่นอน ผู้ใช้บริการถือบัตรใบเดียวสามารถสแกนเครื่องเพื่อใช้บริการได้ทุกสนาม ศูนย์กีฬาจะได้ข้อมูลสารสนเทศ ควบคุมการใช้บริการของแต่ละสนาม มีการวิเคราะห์พฤติกรรมลูกค้า ความพึงพอใจ ต่อการใช้บริการ ประเมินความถี่ ช่วงเวลาที่ใช้บริการ ซึ่งจะทำให้กระบวนการ บริหารทรัพยากรบุคคลมีความเหมาะสมมากขึ้น ตัวอย่างเช่น ผู้เชี่ยวชาญ d1 ที่กล่าวว่า “...ประมาณปี 2567 ศูนย์กีฬาจะมีเทคโนโลยีและสิ่งอำนวยความสะดวกครบถ้วน มีซอฟต์แวร์ในการบริหารจัดการ ไม่ว่าจะเป็นระบบสมาชิก ระบบการจอง ผ่านเว็บไซต์ผ่านแอปพลิเคชัน การบำรุงรักษา ตรงไหนมีช่องว่างจากการจองเราก็ลงในเรื่องของการบำรุงรักษา...” (สัมภาษณ์, 12 เมษายน 2558) และ d2 ที่กล่าวว่า “...ในปี 2559 จะมีการสร้างเครือข่ายภายใน เชื่อมแต่ละส่วนแต่ละยูนิตเข้าด้วยกัน เรามีระบบเครือข่ายที่ทันสมัย ...” (สัมภาษณ์, 17 ธันวาคม 2557)

จากที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุป แนวโน้มที่พึงประสงค์ด้านการตลาด ของการจัดการนันทนาการ ศูนย์กีฬามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567) ได้ดังภาพประกอบ 28

ภาพประกอบ 28 แสดงแนวโน้มที่พึงประสงค์ด้านการตลาด ของการจัดการนันทนาการ ศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567)

6) ด้านกระบวนการจัดการ

แนวโน้มด้านกระบวนการจัดการ ประกอบด้วยสี่ส่วนคือ 1) การวางแผน 2) การจัดโครงสร้างองค์กร 3) การนำองค์กร 4) การควบคุมกำกับงาน ผู้เชี่ยวชาญได้แสดงมโนทัศน์ไว้หลายประการ ซึ่งสามารถสังเคราะห์ได้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

6.1) การวางแผน (วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย)

จากผลการสังเคราะห์ข้อมูลการ สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในเรื่องของวิสัยทัศน์ ส่วนใหญ่ จะเริ่มมองจากแนวโน้มในอนาคตโดยเชื่อมั่นว่า **ไม่ว่าความมั่นคงทางการเมือง สภาพเศรษฐกิจจะเป็นอย่างไร ธุรกิจทางด้านกีฬาและ กิจกรรมทาง นันทนาการ จะยังได้รับความนิยมและสามารถสร้างรายได้มหาศาล** ดังนั้นในเรื่องของวิสัยทัศน์ควรจะมุ่งไปที่ **การนันทนาการเสริมสุขภาพกายและใจ และพัฒนากีฬาสู่ความเป็นเลิศ** โดยผู้เชี่ยวชาญแต่ละกลุ่ม จะให้ความเข้มของระดับภาพที่พึงประสงค์แตกต่างกัน โดยผู้เชี่ยวชาญกลุ่มที่ 1 ซึ่งมีบทบาท อำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบายของศูนย์กีฬา และผู้เชี่ยวชาญกลุ่มที่ 4 เป็นผู้ใช้บริการ ศูนย์กีฬาทั้งทางตรงและทางอ้อม จะให้ระดับความเข้มของภาพอนาคตด้านบวกอยู่ที่ การเป็นศูนย์กีฬา - นันทนาการ ครบวงจรในมหาวิทยาลัย ตัวอย่างเช่น a2 ซึ่งเป็นผู้มีบทบาท มีอำนาจหน้าที่ ในการกำหนด นโยบายของศูนย์กีฬา กล่าวว่า “...ในปีการศึกษา 2559 จะเริ่มมีการเรียกเก็บค่าบริการรวมกับค่าเทอม ดังนั้นในระยะแรก อยากให้ศูนย์กีฬา บริการในเรื่องของกีฬาและนันทนาการแก่นิสิต และส่งเสริมสุขภาพให้กับบุคลากรก่อน....” (สัมภาษณ์, 9 กรกฎาคม 2558) สอดคล้องกับ d2 ที่เป็นผู้ให้บริการศูนย์กีฬาทั้งทางตรง และทางอ้อม กล่าวว่า “...ในช่วงสิบปีข้างหน้า วิสัยทัศน์ของศูนย์กีฬา จะให้ความสำคัญกับนิสิตและบุคลากร มาก เพราะเมื่อมีรายได้ต่อหัวเข้ามาแล้ว การบริการทั้งอุปกรณ์ สถานที่ เจ้าหน้าที่ สภาพสนามกีฬา ต้องมีเพียงพอ ทั้งที่ประสานมิตรและองครักษ์...” (สัมภาษณ์, 24 สิงหาคม 2558) ซึ่งแตกต่างจากความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ กลุ่มที่ 2 ซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่หรือเคยปฏิบัติหน้าที่ในการดำเนินงานของศูนย์กีฬา เพื่อสนองตอบ นโยบาย และผู้เชี่ยวชาญกลุ่มที่ 3 ซึ่งเป็นผู้บริหารหรือนักวิชาการที่เกี่ยวข้องกับงานทางด้านการจัดการกีฬา และนันทนาการ ที่จะให้ความเข้มของภาพอนาคตด้านบวก อยู่ที่ การเป็นศูนย์กีฬา - นันทนาการ ชำนาญ ตัวอย่างเช่น b1 แสดงความคิดเห็นว่า “...ในระยะสิบปีข้างหน้า เราสามารถเป็นหนึ่งในภูมิภาคได้ เพราะ บุคลากร เราพร้อม พื้นที่มีงบประมาณมี และที่สำคัญเมืองกำลังขยาย การเดินทางจะไม่เป็นอุปสรรคอีกต่อไป...” (สัมภาษณ์, 17 พฤศจิกายน 2557) สอดคล้องกับความคิดเห็นของ c4 ที่กล่าวว่า “...เราตั้งเป้าถึงระดับสากลได้ เรามีคณะพลศึกษา เรามีศูนย์แพทย์ เรามีอาจารย์ นักวิชาการ โครงการทางพิเศษสายฉลองรัช - นครนายก-สระบุรี จะทำให้เชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจเข้าด้วยกัน...” (สัมภาษณ์, 21 ตุลาคม 2557)

ในส่วนของพันธกิจ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดได้แสดงมโนทัศน์ไปในแนวทางเดียวกัน คือ นอกจากจะให้บริการการเรียนการสอนและสนับสนุนงานต่างๆที่สอดคล้องกับพันธกิจหลักของมหาวิทยาลัย แล้ว ในอนาคตควรจะทำพันธกิจที่ชัดเจนสองเรื่องคือ การพัฒนาความสามารถทางการกีฬาสู่ความเป็นเลิศ และการส่งเสริมให้นิสิตและประชาชนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ โดยควรมีการให้บริการเชิงรุก พัฒนาหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้นิสิต ประชาชนมีปฏิสัมพันธ์ มีกิจกรรมกีฬาและนันทนาการร่วมกัน ดังที่ d6 กล่าวว่า “...ในอนาคต การดำเนินงานของศูนย์กีฬา จะส่งเสริมให้นิสิต บุคลากร และประชาชนโดยรอบ มีความสามัคคีกัน โดยในแต่ละปีจะมีกิจกรรมประจำปี เป็นประเพณี เช่น การแข่งขันเรือพาย โดยใช้คลองหน้ามหาวิทยาลัย แข่งขันจักรยาน กิจกรรมออกกำลังการ การละเล่นในเทศกาลต่างๆ...” (สัมภาษณ์, 11 กุมภาพันธ์ 2558)

รวมถึง c8 ที่แสดงความคิดเห็นว่า “...ถ้าพูดถึงพันธกิจ นอกจากการพัฒนา ก็ไปสู่ ความเป็นเลิศแล้ว ควรจะเน้น เรื่องการจัดโปรแกรมการใช้เวลาว่างและนันทนาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ...” (สัมภาษณ์, 17 ธันวาคม 2557) และ a1 ที่กล่าวว่า “...ในอนาคตจะมีสมาคมต่างๆ มาเก็บตัวเพื่อการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศหลายสมาคมด้วยกัน เพราะการสนับสนุนก็ไปสู่ความเป็นเลิศ เป็นหนึ่งในพันธกิจของเรา ...” (สัมภาษณ์, 30 มกราคม 2558) ผู้เชี่ยวชาญในกลุ่มของนักวิชาการหลายๆ ท่าน ได้แสดงความคิดเห็นว่าในอนาคตศูนย์กีฬาฯ ควรมีพันธกิจที่ครอบคลุมในเรื่องของการสนับสนุน ส่งเสริม การพัฒนา โดยใช้กิจกรรมนันทนาการด้วย ดังที่ c3 กล่าวว่า “...มีการจัดฝึกอบรม ทำกลุ่มสัมพันธ์ให้กับพนักงานในองค์กรต่างๆ เพราะเรามีอาคารที่พัก ใกล้สถานที่ท่องเที่ยว ซึ่งจุดนี้เป็นสิ่งที่อยากให้เกิดขึ้น...” (สัมภาษณ์, 9 กรกฎาคม 2558) และ c4 กล่าวว่า “...พันธกิจในอนาคตควรมีขอบเขตที่กว้างกว่าเดิม เช่น การดำเนินการ ประสานงาน เกี่ยวกับการสนับสนุนกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ ขององค์กร และหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน...” (สัมภาษณ์, 21 ตุลาคม 2557)

6.2) การจัดโครงสร้างองค์การ

ในด้านการจัดโครงสร้างองค์การของศูนย์กีฬาฯ นั้น ผู้ที่ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ จะเป็นกลุ่มของผู้มีบทบาทในการกำหนดนโยบาย และกลุ่ม ผู้บริหารหรือนักวิชาการ ดังเช่น a2 ให้ความคิดเห็นที่ว่า “...หลังจากมหาวิทยาลัยออกนอกระบบ หน่วยงานต่างๆ ในมหาวิทยาลัยต้องมีการปรับโครงสร้าง ต้นปี พ.ศ.2560 ศูนย์กีฬาฯ จะมีการรีออร์แกน (Reengineering) ซึ่งเกิดจากแนวคิดที่เอาลูกค้าเป็นศูนย์กลาง จะมีการเปลี่ยนโครงสร้าง วิธีการทำงาน แบบเดิมๆ ไปสู่วิธีการใหม่ ระดับชั้นของผู้บริหารจะน้อยลง ...” (สัมภาษณ์, 7 กรกฎาคม 2558) ในขณะที่ a1 กล่าวว่า “...การปฏิรูปองค์การครั้งใหม่ ศูนย์กีฬาฯ จะเป็นองค์การแบบกระจายอำนาจ จัดงานให้เป็นหน่วยงานตามธรรมชาติของงานนั้นๆ ขั้นตอนให้การทำงานลดลง ให้เหลือแต่กระบวนการหลัก มีการจัดโครงสร้างของแผนกต่างๆ ตามการบริหาร โดยยึดหลักการบริการที่คล้ายคลึงกัน การจัดโครงสร้างของแผนกตามงาน โดยยึดหลักตามลักษณะงานที่คล้ายคลึงกัน การจัดโครงสร้างตามสถานที่ โดยยึดตามลักษณะของพื้นที่ที่แตกต่างกัน ...” (สัมภาษณ์, 30 มกราคม 2558) และ b1 เสนอความคิดเห็นว่า “...ในอนาคตจะเป็น ศูนย์กีฬาฯ ที่มีเอกภาพในการบริหารจัดการ มีบอร์ดบริหารเพื่อพิจารณาการดำเนินงานต่างๆ ผู้อำนวยการศูนย์ต้องมีบทบาทในบอร์ดบริหาร เป็นองค์การในแนวราบทำให้ขั้นตอนสั้นลง มีผู้อำนวยการศูนย์ฯ กำกับดูแล...” (สัมภาษณ์, 17 พฤศจิกายน 2557) รวมถึง a1 ที่กล่าวว่า “...หลังจากปี 2560 จะมีการปรับรื้อระบบเพื่อจะเปลี่ยนแปลงจากวิธีการทำงานแบบเดิมๆ เปลี่ยนแปลงโครงสร้าง จะมีนโยบายเชิงรุก เพราะเรามีงบประมาณที่เพียงพอ มีบุคลากรที่มีคุณภาพ...” (สัมภาษณ์, 30 มกราคม 2558)

6.3) การนำองค์การ

ในส่วนของการนำองค์การนั้น พบว่าในอนาคตควรมีการใช้ภาวะผู้นำร่วมกับการสร้างแรงจูงใจ ในการกระตุ้นหรือส่งเสริมให้บุคลากรของศูนย์กีฬาฯ ได้ตระหนักถึงศักยภาพ และขอบเขตการทำงานของตนเอง ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มที่ เพื่อให้องค์การได้รับผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยที่คุณลักษณะของผู้นำนั้น จะต้องเป็นผู้นำที่ไม่ใช่แต่อำนาจ มีภาวะผู้นำ มีความสามารถ มีเครือข่ายในการ

ทำงาน มีบุคลิกภาพที่เป็นมิตร สามารถกำหนดวิสัยทัศน์ ตลอดจนรับนโยบายมหาวิทยาลัย หรือคณะกรรมการ
 อำนวยการเอามาปฏิบัติต่อได้ดังที่ b5 ที่กล่าวว่า “...ในอนาคตการสั่งงานของผู้บริหารจะเปลี่ยนไป บุคลากรจะ
 ยินดี และให้ความร่วมมือ จากการมีภาวะผู้นำของผู้บริหารเอง....” (สัมภาษณ์, 30 ตุลาคม 2557) และ b6
 แสดงความคิดเห็นว่า “....พึงประสงค์อยากได้ผู้นำที่เปิดโอกาสให้บุคลากรปรึกษาพูดคุยในเรื่องต่างๆ เน้น
 แรงจูงใจให้ทำงานแล้วมีความสุข ...” (สัมภาษณ์, 2 พฤศจิกายน 2557) และ d4 ยังกล่าวอีกว่า “...การที่ผู้นำที่
 มีเครือข่ายภายนอก มีพันธมิตร รู้จักคนเยอะ มีคนให้การสนับสนุน ก็เป็นคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในอนาคต ...”
 (สัมภาษณ์, 24 สิงหาคม 2558) รวมถึง b3 ที่กล่าวถึงลักษณะของผู้นำว่า “...ในตอนนั้น (2567) ผ.อ. ศูนย์กีฬา
 ต้องเป็นคนดีมากๆ บุคล ากรรัก และให้ความเคารพทุกคน เป็นคนที่มีภาวะของผู้นำ การมอบหมายงานให้ทำ
 จะเน้นที่การแนะนำมากกว่าการสั่ง...” (สัมภาษณ์, 28 ตุลาคม 2557)

ในส่วนของการจูงใจ จะต้องเน้นแรงจูงใจจากภายใน ให้ทำงานอย่างมีความสุข สร้าง
 ความเป็นธรรมและเท่าเทียมกันให้เกิดขึ้นในองค์กร สร้างเป้าหมายหรือความหวังให้บุคลากร และต้องร่วม
 ผลักดัน ส่งเสริมให้ไปถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้ ดังเช่น d1 กล่าวว่า “...วิธีการเสริมแรงจูงใจนั้นมีหลายวิธี การ
 สนับสนุนให้มีความมั่นคงในหน้าที่การงาน การมีสวัสดิการที่ดีก็เป็นอีกวิธีหนึ่ง ...” (สัมภาษณ์, 12 เมษายน
 2558) หรือ c1 ที่กล่าวว่า “...หัวหน้า หรือผู้บริหารต้องมีความยุติธรรม ปฏิบัติต่อลูกน้องเท่าเทียมกัน ...”
 (สัมภาษณ์, 22 กรกฎาคม 2558) รวมถึง a2 ที่กล่าวว่า “...แรงจูงใจในการทำงานเป็นสิ่งที่มีความจำเป็น ทุกคน
 ต้องการความมั่นคง การให้การสนับสนุนในหน้าที่การงาน การที่ผู้บริหารสร้างเป้าหมายและช่วยสนับสนุนให้
 เขาไปถึงจุดมุ่งหมาย ทั้งหมดล้วนเป็นการสร้างกำลังใจในการทำงาน....” (สัมภาษณ์, 9 กรกฎาคม 2558)

6.4) การควบคุมกำกับงาน

แนวโน้มที่พึงประสงค์ ด้านการควบคุม กำกับงาน ติดตามประเมินผลการดำเนินงาน
 ตามแผนงานที่วางไว้ พบว่าผู้เชี่ยวชาญให้เหตุผลไปในแนวทางเดียวกัน คือ มีการควบคุมการใช้งานในเรื่องของ
 กฎ ระเบียบ ใช้เทคโนโลยีมาช่วยในการควบคุม มีการประเมินของผู้ใช้บริการ มีแบบรายงานผลการปฏิบัติงาน
 เป็นรายวัน ดังเช่น a2 กล่าวว่า “...ในการควบคุมการปฏิบัติงานเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ของงานมี
 ความสำคัญมาก ในอนาคตจะมีการใช้สมาร์ทการ์ดในการควบคุม ดูแล เก็บข้อมูลทั้งผู้ให้บริการและพนักงาน ...”
 (สัมภาษณ์, 9 กรกฎาคม 2558) รวมถึง d6 ที่ให้ทัศนะที่สอดคล้องกันว่า “...การสร้างความยุติธรรมให้เกิดขึ้น
 ในการควบคุมก็มีส่วนช่วยเหมือนกัน เช่น การให้ทำบันทึกผลการปฏิบัติงานเป็นรายวัน เพื่อนำมาเป็นข้อมูลใน
 การประเมินการทำงาน....” (สัมภาษณ์, 25 สิงหาคม 2558)

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปเพื่อฉายภาพของแนวโน้มด้านบวก (ที่พึงประสงค์) ด้าน
 กระบวนการจัดการ ของศูนย์กีฬามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567) ได้ดัง
 ภาพประกอบ 29

ภาพประกอบ 29 แนวโน้มที่พึงประสงค์ด้านการกระบวนการจัดการ ของศูนย์กีฬา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567)

จากผลการวิจัยที่สะท้อนจากข้อมูลข้างต้น สามารถสังเคราะห์และประมวลภาพอนาคตด้าน
บวก (ที่พึงประสงค์) ของการจัดการนันทนาการศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า
(พ.ศ.2558-2567) ได้ดังภาพประกอบ 30

ปัจจัยภายนอก ระดับมหภาค			
การเมือง	เศรษฐกิจ	สังคม	เทคโนโลยีและธรรมชาติ
-การเมืองมีเสถียรภาพ ประเทศไทยเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เกิดการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมที่หลากหลาย -เศรษฐกิจขยายตัว โดยเฉพาะธุรกิจท่องเที่ยว และนันทนาการ -ประเทศไทยเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ประชากรวัยเรียนลดลง -วิทยาการทางเทคโนโลยีทดแทนแรงงานมนุษย์ -ใช้พลังงานแสงอาทิตย์เป็นพลังงานทดแทน			

ปัจจัยภายนอก ระดับจุลภาค			
นันทนาการและ การใช้เวลาว่าง	การคมนาคม คู่แข่ง	นโยบาย มหาวิทยาลัย	นโยบายคณะ พลศึกษา
-ผู้บริหารเห็นความสำคัญและสนับสนุนการใช้เวลาว่างและนันทนาการ -มีนโยบายเก็บค่าบริการรวมกับค่าบำรุงการศึกษา -มศว เสนอตัวเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาระดับอุดมศึกษา -ความต้องการกิจกรรมด้านนันทนาการมีมาก -การใช้เวลาว่างเปลี่ยนแปลง มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น -การก่อสร้างโครงการทางพิเศษสาย ฉลองรัช-นครนายก-สระบุรี			

ปัจจัยภายใน				
โปรแกรมและกิจกรรม	บุคลากร	งบประมาณ	กายภาพ	การตลาด
-รูปแบบโปรแกรมและบริการมีความหลากหลาย โดยนำทรัพยากรทางกายภาพ บุคลากร และ งบประมาณ มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด -บุคลากรเป็นคนที่ มีคุณภาพ ตรงสายงาน -มีรายได้ที่แน่นอนจากการเก็บค่าบริการศูนย์กีฬาพร้อมกับค่าบำรุงการศึกษา -การใช้งบประมาณมีความชัดเจน โปร่งใส คล่องตัว -ก่อสร้างอาคารกีฬา อาคารจอดรถ โรงแรมขนาดเล็ก ปรับปรุงสนามกีฬา ต่อเติมหลังคาสระว่ายน้ำ ปรับปรุง ภูมิทัศน์โดยรอบ -ทำการตลาดเชิงรุก ประชาสัมพันธ์ให้คนตระหนักถึงความสำคัญของ สุขภาพ มีระบบสมาชิกโดยใช้เทคโนโลยีควบคุม จองสนามผ่านแอปพลิเคชัน อัตราค่าบริการเหมาะสมกับคุณภาพ สร้างโอกาส ในการเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาในระดับอุดมศึกษา				

กระบวนการจัดการ			
การวางแผน	การจัดโครงสร้าง	การนำองค์การ	ควบคุมกำกับงาน
-วิสัยทัศน์ คือ เป็นศูนย์กีฬานันทนาการชั้นนำ กิจกรรมระดับสากล -พันธกิจ สร้างสรรค์กิจกรรมนันทนาการ สนับสนุนการเรียนการสอน ส่งเสริมงานวิจัย บริการวิชาการ ด้านสุขภาพ และพัฒนากีฬาสู่ความเป็นเลิศ -ปณิธานองค์กร เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง เอาความต้องการลูกค้าเป็นศูนย์กลาง -ปรับโครงสร้างในแนวราบเพื่อการทำงานที่สั้นลง -เปลี่ยนชื่อเป็น ศูนย์กีฬา-นันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ -ผู้นำมีธรรมาภิบาล สร้างความเป็นธรรมให้องค์การ สร้างเป้าหมายและสนับสนุน -มีความยุติธรรมในการประเมินการทำงาน ใช้เทคโนโลยีช่วยควบคุม			

เป้าหมาย / ผลลัพธ์
-ศูนย์กีฬามีรูปแบบบริหารจัดการที่มีระบบสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต -ศูนย์กีฬาสามารถหารายได้เลี้ยงตัวเอง และมีผลกำไรจากการดำเนินการ -การบริหารจัดการมีความโปร่งใส มีความคล่องตัว และสามารถหารายได้เลี้ยงตัวเองได้ -นิสิต บุคลากร มีคุณภาพชีวิต ผู้ใช้บริการได้รับความพึงพอใจ และอยากกลับมาใช้อีก -ช่วยยกระดับของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาพประกอบ 30 อนาคตภาพด้านบวก (พึงประสงค์) ของการจัดการนันทนาการ
ศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567)

3.3 ผลการศึกษาเหตุการณ์ขับเคลื่อน (Driving force) อนาคตภาพด้านบวก (พึงประสงค์)

จากผลสังเคราะห์ข้อมูล สามารถที่จะร้อยเรียงเหตุการณ์หลัก ที่เป็นตัวจักรในการขับเคลื่อนอนาคตภาพด้านบวกได้ห้าเหตุการณ์ขับเคลื่อน คือ 1) การทำงานร่วมกันของระดับบริหาร 2) ปฏิรูปองค์การเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง 3) โปรแกรมสนับสนุนการที่หลากหลาย 4) โครงการทางพิเศษสายฉลองรัช -นครนายก-สระบุรี และ 5) มศว เป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาระดับอุดมศึกษา โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) การทำงานร่วมกันของระดับบริหาร

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์พบว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด ได้ให้ความสำคัญในเรื่องการทำงานร่วมกันของระดับบริหาร ดังเช่น b1 ซึ่งเป็นอดีตผู้บริหารศูนย์กีฬาฯ กล่าวว่า “...ภาพอนาคตที่พึงปรารถนาจะไม่สามารถเป็นจริงได้เลย ถ้าอธิการบดี คณะบดีคณะพลศึกษา และ ผ.อ.ศูนย์กีฬาฯ ไม่เป็นทิศทางเดียวกัน...” (สัมภาษณ์, 30 มิถุนายน 2558) โดยที่ b3 ยังให้ข้อมูลที่สอดคล้องกันว่า “...ในอดีตจนถึงปัจจุบัน การบริหารจัดการของศูนย์กีฬาฯที่ล่าช้า สิ่งสำคัญเกิดจาก คณะ กรรมการอำนวยการ ศูนย์กีฬาฯไม่ไปในทิศทางเดียวกัน...” (สัมภาษณ์, 28 ตุลาคม 2557) และ d2 ซึ่งเป็นอดีตนิสิต มศว ปัจจุบันเป็น อาจารย์และผู้ใช้บริการ กล่าวว่า “...ถ้าถามหรือขอข้อมูลศูนย์กีฬาฯจากผู้ที่เกี่ยวข้อง จะได้ข้อมูลที่ไม่ตรงกัน ทั้งในเรื่องค่าบริการ การใช้บริการ การก่อสร้าง สิทธิของนิสิต บุคลากร หรือระเบียบต่างๆ...” (สัมภาษณ์, 24 มิถุนายน 2558)

2) ปฏิรูปองค์การเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง

จากการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม เศรษฐกิจ จำนวนประชากร ส่งผลต่อนโยบายของสถาบันการศึกษา การเปิดหรือรวมหลักสูตรต่างๆ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ส่งผลต่อระบบการทำงานในองค์กรต่างๆ ที่จะต้องมีการเปลี่ยนแปลง ลง จากการสังเคราะห์ข้อมูลของผู้เชี่ยวชาญ ได้ให้ความสำคัญกับเรื่องการปฏิรูปองค์การนี้มาก ดังที่ a1 กล่าวว่า “...หลังจากมหาวิทยาลัยออกนอกกรอบเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ จะมีการการปฏิรูปศูนย์กีฬาฯ ผู้บริหารมหาวิทยาลัย คณะกรรมการอำนวยการ จะสรรหาผู้อำนวยการศูนย์กีฬาฯคนใหม่ หลังจากต้องมีการรักษาการมาถึง ห้าคน ผ.อ.ใหม่ ต้องมีคุณสมบัติครบถ้วน มีความรู้รอบตัว เป็นคนดีซื่อสัตย์สุจริต สามารถกำหนดวิสัยทัศน์ โครงสร้าง บริหารคน เป็นที่ยอมรับและสามารถประสานการทำงานได้ทั้งผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา ไปได้เป็นอย่างดี เราต้องการผู้นำเพื่อปฏิรูป องค์การใหม่...” (สัมภาษณ์, 30 มกราคม 2558) สอดคล้องกับ b4 ที่กล่าวว่า “...บุคคลที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์กีฬาฯคนต่อไป จะมีความสำคัญมาก เพราะจะเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงศูนย์กีฬาฯ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาไปในทิศทางที่ควรจะเป็น” (สัมภาษณ์, 28 ตุลาคม 2557) และ c2 ยังกล่าวว่า “...หลังจากมหาวิทยาลัยออกนอกกรอบ นโยบายของทางมหาวิทยาลัยที่มีผลต่อศูนย์กีฬาฯโดยตรง จะมีการสรรหาผู้บริหาร และปฏิรูปองค์การครั้งใหญ่ ซึ่งเป็นจุดสำคัญที่จะทำให้ภาพอนาคตที่พึงประสงค์เกิดขึ้นได้จริง” (สัมภาษณ์, 7 กรกฎาคม 2558) รวมถึง c7 ที่กล่าวว่า “...การปฏิรูปองค์การเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงจากสิ่งแวดล้อมต่างๆ มีความจำเป็นมาก ถ้าต้องการให้ภาพบวกเกิดขึ้น ถ้าไม่ปรับเปลี่ยนเราจะตามคนอื่นไม่ทัน” (สัมภาษณ์, 29 ตุลาคม 2557)

3) พัฒนาด้านกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวก

การจัดการด้านกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับการพัฒนาศูนย์กีฬาเป็นเหตุการณ์สำคัญที่ผู้เชี่ยวชาญให้ความคิดเห็นไว้ ดังเช่น c2 กล่าวว่า “...ภาพด้านบวกจะเกิดขึ้นมาได้สิ่งอำนวยความสะดวกต้องมีครบและสามารถรองรับผู้ใช้บริการได้ ถ้าที่องค์กรมีโรงแรมขนาดเล็กเกิดขึ้นจะดีมาก ๆ ...” (สัมภาษณ์, 7 กรกฎาคม 2558) สอดคล้องกับ c4 ที่กล่าวว่า “...การที่จะมีรูปแบบโปรแกรมที่มีความหลากหลายได้นั้น กายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวกต้องสอดคล้องกันด้วย ถ้ามองสิ่งสำคัญตอนนี้ อาคารกีฬาที่ประสานมิตร และโรงแรมขนาดเล็กที่องค์กร มีมีความจำเป็นมากสำหรับการก้าวสู่ การเป็นศูนย์กีฬาชั้นนำ ...” (สัมภาษณ์, 21 ตุลาคม 2557)

4) สร้างรูปแบบโปรแกรมและบริการที่หลากหลาย

โปรแกรมนันทนาการ คือ สินค้าและบริการของศูนย์กีฬา การสร้างโปรแกรมนันทนาการที่หลากหลาย เพื่อรองรับความแตกต่าง และความต้องการของผู้ใช้บริการจึงมีความสำคัญมาก โดยผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวคิดเกี่ยวกับกิจกรรม โปรแกรมต่างๆ ที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่องค์กรและประสานมิตร ดังเช่น c6 กล่าวว่า “....ต้องมีการปรับปรุงเรื่องของโปรแกรมนันทนาการให้มีความหลากหลายกว่านี้ นี่เป็นสิ่งสำคัญ มันเกี่ยวกับการตัดสินใจซื้อของลูกค้า” (สัมภาษณ์, 30 ตุลาคม 2557) สอดคล้องกับ d3 ที่กล่าวว่า “...ในการขับเคลื่อนให้ภาพอนาคตที่พึงประสงค์เกิดขึ้น ควร ให้ความสำคัญกับตัวสินค้าและบริการ ในที่นี้หมายถึงการมีกิจกรรมที่มีความหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการแข่งขัน กิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุ การให้บริการสนามกีฬา สถานที่ โรงแรมที่พัก การจัดโปรแกรมฝึกอบรม หรือสนับสนุนการจัดกิจกรรมในวันสำคัญต่างๆ ...” (สัมภาษณ์, 17 ธันวาคม 2557)

5) โครงการก่อสร้างทางพิเศษสาย ฉลองรัช-นครนายก-สระบุรี

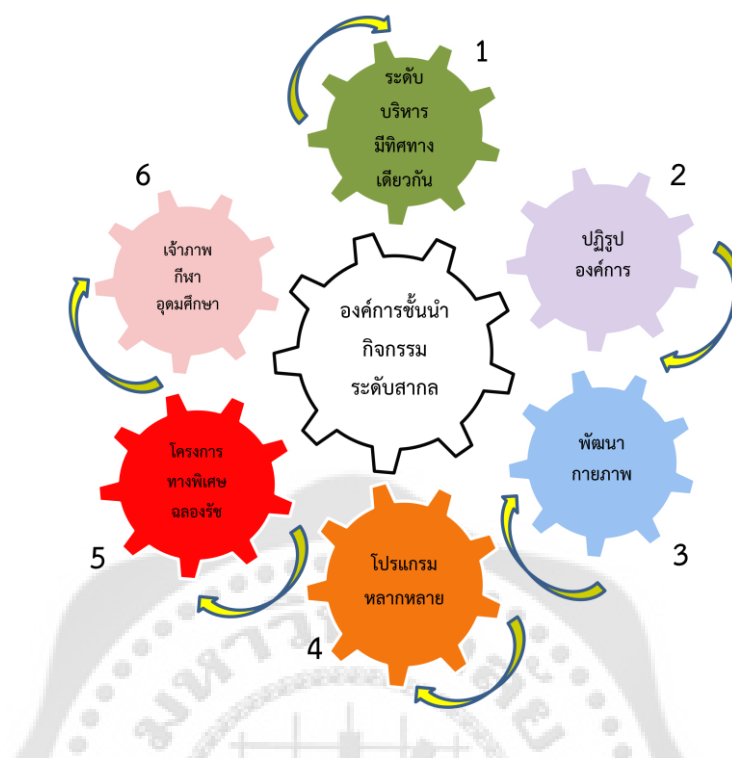
ความสะดวกในการเดินทางถือว่ามีสำคัญมาก ต่อกระบวนการขับเคลื่อนการพัฒนาของศูนย์กีฬา การก่อสร้างทางด่วนพิเศษ สาย ฉลองรัช-นครนายก-สระบุรี เป็นปัจจัยหนึ่งที่จะช่วยขับเคลื่อนภาพอนาคตที่พึงประสงค์ให้เกิดขึ้นได้จริง ดังเช่น a2 กล่าวว่า “...ทางด่วนสายนี้ ขณะนี้กำลังสำรวจผลกระทบจากการก่อสร้าง การทำประชาพิจารณ์ ในแผนที่รัฐบาลร่างเส้นทางไว้สามเส้นทางด้วยกัน ซึ่งมีทางลงใกล้ มคอองครักษ์ทั้งสามเส้นทาง เสร็จเมื่อไหร่ ความเจริญจะตามมาทันที การเดินทางจากประสานมิตรมาองครักษ์ จะใช้เวลาเพียงสามสิบนาที ...” (สัมภาษณ์, 9 กรกฎาคม 2558) สอดคล้องกับ a3 ที่กล่าวว่า “...ถ้าพูดถึงเหตุการณ์สำคัญที่มีผลกับภาพที่พึงประสงค์ โครงการทางพิเศษสายฉลองรัช จะเป็นเหตุการณ์สำคัญลำดับต้นๆ เพราะถ้าโครงการนี้เริ่มการก่อสร้าง ความเจริญ จะตามมาทันที จำนวนนิสิตจะเพิ่มขึ้น ร้านค้า หอพัก ห้างสรรพสินค้า ความเจริญและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆจะตามมา....” (สัมภาษณ์, 14 สิงหาคม 2558)

6) มศว เป็นเจ้าภาพการแข่งขันกีฬาระดับอุดมศึกษา

จากการศึกษาการก่อเกิด และกระบวนการพัฒนา ของศูนย์กีฬาที่ผ่านมา พบว่าหลังจากการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ 13 ศูนย์กีฬาได้รับเกียรติให้เป็นเจ้าภาพในการจัดมหกรรมกีฬาหลายรายการด้วยกัน ยกตัวอย่างเช่น กีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 24 (พ.ศ.2542) ครั้งที่ 34 (พ.ศ.2550) และยังมีกีฬามหาวิทยาลัยโลกฤดูร้อน กีฬาบุคลากร จากนั้นศูนย์กีฬา ก็ได้เว้นว่างจากการรับเป็นเจ้าภาพ กีฬาหลักต่างๆ มีแต่การให้บริการการเรียนการสอนของคณะต่างๆ การใช้สถานที่ในวันสำคัญประจำปีของมหาวิทยาลัยเท่านั้น

จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์กีฬา และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่เห็นความเปลี่ยนแปลงมาโดยตลอดพบว่า การได้เป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาในแต่ละครั้ง ศูนย์กีฬาจะได้รับประโยชน์หลายอย่าง ดังสะท้อนจากความคิดเห็นของ a1 ที่กล่าวว่า “...การได้จัดมหกรรมกีฬาที่ผ่านมา บรรยากาศในมหาวิทยาลัยคึกคักมาก ถือว่าเราได้รับเกียรติอย่างมาก เราได้รับการสนับสนุนเรื่องงบประมาณ การปรับปรุงสถานที่ การจัดซื้ออุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง นิสิตคณะพลศึกษาได้ฝึกประสบการณ์จริง...” (สัมภาษณ์, 30 มกราคม 2558) รวมถึง b3 ที่กล่าวว่า “...ในส่วนของการประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัย กับศูนย์กีฬา ได้ประโยชน์ไปเต็มๆ โดยเฉพาะที่องค์กรฯ ได้รับความสนใจมาก เพราะทุกๆ มหาวิทยาลัยต้องมาแข่งขันที่นี่ นิสิต บุคลากรถึงจะเหนื่อยในฐานะเจ้าภาพ แต่ก็ได้ทั้งความสนุกสนาน มิตรภาพ และประสบการณ์...” (สัมภาษณ์, 28 ตุลาคม 2557) และ d4 ที่กล่าวว่า “...ในปี 2569 ศูนย์กีฬา จะมีความพร้อมถึงขีดสุด ไม่ว่าจะเป็นอาคารสถานที่ ที่พักโรงแรม สนามกีฬา บุคลากร การเดินทาง เราจะกลับมายิ่งใหญ่อีกครั้ง...” (สัมภาษณ์, 14 พฤศจิกายน 2557)

ในการขับเคลื่อนภาพอนาคต เมื่อนำเหตุการณ์ขับเคลื่อน (Driving force) ทั้งหมดเหตุการณ์ ได้แก่ 1) การทำงานร่วมกันของระดับบริหาร 2) ปฏิรูปองค์การเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง 3) พัฒนาด้านกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวก 4) สร้างรูปแบบ โปรแกรม และบริการ ทางนันทนาการที่หลากหลาย 5) โครงการก่อสร้างทางพิเศษสาย ฉลองรัช -นครนายก-สระบุรี และ 6) มศว เป็นเจ้าภาพการแข่งขันกีฬาระดับอุดมศึกษา มาเป็นเหตุการณ์ขับเคลื่อนภาพอนาคต ด้วยวงล้ออนาคต โดยมีเป้าหมายของศูนย์กีฬา คือ “การเป็นองค์กรชั้นนำ กิจกรรมระดับสากล” เป็นศูนย์กลางของวงล้อ สามารถแสดงได้ดังภาพประกอบ 31

ภาพประกอบ 31 เหตุการณ์ขับเคลื่อน (Driving force) เพื่อนำไปสู่อนาคตภาพด้านบวก ของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567)

ตอนที่ 3 อนาคตภาพด้านลบของการจัดการนันทนาการศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567)

จากผลการสัมภาษณ์แบบอึ่งพาร์ และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาพบว่า ภาพอนาคตด้านลบ ที่ผู้เชี่ยวชาญไม่พึงปรารถนาอยากให้เกิดขึ้น แต่มีโอกาสเกิดขึ้นได้ ในระยะเวลาสิบปีข้างหน้า เมื่อดำเนินการ วิเคราะห์ สรุปผล และตรวจสอบประเมินความเหมาะสมของอนาคตภาพ โดยผู้เชี่ยวชาญที่เป็นผู้ให้ข้อมูลแล้ว นั้น สามารถนำเสนอตามลำดับได้ดังนี้

3.1 ผลการศึกษาเหตุการณ์ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยต่างๆ ที่มีผลด้านลบ

ต่อการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า

จากผลการศึกษาพบว่า ในส่วนของปัจจัยที่ส่งผลต่ออนาคตภาพของศูนย์กีฬาฯ สามารถจำแนกออกได้ เป็นสองระดับคือ ระดับมหภาคซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่ควบคุมไม่ได้ ส่งผลกระทบโดยอ้อม ต่อศูนย์กีฬาฯ และระดับจุลภาค ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่ควบคุมไม่ได้ ถ้าควบคุมได้ก็ในระยะสั้น ส่งผลโดยตรงกับศูนย์กีฬาฯ ดังต่อไปนี้

3.1.1 เหตุการณ์ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยภายนอก ระดับมหภาค

การเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยภายนอก ระดับมหภาค พบว่ามีปัจจัยย่อย ได้แก่ 1) การเมือง 2) เศรษฐกิจ 3) สังคม 4) เทคโนโลยีและธรรมชาติ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) ปัจจัยทางการเมือง

ในระยะสิบปีข้างหน้าประเทศไทย ยังประสบกับวิกฤตการณ์ทางการเมือง มีการแบ่งขั้วอำนาจอย่างชัดเจน ต่อเนื่อง เกิดการแย่งชิงทรัพยากรต่างๆ อย่างรุนแรง ปัญหาทุจริตคอร์รัปชันขยายวงกว้างขึ้น ซึ่ง c2 ได้กล่าวถึงแนวโน้มในเรื่องนี้ว่า “...เสถียรภาพทางการเมือง จะย่ำแย่ รัฐบาลไม่สามารถทำให้ประชาชนในประเทศปรองดองกันได้ ส่งผลต่อเศรษฐกิจและสังคมอย่างรุนแรง ปัญหาการทุจริตมีมากขึ้น ...” (สัมภาษณ์, 7 กรกฎาคม 2558) สอดคล้องกับ d4 ที่กล่าวว่า “...ความแตกแยกของคนในชาติยังมีอยู่ต่อเนื่อง สภาพเหมือนปิดประเทศ อัตราการค้าการส่งออกแทบไม่มีการเติบโต...” (สัมภาษณ์, 24 กันยายน 2558)

2) ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

จากผลกระทบ ของการเมืองที่ขาดเสถียรภาพ จะส่งผลต่อ การเจริญเติบโตของเศรษฐกิจ ซึ่งสะท้อนจากผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติที่จะเติบโตลดลงอย่างมาก ก่อให้เกิดผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชนโดยเฉพาะรากหญ้ามากขึ้น โดย c1 ได้กล่าวว่า “...ในอนาคต (2567) สภาพเศรษฐกิจโดยรวมไม่ดีเลย งบประมาณของรัฐบาลมีจำกัด ส่งผลต่อโครงการก่อสร้างต่างๆ ประชาชนระวังเรื่องการใช้เงินเป็นอย่างมาก สิ่งทีนอกเหนือจากปัจจัยสี่จะไม่ซื้อเลย...” (สัมภาษณ์, 30 มกราคม 2558) สอดคล้องกับ b1 ที่กล่าวว่า “...ช่องว่างทางเศรษฐกิจระหว่างคนจน คนรวยจะทวีความรุนแรงมาก เกิดการแบ่งชนชั้นอย่างชัดเจน เกิดปัญหาการว่างงาน กระแสทุนนิยมเน้นที่ความเกี่ยวข้องกับวัตถุทางธุรกิจเพียงอย่างเดียวตามแบบยุคเศรษฐกิจใหม่...” (สัมภาษณ์, 17 พฤศจิกายน 2557)

3) ปัจจัยทางสังคม

ผลกระทบจากการปัญหาเมือง และระบบเศรษฐกิจที่ล้มเหลว ส่งผลต่อโครงสร้างและบริบทโดยรวมของสังคมไทยอย่างรุนแรง โดยเฉพาะโครงสร้างเชิงวัฒนธรรม และคุณธรรมซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการค้าทุนจรรโลงสังคม ภาพรวมของสังคมไทย ดังเช่น a4 กล่าวว่า “...สภาพสังคมปัจจุบัน (2567) ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้จะเป็นทุนหายนะที่บ่อนทำลายสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ เกิดการแก่งแย่งกันในสังคม ผู้คนความเครียดสูง จากผลกระทบทางการเมือง สังคมอุปถัมภ์จะกลายเป็นหัวใจของสังคมไทย ...” (สัมภาษณ์, 30 มิถุนายน 2558) สอดคล้องกับ c5 ที่กล่าวว่า “...ผลกระทบจากเศรษฐกิจที่ตกต่ำ คนในสังคมจะแก่งแย่งชิงดีกัน สภาวะจิตใจของคนไทยแย่ง กิเลสครอบงำจิตใจมาก คุณธรรมศีลธรรมลด น้อยลง ความเครียดสูง...” (สัมภาษณ์, 27 ธันวาคม 2557) เรื่องของโครงสร้างประชากร c2 กล่าวว่า “...สังคมไทยก้าวเข้าสู่การเป็นสังคมผู้สูงอายุเต็มตัว ประชากรวัยเรียน วัยแรงงานลดลง ความมั่นคงของงานราชการน้อยลง ตรงนี้จะเป็นปัญหาใหญ่ของสถาบันการศึกษา และองค์กรต่างๆ...” (สัมภาษณ์, 7 กรกฎาคม 2558)

4) ปัจจัยทางเทคโนโลยี และธรรมชาติ

จากการแสดงมโนทัศน์ของผู้เชี่ยวชาญพบว่า การเข้าสู่ สังคมผู้สูงอายุทำให้เกิดความต้องการเครื่องจักรและเทคโนโลยีทดแทนแรงงานมีมากขึ้น เพื่อมุ่งให้เกิดการคงของผลิตภาพแรงงาน โดยที่การเปลี่ยนแปลงจะเป็นไปอย่างรวดเร็ว เมื่อผนวกกับการเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติที่เกิดวิกฤตมากขึ้นจะยิ่งทวีความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวให้เป็นไปในลักษณะที่รุนแรง และรวดเร็วมากขึ้น ดัง สะท้อนจากคำกล่าวของ d3 กล่าวว่า “...ในอนาคต การดำรงชีวิตของมนุษย์จะสะดวกสบายมากขึ้นด้วยศักยภาพของเทคโนโลยี การใช้เวลาว่างของคนในสังคมจะเปลี่ยนไป” (สัมภาษณ์, 17 ธันวาคม 2557) สอดคล้องกับ d5 ที่กล่าวว่า “...ช่องว่างการใช้เทคโนโลยีระหว่างคนจนกับคนรวยจะเกิดขึ้น ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้รูปแบบการศึกษาประเภท Online Program มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งอาจสวนทางกับคุณภาพการศึกษา ...” (สัมภาษณ์, 14 พฤศจิกายน 2557) ในขณะที่ b5 ได้กล่าวถึงภัยจากธรรมชาติว่า “...ภาวะโลกร้อนที่จะรุนแรงมากขึ้น พลังงานจากธรรมชาติที่ลดน้อยลง ทรัพยากรในประเทศซึ่งเป็นแหล่งน้ำมันทางการเริ่มถูกทำลาย เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม เช่น น้ำท่วมเป็นระยะเวลานาน ในหน้าร้อนอากาศจะร้อนจัดมาก...” (สัมภาษณ์, 30 ตุลาคม 2557)

จากประเด็นต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปเป็นวงล้ออนาคตของปัจจัยระดับมหภาค ซึ่งส่งผลต่ออนาคตภาพของศูนย์กีฬาฯ ได้ดังภาพประกอบ 32

ภาพประกอบ 32 เหตุการณ์ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยภายนอก ระดับมหภาค
ที่มีผลด้านลบต่ออนาคตภาพการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567)

3.1.2 เหตุการณ์ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยภายนอก ระดับจุลภาค

ในส่วนของปัจจัยระดับจุลภาค ซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงกับศูนย์กีฬานั้น ผู้เชี่ยวชาญแสดง มโนทัศน์ไว้ในหลากหลายประเด็น สามารถสังเคราะห์ออกมาเป็นหมวดหมู่ได้ดังนี้ 1) นโยบายมหาวิทยาลัย 2) นโยบายคณะพลศึกษา 3) สถานการณ์นันทนาการและการใช้เวลาว่าง 4) การคมนาคม และ 5) คู่แข่งขันทางการตลาด ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) นโยบายมหาวิทยาลัย

ผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ได้ให้แนวโน้มเรื่องการเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ผลกระทบจากโครงสร้างประชากร และนโยบายการเก็บค่าบริการจากนิสิต เป็นไปในทางเดียวกัน ดังเช่น b1 ได้สะท้อนภาพในอนาคตว่า “...ปี 2559 มหาวิทยาลัยจะออกนอกระบบ เป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ รัฐจะ จัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่ายประจำ และค่าใช้จ่ายลงทุนต่อการประกันคุณภาพการศึกษากายใน ในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไป โดยมหาวิทยาลัยต้องจัดสรรเงินรายได้ สมทบเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด นโยบายของมหาลัยจะให้ความสำคัญในด้านวิชาการมากกว่า ทำให้การสนับสนุนในเรื่องของกีฬา หรือกิจกรรมต่าง ๆ น้อยลง ...” (สัมภาษณ์, 30 มกราคม 2558) สอดคล้องกับ b4 ที่กล่าวว่า “...ในอนาคต (2567) ยังไม่มีนโยบายเก็บค่าบริการ รวมกับค่าหอ อยู่ดี ส่งผลต่อการบริหารจัดการเป็นอย่างมาก ขาดเงินก็ขาดบุคลากรและสิ่งอำนวยความสะดวก การให้การส่งเสริมการใช้เวลาว่างน้อยมากๆ ...” (สัมภาษณ์, 29 ตุลาคม 2557) ในขณะที่ผลจากการเปลี่ยนแปลง โครงสร้างประชากร มีผลกับนโยบายของมหาวิทยาลัย โดย c2 กล่าวว่า “...มีการยุบรวมหน่วยงาน เนื่องจากประชากรวัยเรียนลดลง ในขณะที่มหาวิทยาลัยต่างๆ เปิดหลักสูตรกันมากขึ้น ทำให้มีการแข่งขันกันสูง...” (สัมภาษณ์, 7 กรกฎาคม 2558)

2) นโยบายคณะพลศึกษา

คณะพลศึกษานับว่า เป็นเพียงจักรหนึ่งที่มีความสำคัญ ต่อกลไกในการขับเคลื่อนการทำงานของศูนย์กีฬา นโยบายของคณะพลศึกษาจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลกับศูนย์กีฬา ค่อนข้างมาก ด้วยเหตุผลสำคัญประการหนึ่งคือ ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่มาจากคณะพลศึกษา ทั้งด้วยเหตุผลในการใช้สถานที่ประกอบการเรียนการสอน และการฝึกซ้อมของนักศึกษา โดย b1 ได้สะท้อนภาพในอนาคตว่า “...ปี 2560 การจัดการเรียนการสอนของคณะพลศึกษาทั้งหมดคงต้องมาที่องค์กรฯ เนื่องจากนโยบายในระดับมหาวิทยาลัย อาจมีผลในด้านลบในอนาคตตรงที่ สนามกีฬาหรือส่วนของ การให้บริการในจุดต่างๆ คงต้องมาจากข้างนอก ไม่สามารถใช้สินทรัพย์มาฝึกประสบการณ์ได้ ...” (สัมภาษณ์, 17 พฤศจิกายน 2557) และ d2 ได้กล่าวถึงประเด็นผลกระทบจากนโยบายของคณะพลศึกษาอีกว่า “...ในอนาคตบุคลากรของคณะพลศึกษาจะมีแต่ที่จบปริญญาเอก มีตำแหน่งวิชาการ ทำให้ขาดนักปฏิบัติที่มีความสามารถเฉพาะทางหรือเป็นอดีตทีมชาติ ทำให้ขาดผู้ที่รู้จริงรายละเอียดของการเล่นกีฬา หรือกิจกรรมแต่ละชนิด ขาดการติดต่อกับสมาคมต่างๆ เพื่อประชาสัมพันธ์เพื่อดึงลูกค้า ซึ่งศูนย์กีฬาฯ อาจจะต้องเสียงบประมาณในส่วนนี้เพิ่ม ...” จากประเด็นดังกล่าว ส่งผลให้นโยบายของคณะพลศึกษาจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงทิศทางไปจากเดิม

3) สถานการณ์นันทนาการและการใช้เวลาว่าง

แนวโน้มสถานการณ์นันทนาการและการใช้เวลาว่าง จะเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการบริการของศูนย์กีฬาฯ โดยในภาพลบนั้น สถานการณ์และการใช้เวลาว่างจะขาดการสนับสนุนอย่างจริงจังและเป็นรูปธรรม เนื่องจากความเสื่อมโทรมของทรัพยากร และความขัดสนในเรื่องงบประมาณสนับสนุน โดย c4 กล่าวว่า “...ขาดการสนับสนุนจากทางภาครัฐ เนื่องจากสภาพของเศรษฐกิจของประเทศ การท่องเที่ยวชบเซาเนื่องจากปัญหาการเมือง และแหล่งท่องเที่ยวในประเทศน้อยลงกระแสทุนนิยมเน้นที่ความเกี่ยวข้องกับวัตถุทางธุรกิจเพียงอย่างเดียวตามแบบยุคเศรษฐกิจใหม่ ...” (สัมภาษณ์, 21 ตุลาคม 2557) ในประเด็นแนวโน้มการใช้เวลาว่างในอนาคต ผู้เชี่ยวชาญทุกคนให้ข้อมูลไปในแนวทางเดียวกัน ดังเช่น c7 ได้กล่าวว่า “...สภาพสังคมที่ต้องชวนชววย แ่งแย่งชิงดีชิงเด่นกัน ทำให้ การใช้เวลาว่างอย่างมีคุณค่าด้วยนันทนาการถูกมองว่าไม่สำคัญและไม่ได้เป็นสิ่งจำเป็น...” (สัมภาษณ์, 29 ตุลาคม 2557) สอดคล้องกับ d3 ที่กล่าวว่า “...กิจกรรมนันทนาการถึงแม้จะอยู่ในวิถีชีวิตคนไทย แต่ยั้งขาดความรู้ ความเข้าใจ และเห็นคุณค่าได้อย่างชัดเจน เด็กใช้เวลากับการเรียนหนังสือมากไปเนื่องจากการแข่งขันทางสังคม เกิดกิจกรรมนันทนาการที่เบี่ยงเบน เช่น การเที่ยวเตร่ การใช้เวลาว่างที่ไม่เกิดประโยชน์ ซึ่งเป็นผลกระทบจากสภาพ สังคม เศรษฐกิจ และความเจริญทางเทคโนโลยี การขาดความเสมอภาคในการเข้าถึงนันทนาการ โดยเฉพาะในกลุ่มที่มีความต้องการเฉพาะเช่น กลุ่มเด็ก คนพิการ กลุ่มคนสูงอายุ...” (สัมภาษณ์, 17 ธันวาคม 2557)

4) การคมนาคม

แนวโน้มทางด้านการคมนาคม ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดให้ภาพด้านลบที่ตรงกัน ในด้านที่การคมนาคมยังไม่สะดวกทำให้เกิดอุปสรรคต่อการพัฒนา ดังสะท้อนจากคำกล่าวของ a1 ที่กล่าวว่า “..ในอดีตเป็นอย่างไร ปัจจุบัน (2567) ก็เป็นอย่างนั้น เมืองไม่ขยายตัวมาทางองครักษ์เลย ส่วนประสานมิตรถยนต์ติดขึ้นกว่าเดิม...” (สัมภาษณ์, 30 มกราคม 2558) สอดคล้องกับ b3 ได้ให้ข้อมูลว่า “...องครักษ์ไม่ได้มีการสร้างถนนเพิ่มเติมเลย โครงการทางพิเศษที่จะสร้างต้องระงับไปเพราะสภาพเศรษฐกิจ...” (สัมภาษณ์, 28 ตุลาคม 2557)

5) คู่แข่งขันทางการตลาด

ประเด็นของคู่แข่งขันทางการตลาดนั้น เป็นประเด็นที่ผู้เชี่ยวชาญได้ชี้ให้เห็นถึงปัญหาในการเป็นศูนย์ กลางของการพัฒนาส่งผลให้เกิดศึก ยภาพในเชิงแข่งขันกับ คู่แข่งขันทางการตลาด ที่มีการให้บริการใกล้เคียงกันเป็นไปได้ยาก ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะส่งผลกระทบโดยตรงกับศูนย์กีฬาฯในอนาคต ดังเช่น b3 ได้กล่าวว่า “...นครนายกไม่ใช่เมืองหน้าด่านเป็นเมืองผ่าน พื้นที่ของเราตาบอด จปร . เป็นเมืองหนึ่ง โรงเรียนเตรียมทหารก็เป็นอีกเมืองซึ่งมีครบทุกอย่าง ที่ธัญบุรี กทม . มีสนามพร้อมอยู่ใกล้แหล่งอุตสาหกรรม ยิ่งที่ธรรมชาติไม่ต้องพูดถึง นานๆจะมีลูกค้าหลุดมาถึงเรา ...” (สัมภาษณ์, 28 ตุลาคม 2557) และ a1 ให้ความคิดเห็นว่า “...สมาคมชมรมต่างๆ เริ่มมีการขยายขยายตัวเอง มีสนามฝึกซ้อม เช่น สมาคมฟุตบอลเก็บตัวที่หนองจอก สมาคมตะกร้อ สร้างที่ลาดกระบัง ซึ่งที่กล่าวมานี้เป็นลูกค้า ประจำที่มาใช้บริการทุกปี” (สัมภาษณ์, 30 มกราคม 2558)

จากประเด็นต่างๆที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปเป็นภาพวงล้ออนาคตของปัจจัยภายนอก ระดับจุลภาค ซึ่งส่งผลต่ออนาคตภาพของศูนย์กีฬาฯ ได้ดังภาพประกอบ 33

ภาพประกอบ 33 เหตุการณ์ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยภายนอก ระดับจุลภาค ที่มีผลด้านลบต่ออนาคตภาพการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567)

3.2 ผลการศึกษาแนวโน้มด้านลบ (ไม่พึงประสงค์) ของการจัดการนันทนาการ ศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567)

จากผลการศึกษาทางแนวโน้มที่ไม่พึงประสงค์ของการจัดการนันทนาการศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า ซึ่งประกอบด้วยห้าด้าน คือ 1) ด้านรูปแบบโปรแกรมและบริการทางนันทนาการ 2) ด้านบุคลากร 3) ด้านงบประมาณ 4) ด้านกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวก 5) ด้านการตลาด 6) ด้านกระบวนการจัดการ ซึ่งเกิดจากการสังเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ และได้สกัดออกมาเป็นหมวดหมู่ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) รูปแบบโปรแกรมและบริการทางนันทนาการ

รูปแบบโปรแกรม และบริการทางนันทนาการ นับเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารจัดการทางนันทนาการ ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ให้แนวโน้มด้านลบว่า โปรแกรมและบริการทางนันทนาการของศูนย์กีฬาฯ ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้ใช้บริการได้เนื่องจากปัจจัยทางเศรษฐกิจ ดังเช่น a4 กล่าวว่า “...ในอนาคตหลังจากมหาวิทยาลัยออกนอกระบบ การสนับสนุนเรื่องของกิจกรรมในมหา. วิทยาลัยมีน้อย คงเป็นเพราะสภาพเศรษฐกิจ ศูนย์กีฬาฯ ไม่มีงบประมาณ ขาดบุคลากร ขาดเงินที่จะมาบำรุงรักษาสสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ...” (สัมภาษณ์, 30 มิถุนายน 2558) ในขณะที่ c9 ได้สะท้อนภาพที่ให้นิยามว่า “...เศรษฐกิจแบบนี้คงไม่มีใครใส่ใจที่จะมาเข้าร่วมกีฬา ดังนั้นบริการต่างๆของศูนย์กีฬาฯ คงลดลงอย่างแน่นอน คงมีเฉพาะให้เข้าสถานที่ด้วยซ้ำไป...” (สัมภาษณ์, 13 เมษายน 2558) สอดคล้องกับ b2 ที่ได้กล่าวว่า “...คงต้องเป็นไปตามสภาพ งบประมาณไม่มี ทำให้เกิดความต้องการไม่ได้ คงเหลือแค่ให้บริการการเรียนการสอนกับเข้าสถานที่...” (สัมภาษณ์, 22 ธันวาคม 2557)

2) ด้านบุคลากร

เป็นประเด็นที่ผู้เชี่ยวชาญทุกคนได้ให้แนวโน้มที่ตรงกัน ซึ่งสะท้อนของการขาดประสิทธิภาพของบุคลากร ดังเช่น a2 กล่าวว่า “...ศูนย์กีฬาฯ มีผู้นำและทีมงานที่ทำงานตั้งรับอย่างเดียวและไม่ตรงกับสายงานทำให้ทำงานได้ไม่มีประสิทธิภาพ...” (สัมภาษณ์, 9 กรกฎาคม 2558) และ a1 กล่าวว่า “...สิ่งที่น่าเป็นห่วงคือ บุคลากรใช้ทีมงานที่เป็นอาจารย์ซะส่วนใหญ่ ซึ่งไม่ค่อยมีประสบการณ์ในเชิงธุรกิจ แลเรื่องที่เป็ปัญหาที่สุดคือการสรรหาบุคลากรแบบระบบเครือข่าย...” (สัมภาษณ์, 30 มกราคม 2558) b2 กล่าวว่า “...เรื่องบุคลากรในอีกสิบปีน่าเป็นห่วงมาก เพราะในปัจจุบันบุคลากรไม่เพียงพออยู่แล้วโดยเฉพาะภาคสนาม...” (สัมภาษณ์, 22 ธันวาคม 2557) ซึ่งสอดคล้องกับ c3 ที่กล่าวว่า “...ปัญหาเรื่องบุคลากรเป็นเรื่องใหญ่มาก ถ้าจะหวังให้อาจารย์ของคุณะพลศึกษายังยาก เพราะภาระของการเป็นอาจารย์ก็มีมากอยู่แล้ว...” (สัมภาษณ์, 9 สิงหาคม 2558)

3) ด้านงบประมาณ

สำหรับภาพด้านลบของงบประมาณนั้นสะท้อนให้เห็นว่า การที่จะได้งบประมาณ มาบริหารจัดการจะเป็นไปค่อนข้างยาก และไม่เพียงพอ ดังเช่น a2 กล่าวว่า “...ปัจจุบัน (2567) ในส่วนของงบประมาณที่ให้กับทางศูนย์กีฬาฯ ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารและทีมงานของศูนย์กีฬาฯ ที่จะต้องนำเสนอให้ชัดเจนว่างบประมาณที่ขอ มีความจำเป็นอย่างไร เร่งด่วนขนาดไหน และนิสิตบุคลากรจะใช้ประโยชน์คุ้มค่าหรือไม่...” (สัมภาษณ์, 9 กรกฎาคม 2558) สอดคล้องกับ a4 ที่กล่าวว่า “...งบประมาณ สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ อาจจะไม่สามารถได้รับการสนับสนุน ส่วนใหญ่จะเป็นแค่การบำรุงรักษาเพื่อให้ใช้ในการเรียนการสอนได้เท่านั้น...” (สัมภาษณ์, 30 มิถุนายน 2558) ในขณะที่มุมมองของ b1 ได้แสดงความเห็นว่า “...ในช่วงสิบปีข้างหน้า จำนวนนิสิตจะมีน้อยลง เนื่องจากประชากรวัยเรียนของประเทศลดลง ทำให้ได้งบประมาณลดลง...” (สัมภาษณ์, 17 พฤศจิกายน 2557)

4) ด้านกายภาพ และสิ่งอำนวยความสะดวก

ข้อมูลส่วนใหญ่จะเป็นไปในเรื่องของความทรุดโทรมที่เกิดจากภัยธรรมชาติ และการขาดระบบการบำรุงรักษาที่ดี ดังเช่น a1 ที่กล่าวว่า “...อาคารกีฬาที่จะสร้างแทนที่โรงยิมฯประมาณมิตร จะไปสร้างที่หอประชุมใหญ่ก่อน ซึ่งจะได้ใช้เพื่อกีฬาและนันทนาการทั้งหมด ...” (สัมภาษณ์, 30 มกราคม 2558) สอดคล้องกับ b3 ที่กล่าวว่า “...ในสิบปีข้างหน้าที่ต้องครึกแสบจะไม่มีอะไรเกิดขึ้นมาใหม่ ทุกอย่างจะทรงๆ อาจจะมีการปรับปรุง ทาสี ซ่อมหลังคา และก่อสร้างบ้าง แต่ทำแค่เพื่อให้ใช้ในการเรียนการสอน ในช่วงท้ายทศวรรษ ประมาณปี 2567 จะพบปัญหา สิ่งก่อสร้าง สนามกีฬา อุปกรณ์ต่างๆ ทรุดโทรมเร็วก่อนเวลาอันควร ...” (สัมภาษณ์, 28 ตุลาคม 2557) และ b4 ยังได้สะท้อนภาพลบในด้านนี้เพิ่มเติมอีกว่า “...การเมืองที่ยังไม่นิ่งมีผลต่อบประมาณแผ่นดิน ภาพรวมจะไม่มีอะไรใหม่ อาคารสถานที่ของคุณย์ กีฬาจะเก่าและแย่งเพราะมีอายุมาถึงยี่สิบกว่าปีแล้ว ...” (สัมภาษณ์, 29 ตุลาคม 2557) สอดคล้องกับ b10 ที่ได้กล่าวว่า “...ที่องค์กรโดยรวมจะไม่มีอะไรเปลี่ยน มีแต่เพียงว่าจะรักษาของเก่า ได้ดีแค่ไหน การให้บริการจะแย่งเนื่องจากอาคารสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกมีอายุมากถึงยี่สิบกว่าปีแล้ว และขาดทั้งระบบ ทั้งบุคลากรในการดูแล ประกอบกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง การใช้อุปกรณ์ที่ไม่ได้มาตรฐาน และการตรวจรับการก่อสร้าง” (สัมภาษณ์, 2 พฤศจิกายน 2557) ในขณะที่ปัญหาของการใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการ จะยังเป็นปัญหาต่อเนื่อง ดังความคิดเห็นของ d5 ที่กล่าวไว้ว่า “...ประมาณปี 2560 จะมีการพยายามใช้ระบบการจองผ่านระบบออนไลน์ แต่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์เท่าไร เนื่องจากแหล่งนันทนาการต่างๆ สนามกีฬา ยังไม่พร้อม แล้วยังขาดเจ้าหน้าที่ประจำแต่ละสนาม และขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดี...” (สัมภาษณ์, 14 พฤศจิกายน 2557)

5) ด้านการตลาด

แนวโน้มด้านลบของการตลาดในภาพรวม พบว่า อัตราค่าบริการสูง เมื่อเทียบกับคุณภาพลูกค้าเก่าจากภายนอกเริ่มน้อยลง หากลูกค้าใหม่จากภายนอกยากมาก และยังขาดการประชาสัมพันธ์ ดังสะท้อนจากคำกล่าวของ a1 ที่ได้กล่าวว่า “...สภาพสนามและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างทรุดโทรมลงมาก แต่ค่าบริการยังคงเดิม ตรงนี้ลูกค้าที่เคยใช้บริการก็จะเริ่มหายไป ...” (สัมภาษณ์, 30 มกราคม 2558) สอดคล้องกับ d5 ที่ได้ให้ข้อมูลว่า “...สมาคมต่างๆที่เคยใช้บริการจะลดลง เช่น สมาคมมวย ตระกร้อ เนื่องจากสภาพสนาม และสาธารณูปโภคต่างๆ ลูกค้ารายใหม่ก็หาไม่่ง่ายเพราะเราไม่มีการประชาสัมพันธ์ ...” (สัมภาษณ์, 14 พฤศจิกายน 2557) และ c2 ได้กล่าวอีกว่า “...การตลาดในอนาคตทำได้ยาก ขาดคน เงินไม่พอ การดำเนินการลำบากนิสิตบุคลากร จะมีการร้องเรียนเรื่องการให้บริการ...” (สัมภาษณ์, 7 กรกฎาคม 2558)

จากข้อมูลข้างต้น สามารถประมวลเป็นภาพ แสดงถึงแนวโน้มด้านลบ ของปัจจัยนำเข้า ที่มีผลต่อการจัดการนันทนาการศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า ได้ดังภาพประกอบ 34

ภาพประกอบ 34 แนวโน้มที่ไม่พึงประสงค์ของปัจจัยนำเข้า ของการจัดการนันทนาการ ศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567)

6) ด้านกระบวนการจัดการ

แนวโน้มของภาพที่ไม่พึงประสงค์ด้านกระบวนการจัดการ ประกอบด้วยสี่ส่วนคือ 1) การวางแผน 2) การจัดโครงสร้างองค์การ 3) การนำองค์การ 4) การควบคุมกำกับงาน ซึ่งผู้เชี่ยวชาญได้แสดงมโนทัศน์ไว้หลายประการ โดยสามารถสังเคราะห์ได้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

6.1) การวางแผน (วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย)

จากผลการสังเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในเรื่องของวิสัยทัศน์ ส่วนใหญ่จะเริ่มมองจากแนวโน้มในอนาคตโดยเชื่อมั่นว่า วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ยังใช้ของเดิม มุ่งเน้นเฉพาะภารกิจ ไม่ครอบคลุมความต้องการของผู้ใช้บริการ ไม่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยต่างๆ ดังเช่น b4 ให้ความคิดเห็นว่า “...การวางแผนต่างๆคงเหมือนเดิมไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลง เพราะใช้มาตั้งแต่สร้างศูนย์กีฬาแล้ว...” (สัมภาษณ์, 29 ตุลาคม 2557) ในขณะที่ c5 ได้สะท้อนภาพที่ให้อีกในอนาคตว่า “...ในอนาคต (2567) คงยังมุ่งเน้นแต่เฉพาะกีฬาเพียงอย่างเดียว ซึ่งไม่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ โดยเฉพาะการใช้เวลาว่างของวัยรุ่นที่เปลี่ยนแปลงไปจากเมื่อก่อน...” (สัมภาษณ์, 27 ธันวาคม 2557)

6.2) การจัดโครงสร้างองค์การ

ในด้านการจัดโครงสร้างองค์การของศูนย์กีฬานั้น ผู้ที่ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ให้ข้อมูลในทางเดียวกัน โดยสรุปคือ ใช้ของเดิมซึ่งมีขั้นตอนมาก ไม่ได้ยึดความต้องการลูกค้าเป็นศูนย์กลาง เป็นองค์การแบบรวมอำนาจ ผู้อำนวยการศูนย์กีฬาไม่มีบทบาทในบอร์ดบริหาร และไม่สามารถจัดคนให้เหมาะกับงานได้ เนื่องจากคุณสมบัติ และการคัดเลือกบุคลากร ดังเช่น c8 ให้ความคิดเห็นว่า “...หลังจากมหาวิทยาลัยออกนอกระบบ หน่วยงานต่างๆในมหาวิทยาลัยต้องมีการปรับโครงสร้าง แต่ศูนย์กีฬาคงยังไม่มีมีการปรับ เพราะถ้าปรับคงมีมานานแล้ว ของเดิมขั้นตอนมาก ในคณะกรรมการอำนวยการ ผ.อ.ศูนย์กีฬา ไม่ค่อยมีอำนาจเท่าไร...” (สัมภาษณ์, 17 ธันวาคม 2557) ในขณะที่ d4 ได้กล่าวว่า “...โครงสร้างมีปัญหาอย่างแน่นอน มันเริ่มจากการคัดเลือกบุคลากรที่คุณสมบัติไม่ถึงและการคัดเลือกแบบเครือญาติแล้ว ดังนั้นในปัจจุบัน (2567) เป็นเรื่องยากในการที่จะให้คนกับงานสัมพันธ์กัน...” (สัมภาษณ์, 24 สิงหาคม 2558)

6.3) การนำองค์การ

ในส่วนของการนำองค์การนั้น พบว่า ภาพด้านลบที่สำคัญคือ การที่ผู้นำขาดธรรมาภิบาลใช้วิธีการสั่งการมากกว่าการให้คำแนะนำ ไม่มีเครือข่ายในการทำงาน ขาดการเสริมแรงจูงใจ ไม่สนับสนุนความก้าวหน้าและไม่จัดหาสวัสดิการให้กับบุคลากร ส่งผลให้บุคลากรขาดแรงจูงใจ และขาดความกระตือรือร้นในการทำงาน ดังเช่น a3 ได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “...ผู้นำในอนาคตไม่มีธรรมาภิบาล เป็นคนบ้าอำนาจเห็นแก่พวกพ้อง...” (สัมภาษณ์, 14 สิงหาคม 2558) ในขณะที่ d6 กล่าวถึงประเด็นของแรงจูงใจว่า “...การสร้างแรงจูงใจเป็นเรื่องที่สำคัญในการนำองค์การ แต่ในอนาคตไม่มีเรื่องเหล่านี้เลย บุคลากรจะทำงานโดยถูกบังคับไม่มีทางเลือก การทำงานไม่เห็นอนาคตและสวัสดิการก็ไม่ได้...” (สัมภาษณ์, 25 สิงหาคม 2558)

6.4) การควบคุมกำกับงาน

แนวโน้มที่ไม่พึงประสงค์ ของด้านการควบคุมกำกับงาน ติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงานที่วางไว้ นั้น พบว่าผู้เชี่ยวชาญให้เหตุผลไปในแนวทางเดียวกัน คือ ขาดข้อมูลความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ การใช้ดุลยพินิจส่วนตัวในการประเมิน ขาดความยุติธรรมในการประเมินการทำงาน

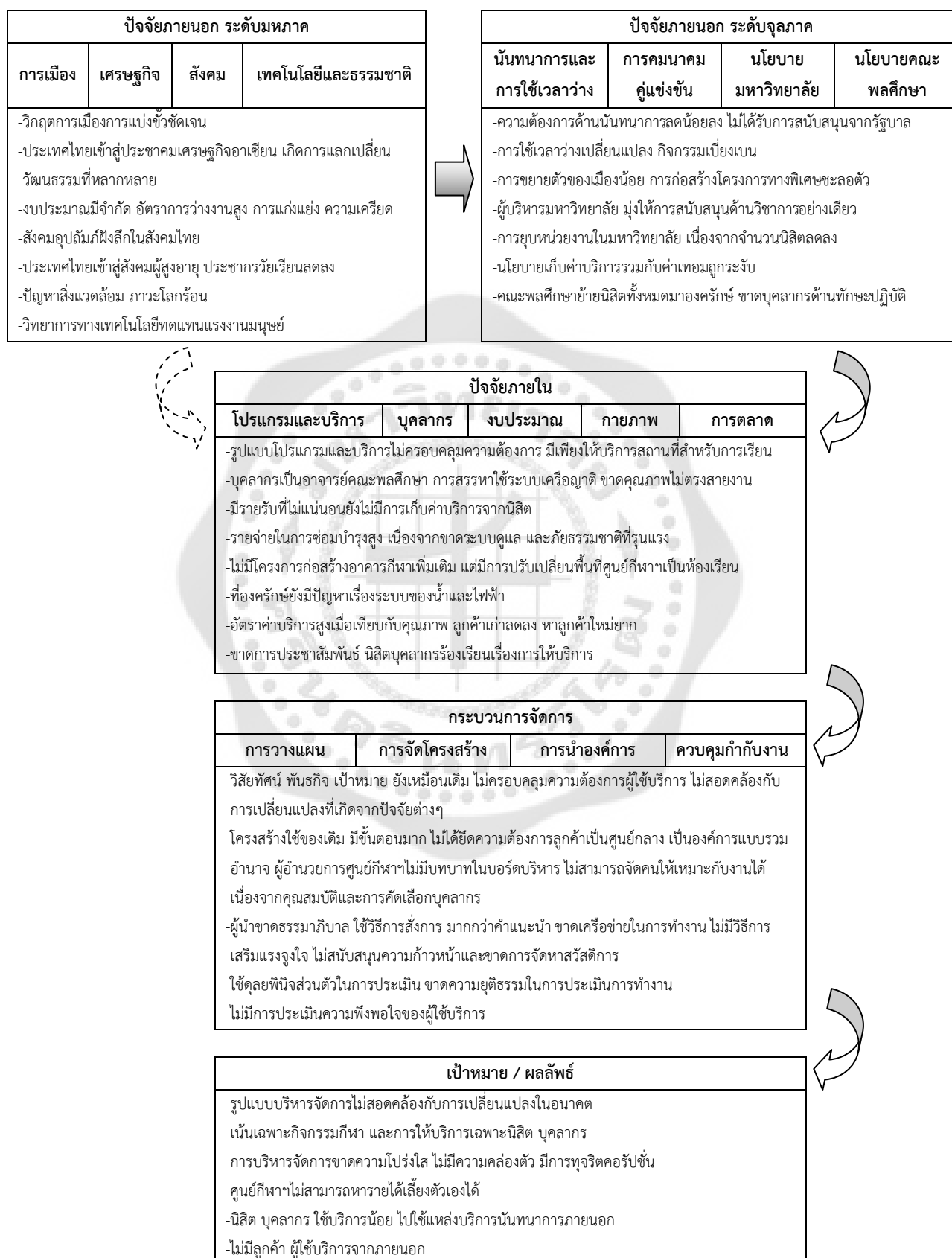
ดังเช่น b5 ที่ได้กล่าวไว้ว่า “...เราไม่เคยรู้หรือมีข้อมูลความพึงพอใจของลูกค้าเลย โดยเฉพาะข้อมูลในแต่ละ เฟส ทำให้ไม่มีข้อมูลในการประเมินควบคุมของแต่ละส่วน...” (สัมภาษณ์, 30 ตุลาคม 2557) และ c1 ได้ให้ข้อมูลอีกว่า “...สิ่งที่ไม่อยากให้เกิด คือ การประเมินโดยใช้ดุลยพินิจเป็นส่วนตัว เพราะเป็นการประเมินที่ขาดความยุติธรรมมีผลต่อการทำงานของบุคลากร...” (สัมภาษณ์, 22 กรกฎาคม 2558)

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปเพื่อฉายภาพของแนวโน้มที่ไม่พึงประสงค์ด้านกระบวนการจัดการ ของศูนย์กีฬามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า ได้ดังภาพประกอบ 35

ภาพประกอบ 35 แนวโน้มที่ไม่พึงประสงค์ด้านกระบวนการจัดการ ของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567)

จากที่ได้กล่าวมาทั้งหมดข้างต้น สามารถสรุปเพื่อฉายภาพอนาคตด้านลบ (ที่ไม่พึงประสงค์) ของการจัดการนันทนาการศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567) ได้ดังภาพประกอบ 36

ภาพประกอบ 36 อนาคตภาพด้านลบ (ไม่พึงประสงค์) ของการจัดการนันทนาการ

ศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567)

3.3 ผลการศึกษาเหตุการณ์ขับเคลื่อน (Driving force) อนาคตภาพด้านลบ (ไม่พึงประสงค์)

จากผลสังเคราะห์ข้อมูล สามารถที่จะร้อยเรียงเหตุการณ์หลัก ที่เป็นตัวจักรในการขับเคลื่อนอนาคตภาพด้านลบได้หกเหตุการณ์ขับเคลื่อน คือ 1) อัตราการขยายตัวของเมืองต่ำ 2) ระดับบริหารมีทิศทางไม่ตรงกัน 3) ขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณ 4) คุณสมบัติบุคลากรไม่ตรงสายงาน 5) โปรแกรมและบริการน้อย และ 6) ภัยธรรมชาติ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) อัตราการขยายตัวของเมืองต่ำ

ความสะดวกในการเดินทางถือว่ามีความสำคัญมากต่อกระบวนการขับเคลื่อนการพัฒนาของศูนย์กีฬา การชะลอโครงการก่อสร้างทางด่วนพิเศษ สาย ฉลองรัช-นครนายก-สระบุรี เป็นเหตุการณ์หนึ่งที่ทำให้ภาพที่ไม่พึงประสงค์เกิดขึ้น ดังเช่น a2 กล่าวว่า “...ขณะนี้กำลังสำรวจผลกระทบจากการก่อสร้าง การทำประชาพิจารณ์ ในแผนที่รัฐบาลร่างเส้นทางไว้สามเส้นทางด้วยกัน ซึ่งมีทางลงใกล้ มศว องค์กรฯ ทั้งสามเส้นทาง แต่ถ้าโครงการชะลอตัวหรือยกเลิก ศูนย์กีฬาได้รับผลกระทบอย่างแน่นอน จำนวนนิสิตน้อย บุคคลภายนอกก็จะใช้บริการน้อยลงด้วย คงอีกนานสำหรับความเจริญในพื้นที่องค์กรฯ ...” (สัมภาษณ์, 9 กรกฎาคม 2558) สอดคล้องกับ a3 ที่กล่าวว่า “...ถ้าพูดถึงเหตุการณ์สำคัญที่มีผลกับภาพด้านลบ โครงการทางพิเศษสายฉลองรัช จะเป็นเหตุการณ์สำคัญลำดับต้นๆ เพราะ ถ้าไม่มีโครงการนี้ การเดินทางจะลำบาก ถึงจะมีอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกดีขนาดไหน ก็ไม่คุ้มกับการเสียเวลาในการเดินทาง....” (สัมภาษณ์, 14 สิงหาคม 2558)

2) ระดับบริหารมีทิศทางไม่ตรงกัน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์พบว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด ได้ให้ความสำคัญในเรื่องการทำงานร่วมกันของระดับบริหาร ดังเช่น b1 ซึ่งเป็นอดีตผู้บริหารศูนย์กีฬา กล่าวว่า “...ภาพอนาคตด้านลบจะเกิดขึ้น ถ้าอธิการบดี คณบดีคณะพลศึกษา และ ผ.อ.ศูนย์กีฬาทำงานไม่เป็นทิศทางเดียวกัน ...” (สัมภาษณ์, 30 มิถุนายน 2558) โดยที่ b3 ยังให้ข้อมูลที่สอดคล้องกันว่า “...ในอดีตจนถึงปัจจุบันการบริหารจัดการของศูนย์กีฬา ที่ล่าช้า สิ่งสำคัญเกิดจาก คณะ กรรมการอำนวยการ ศูนย์กีฬา ไม่ไปในทิศทางเดียวกัน” (สัมภาษณ์, 28 ตุลาคม 2557) และ d2 ซึ่งเป็นอดีตนิสิต มศว ปัจจุบันเป็นอาจารย์และผู้ใช้บริการ กล่าวว่า “...ถ้าถามหรือขอข้อมูลศูนย์กีฬา จากผู้บริหารที่เกี่ยวข้อง จะได้ข้อมูลที่ไม่ตรงกัน ทั้งในเรื่องค่าบริการ การก่อสร้าง สิทธิของนิสิต บุคลากร หรือระเบียบต่างๆ...” (สัมภาษณ์, 24 มิถุนายน 2558)

3) ขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์พบว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด ได้ให้ความสำคัญในเรื่องงบประมาณ ดังเช่น b1 ซึ่งเป็นอดีตผู้บริหารศูนย์กีฬา กล่าวว่า “...ภาพอนาคตที่ไม่พึงปรารถนาจะเกิดจากการขาดงบประมาณในการบริหารจัดการ เมื่อออกนอกกรอบแล้ว ถ้ายังไม่มียุทธศาสตร์ค่าบริการจากนิสิต ศูนย์กีฬาคงอยู่ยาก ...” (สัมภาษณ์, 30 มิถุนายน 2558) โดยที่ b3 ยังให้ข้อมูลที่สอดคล้องกันว่า “...งบประมาณเป็นเรื่องที่สำคัญมาก แต่นโยบายค่าบริการ จากนิสิตคงยังไม่เกิดขึ้นในสิบปีข้างหน้า เนื่องจาก

สถานที่และบริกรยังไม่มีความพร้อม” (สัมภาษณ์, 28 ตุลาคม 2557) และ d2 ซึ่งเป็นอดีตนิสิต มศว ปัจจุบันเป็นอาจารย์และผู้ใช้บริการ กล่าวว่า “...การเก็บค่าบริการจากนิสิตคงยังไม่มี ระบบใน มศว ยังคงเป็นลักษณะของข้าราชการยุคเก่า ล่าช้า ระวังกัน คนอนุ่มดิ่งบักก็แล้วคนใช้บจะโกงควบคุมไม่ได้ ...” (สัมภาษณ์, 24 มิถุนายน 2558)

4) คุณสมบัติของบุคลากรไม่ตรงกับงาน

บุคลากรเป็นเหตุการณ์หนึ่ง ที่จะนำไปสู่สภาพด้านลบ จากการสังเคราะห์ข้อมูลของผู้เชี่ยวชาญพบว่าผู้เชี่ยวชาญทุกท่านได้ให้ความสำคัญกับเรื่อง ของบุคลากรเป็นอันดับต้น ดังที่ a1 กล่าวว่า “...ตั้งแต่ก่อตั้งศูนย์กีฬาขึ้นมา เรามี ผ.อ.เพียงคนเดียว นอกนั้นเป็น รักษาการถึงห้าคน บุคลากรใช้ชุดเดิม แทบไม่มีอัตราเข้ามาใหม่เลย ส่วนใหญ่ไม่ตรงกับสายงาน ขาดประสบการณ์ในเชิงธุรกิจกีฬา ในอนาคต ต่ต้องเป็นปัญหาแน่ ...” (สัมภาษณ์, 30 มกราคม 2558) สอดคล้องกับ b4 ที่กล่าวว่า “...บุคคลที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์กีฬาคงต่อไป และบุคลากร จะมีความสำคัญมาก เพราะ ถ้ายังเป็นในลักษณะเดิมก็น่าเป็นห่วง บุคลากรมาจากการสรรหาแบบเครือญาติ ทำงานไม่เห็นแก่ส่วนรวม....” (สัมภาษณ์, 28 ตุลาคม 2557)

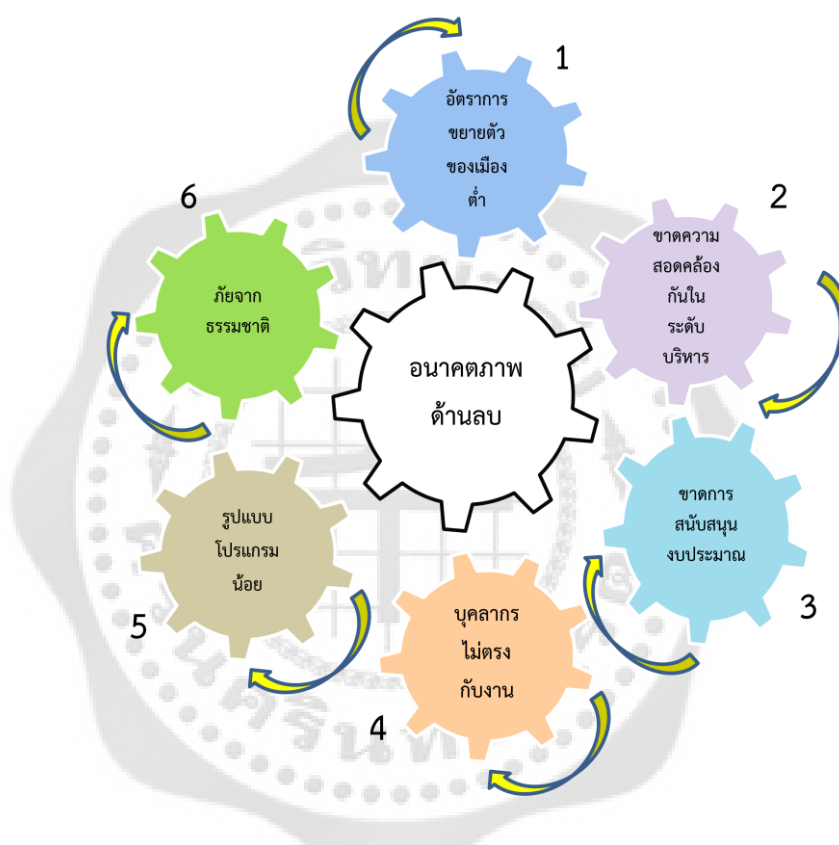
5) โปรแกรมและบริการทางนันทนาการน้อย

รูปแบบโปรแกรมและบริการทางนันทนาการ ที่ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้อนาคตภาพด้านลบเกิดขึ้น ดังเช่น c6 กล่าวว่า “....บริการทางนันทนาการ และกิจกรรมที่ไม่ครอบคลุม ความต้องการของนิสิต บุคลากร เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ภาพลบเกิดขึ้น” (สัมภาษณ์, 30 ตุลาคม 2557) สอดคล้องกับ d3 ที่กล่าวว่า “...ภาพอนาคตที่ไม่พึงประสงค์เกิดขึ้น ถ้าเราไม่ให้ความสำคัญกับตัวสินค้าและบริการ ในที่นี้หมายถึงการมีโปรแกรมและบริการ ซึ่งในภาพลบคงมีแค่กิจกรรมกีฬาเพียงอย่างเดียว คงไม่ตอบโจทย์ความต้องการการใช้เวลาว่างในอนาคตได้...” (สัมภาษณ์, 17 ธันวาคม 2557)

6) ภัยธรรมชาติ

ภัยธรรมชาติเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความคิดเห็นว่า เป็นเหตุการณ์สำคัญที่มีผลต่ออนาคตภาพของศูนย์กีฬา ดังเช่น c2 กล่าวว่า “...ปัจจัยภายนอกที่สำคัญคือ ภัยที่เกิดจากภาวะโลกร้อน เมื่อปี 2554 อุทกภัยครั้งใหญ่ หากเกิดขึ้นอีกจะส่งผลกระทบต่อสถานที่ และอุปกรณ์ต่างๆ...” (สัมภาษณ์, 7 กรกฎาคม 2558) สอดคล้องกับ c9 ที่ได้กล่าวว่า “...ภัยธรรมชาติถือเป็นปัจจัยสำคัญและจะส่งผลในด้านลบต่อศูนย์กีฬา ในเมืองไทยสภาพอากาศที่ร้อน สนามกีฬากลางแจ้งคงเสียหายก่อนอันควร ลูกค้าย่อมมาใช้บริการเฉพาะช่วงเย็น ในอนาคตอาจจะต้องเตรียมแผนเพื่อรับมือในเรื่องนี้...” (สัมภาษณ์, 13 เมษายน 2558)

ในการขับเคลื่อนภาพอนาคต เมื่อนำเหตุการณ์ขับเคลื่อน (Driving force) ทั้งหมดเหตุการณ์ ได้แก่ 1) อัตราการขยายตัวของเมืองต่ำ 2) ระดับบริหารมีทิศทางไม่ตรงกัน 3) ขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณ 4) คุณสมบัติบุคลากรไม่ตรงสายงาน 5) โปรแกรมและบริการน้อย และ 6) ภัยธรรมชาติ มาเป็น เหตุการณ์ขับเคลื่อนภาพอนาคตด้วยวงล้ออนาคต โดยมีอนาคตภาพด้านลบของศูนย์กีฬา เป็นศูนย์กลางของ วงล้อ สามารถแสดงได้ดังภาพประกอบ 37

ภาพประกอบ 37 เหตุการณ์ขับเคลื่อน (Driving force) นำสู่อนาคตภาพด้านลบ
ของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567)

ตอนที่ 4 อนาคตภาพด้านที่เป็นไปได้มากที่สุดของการจัดการนันทนาการศูนย์กีฬา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567)

จากผลการสัมภาษณ์แบบอึ่งโฟอาร์ และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาพบว่า ภาพอนาคต ที่เป็นไปได้มากที่สุดที่ผู้เชี่ยวชาญได้แสดงมโนทัศน์ และมีความเห็นว่าสามารถเกิดขึ้นได้จริงกับศูนย์กีฬา ในระยะเวลาสิบปีข้างหน้า เมื่อดำเนินการวิเคราะห์ สรุปผล และตรวจสอบประเมินความเหมาะสมของอนาคตภาพโดยผู้เชี่ยวชาญที่เป็นผู้ให้ข้อมูลแล้วนั้น สามารถนำเสนอตามลำดับได้ดังนี้

4.1 ผลการศึกษาเหตุการณ์ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยต่างๆ ที่มีผล

ต่อการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า

จากผลการศึกษาพบว่า ในส่วนของปัจจัยที่ส่งผลต่ออนาคตภาพของศูนย์กีฬา สามารถจำแนกออกได้เป็นสองระดับคือ ระดับมหภาคซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่ควบคุมไม่ได้ ส่งผลกระทบโดยอ้อมต่อศูนย์กีฬา และระดับจุลภาค ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่ควบคุมไม่ได้ ถ้าควบคุมได้ก็ในระยะสั้น ส่งผลโดยตรงกับศูนย์กีฬา ดังต่อไปนี้

4.1.1 เหตุการณ์ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยภายนอก ระดับมหภาค

การเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยภายนอก ระดับมหภาค พบว่าประกอบด้วยสี่ปัจจัยได้แก่

1) การเมือง 2) เศรษฐกิจ 3) สังคม 4) เทคโนโลยีและธรรมชาติ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) ปัจจัยทางการเมือง

ประเด็นด้านเสถียรภาพทางการเมือง เป็นประเด็นสำคัญที่ผู้เชี่ยวชาญให้ความสำคัญ โดยสรุปว่า ในปี พ.ศ.2560 เสถียรภาพทางการเมือง จะยังคงมีการแบ่งแยกกันอยู่ แต่ไม่รุนแรงเหมือนในอดีต การเมืองระดับท้องถิ่นจะทวีความเข้มแข็งมากขึ้น ซึ่งในเรื่องนี้ ผู้เชี่ยวชาญที่ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ เป็นกลุ่มผู้บริหารหรือนักวิชาการที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการจัดการกีฬาและนันทนาการ ได้สะท้อนความคิดเห็นถึงนัยดังกล่าว ไปในทิศทางเดียวกัน ดังเช่น c2 กล่าวว่า “...เริ่มตั้งแต่ปี 2561 ประเทศไทยจะมีเสถียรภาพทางการเมือง หลังการเลือกตั้ง การแบ่งขั้ว เห็นต่างยังมีอยู่บ้าง แต่ไม่รุนแรงเหมือนในอดีต เป็นผลดีต่อเศรษฐกิจและสังคม....” (สัมภาษณ์, 7 กรกฎาคม 2558)

2) ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

สำหรับปัจจัยทางเศรษฐกิจพบว่า ปลายปี พ.ศ.2558 ประเทศไทยจะก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเกิดการค้าขาย ส่งออกระหว่างประเทศ ภาพรวมของเศรษฐกิจในประเทศไม่ดีขึ้นมากเท่าไร แต่ธุรกิจด้านนันทนาการ ยังคงได้รับความสนใจสนับสนุน และมีอัตราการขยายตัวสูง ดังเช่นความคิดเห็นของ c3 กล่าวว่า “...ปัจจุบัน (พ.ศ.2567) ธุรกิจด้านนันทนาการ ได้รับความสนใจมาก ถึงแม้ว่าภาพรวมของเศรษฐกิจยังไม่เติบโตเท่าที่ควร ไม่ว่าจะเป็นการแข่งขันกีฬา คอนเสิร์ต โดยเฉพาะการท่องเที่ยว ซึ่งรัฐบาลให้การสนับสนุนมาตั้งแต่ก่อนปี 58 แล้ว ปัจจุบันนำเงินเข้าประเทศ....” (สัมภาษณ์, 9 กรกฎาคม 2558)

นับตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2559 เป็นต้นไป ประเทศไทยเริ่มต้นใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 ซึ่งแผนดังกล่าวจะก่อให้เกิดแรงกระตุ้นต่อการกระตุ้นการขับเคลื่อนในหลายมิติ ดังสะท้อนจากความคิดเห็นของ c2 ได้กล่าวถึงแนวโน้มในเรื่องนี้ว่า “...แผนฉบับนี้น่าจะเป็นแผนที่ช่วยขับเคลื่อนและพัฒนาเศรษฐกิจในประเทศได้เป็นอย่างดี ด้วยการยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รวมไปถึงคนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนา มาเป็นแนวทางในการพัฒนา...” (สัมภาษณ์, 7 กรกฎาคม 2558)

3) ปัจจัยทางสังคม

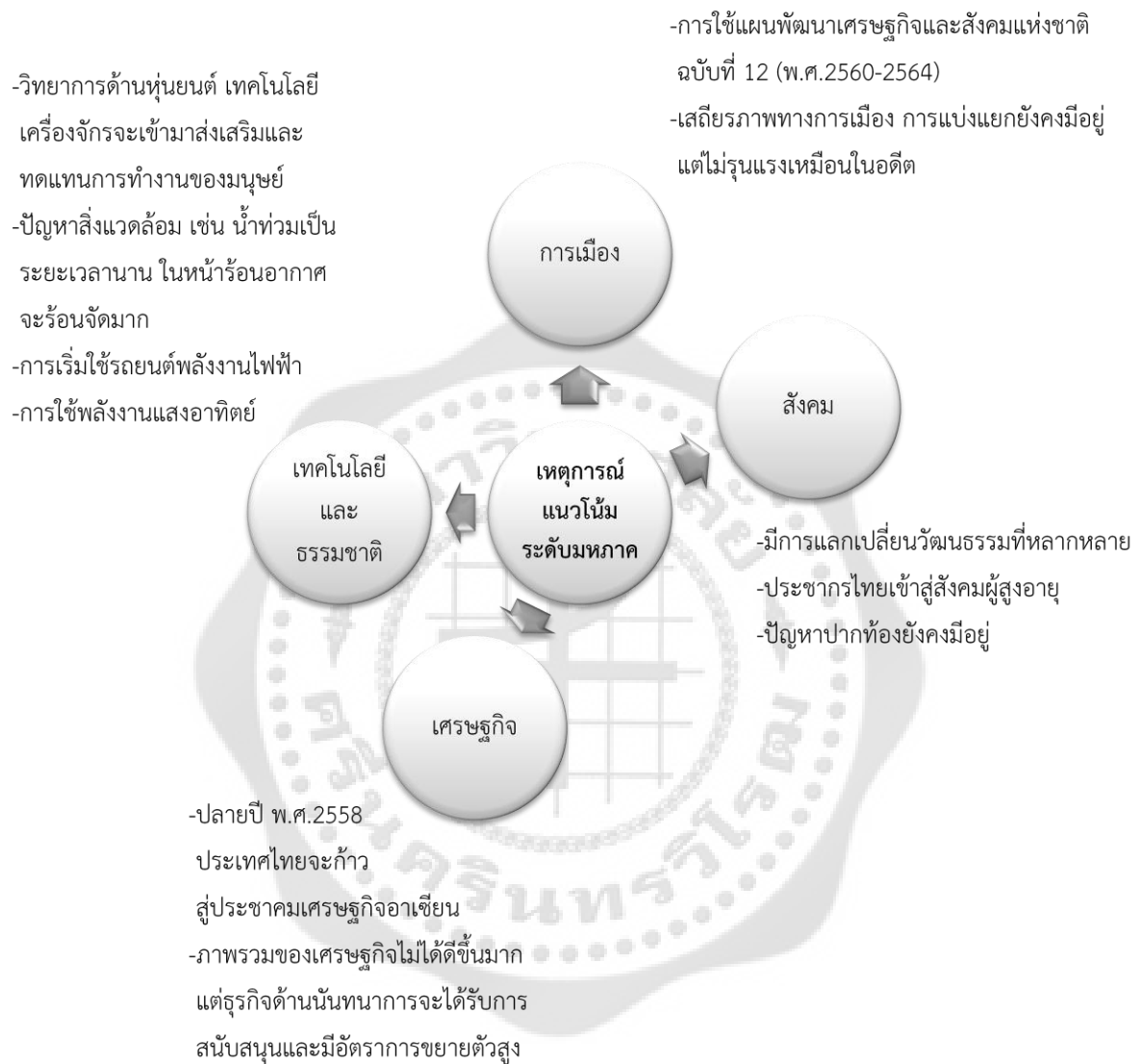
ในด้าน ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคม นั้น ผู้เชี่ยวชาญเกือบทั้งหมดให้ความสำคัญยิ่ง แนวโน้มของโครงสร้างประชากร และความเป็นพหุวัฒนธรรมว่า เป็นเรื่องสำคัญที่พึงตระหนัก โดย c2 กล่าวว่า “...ในเวลานี้ (พ.ศ.2567) ประเทศไทยมีความหลากหลายทางวัฒนธรรมมากขึ้น หลังจากเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายถิ่นฐานกันอย่างเสรี การทำงานข้ามชาติ ข้ามถิ่น มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ...” (สัมภาษณ์, 7 กรกฎาคม 2558) ในขณะที่ d4 ได้พูดถึงโครงสร้างประชากรที่จะส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานของศูนย์กีฬาในอนาคตว่า “...ประชากรในวัยเรียนจะลดลง ประเทศไทยจะก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ รูปแบบ การใช้เวลาว่างของคนจะเปลี่ยนไป การให้ความสำคัญกับสุขภาพจะมีมากขึ้น...” (สัมภาษณ์, 24 กันยายน 2558)

4) ปัจจัยทางเทคโนโลยี และธรรมชาติ

จากการแสดงมโนทัศน์ของผู้เชี่ยวชาญพบว่า การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุก่อให้เกิดพลวัตของการเปลี่ยนแปลงทางนวัตกรรมมากขึ้น มีความต้องการเครื่องจักรและเทคโนโลยีเข้ามาทดแทน แรงงานมนุษย์ โดยการเปลี่ยนแปลง ดังกล่าวจะ เป็นไปอย่างรวดเร็ว การเชื่อมโยงงานทุกชนิด จะเกิดขึ้นโดยอิงอาศัย โทรศัพท์มือถือกับคอมพิวเตอร์เป็นหลัก ทำให้โลกเปลี่ยนไปโดยสิ้นเชิง ดังสะท้อนจากคำกล่าวของ d6 ที่สรุปว่า “...ในอีกสิบปีข้างหน้า เทคโนโลยีจะเข้ามามีบทบาทมาก หุ่นยนต์ทำงานแทนมนุษย์ เมืองจะขยายตัวอย่างรวดเร็ว ด้วยเทคโนโลยีการก่อสร้าง และการสื่อสาร การเดินทางระหว่างเมืองจะใช้เวลาอันน้อยลง” (สัมภาษณ์, 27 ธันวาคม 2557) และ d3 กล่าวว่า “...ในอนาคต การดำรงชีวิตของมนุษย์จะสะดวก กลบยาบมากขึ้นด้วยศักยภาพของเทคโนโลยี การใช้เวลาว่างของคนในสังคมจะเปลี่ยนไป” (สัมภาษณ์, 17 ธันวาคม 2557) รวมถึง b5 กล่าวว่า “...ภาวะโลกร้อนที่จะรุนแรงมากขึ้น พลังงานจากธรรมชาติที่ลดน้อยลง ปัญหาสิ่งแวดล้อม เช่น น้ำท่วมเป็นระยะเวลานาน ในหน้าร้อนอากาศจะร้อนจัดมาก การเริ่มใช้รถยนต์พลังงานไฟฟ้าจะเกิดขึ้นในทศวรรษหน้าอย่างแน่นอน...” (สัมภาษณ์, 30 ตุลาคม 2557)

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้นทั้งหมด สามารถสรุปเหตุการณ์ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยภายนอกระดับมหภาค ได้ว่า สภาพเศรษฐกิจในประเทศจะดีขึ้นจากเดิมไม่มาก การเมืองถึงแม้ไม่ได้มีเสถียรภาพมากแต่การแบ่งข้างลดลง และจากกระบวนการขับเคลื่อนของ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติฉบับที่ 12 การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้สังคมมีความเป็นพหุวัฒนธรรม

มากขึ้น รวมถึงปัญหาจากภัยธรรมชาติ การที่เกิดภาวะโลกร้อนซึ่งจะทวีความรุนแรงขึ้นทำให้ในประเทศไทยเริ่มมีการใช้รถยนต์จากพลังงานไฟฟ้า และพลังงานจากแสงอาทิตย์ โดยแสดงได้ดังภาพประกอบ 38

ภาพประกอบ 38 เหตุการณ์ แนวโน้มที่เป็นไปได้มากที่สุดของปัจจัยภายนอกในระดับมหภาค ที่มีผลต่ออนาคตภาพการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567)

4.1.2 เหตุการณ์ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยภายนอก ระดับจุลภาค

ในส่วนของปัจจัยระดับจุลภาค ซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงกับศูนย์กีฬานั้น ผู้เชี่ยวชาญแสดง มโนทัศน์ไว้ในหลากหลายประเด็น ซึ่งสามารถสังเคราะห์ออกมาเป็นหมวดหมู่ได้ดังนี้ 1) สถานการณ์นันทนาการ และการใช้เวลาว่าง 2) การคมนาคม และ 3) คู่แข่งขันทางการตลาด 4) นโยบายมหาวิทยาลัย 5) นโยบายคณะ พลศึกษา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) สถานการณ์นันทนาการและการใช้เวลาว่าง

ในส่วนของสถานการณ์ของนันทนาการและการใช้เวลาว่างนั้น พบว่ากิจกรรมต่างๆ จะยังคงอิงแอบกับการท่องเที่ยวในบางส่วน แต่จะมีการเกิดรูปแบบของกิจกรรมใหม่ๆ ที่อาศัยเทคโนโลยีมากขึ้น และเป็นกิจกรรมที่มุ่งตอบสนองต่อความต้องการของบุคคลในวัยต่างๆ กลุ่มต่างๆ ที่มีความเฉพาะเจาะจงมากขึ้น ซึ่งเรื่องเหล่านี้จะสามารถเปลี่ยนผ่านไปได้ เนื่องจากการมีบุคลากรทางการกีฬาและนันทนาการที่มากขึ้นดังที่ c6 กล่าวว่า “...ในอนาคตองค์การที่เกี่ยวข้องกับกีฬาและนันทนาการ จะมีโอกาสเลือกบุคลากรที่มีคุณภาพ เพราะ มีการผลิตบุคลากรทางกีฬาและนันทนาการเกิดขึ้นมากมายจากหลักสูตรทางนันทนาการที่เกิดขึ้นในทุก มหาวิทยาลัย ตั้งแต่ระดับปริญญาตรีจนถึงปริญญาเอก ถึงแม้ว่าความต้องการด้านกีฬา นันทนาการมี น้อยลงไป เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจที่ยังไม่ดีขึ้นเท่าที่ควร...” (สัมภาษณ์, 30 ตุลาคม 2557) ในขณะที่ผู้เชี่ยวชาญคนอื่นๆ ได้แสดงทัศนะในเรื่องนี้ไว้อย่างน่าสนใจ ดังเช่น d3 ได้แสดงทัศนะว่า “...ความต้องการด้านกีฬา นันทนาการคง ลดน้อยไปบ้าง การท่องเที่ยวขบเซา พอทรงตัวอยู่ได้ เนื่องจากปัญหาการเมือง ที่พึ่งจะคลี่คลาย เกิดกิจกรรม นันทนาการที่เปี่ยมเบน เช่น การเที่ยวเตร่ การใช้เวลาว่างที่ไม่เกิดประโยชน์ ซึ่งเป็นผลจากความเจริญทาง เทคโนโลยี ขาดความเสมอภาคในการเข้าถึงนันทนาการ เช่น กลุ่มเด็ก คนพิการ กลุ่มคนสูงอายุ สนามกีฬาและ แหล่งนันทนาการที่สร้างขึ้นใหม่จะมีหลังคา การใช้เวลาว่างส่วนใหญ่ จะเป็นกิจกรรมส่วนตัวที่ใช้สมาร์ทโฟน....” (สัมภาษณ์, 17 ธันวาคม 2557)

2) การคมนาคม

ในส่วนของการคมนาคมนั้น ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดให้ความคิดเห็นไปในทางเดียวกัน คือ มีการขยายของตัวเมืองแต่ไม่มาก การคมนาคมจึงแทบไม่เห็นการเปลี่ยนแปลง ดังเช่น b6 กล่าวว่า “...อยู่ที่นี้มา ยี่สิบปี การเปลี่ยนแปลงน้อยมาก เมืองขยายไปเส้นสระบุรี ดังนั้นภายในสิบปี ความเจริญคงยังไม่ถึงคลองสิบ...” (สัมภาษณ์, 2 พฤศจิกายน 2557) ซึ่งประเด็นดังกล่าวนี้เองที่ส่งผลให้ บริบทของประสานมิตรและองค์กรกีฬามี ความแตกต่างกัน ทั้งในเชิงปริมาณ และความสามารถในการเข้าถึงบริการทางคมนาคม ดังที่ d7 กล่าวว่า “... การเดินทางที่ประสานมิตร ถึงแม้การจราจรจะคับคั่ง แต่ก็มีทางเลือก เช่น รถไฟฟ้า รถใต้ดิน เรือ ส่วนที่ องค์กรกีฬ จะ ไม่ค่อย เห็นการเปลี่ยนแปลง ในระยะแรก อีกซักสิบปี (2567) น่าจะมีรถเมล์ วิ่งผ่านหน้า มหาวิทยาลัย...” (สัมภาษณ์, 11 กุมภาพันธ์ 2558) ซึ่งในประเด็นนี้ผู้เชี่ยวชาญเกือบทั้งหมด ได้พูดถึงโครงการ ก่อสร้างทางพิเศษสาย ฉลองรัช -นครนายก -สระบุรี ซึ่งจะถือว่าเป็นโอกาสทองของการพัฒนาศูนย์กีฬา ใน

อนาคต ดังที่ a2 สรุปว่า “...เมื่อปี 58 มีการทำการสำรวจ และประชาพิจารณ์ แต่การก่อสร้างน่าจะเริ่มได้จริงก็ คงจะหลังจากปี 67 ไปแล้ว....” (สัมภาษณ์, 9 กรกฎาคม 2558)

3) คู่แข่งขันทางการตลาด

ประเด็นของ คู่แข่งขันทางการตลาด นั้น ผู้เชี่ยวชาญบางท่านได้ตั้งเป็นประเด็นสำคัญ และสอดคล้องไปในทางเดียวกันกับภาพในด้านลบ ดังเช่น b3 ได้กล่าวว่า “...คงเหมือนภาพในด้านลบ นครนายกไม่ใช่เมืองหน้าด่านเป็นเมืองผ่าน พื้นที่ของเราตาบอด จปร. เป็นเมืองหนึ่ง โรงเรียนเตรียมทหารก็เป็น อีกเมืองซึ่งมีครบทุกอย่าง ที่ธัญบุรี กทม. มีสนามพร้อมอยู่ใกล้แหล่งอุตสาหกรรม ยิ่งที่ธรรมชาติไม่ต้องพูดถึง นานๆจะมีลูกค้าหลุดมาถึงเรา...” (สัมภาษณ์, 28 ตุลาคม 2557) และ a1 ให้ความคิดเห็นว่า “...คงเหมือนภาพ ด้านลบ สมาคมชมรมต่างๆ เริ่มมีการขยับขยายตัวเอง มีสนามฝึกซ้อม เช่น สมาคมฟุตบอลเก็บตัวที่หนองจอก สมาคมตะกร้อสร้างที่ลาดกระบัง ซึ่งที่กล่าวมานี้เป็นลูกค้าเก่าของเรา....” (สัมภาษณ์, 30 มกราคม 2558)

4) นโยบายมหาวิทยาลัย

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านให้ข้อมูลตรงกันคือ นโยบายของ มหาวิทยาลัยจะเป็นตัวหลักในการกำหนดทิศทาง การดำเนินงาน เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญที่สุด ต่อภาพอนาคต การจัดการนั้นหนาแน่นของศูนย์กีฬาฯ จากปี 2558 จะมีการเปลี่ยนโครงสร้างมีการยุบรวมหน่วยงาน ศูนย์กีฬาฯ คงต้องอยู่ใต้การดูแลของคณะพลศึกษาไปซึ่งระยะเวลาหนึ่ง เมื่อเติบโตขึ้นก็ควรที่จะแยกออกเป็นหน่วยงาน เอกเทศ ที่สามารถดำเนิน การทางธุรกิจได้ด้วยตนเอง ดัง เช่น a2 ให้ความเห็นว่า “...ที่ประสานมิตรในอีกสิบปี ระดับปริญญาตรีจะเหลือน้อยมาก เพราะย้ายไปที่องค์กรฯกันหมด ทิศทางของศูนย์กีฬาฯ น่าจะเป็นเหมือน ศูนย์แพทย์ที่ยกให้หมอดูแล ดังนั้นช่วงหลังจากมหา วิทยาลัย ออกนอกระบบ คงเกิดการเปลี่ยนแปลง ในช่วง เริ่มต้นศูนย์กีฬาฯ อาจกลับไปอยู่ใต้กำกับการดูแลของคณะพลศึกษา เพื่อใช้ความสามารถของบุคลากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดนอกจากการเรียนการสอน เมื่อตั้งหลักในปลายทศวรรษอาจจะแยกตัวออกไปเพื่อทำเชิง ธุรกิจ...” (สัมภาษณ์, 9 กรกฎาคม 2558) ในขณะที่ a3 ซึ่งเป็นผู้บริหารมหาวิทยาลัย ได้แสดงมโนทัศน์ว่า “... ในปีการศึกษา 1/59 จะเริ่มเก็บค่าบริการศูนย์กีฬาฯ รวมกับค่าเทอม จะมีการปรับปรุงสนามกีฬา มีการปรับ พื้นที่เพิ่มเติม เริ่มจากปี 2559 หลังจากออกนอกระบบ จะอนุมัติ งบประมาณเพื่อปรับปรุง อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก สนามกีฬา ภูมิทัศน์ ครั้งใหญ่ ทั้งประสานมิตรและองค์กรฯ เพื่อรองรับการเรียนการสอน และการ ใช้เวลาว่าง” (สัมภาษณ์, 14 กันยายน 2558) สอดคล้องกับ a4 ที่กล่าวว่า “...อยากให้หนีลิตอยู่ในมหาลัย โดยเฉพาะที่องค์กรฯ ดังนั้นจึงต้องหากิจกรรมให้กับเขา ในอนาคตคงมีการลงทุนก่อสร้างลานกิจกรรมเพิ่มเติม เพื่อรองรับ และที่สำคัญคือหลังจากคิดค่าบริการรวมกับค่าเทอมแล้ว ต้องบริการนิตให้ดีขึ้นไม่ให้เกิดการร้องเรียน เรื่องการให้บริการ.....” (สัมภาษณ์เมื่อ, 30 มิถุนายน 2558)

5) นโยบายคณะพลศึกษา

ในภาพอนาคตที่เป็นไปได้มากที่สุดนั้น นโยบายของคณะพลศึกษาจะต้องกำหนดนโยบายในการเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง หรือบริหารจัดการศูนย์กีฬา อย่างชัดเจน และต้องเป็นนโยบายที่สอดคล้องกับมหาวิทยาลัย เนื่องจากคณะพลศึกษานับว่าเป็นเพียงหนึ่งที่มีความสำคัญของกลไกการขับเคลื่อนการทำงานของศูนย์กีฬา นโยบายของคณะพลศึกษาจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลกับศูนย์กีฬาค่อนข้างมาก โดย d1 กล่าวว่า “...การออกนอกระบบเป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ของแต่ละมหา วิทยาลัย มศว คงมีการเพิ่ม-ลดหน่วยงาน มีการปรับโครงสร้าง ศูนย์กีฬาจะอยู่ในกำกับดูแลของคณะพลศึกษาไประยะหนึ่ง เพื่อใช้บุคลากรของคณะ ดังนั้นปีการศึกษา 2559 คงย้ายมาที่องค์กรทั้งหมด...” (12 เมษายน 2558) สอดคล้องกับ b1 ที่ได้กล่าวว่า “...ในปี 2559 คณะพลศึกษาจะต้องสรรหาคนบดคนใหม่ ซึ่ง ถ้าศูนย์กีฬาต้องไปอยู่ในการดูแลของคณะพลศึกษา ทิศทางหรือการขับเคลื่อนต่างๆ คนบดคนใหม่จะมีผลหลายๆ ...” (สัมภาษณ์, 17 พฤศจิกายน 2557) ในขณะที่ c7 กล่าวถึงประเด็นการจัดการเรียนการสอนว่า “...ในแต่ละหลักสูตรที่มีวิชาปฏิบัติภาคสนาม จะมีการเปลี่ยนแปลงเวลาและภาคเรียน เนื่องจากการปรับการเปิดปิดภาคเรียน ต้องหลีกเลี่ยงฤดูฝนและอากาศที่ร้อนขึ้น ตรงนี้ต้องประสานงานกับทางศูนย์กีฬาให้ดี...” (สัมภาษณ์, 29 ตุลาคม 2557)

จากประเด็นต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปเป็นภาพวงล้ออนาคตของปัจจัยภายนอก ระดับจุลภาค ซึ่งมีผลต่ออนาคตภาพที่เป็นไปได้มากที่สุดของศูนย์กีฬา ได้ดังภาพประกอบ 39

ภาพประกอบ 39 เหตุการณ์ แนวโน้มที่เป็นไปได้มากที่สุดของปัจจัยภายนอกในระดับจุลภาค ที่มีผลต่ออนาคตภาพการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567)

4.2 ผลการศึกษาแนวโน้มที่เป็นไปได้มากที่สุด ของการจัดการนันทนาการ ศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567)

จากผลการศึกษา สามารถสร้างข้อสรุปถึงอนาคตภาพของศูนย์กีฬามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า ว่าประกอบด้วย 1) ด้านรูปแบบโปรแกรมและบริการทางนันทนาการ 2) ด้านบุคลากร 3) ด้านงบประมาณ 4) ด้านกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวก 5) ด้านการตลาด 6) ด้านกระบวนการจัดการ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) ด้านรูปแบบโปรแกรมและบริการทางนันทนาการ

รูปแบบโปรแกรมและบริการมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงไปใน ทิศทางและแนวโน้มที่ดีขึ้น เน้น การให้บริการที่ตระหนักถึงความสำคัญของผู้รับบริการมากขึ้น แต่ยังคงไม่ครอบคลุมความต้องการของ ผู้ใช้บริการทั้งหมด ดังเช่น c3 กล่าวว่า “...มีความหลากหลายมากขึ้นกว่าอดีต โดยมีโปรแกรมแล ะบริการทาง นันทนาการเพิ่มเข้ามา เช่น สนับสนุนการจัดโครงการของชมรมต่างๆ โปรแกรมสอนกีฬามาตรฐานเบื้องต้น ให้กับนิสิต บุคลากรในช่วงเย็น หรือวันหยุดโครงการประกวดวงดนตรี โครงการวิ่งมินิมาราธอน การแข่งขันเรือ พาย สนับสนุนการเรียนการสอน สนับสนุนการแข่งขันกีฬาบุคลากร ...” (สัมภาษณ์, 21 ตุลาคม 2557) สอดคล้องกับ d2 ที่ได้กล่าวว่า “...แนวโน้มที่เป็นไปได้มากที่สุด คงเน้นการให้บริการสำหรับนิสิต อาจารย์ เป็น หลัก เนื่องจากมีการเก็บค่าใช้บริการมาแล้ว...” (สัมภาษณ์, 24 สิงหาคม 2558)

2) ด้านบุคลากร

ในด้านนโยบายด้านบุคลากร ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ให้แนวโน้มว่า คงจะต้องใช้บุคลากรของ คณะพลศึกษาเป็นหลัก ดังเช่น b2 ที่ได้กล่าวว่า “...น่าจะเหมือนการที่คณะแพทยศาสตร์ดูแลศูนย์แพทย์ ศูนย์กีฬา คงต้องใช้บุคลากรของคณะพลศึกษาระยะหนึ่ง ยิ่งถ้ามีโครงสร้างอยู่ในคณะพลศึกษาแล้ว คงต้องใช้บุคลากร ร่วมกัน...” (สัมภาษณ์, 22 ธันวาคม 2557) และ d4 ได้กล่าวถึงประเด็นของบุคลากรเสริมว่า “...นอกจาก บุคลากรของคณะพลศึกษาแล้ว นิสิตเองก็ควรมีส่วนช่วยขับเคลื่อนศูนย์กีฬา ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และ บุคลากรเสริม ซึ่งทำได้หลายอย่าง ...” (สัมภาษณ์, 24 สิงหาคม 2558) ผู้เชี่ยวชาญ a1 ได้สะท้อนสิ่งที่น่าจะ เกิดขึ้นว่า “...ในระยะสิบปีข้างหน้า จะมีบุคลากรเกษียณอายุสามคน การรับบุคลากรเพิ่มเข้ามามองยังแฝงไว้ด้วย ระบบเครือญาติ การพัฒนาบุคลากรจึงต้องเน้นเป็นพิเศษ ส่วนค ำตอบแทนคงต้องเป็นไปตามระเบียบของ มหาวิทยาลัย...” (สัมภาษณ์, 30 มกราคม 2558)

3) ด้านงบประมาณ

นโยบายด้านงบประมาณในภาพรวมนั้น ผู้เชี่ยวชาญให้แนวโน้มเหมือนภาพที่พึงประสงค์ใน เรื่องของการเริ่มเก็บค่าใช้บริการศูนย์กีฬา รวมกับค่า บำรุงการศึกษาในแต่ละภาคเรียน เพื่อใช้สำหรับการ บริหารศูนย์กีฬาในลักษณะของการเหมาจ่ายรวมกับค่าบำรุงการศึกษา ที่เรียกเก็บจากนิสิตเลย ดังเช่น a1 กล่าวถึงงบประมาณว่า “...เมื่อออกนอกกรอบในปี 2559 การของบประมาณเพื่อใช้ในโครงการต่างของศูนย์ กีฬาจะมีความคล่องตัวกว่านี้ และที่สำคัญนโยบายการเก็บค่าบริการสนามกีฬาโดยคิดรวมกับค่าเทอมจะ เกิดขึ้น แต่การใช้งบอาจขาดความคล่องตัว” (สัมภาษณ์, 30 กรกฎาคม 2558) ซึ่งสอดคล้องกับ a2 ที่กล่าว ว่า “...ในปี 2559 จะได้งบประมาณเพื่อปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวก ทั้งหมด เนื่องจากหลายๆเฟส ไม่อยู่ใน สภาพที่ใช้งานได้ เมื่อสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกรวมถึงอุปกรณ์ต่างๆมีความพร้อม บุคลากรพร้อม ทาง มหาวิทยาลัยจะสนับสนุนเรื่องของการคิดค่าบริการศูนย์กีฬาพร้อมกับค่าเทอม ประมาณ 200-300 บาท /คน/ เทอม แต่การนำมาใช้คงมีขั้นตอนพอสมควร ...” (สัมภาษณ์, 9 กรกฎาคม 2558) ในขณะที่ c7 กล่าวว่า “... ในช่วงมหาวิทยาลัยออกนอกกรอบ ศูนย์กีฬาต้องดูแลตัวเองหารายได้เอง จะได้รับการเก็บค่าบำรุงจากนิสิตพร้อม

กับค่าเทอม ...” (สัมภาษณ์, 29 ตุลาคม 2557) ในประเด็นของค่าใช้จ่าย c6 ได้แสดงความคิดเห็นว่า “... แนวโน้มที่เห็นได้ชัดคือ การต้องใช้งบประมาณปรับปรุงอาคาร สถานที่ สนามกีฬา ที่ทรุดโทรมอย่างมากจากอายุการใช้งาน การใช้งานของนิสิต และสภาพอากาศ มหาวิทยาลัยคงให้งบในการบำรุงรักษาครั้งใหญ่ ในภาพรวมสามารถเลี้ยงตัวเองได้....” (สัมภาษณ์, 30 ตุลาคม 2557)

4) ด้านกายภาพ และสิ่งอำนวยความสะดวก

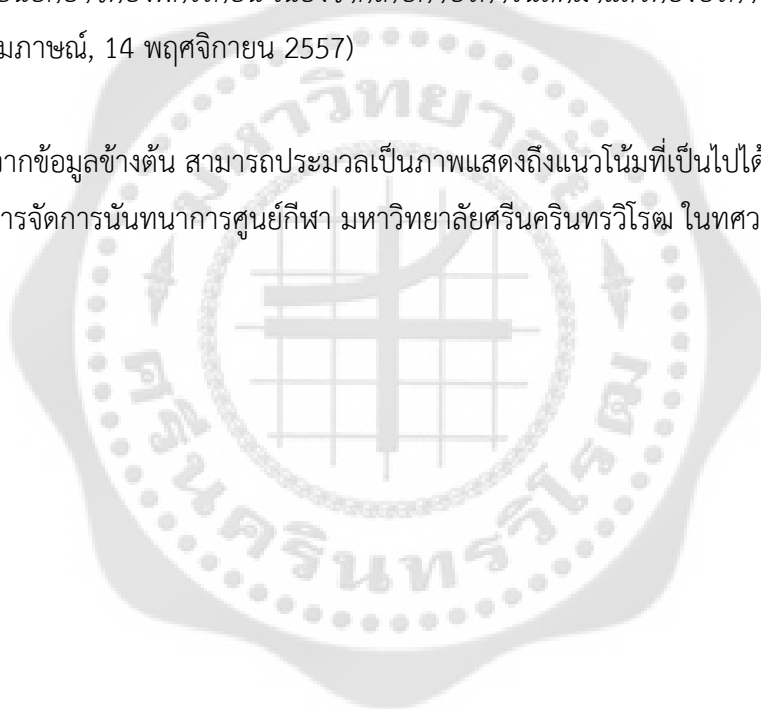
พบว่ามีการปรับปรุงด้านกายภาพของศูนย์กีฬาในหลายๆส่วนเพื่อรองรับกิจกรรมต่างๆที่จะมีเกิดขึ้น ในขณะที่สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆได้รับการปรับปรุงทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพมากขึ้น โดยเฉพาะในส่วนของระบบน้ำซึ่งจะเป็นประเด็นสำคัญในการพัฒนาเป็นอันดับต้นๆ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญได้แสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ไว้หลายท่าน ซึ่งจะคล้ายกับแนวโน้มด้านบวก ยกตัวอย่างเช่น c7 ที่กล่าวว่า “... มหาวิทยาลัยเริ่มใช้น้ำประปา ตั้งแต่ปลายปี 60 ไม่เหมือนเมื่อก่อนที่ต้องสูบน้ำ และได้มองเห็นผลกระทบที่เกิดจากภัยแล้ง คุณภาพน้ำจึงต่างกัน และไม่ต้องกังวลเมื่อเกิดภัยแล้ง ...” (สัมภาษณ์, 28 ตุลาคม 2557) ในส่วนของสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกที่รองรับการใช้บริการนี้ น. ผู้เชี่ยวชาญ a1 ได้แสดงความคิดเห็นว่า “... แนวโน้มที่จะเป็นไปได้คือ ตั้งแต่ปลายปี 2559 ศูนย์กีฬาฯ จะมีการปรับปรุงครั้งใหญ่ทั้งในส่วนของอุปกรณ์ สถานที่ สนามต่างๆจะถูกเริ่มปรับปรุงให้อยู่ในสภาพ ที่ใช้งานได้ สะบายน้ำ จุดเชื่อมต่อระหว่างอาคาร มีหลังคา...” (สัมภาษณ์, 30 มกราคม 2558) ในขณะที่ b3 ได้ให้ข้อมูลว่า “...จะมีการปรับปรุงสภาพสนามกีฬา และสถานที่สำหรับทำกิจกรรม โดยจากเดิมที่มีสนามสำหรับใช้ในการแข่งขัน ก็จะมีการเพิ่มเติมลานกิจกรรมตามพื้นที่ว่างเพื่อให้พื้นที่ของแต่ละคณะสามารถใช้ได้ง่าย ระบบสาธารณูปโภค ไฟฟ้า ประปา ไฟส่องสว่าง ดีกว่าสิบปีที่แล้วเยอะแยะ” (สัมภาษณ์, 28 ตุลาคม 2557) และ d6 กล่าวว่า “... หลังจากปี 2559 สนามกีฬาและลานกิจกรรมจะถูกสร้างขึ้นเพื่อรองรับนิสิตที่มีจำนวนมากขึ้นจากการย้ายหน่วยงานมาองค์กรฯ โดยจะเป็นลักษณะของลานกิจกรรม ที่มีหลังคา เพื่อให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ” (สัมภาษณ์, 25 สิงหาคม 2558)

ในส่วนของการจัดการด้านกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวกของ ศูนย์กีฬาฯ ที่ประธานมิตรนั้น ผู้เชี่ยวชาญให้แนวโน้มเหมือนกับภาพด้านบวก คือ มีการก่อสร้างและปรับปรุงอาคารเพื่อรองรับผู้ใช้บริการที่เพิ่มขึ้น โดย a1 กล่าวว่า “...มีการทุบโรงยิม เพื่อก่อสร้างอาคารใหม่สูงเกือบยี่สิบชั้น สร้างเป็นสปอร์ต คอมเพล็กซ์ มีสนามวอลเลย์ บาสเกตบอล สะบายน้ำ มีการซื้อที่เพิ่มเพื่อขยายอาคารกีฬานี้ไปชนกับคณะมนุษยศาสตร์ วิทยาลัยนานาชาติ...” (สัมภาษณ์, 30 มกราคม 2558) สอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ a2 ที่กล่าวว่า “...ในส่วนของประธานมิตรจะมีการปรับปรุงหอประชุม และโรงยิม เพื่อปรับปรุงเป็นอาคารสูง ส่วนหนึ่งจะใช้สำหรับการให้บริการทางด้านกีฬา นันทนาการ และหารรายได้จากบุคคลภายนอก...” (สัมภาษณ์, 9 กรกฎาคม 2558) รวมถึง d4 ที่สะท้อนว่า “...ที่ประธานมิตรมีการเพิ่มในส่วนของห้องฟิตเนส ขนาดใหญ่ เน้นการบริการที่ดี มีพนักงานที่ให้บริการทุกสนาม....” (สัมภาษณ์, 24 สิงหาคม 2558)

5) ด้านการตลาด

ผู้เชี่ยวชาญให้เหตุการณ์ แนวโน้มที่เป็นไปได้มากที่สุดในการตลาดแตกต่างจากภาพที่พึงประสงค์ โดยแนวโน้มที่เป็นไปได้มากที่สุด คือ ศูนย์กีฬาจะมีนโยบายเน้นเฉพาะการบริการสำหรับนิสิตและบุคลากรให้ได้รับความพึงพอใจก่อน เพื่อลดข้อร้องเรียนต่อคุณภาพของการให้บริการของศูนย์กีฬา ในขณะที่ลูกค้าภายนอก จะไม่เป็นประเด็นหลักที่นำมาพิจารณาในการส่งเสริมการตลาด จนอาจส่งผลให้ฐานลูกค้าทั้งเก่าและใหม่ลดน้อยลง และจะเน้นการสื่อสารภายในองค์กรมากขึ้น ดังเช่น c4 ได้กล่าวถึงประเด็นนี้ว่า “...หลังจากเก็บค่าบริการจากนิสิตแล้ว ศูนย์กีฬาคงเน้นที่การให้บริการที่สมบูรณ์กับนิสิตและบุคลากรก่อน มีการนำสมาร์ทการ์ดมาใช้ การทำระบบสมาชิก การจองสนามผ่านเว็บ ...” (สัมภาษณ์, 21 ตุลาคม 2557) สอดคล้องกับ d5 ที่ได้กล่าวว่า “...การตลาดในช่วงแรกคงเน้นเฉพาะการสื่อสารในมหา วิทยาลัยเท่านั้น เน้นที่นิสิต บุคลากร ลูกค้าภายนอกอาจต้องพักไว้ก่อน เนื่องจากเก็บค่าบริการนิสิตมาแล้วต้องบริการให้ดีที่สุดโดยไม่ให้มีข้อร้องเรียน...” (สัมภาษณ์, 14 พฤศจิกายน 2557)

จากข้อมูลข้างต้น สามารถประมวลเป็นภาพแสดงถึงแนวโน้มที่เป็นไปได้มากที่สุด ของปัจจัยนำเข้า ที่มีผลต่อการจัดการนันทนาการศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า ได้ดังภาพประกอบ 40

ภาพประกอบ 40 แนวโน้มที่เป็นไปได้มากที่สุดของปัจจัยนำเข้า ที่มีผลต่อการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567)

6) ด้านกระบวนการจัดการ

แนวโน้มด้านกระบวนการจัดการ ประกอบด้วยสี่ส่วนคือ 1) การวางแผน 2) การจัดโครงสร้างองค์การ 3) การนำองค์การ 4) การควบคุมกำกับงาน ผู้เชี่ยวชาญได้แสดงมโนทัศน์ไว้หลายประการ ซึ่งสามารถสังเคราะห์ได้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

6.1) การวางแผน (วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย)

จากผลการสังเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในเรื่องของวิสัยทัศน์ ส่วนใหญ่จะให้ข้อมูลตรงกัน โดยเชื่อมั่นว่า วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย จะมีการเปลี่ยนแปลง จะไม่เน้นเฉพาะภารกิจ แต่จะครอบคลุม การให้บริการด้านนันทนาการเข้าไปด้วย โดยพยายามให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยต่างๆ คือความพึงพอใจของนิสิต บุคลากร เป็นหลัก ดังเช่น b4 ที่ได้ให้ข้อมูลว่า “...ที่น่าจะเกิดขึ้นมากที่สุดในระยะแรก คงปรับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายไปบ้าง นอกจากเรื่องของกีฬาแล้ว คงต้องสนับสนุนกิจกรรมอื่นๆด้วย เพราะนิสิตแต่ละคนมีความต้องการการใช้เวลาว่างไม่เหมือนกัน บางคนอาจไม่ชอบเล่นกีฬาเลย...” (สัมภาษณ์, 29 ตุลาคม 2557) สอดคล้องกับ d3 ที่ได้กล่าวว่า “...เป้าหมายคงมีการเปลี่ยนแปลง แนวโน้มที่เป็นไปได้คือ ส่งเสริมการใช้เวลาว่างของนิสิตและบุคลากรมากกว่าเรื่องของธุรกิจหรือผลกำไร ...” (สัมภาษณ์, 17 ธันวาคม 2557)

6.2) การจัดโครงสร้างองค์การ

ในด้านการจัดโครงสร้างองค์การของศูนย์กีฬานั้น ผู้เชี่ยวชาญให้ข้อมูลแตกต่างกันไปบ้าง โดยส่วนใหญ่ให้คล้ายกับภาพด้านบวก มีผู้เชี่ยวชาญกลุ่มผู้มีบทบาท อำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบายของศูนย์กีฬาฯ และผู้ให้บริการทั้งทางตรงและทางอ้อมบางท่าน ได้ให้แนวโน้มว่า มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างหลัก ศูนย์กีฬาฯจะเป็นหน่วยงานภายใต้การดูแลของคณะพลศึกษา ตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์ กีฬาฯ จะเทียบเท่ารองคณบดี จัดโครงสร้างขององค์การ และระบบของงาน ให้เป็นไปตามธรรมชาติของงาน ปรับขั้นตอนให้ลดลงเหลือแต่กระบวนการหลัก ยึดความต้องการของนิสิตบุคลากรเป็นศูนย์กลาง แต่จะยังพบปัญหาในโครงสร้าง คือผู้อำนวยการศูนย์กีฬาฯไม่มีบทบาทในบอร์ดบริหาร และไม่สามารถจัดคนให้ เหมาะกับงานได้ เนื่องจากคุณสมบัติ และกระบวนการคัดเลือกบุคลากรที่ไม่เหมาะสม ดังเช่น a2 ให้ความคิดเห็นว่า “...หลังจากมหาวิทยาลัยออกนอกระบบ หน่วยงานต่างๆในมหาวิทยาลัยต้องมีการปรับโครงสร้าง ต้นปี พ.ศ.2560 ศูนย์กีฬาฯ คงโดนไปเต็มๆ เนื่องจากหยุดนิ่งมานานแล้ว อาจจะต้องให้ คณะพลศึกษาดูแลไปก่อน ซึ่งแน่นอน บทบาทของผู้อำนวยการต้องลดลงเท่ากับรองคณบดี...” (สัมภาษณ์, 9 กรกฎาคม 2558) ในขณะที่ c4 ได้กล่าวว่า “...โครงสร้างมีปัญหาอย่างแน่นอน มันเริ่มจากการคัดบุคลากรที่คุณสมบัติไม่ถึงและการคัดเลือกแบบเครือญาติแล้ว ดังนั้นในอนาคตเป็นเรื่องยากในการที่จะให้คนกับงานสัมพันธ์กัน...” (สัมภาษณ์, 24 สิงหาคม 2558)

6.3) การนำองค์การ

ในส่วนของการนำองค์การนั้น ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ให้แนวโน้ม ที่สอดคล้องกันไปในทิศทางเดียวกันคือ ผู้นำต้องมีการใช้ภาวะผู้นำร่วมกับการสร้างแรงจูงใจ ในการกระตุ้นหรือส่งเสริมให้บุคลากรของศูนย์กีฬา ได้ตระหนักถึงศักยภาพ และขอบเขตการทำงานของตนเอง ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มที่ เพื่อให้องค์การได้รับผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ สามารถกำหนดวิสัยทัศน์ ตลอดจนรับนโยบายมหาวิทยาลัย หรือคณะกรรมการอำนวยการ เอามาปฏิบัติต่อได้ ดังที่ b5 ที่กล่าวว่า “...สิ่งที่น่าจะเป็นไปได้มันคงจะใกล้เคียงเหมือนกับภาพในทางบวก เริ่มตั้งแต่การสรรหาผู้อำนวยการศูนย์กีฬาแล้วๆ สิ่งที่จะต่างกันบ้างก็คือจะเป็นคนรุ่นใหม่ ตั้งใจทำงาน การสั่งงานของผู้บริหารจะเปลี่ยนไป บุคลากรจะยินดี และให้ความร่วมมือจากการมีภาวะผู้นำของผู้บริหารเอง....” (สัมภาษณ์, 30 ตุลาคม 2557) รวมถึง b3 ที่กล่าวถึงลักษณะของผู้นำว่า “...ในตอนนั้น (2563) ผ.อ. ศูนย์กีฬา จะเป็นคนรุ่นใหม่ไฟแรง ตั้งใจในการทำงาน รู้จักคนเยอะ เป็นคนดีมากๆ บุคลากรรัก ให้การยอมรับ และให้ความเคารพทุกคน เป็นคนที่มีภาวะของผู้นำ การมอบหมายงานให้ทำ จะเน้นที่การแนะนำมากกว่าการสั่ง...” (สัมภาษณ์, 28 ตุลาคม 2557)

ในส่วนของการจูงใจ นั้น จะต้องเน้น การสร้าง แรงจูงใจจากภายใน ให้ทำงานอย่างมีความสุข สร้างความเป็นธรรมและเท่าเทียมกันให้เกิดขึ้นในองค์กร การ สร้างเป้าหมายหรือความหวัง ร่วมกันจากบุคลากรทุกฝ่าย และต้องร่วมพลังผลักดัน ส่งเสริมให้ไปถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้ ดังเช่น d1 กล่าวว่า “...วิธีการเสริมแรงจูงใจนั้นมีหลายวิธี การสนับสนุนให้มีความมั่นคงในหน้าที่การงาน การมีสวัสดิการที่ดีก็เป็นอีกวิธีหนึ่ง ...” (สัมภาษณ์, 12 เมษายน 2558) หรือ c1 ที่กล่าวว่า “...หัวหน้า หรือผู้บริหารต้องมีความยุติธรรม ปฏิบัติต่อลูกน้องเท่าเทียมกัน...” (สัมภาษณ์, 22 กรกฎาคม 2558) รวมถึง a2 ที่กล่าวว่า “...แรงจูงใจในการทำงานเป็นสิ่งที่มีความจำเป็น ทุกคนต้องการความมั่นคง การให้การสนับสนุนในหน้าที่การงาน การที่ผู้บริหารสร้างเป้าหมายและช่วยสนับสนุนให้เขาไปถึงจุดมุ่งหมาย ทั้งหมดล้วนเป็นการสร้างกำลังใจในการทำงาน” (สัมภาษณ์, 9 กรกฎาคม 2558)

6.4) การควบคุมกำกับงาน

แนวโน้มที่พึงประสงค์ ด้านการควบคุมกำกับงาน การ ติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงานที่วางไว้ พบว่าผู้เชี่ยวชาญให้ข้อคิดเห็นไปในแนวทางเดียวกัน คือ มีการควบคุมการใช้งานในเรื่องของกฎ ระเบียบ ใช้เทคโนโลยีมาช่วยในการควบคุม มีการประเมิน ผลการดำเนินงานจาก ผู้ใช้บริการ โดยอาจทำในรูปของ แบบรายงานผลการปฏิบัติงานเป็น รายวัน ดังเช่น a2 กล่าวว่า “...ในการควบคุมการปฏิบัติงานเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของงานมีความสำคัญมาก ในอนาคตจะมีการใช้สมาร์ตการ์ดในการควบคุม ดูแล เก็บข้อมูลทั้งผู้ใช้บริการและพนักงาน...” (สัมภาษณ์, 9 กรกฎาคม 2558) รวมถึง d6 ที่ให้ทัศนะที่สอดคล้องกันว่า “...การสร้างคามยุติธรรมให้เกิดขึ้น ในการควบคุมก็มีส่วนช่วยเหมือนกัน เช่น การให้ทำบันทึกผลการปฏิบัติงานเป็นรายวัน เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการประเมินการทำงาน” (สัมภาษณ์, 25 สิงหาคม 2558)

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปเพื่อฉายภาพของแนวโน้มที่เป็นไปได้มากที่สุด ด้านกระบวนการจัดการ ของศูนย์กีฬามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567) ได้ตั้งภาพประกอบ 41

ภาพประกอบ 41 แนวโน้มที่เป็นไปได้มากที่สุดด้านกระบวนการจัดการ
ของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า
(พ.ศ.2558-2567)

จากที่ได้กล่าวมาทั้งหมดข้างต้น สามารถสรุปเพื่อฉายภาพอนาคตที่เป็นไปได้มากที่สุดของการจัดการนันทนาการศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567) ได้ตั้งภาพประกอบ 42

ปัจจัยภายนอก ระดับมหภาค			
การเมือง	เศรษฐกิจ	สังคม	เทคโนโลยีและธรรมชาติ
-การเมืองมีเสถียรภาพขึ้น การแบ่งแยกยังคงมีอยู่แต่ไม่รุนแรงเหมือนในอดีต -ปลายปี พ.ศ.2558 ประเทศไทยจะก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ภาพรวมของเศรษฐกิจไม่ได้ดีขึ้นมาก แต่ธุรกิจด้านนันทนาการจะได้รับการสนับสนุนและมีอัตราการขยายตัวสูง -เริ่มใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) -มีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมที่หลากหลาย ประชากรไทยเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ปัญหาปากท้องยังคงอยู่ -ปัญหาสิ่งแวดล้อม เช่น น้ำท่วมเป็นระยะเวลานาน ในหน้าร้อนอากาศจะร้อนจัดมาก -การเริ่มใช้พลังงานไฟฟ้า			

ปัจจัยภายนอก ระดับจุลภาค			
นันทนาการและการใช้เวลาว่าง	การคมนาคม	นโยบายมหาวิทยาลัย	นโยบายคณะพลศึกษา
-การใช้เวลาว่างจะเป็นกิจกรรมที่เป็นส่วนตัวที่เกิดจากการใช้สมาร์ตโฟน -เกิดกิจกรรมนันทนาการที่เบียดเบียน เช่น การเที่ยวเตร่ การใช้เวลาว่างที่ไม่เกิดประโยชน์ ซึ่งเป็นผลกระทบจากสภาพ เศรษฐกิจ และความเจริญทางเทคโนโลยี -การขยายตัวของเมืองมากขึ้น แต่ไม่ถึงคลอง10 ปลายทศวรรษจะเริ่มโครงการทางพิเศษ ปี 2567 ที่องค์กรจะมีรถประจำทางให้บริการ -คู่แข่งทางการตลาดมีความพร้อมมากกว่า -องค์กรต่างๆเริ่ม มีสิ่งอำนวยความสะดวกทางนันทนาการเป็นของตนเอง -นโยบายมหาวิทยาลัย ปี 2559 มศว เป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มีการยุบรวมหน่วยงาน ให้ศูนย์กีฬาอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยมีนโยบายเก็บค่าบริการศูนย์กีฬารวมกับค่าเทอม -ปี 2559 คณะพลศึกษามีการสรรหาคนบดคนใหม่ การย้ายคณะพลศึกษาทั้งหมดมาเรียนที่องค์กรฯ ขาดนักปฏิบัติการ บางรายวิชามีการปรับเปลี่ยนภาคเรียน เพื่อให้สอดคล้องกับฤดูกาล ซึ่งเป็นผลจากการปรับเปลี่ยนตาม AEC			

ปัจจัยภายใน				
โปรแกรมและบริการ	บุคลากร	งบประมาณ	กายภาพ	การตลาด
-รูปแบบโปรแกรมและบริการมีความหลากหลาย เพื่อตอบสนองความต้องการแก่นิสิต บุคลากร มศว -มีบุคลากรเก่าเกษียณอายุ 3 คน การสรรหาบุคลากรยังเป็นระบบเครือญาติ -มีรายรับที่แน่นอนจากการเก็บค่าบริการนิสิต แต่ยังขาดความคล่องตัวในการใช้งบประมาณ -ก่อสร้างอาคารกีฬาแทนโรงยิมประสานมิตร ปรับปรุงสนามกีฬาทุกเฟสให้เหมาะสมและอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ ต่อเติมหลังคาสระว่ายน้ำ สร้างสนามกีฬากลางแจ้งหลังดักลัฟเพลส -ที่องค์กรฯมีปัญหา เรื่องที่จอดรถ แต่ระบบไฟฟ้าจะสมบูรณ์ และใช้น้ำประปา ต้นไม้ใหญ่ปกคลุมโดยรอบ ระบบไฟส่องสว่างตอนกลางคืนทั่วพื้นที่ มีทางสำหรับจักรยานโดยเฉพาะ -เน้นเฉพาะการบริการสำหรับนิสิตและบุคลากร ให้ได้รับความพึงพอใจ และเกิดคุณภาพชีวิต -ลูกค้าเก่าจากภายนอกเริ่มน้อยลง อัตราค่าบริการสูง เมื่อเทียบกับคุณภาพ -การนำสมาร์ตการ์ดมาใช้				

กระบวนการจัดการ			
การวางแผน	การจัดโครงสร้าง	การนำองค์การ	ควบคุมกำกับงาน
-วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย เพื่อส่งเสริมการใช้เวลาว่าง ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาคม มศว -เปลี่ยนชื่อเป็น ศูนย์นันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ -มีพันธกิจคือ การสร้างสรรค์กิจกรรมนันทนาการ สนับสนุนการเรียนการสอน บริการวิชาการและงานวิจัยด้านสุขภาพ ส่งเสริมคุณภาพชีวิต -ปรับโครงสร้างของงานให้เป็นไปตามลักษณะของงาน -ยึดความต้องการของนิสิต บุคลากรเป็นศูนย์กลาง			

เป้าหมาย / ผลลัพธ์
-มีรูปแบบกิจกรรมที่รองรับความต้องการการใช้เวลาว่างของ นิสิต และบุคลากร -ศูนย์กีฬามีรายได้เพียงพอต่อการดำเนินงาน -ช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาคม มศว

ภาพประกอบ 42 อนาคตภาพด้านที่เป็นไปได้มากที่สุด ของการจัดการนันทนาการ
ศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567)

4.3 ผลการศึกษาเหตุการณ์ขับเคลื่อน (Driving force) อนาคตภาพด้านที่เป็นไปได้มากที่สุด

จากผลสังเคราะห์ข้อมูล สามารถที่จะร้อยเรียงเหตุการณ์หลัก ที่เป็นตัวจักรในการขับเคลื่อนอนาคตภาพด้านที่เป็นไปได้มากที่สุดได้ห้าเหตุการณ์ขับเคลื่อน คือ 1) อัตราการขยายตัวของเมืองต่ำ 2) ขาดความคล่องตัวในการใช้งบประมาณ 3) การทำงานในทิศทางเดียวกันของระดับบริหาร 4) ไม่เน้นการตลาดเชิงรุก และ 5) ภัยธรรมชาติ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) อัตราการขยายตัวของเมืองต่ำ

ความสะดวกในการเดินทาง และการขยายตัวของเมืองถือว่ามีผลสำคัญมากต่อกระบวนการขับเคลื่อนการพัฒนาของศูนย์กีฬาฯ การชะลอโครงการก่อสร้างทางด่วนพิเศษ ฉลองรัช-นครนายก-สระบุรี เป็นเหตุการณ์หนึ่งที่ทำให้ภาพที่เป็นไปได้มากที่สุดเกิดขึ้น ดังเช่น a2 กล่าวว่า “...ถ้าโครงการชะลอตัวหรือยกเลิก ศูนย์กีฬาฯได้รับผลกระทบอย่างแน่นอน จำนวนนิสิตน้อย บุคคลภายนอกก็จะใช้บริการน้อยลงด้วย คงอี กนานสำหรับความเจริญในพื้นที่องค์กรฯ...” (สัมภาษณ์, 9 กรกฎาคม 2558) สอดคล้องกับ a3 ที่กล่าวว่า “...ถ้าพูดถึงเหตุการณ์สำคัญที่มีผลกับภาพ ที่น่าจะเกิดขึ้น คงจะเป็นเรื่องการขยายตัวของเมืองซึ่งเท่าที่คาดการณ์ที่ มศว องค์กรฯไม่น่าจะเกินคลองสิบในระยะสิบปีข้างหน้า ดังนั้น โครงการทาง พิเศษสายฉลองรัช ก็คงจะชะลอตัวจากสภาพเศรษฐกิจที่ส่งผลด้วย ตรงนี้ จะเป็นเหตุการณ์สำคัญลำดับต้นๆ เพราะ ถ้าไม่มีโครงการนี้ การเดินทางจะลำบาก ถึงจะมีอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกขนาดไหน ก็ไม่คุ้มกับการเสียเวลาในการเดินทาง” (สัมภาษณ์, 14 สิงหาคม 2558)

2) การทำงานร่วมกันของระดับบริหาร

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์พบว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด ได้ให้ความสำคัญในเรื่องการทำงานร่วมกันของระดับบริหาร ดังเช่น b1 ซึ่งเป็นอดีตผู้บริหารศูนย์กีฬาฯ กล่าวว่า “...เหตุการณ์ที่เป็นตัวขับเคลื่อนภาพอนาคตที่น่าที่จะเป็นไปได้มากที่สุด น่าจะเกิดจากอธิการบดี คณะบดีคณะพลศึกษา และ ผ.อ.ศูนย์กีฬาฯ มีความเข้าใจตรงกันในเรื่องของทิศทางของศูนย์กีฬาฯ ...” (สัมภาษณ์, 30 มิถุนายน 2558) โดยที่ b3 ยังให้ข้อมูลที่สอดคล้องกันว่า “...ในอดีตจนถึงปัจจุบันการบริหารจัดการของศูนย์กีฬาฯที่ล่าช้า สิ่งสำคัญเกิดจากคณะกรรมการอำนวยการศูนย์กีฬาฯไม่ไปในทิศทางเดียวกัน แต่ในอนาคตจะร่วมมือกันทำงานโดยมีเป้าหมายคือคุณภาพชีวิตของนิสิตและบุคลากร...” (สัมภาษณ์, 28 ตุลาคม 2557)

3) ขาดความคล่องตัวในการใช้งบประมาณ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์พบว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด ได้ให้ความสำคัญในเรื่องงบประมาณ ดังเช่น b1 ซึ่งเป็นอดีตผู้บริหารศูนย์กีฬาฯ กล่าวว่า “...ภาพอนาคตที่เป็นไปได้มากที่สุด คงเป็นเรื่องที่การขาดความคล่องตัวในการเบิกจ่ายงบประมาณในการบริหารจัดการ เมื่อออกนอก กระบบและปรับปรุงสนามกีฬาต่างๆให้ดีขึ้นแล้ว คงมีการเก็บค่าบริการจากนิสิต แต่วิธีการใช้เงินคงมีขั้นตอนที่ยุ่งยากเหมือนเดิม ...” (สัมภาษณ์, 30 มิถุนายน 2558) โดยที่ d2 ซึ่งเป็นอดีตนิสิต มศว ปัจจุบันเป็นอาจารย์และผู้ใช้บริการ กล่าวว่า

“...การเก็บค่าบริการจากนิสิตคง มี แต่ระบบใน มศว ยังคงเป็นลักษณะของข้าราชการยุคเก่า ล่าช้า ระวังกัน คนอนุมัติงบก็กลัวคนใช้งบจะโกงควบคุมไม่ได้ ดังนั้นขั้นตอนการนำงบประมาณมาใช้คงต้องใช้เวลาเหมือนที่ผ่านมา...” (สัมภาษณ์, 24 มิถุนายน 2558)

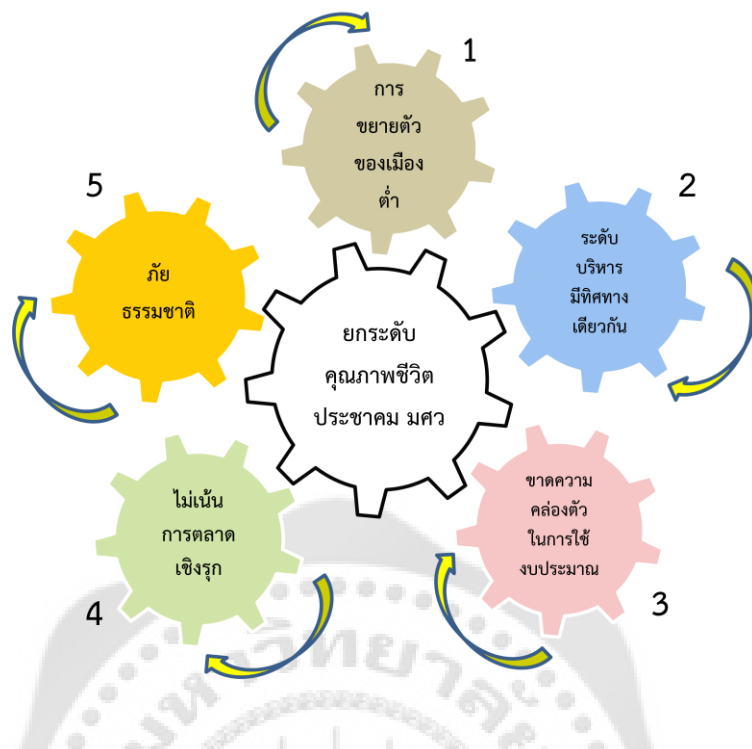
4) ไม่เน้นการตลาดเชิงรุก

นโยบายด้านการตลาดจะเป็นเหตุการณ์หนึ่งที่ขับเคลื่อน ภาพอนาคตที่เป็นไปได้มากที่สุด โดยจะเน้นเฉพาะการสื่อสารในองค์กรการไม่เป็นเชิงรุก ส่งผลให้ รูปแบบโปรแกรมและบริการทางนันทนาการ เน้นเฉพาะการให้บริการสำหรับนิสิตและบุคลากรภายใน ดังเช่น c6 กล่าวว่า “...บริการทางนันทนาการและกิจกรรม จะเน้นเพื่อตอบสนองความต้องการ ของนิสิต บุคลากร เราไม่ได้ทำการตลาดเชิงรุก ออกไปถึงลูกค้าภายนอก...” (สัมภาษณ์, 30 ตุลาคม 2557) สอดคล้องกับ d3 ที่กล่าวว่า “...การไม่ทำการตลาดเชิงรุกจะมีผลต่อภาพอนาคตที่เป็นไปได้มากที่สุด เพราะรูปแบบโปรแกรมคงไม่เน้นสำหรับบุคคลภายนอก งบประมาณที่ใช้น้อยลง โดยการตลาดคงจะให้ความสำคัญภายในองค์กรก่อน...” (สัมภาษณ์, 17 ธันวาคม 2557)

5) ภัยจากธรรมชาติ

ภัยธรรมชาติเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความคิดเห็นว่า เป็นเหตุการณ์สำคัญที่มีผลต่ออนาคตภาพที่เป็นไปได้มากที่สุดของศูนย์กีฬาฯ ดังเช่น c2 กล่าวว่า “...ปัจจัยภายนอกที่สำคัญคือภัยที่เกิดจากภาวะโลกร้อน เมื่อปี 2554 อุทกภัยครั้งใหญ่ หากเกิดขึ้นอีกจะส่งผลต่อสถานที่และอุปกรณ์ต่างๆ ...” (สัมภาษณ์, 7 กรกฎาคม 2558) สอดคล้องกับ c9 ที่ได้กล่าวว่า “...ภัยธรรมชาติถือเป็นปัจจัยสำคัญและจะส่งผลต่อศูนย์กีฬาฯในอนาคต ในเมืองไทยสภาพอากาศที่ร้อน สนามกีฬากลางแจ้งคงเสียหายก่อนอันควร ลูกค้าคงมาใช้บริการเฉพาะช่วงเย็น ในอนาคตอาจจะต้องเตรียมแผนเพื่อรับมือในเรื่องนี้ ...” (สัมภาษณ์, 13 เมษายน 2558)

ในการขับเคลื่อนภาพอนาคต เมื่อนำเหตุการณ์ขับเคลื่อน (Driving force) ทั้งห้าเหตุการณ์ ได้แก่ 1) อัตราการขยายตัวของเมืองต่ำ 2) การทำงานในทิศทางเดียวกันของระดับบริหาร 3) ขาดความคล่องตัวในการใช้งบประมาณ 4) ไม่เน้นการตลาดเชิงรุก และ 5) ภัยธรรมชาติ มาเป็นเหตุการณ์ขับเคลื่อนภาพอนาคตด้วยวงล้ออนาคต โดยมีเป้าหมายของศูนย์กีฬาฯ คือ “ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาคม มศว” เป็นศูนย์กลางของวงล้อ สามารถแสดงได้ดังภาพประกอบ 43

ภาพประกอบ 43 เหตุการณ์ขับเคลื่อน (Driving force) เพื่อนำไปสู่อนาคตภาพ
ด้านที่เป็นไปได้มากที่สุดของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่องอนาคตภาพการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567) ครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงอนาคตโดยใช้ เทคนิค วิธีการวิจัยแบบ อีเอฟอาร์ ผลของการวิจัย ได้อนาคตภาพการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567) ในด้านบวก ด้านลบ ด้านที่เป็นไปได้มากที่สุด และแนวทางการนำสู่ภาพอนาคต (Driving process)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อสร้างอนาคตภาพ ด้านบวก ด้านลบ ด้านที่เป็นไปได้มากที่สุด และแนวทางการนำสู่ภาพอนาคต (Driving process) ของการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567)

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็นสองระยะ รวมเจ็ดขั้นตอน คือ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) การศึกษาการดำเนินงานของศูนย์กีฬา 3) การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้วยเทคนิค อีเอฟอาร์ 4) การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล 5) การฉายภาพอนาคต 6) การตรวจสอบ และ 7) การปรับปรุงอนาคตภาพ

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็น บุคคลที่มีความรอบรู้ ความชำนาญและมีประสบการณ์ด้านการจัดการกีฬา นันทนาการ จำนวนยี่สิบหกคน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive selection) โดยมีคุณลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดดังนี้ 1) มีบทบาท อำนาจหน้าที่ ในการกำหนดนโยบายของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทั้งทางตรงและทางอ้อม 2) มีหน้าที่หรือเคยปฏิบัติหน้าที่ในการดำเนินงานของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อสนองตอบนโยบาย 3) เป็นผู้บริหาร หรือเป็นนักวิชาการ ที่เกี่ยวข้องกับงานทางด้านการจัดการกีฬาและนันทนาการ 4) เป็นผู้ใช้บริการศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทั้งทางตรงและทางอ้อม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น แบบสัมภาษณ์ ไม่มีโครงสร้างตายตัว (Loosely structured interview) โดยผู้วิจัยเตรียมกรอบคำถามไว้ล่วงหน้าเพื่อใช้เป็นแนวทางการสัมภาษณ์อย่างยืดหยุ่น เพื่อให้ได้ข้อมูลตามที่ต้องการ และเพื่อให้สามารถเปรียบเทียบกับคำตอบในกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ได้ นอกจากนี้ได้พัฒนาแผนภูมิเพื่อใช้ประกอบการสัมภาษณ์ได้แก่มาตราความพึงประสงค์ (Desirability scale) มาตรฐานเวลา (Grammar scale) แผนภูมิมิติในการบริหารจัดการนันทนาการในด้านต่างๆ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์แปลผลและการเขียนรายงานในการวิจัยแบบอียูฟอาร์ครั้งนี้ เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการเกี่ยวเนื่องโดยไม่แยกจากกันอย่างเด็ดขาด รายละเอียดในการดำเนินการวิเคราะห์ และแปลผลข้อมูลมีดังนี้ 1) การค้นหาแบบแผนของคำตอบ 2) การวิเคราะห์คุณลักษณะของข้อมูล 3) การแปลผลการวิจัย 4) การเขียนรายงาน โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis) การอุปนัย (analytic induction) การเปรียบเทียบความคงที่ของข้อมูล (Constant comparison) และการสรุปสะสม (Cumulative summarization)

สรุปผลการวิจัย

สามารถนำเสนอผลการวิจัยจำแนกจากภาพอนาคตในแต่ละมิติ ได้ดังนี้

1. อนาคตภาพด้านบวก (พึงประสงค์) ของการจัดการนันทนาการศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567) พอสรุปได้ดังนี้

1.1 ด้านรูปแบบโปรแกรมและบริการทางนันทนาการ

ด้านรูปแบบโปรแกรมและบริการ ทางนันทนาการ จากผลการวิจัย มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และเป้าหมายของศูนย์กีฬาในอนาคต มุ่งเน้นเพื่อตอบสนองความต้องการ การใช้เวลาว่างที่หลากหลายในอนาคต โดยแบ่งออกเป็น 1) การจัดการแข่งขัน เป็นการจัดโปรแกรมโดยมุ่งเน้นไปที่รูปแบบของการแข่งขัน เพื่อดึงดูดให้ ผู้เข้าร่วมเกิดความสนใจ โดยดำเนินการในสองมิติย่อยคือ สนับสนุนการแข่งขันกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ เช่น กีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย และสนับสนุนการแข่งขันกีฬาและกิจกรรมเพื่อนันทนาการ เช่น การแข่งขันกีฬาของชมรมต่างๆ การประกวดดนตรีและศิลปะ เป็นต้น 2) การให้บริการด้านสถานที่ เป็นพื้นที่และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับใช้เวลาว่าง เปิดโอกาสให้ บุคคลมาทำกิจกรรมที่ตนสนใจอย่างอิสระ ภายใต้เงื่อนไข ระเบียบ ค่าใช้จ่าย ของการใช้สถานที่นั้นๆ เช่น สนามกีฬา โรงยิม ฯ สระว่ายน้ำ สนามเทนนิส โรงแรมห้องพักรวมถึงการเช่าพื้นที่เพื่อประกอบธุรกิจ เช่น ร้านกาแฟ ร้านหนังสือ อุปกรณ์กีฬา เป็นต้น 3) การให้บริการนอกสถานที่ เป็นการให้บริการเชิงรุก มีการจัดโปรแกรมกิจกรรม และบริการเพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชน บุคคลภายนอก เช่น บริการวิชาการด้านกีฬาและสุขภาพแก่ชุมชน บริการจัดฝึกอบรมทำกลุ่มสัมพันธ์ การจัดแข่งขันกีฬา เป็นต้น 4) การจัดการฝึกอบรม เป็นการจัดโปรแกรมในลักษณะของชั้นเรียน เพื่อสอนและฝึกฝนทักษะเพิ่มพูนความรู้ตามหัวข้อ ที่จัดขึ้น เช่น การเล่นกีฬามาตรฐาน การเล่นดนตรีเพื่อนันทนาการ ศิลปะและกิจกรรมเข้าจังหวะ เทคนิคการถ่ายภาพ เพื่อบeginning การดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ 5) การจัดกิจกรรมพิเศษ เป็นการจัดโปรแกรมเพื่อการเฉลิมฉลองในเหตุการณ์ เทศกาลพิเศษ หรือวันสำคัญของมหาวิทยาลัย เช่น ปีใหม่ สงกรานต์ วันเด็กแห่งชาติ วันปฐมนิเทศนิสิต วันพระราชทานปริญญาบัตร เป็นต้น

1.2 ด้านบุคลากร

การสรรหาบุคลากรเป็นระบบ โปร่งใส ได้คุณสมบัติที่ต้องการ คือ เป็นคนดีมีความสามารถเฉพาะทาง เรียนรู้ตลอดเวลา เป็นผู้นำที่มีความสามารถเชิงธุรกิจ และมีธรรมาภิบาล ในขณะที่การจัดอัตรากำลังคนมีความชัดเจนมากขึ้น มีการแบ่งโครงสร้างองค์การ และกำหนดบุคลากรตามโครงสร้างอย่างชัดเจน มี

เจ้าหน้าที่ประจำสนาม มีพนักงานประจำเท่าที่จำเป็น มีนโยบายการพัฒนาบุคลากรเก่า สร้างบุคลากรใหม่ รวมถึงรับนิสิตมาฝึกประสบการณ์เพื่อเป็นบุคลากรเสริม มีการกำหนดนโยบายค่าตอบแทนและสวัสดิการรวมถึงค่าประสบการณ์อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม

1.3 ด้านงบประมาณ

นโยบายด้านงบประมาณ มีระบบอนุมัติการเบิกจ่ายที่ดี มีความชัดเจนโปร่งใสตรวจสอบได้ การลงทุน คำนึงถึง ความคุ้มค่า โดยในช่วง ปลายปี 2559 ได้รับงบประมาณจากมหาวิทยาลัยเพื่อปรับปรุงก่อสร้างครั้งใหญ่ มีรายรับที่แน่นอนจากการเก็บค่าบริการนิสิตรวมกับค่าบำรุงการศึกษาในแต่ละภาคเรียน การจัดกิจกรรม และให้บริการจากลูกค้าภายนอก รวมถึงการสนับสนุนจากองค์กรต่างๆ ค่าใช้จ่าย ค่าบำรุงรักษา มีความคุ้มค่าในการใช้งบประมาณจากการมีระบบการดูแลรักษาที่ดี

1.4 ด้านกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวก

ในส่วนของ อาคารมีการลงทุนการสร้างอาคารกีฬา -นันทนาการแทนโรงยิม ๓ ที่ประสาณมิตร โดยการซื้อที่ดินเพิ่มเพื่อขยายไป จรดกับคณะมนุษย ศาสตร์และวิทยาลัย นวัตกรรมสื่อสารสังคม ในขณะที่ องค์กรก็มีมีการสร้างอาคารกิจกรรมชมรมทุกชมรม องค์กณนิสิต สภานิสิตมาใช้งาน มีอาคารกีฬากีฬาค่ายยิม 3 เกิดขึ้นอีกสองหลัง มีลานกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมโดยตรง รวมถึงโรงแรมขนาดเล็ก

มีการปรับปรุงพื้นที่และอุปกรณ์ ยกตัวอย่างเช่น การต่อเติมหลังคาสระว่ายน้ำ ทางเดินรอบ สนามเทนนิสและทางเชื่อมทุกจุด สนามกีฬากลางแจ้งหลังตึกสัฟเพลส สนามฟุตบอลมีอัฒจันทร์ครบทุกด้าน ซึ่งเมื่อถึงปี 2577 จะมีสนามกรีฑาในร่ม 20 ลู่วิ่ง

สิ่งอำนวยความสะดวก ระบบสาธารณูปโภค ภูมิทัศน์ เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัด ระบบน้ำประปา ไฟฟ้ามีความสมบูรณ์มาก กลางคืนมีไฟส่องสว่างทั่วพื้นที่ การใช้พลังงานจากแสงอาทิตย์เริ่มถูกนำมาใช้ ทั้งประสาณมิตรและองค์กรก็มีต้นไม้ใหญ่ปกคลุมโดยรอบ มีทางเฉพาะสำหรับจักรยาน สัญญาณอินเตอร์เน็ตให้บริการทุกจุด มีระบบการบำรุงรักษาเต็มระบบ

1.5 ด้านการตลาด

มีนโยบายการตลาดเชิงรุก โดยใช้กลยุทธ์ทางการตลาดเช่น มีโปรแกรมและบริการทาง นันทนาการที่หลากหลายตอบสนองความต้องการได้ทุกกลุ่ม นอกจากบริการแล้วยังมี การจำหน่ายอุปกรณ์ของ การกีฬาและนันทนาการ ของที่ระลึก อาหารเสริมสุขภาพ โดยเน้นการกำหนด อัตราค่าบริการที่เหมาะสมกับ คุณภาพ ซึ่งมีให้เลือกหลายระดับ

การส่งเสริมการตลาด เน้นใช้การประชาสัมพันธ์ให้เห็นความสำคัญด้านสุขภาพ การจัด กิจกรรมแถมบริการ หรือบริการแบบเหมาจ่าย การหาลูกค้าจากภายนอกโดยใช้พนักงานขายติดต่อโดยตรงตาม องค์กรต่างๆ มีระบบสมาชิก การจองสนามผ่านแอปพลิเคชัน และนำเทคโนโลยีสมาร์ทการ์ดมาใช้

1.6 ด้านกระบวนการจัดการ

การวางแผนมีเป้าหมายเพื่อเป็นศูนย์กีฬา-นันทนาการ ที่มีระบบสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง ในอนาคต นิสิตบุคลากร ผู้ใช้บริการเกิดความพึงพอใจและอยากกลับมาใช้อีก การบริหารจัดการโปร่งใส มีความ คล่องตัว สามารถหารายได้เลี้ยงตัวเอง และช่วยยกระดับของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มีวิสัยทัศน์คือ “เป็นศูนย์กีฬา-นันทนาการชั้นนำ กิจกรรมระดับสากล” โดยกำหนดพันธกิจคือ การสร้างสรรค์กิจกรรมนันทนาการ สนับสนุนการเรียนการสอน ส่งเสริมงานวิจัย บริการวิชาการด้านสุขภาพ และพัฒนากีฬาสู่ความเป็นเลิศ

ปรับโครงสร้างองค์การ เป็นแบบกระจายอำนาจ เป็น องค์การแนวราบเพื่อการทำงานที่สั้นลง ปรับขั้นตอนให้ลดลงให้เหลือแต่กระบวนการหลักโดยยึดความต้องการของผู้ใช้บริการเป็นศูนย์กลาง จัดโครงสร้างแผนกต่างๆโดยยึดหลักการบริการลักษณะที่คล้ายคลึงกัน โดยนำลักษณะพื้นที่มาเป็นองค์ประกอบ ในการกำหนดหน่วยงาน

การนำองค์การ มีผู้นำที่ไม่ใช่แต่อำนาจ มีบุคลิกภาพเป็นมิตรเปิดโอกาสให้ปรึกษาในเรื่องต่างๆ ได้ และมีเครือข่ายการทำงาน สร้างแรงจูงใจในการทำงานด้วยการสร้างความเป็นธรรมในองค์การ สร้าง เป้าหมายให้บุคลากร ให้การสนับสนุน จัดหาสวัสดิการที่ดี มีการควบคุมกำกับงานโดยใช้ กฎระเบียบ มีการ รายงานผลปฏิบัติงาน การประเมินจากผู้ให้บริการ การนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการควบคุมเพื่อสร้างความ ยุติธรรมในการประเมิน

1.7 เหตุการณ์ขับเคลื่อน (Driving force) ที่ส่งผลให้อนาคตภาพด้านบวกเกิดขึ้น พบหก เหตุการณ์ขับเคลื่อน ได้แก่ 1) การทำงานร่วมกันของระดับบริหาร 2) ปฏิรูปองค์การเพื่อรองรับการ เปลี่ยน-แปลง 3) พัฒนาด้านกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวก 4) สร้างรูปแบบโปรแกรมและบริการ ทางนันทนาการ ที่หลากหลาย 5) โครงการก่อสร้างทางพิเศษสาย ฉลองรัช -นครนายก-สระบุรี 6) มศว เป็นเจ้าภาพการแข่งขัน กีฬาระดับอุดมศึกษา.

2. อนาคตภาพด้านลบ (ไม่พึงประสงค์) ของการจัดการนันทนาการศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567) พอสรุปได้ดังนี้

2.1 ด้านรูปแบบโปรแกรมและบริการทางนันทนาการ

รูปแบบโปรแกรมและบริการ จะมีเพียงให้บริการสถานที่ สนามกีฬาและสำหรับการเรียน การสอน ซึ่งไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการได้

2.2 ด้านบุคลากร

บุคลากรส่วนใหญ่เป็นอาจารย์จากคณะพลศึกษา ซึ่งมีการะงานสอนอยู่แล้ว อีกทั้ง ขาด ประสบการณ์ด้านธุรกิจ การสรรหามหาวิทยาลัยใหม่ยังใช้ระบบเครือญาติ เกิดปัญหาคุณสมบัติของบุคลากรไม่ สอดคล้องกับโครงสร้าง ขาดบุคลากรภาคสนาม การพัฒนาบุคลากรเก๋ามีน้อย ค่าตอบแทนและสวัสดิการ เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัย ส่งผลให้ขาดแรงจูงใจในการทำงาน

2.3 ด้านงบประมาณ

ในภาพรวมศูนย์กีฬาไม่สามารถเลี้ยงตัวเองได้ เนื่องจากรายจ่ายในการบำรุงรักษาสถานที่สูง อันเป็นผลจากการใช้อุปกรณ์ที่ไม่ได้มาตรฐาน ขาดระบบการดูแล และความแปรปรวนของสภาพอากาศ ได้งบประมาณจากมหาวิทยาลัยเพียงเพื่อซ่อมแซมเพื่อใช้สำหรับการเรียนการสอน นโยบายการคิดค่าบริการจากนิสิต ต้องล้มเลิกไปเนื่องจากสภาพเศรษฐกิจ

2.4 ด้านกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวก

ไม่มีการลงทุนสร้างอาคารเพิ่มเติม มหาวิทยาลัยมุ่งสนับสนุนเฉพาะด้านวิชาการ มีการปรับปรุงพื้นที่ของศูนย์กีฬาเป็นห้องเรียน ในส่วนของ องค์กรก็ยังพบปัญหาของระบบสาธารณูปโภค ไฟฟ้า ประปา รวมถึงปัญหาพื้นที่จอดรถ

2.5 ด้านการตลาด

ไม่มีการทำการตลาด อัตราค่าบริการสูงเมื่อเทียบกับคุณภาพ การขาดการประชาสัมพันธ์กับผู้ใช้บริการภายใน ส่งผลให้ลูกค้าเก่าลดน้อยลง และหาลูกค้าใหม่ไม่ได้

2.6 ด้านกระบวนการจัดการ

การวางแผน การจัดโครงสร้างองค์การยังใช้รูปแบบเดิมจึงเกิดปัญหาความไม่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ปัจจุบันนำเข้า ได้แก่ รูปแบบโปรแกรมและบริการ บุคลากร งบประมาณ กายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวกไม่สัมพันธ์กับกระบวนการจัดการ อีกทั้งการมีผู้นำที่ไม่มีธรรมาภิบาล ใช้แต่อำนาจสั่งการ ขาดความยุติธรรมในการประเมิน บุคลากรจึงขาดแรงจูงใจในการทำงาน

2.7 เหตุการณ์ขับเคลื่อน (Driving force) ที่ส่งผลให้องค์กรภาพด้านลบเกิดขึ้น พบหก เหตุการณ์ขับเคลื่อน ได้แก่ 1) อัตราการขยายตัวของเมืองต่ำ 2) ระดับบริหารมีทิศทางไม่ตรงกัน 3) ขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณ 4) คุณสมบัตินักเรียนไม่ตรงสายงาน 5) โปรแกรมและบริการน้อย 6) ภัยธรรมชาติ

3. อนาคตภาพด้านที่เป็นไปได้มากที่สุด ของการจัดการนันทนาการศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567) พอสรุปได้ดังนี้

3.1 ด้านรูปแบบโปรแกรมและบริการทางนันทนาการ

เพื่อก้าวสู่การเป็นศูนย์นันทนาการชั้นนำในมหาวิทยาลัย มีรูปแบบกิจกรรมเพื่อรองรับความต้องการของนิสิตและบุคลากรเป็นหลัก จึงมีการสร้างรูปแบบโปรแกรมและบริการเพื่อตอบสนองความต้องการการใช้เวลาว่างของประชาคม มศว ในอนาคต โดยแบ่งออกเป็น 1) การแข่งขัน 2) การให้บริการสถานที่ 3) การจัดการฝึกอบรม 4) การจัดกิจกรรมพิเศษ

3.2 ด้านบุคลากร

บุคลากรส่วนใหญ่ คือ อาจารย์ของคณะพลศึกษา ซึ่งอาจเป็นผลจากนโยบายของมหาวิทยาลัย ที่ให้คณะพลศึกษาดูแลศูนย์กีฬา การสรรหาบุคลากร ยังคงเป็นระบบ เครือญาติ การจัดอัตรากำลังมีความชัดเจนมากขึ้น แบ่งตามโครงสร้างองค์การ มีพนักงานประจำเท่าที่จำเป็น ใช้นโยบายการพัฒนาบุคลากรเก่า รวมถึงรับนิสิตมาฝึกประสบการณ์เพื่อเป็นบุคลากรเสริม ค่าตอบแทนและสวัสดิการ เป็นไปตามระเบียบของมหาวิทยาลัย

3.3 ด้านงบประมาณ

นโยบายด้านงบประมาณ มีระบบอนุมัติการเบิกจ่ายที่ดี มีความชัดเจนโปร่งใสตรวจสอบได้ การลงทุนต้องเห็นความคุ้มค่า ได้งบประมาณจากมหาวิทยาลัยเพื่อปรับปรุงก่อสร้าง ได้รายรับที่แน่นอนจากการเก็บค่าบริการนิตินวมกับค่าบำรุงการศึกษาในแต่ ละภาคเรียน แต่ระบบการเบิกจ่ายยังเป็นแบบราชการ มี

หลายขั้นตอน รายจ่ายในการบำรุงรักษาสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกสูงตามอายุการใช้งาน และผลจากภัยธรรมชาติต่างๆ แต่พบว่าค่าใช้จ่ายค่าบำรุงรักษามีความคุ้มค่าในการใช้งบประมาณ

3.4 ด้านกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวก

ในส่วนของอาคารมีการลงทุนการสร้างอาคารนันทนาการแทนโรงยิม ที่ประสานมิตร ที่องค์กรมีการปรับปรุงพื้นที่และอุปกรณ์ ยกตัวอย่างเช่น การต่อเติมหลังคาสระว่ายน้ำ ทางเดินรอบสนามเทนนิสและทางเชื่อมทุกจุด สนามกีฬากลางแจ้งหลังตึกสัฟเพลส ในขณะที่ สิ่งอำนวยความสะดวก ระบบสาธารณูปโภค ภูมิทัศน์ เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัด ระบบน้ำประปา ไฟฟ้ามีความสมบูรณ์กลางคืนมีไฟส่องสว่างทั่วพื้นที่ ทั้งประสานมิตรและองค์กรฯมีต้นไม้ใหญ่ปกคลุมโดยรอบ มีทางเฉพาะสำหรับจักรยาน สัญญาณอินเตอร์เน็ตมีให้บริการทุกจุด

3.5 ด้านการตลาด

นโยบายการตลาดเน้นกลุ่มผู้ใช้บริการภายใน ได้แก่ นิสิต บุคลากรเป็นหลัก มีโปรแกรมและบริการทางนันทนาการที่หลากหลายขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการได้ในระดับหนึ่ง ใช้การประชาสัมพันธ์เพื่อการสื่อสารกับสมาชิกภายใน องค์กร เน้นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ มีระบบสมาชิก การจองสนามผ่านแอปพลิเคชัน และนำเทคโนโลยีสมาร์ตการ์ดมาใช้

3.6 ด้านกระบวนการจัดการ

การวางแผนมีเป้าหมายเพื่อเป็นศูนย์ บริการนันทนาการที่มีความพร้อมเพื่อนิสิต บุคลากรในมหาวิทยาลัย การบริหารจัดการโปร่งใส และคล่องตัวในระดับหนึ่ง สามารถหารายเพื่อการดำเนินงานและ การบำรุงรักษา

มีวิสัยทัศน์คือ “เป็น องค์กรให้บริการด้านนันทนาการ เพื่อยกระดับคุณภาพ ชีวิต ของ ประชาคม มศว” มีพันธกิจคือ การสร้างสรรค์กิจกรรมนันทนาการ สนับสนุนการเรียนการสอน บริการวิชาการ และงานวิจัยด้านสุขภาพ ส่งเสริมคุณภาพชีวิต

มีการปรับโครงสร้างหลักให้อยู่ในความดูแลของคณะพลศึกษา โครงสร้างองค์การแบบกระจายอำนาจ เป็นแนวราบเพื่อการทำงานที่สั้นลง ปรับขั้นตอนให้ลดลงให้เหลือแต่กระบวนการหลักโดยยึดความต้องการของผู้ใช้บริการเป็นศูนย์กลาง จัดโครงสร้างแผนต่างๆ โดยยึดหลักการบริหาร หลักงานที่คล้ายคลึงกัน โดยใช้ปัจจัยด้านสถานที่มาเป็นองค์ประกอบหลักในการกำหนดโครงสร้างด้วย การจัดโครงสร้างตามสถานที่โดยยึดหลักลักษณะของพื้นที่ที่แตกต่างกัน

การนำองค์กร มีผู้นำ เป็นคนรุ่นใหม่ มุ่งมั่นในการทำงาน ซื่อสัตย์สุจริต มีธรรมาภิบาล บุคลิกภาพเป็นมิตร เปิดโอกาสให้ปรึกษาในเรื่องต่างๆได้ และมีเครือข่ายการทำงาน มีการสร้างแรงจูงใจในการทำงานด้วยการสร้างความเป็นธรรมในองค์กร สร้างเป้าหมายให้บุคลากรและให้การสนับสนุน มีการจัดทำสวัสดิการที่ดี มีการควบคุมกำกับงานโดยใช้กฎระเบียบ มีการรายงานผลปฏิบัติงาน การประเมินจากผู้รับบริการ การนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการควบคุมเพื่อสร้างคามยุติธรรมในการประเมิน

3.7 เหตุการณ์ขับเคลื่อน (Driving force) ที่ส่งผลให้อนาคตภาพด้านที่เป็นไปได้มากที่สุดเกิดขึ้น พบห้าเหตุการณ์ขับเคลื่อน ได้แก่ 1) อัตราการขยายตัวของเมืองต่ำ 2) การทำงานร่วมกันของระดับบริหาร 3) ขาดความคล่องตัวในการใช้งบประมาณ 4) ไม่เน้นการตลาดเชิงรุก 5) ภัยธรรมชาติ

การอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องอนาคตภาพการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567) สามารถอภิปรายในประเด็นสำคัญดังนี้

1. ภาพอนาคตด้านบวกของการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567)

ผลการวิจัยพบว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดให้ภาพที่พึงประสงค์ด้านการจัดการของศูนย์กีฬาฯ คือ การก้าวสู่การเป็นศูนย์กีฬา-นันทนาการชั้นนำ มีรูปแบบกิจกรรมระดับสากล สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการทั้งนิสิต บุคลากร และบุคคลภายนอกที่มีความต้องการการใช้เวลาว่างที่แตกต่างกันในอนาคต และมีรายได้เพียงพอต่อการดำเนินงาน ทั้งนี้เพราะผู้เชี่ยวชาญเชื่อมั่นว่า ในระยะสิบปีข้างหน้าการ เมืองจะมีเสถียรภาพมากขึ้น เศรษฐกิจขยายตัวโดยเฉพาะธุรกิจท่องเที่ยวและนันทนาการ ประชาชนจะให้ความสนใจกิจกรรมนันทนาการด้านสุขภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งศูนย์กีฬาฯได้เปรียบตรงที่มีสนามกีฬาและสิ่งอำนวยความสะดวกทางนันทนาการในระดับหนึ่งแล้ว แต่การจะก้าวสู่ระดับสากลได้ นั้นผู้วิจัยพบว่า ต้องมีการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบของการจัดการในหลายเรื่องด้วยกัน ดังนี้

เริ่มจากการปฏิรูปองค์การ ข้อมูลที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญพบว่า มีการปรับโครงสร้าง เปลี่ยนชื่อเป็นศูนย์กีฬา-นันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ และพันธกิจที่กว้างขึ้นกว่าในอดีต ดังนั้นศูนย์กีฬาฯจึงต้องมีรูปแบบโปรแกรมและบริการทางนันทนาการที่หลากหลาย โดยแบ่งออกเป็น 1) การจัดการแข่งขัน 2) การให้บริการด้านสถานที่ 3) การให้บริการนอกสถานที่ 4) การจัดการฝึกอบรม 5) การจัดกิจกรรมพิเศษ ซึ่งอาจเป็นเพราะว่า รูปแบบโปรแกรมและบริการทางนันทนาการเป็นหัวใจเป็นสื่อ หรือเครื่องมือให้บรรลุเป้าหมายของการบริหารจัดการทางนันทนาการ ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับความต้องการและบริบทของกลุ่มผู้ใช้บริการ (กำโชค เผือกสุวรรณ 2542: 2) เมื่อมองไปในอนาคตการดำเนินการทางนันทนาการต้องสอดคล้อง กับสภาพของสังคมที่จะต้องเปลี่ยนไป องค์การที่ให้บริการทางนันทนาการต้องมีกิจกรรมและบริการที่หลากหลายเป็นสากลมากขึ้น แหล่งนันทนาการหรือสถานที่ดำเนินกิจกรรมทางนันทนาการต้องจัดบริการให้ครอบคลุมทุกเพศทุกวัย ทั้งผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส ทุกเผ่าพันธุ์ของมนุษยชาติ ตามความสนใจและพึงพอใจ (สมบัติ กาญจนกิจ 2544: 167-168) การเกิดขึ้นของรูปแบบโปรแกรมและบริการทางนันทนาการเป็นผลมาจากกระแสของความนิยมหรือความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี สภาพเศรษฐกิจ วิถีชีวิต และ การใช้เวลาว่างของคนในสังคม

อาคารที่พักหรือโรงแรมขนาดเล็กที่ มศว องค์กรักษ์ เป็นอีกแนวโน้มหนึ่งที่ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านปรารถนาอยากให้เกิดขึ้น สอดคล้องกับข้อมูลที่ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่จริง ได้พูดคุยกับบุคลากรของศูนย์กีฬาฯพบว่า

ในปัจจุบันห้องพักของศูนย์กีฬาไม่เพียงพอต่อการใช้งานและไม่อยู่ในสภาพที่ให้บริการกับบุคคลภายนอกได้อีกเหตุผลหนึ่งคือ เพื่อความสอดคล้องกับรูปแบบโปรแกรมและบริการทางนันทนาการที่มีความหลากหลายมากขึ้น รูปแบบโปรแกรมหรือบริการทางนันทนาการบางอย่าง หากจะดำเนินการได้อย่างสมบูรณ์ กลุ่มผู้ให้บริการต้องพักค้างแรม เช่น การเก็บตัวของสมาคมกีฬาต่างๆ การใช้สถานที่เพื่อการจัดการฝึกอบรม การจัดงานวิชาการด้านสุขภาพ ผู้วิจัยได้มองประเด็นตรงนี้ว่า ในอนาคตถ้ามีโรงแรมขนาดเล็กเกิดขึ้นได้จริงที่องค์กรภัยคล้ายกับโรงแรมสวูเทลที่ประสานมิตร นอกจากเป็นสถานที่เก็บตัวของนักกีฬาตัวแทนมหาวิทยาลัยแล้ว ยังจะช่วยยกระดับให้กับศูนย์กีฬา รูปแบบโปรแกรมและบริการจะมีความหลากหลายขึ้นได้อีก การบริการจะครบวงจร ทำให้ผู้ใช้บริการจากภายนอกมีความต้องการที่จะซื้อบริการมากยิ่งขึ้น

นโยบายการเก็บค่าบริการศูนย์กีฬา รวมกับค่าบำรุงการศึกษาในแต่ละภาคเรียนเป็นเหตุการณ์ แนวโน้มที่ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านพึงปรารถนาอยากให้เกิดขึ้น ผู้วิจัยได้ความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ว่าเป็นความจำเป็นในลำดับต้นๆ และเป็นเหตุการณ์สำคัญที่จะขับเคลื่อนให้ภาพที่พึงประสงค์เกิดขึ้นได้จริง เนื่องจากว่าสิ่งก่อสร้างต่างๆ ในปัจจุบันมีอายุการใช้งานมาเกือบยี่สิบปี ต้องใช้งบประมาณในการบำรุงรักษาและยังมีอาคาร สนามกีฬา โรงแรม รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกที่ต้องสร้างเพื่อรองรับกับรูปแบบโปรแกรมและบริการทางนันทนาการที่จะมีขึ้น และการบริการที่ครอบคลุมความต้องการของผู้ใช้บริการ ประกอบกับสภาพอากาศในปัจจุบันที่มีความแปรปรวนเปลี่ยนแปลงไปมาก ทั้งสภาพอากาศที่ร้อนจัด ปัญหาอุทกภัย ซึ่งสอดคล้องกับ ซูซีฟ เยาวพัฒน์ (2543: 166-168) ที่ได้กล่าวว่า ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ภาวะโลกร้อน จะส่งผลกระทบต่อการจัดโครงการนันทนาการหลายด้านด้วยกันในอนาคต และจากการสัมภาษณ์พบว่า ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีข้อมูลอยู่แล้วว่า ทุกมหาวิทยาลัยทั่วโลกต่างมีนโยบายการเก็บค่าบริการของศูนย์กีฬาและนันทนาการรวมกับค่าบำรุงการศึกษาในแต่ละเทอม ในประเด็นนี้ผู้วิจัยคิดว่าน่าจะเกิดขึ้นได้จริง เนื่องจากผู้เชี่ยวชาญกลุ่มที่เป็นมีบทบาท อำนาจหน้าที่ ในการกำหนดนโยบายของศูนย์กีฬาทั้งทางตรงและทางอ้อม ได้ให้ข้อมูลสอดคล้องกันทุกคนว่าควรจะเริ่มใช้นโยบายนี้ตั้งแต่ปีการศึกษา 1/2559

การสรรหาบุคลากร การวิจัยครั้งนี้พบว่า เป็นระบบ โปร่งใส ได้คุณสมบัติที่ต้องการคือ เป็นคนดีมีความสามารถเฉพาะทาง เรียนรู้ตลอดเวลา เป็นผู้นำที่มีความสามารถเชิงธุรกิจและมีธรรมาภิบาล นั้นหมายถึงว่า คุณสมบัติของผู้นำและบุคลากรที่ผู้เชี่ยวชาญพึงประสงค์ต้องเป็นคน เก่งและคนดี อาจเป็นเพราะว่าในระยะสิบปีข้างหน้าจากนี้ไป ศูนย์กีฬา จะมีการปรับปรุงทางด้านกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวกทางนันทนาการหลายโครงการด้วยกัน มีการจัดซื้อจัดจ้างมากมายหลายโครงการด้วยงบประมาณของมหาวิทยาลัย และค่าบำรุงจากนิสิต ดังนั้นการพัฒนาทางกายภาพต้องรวดเร็วมีคุณภาพโดยควบคู่ไปกับการควบคุมไม่ให้มีการทุจริตเกิดขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ซูซีฟ เยาวพัฒน์ (2543: 164) ที่ได้กล่าวว่า บุคลากรถือเป็นหัวใจสำคัญขององค์การทางนันทนาการ ในอนาคตจะมีการผลิตบุคลากรทางนันทนาการจนถึงระดับปริญญาเอก เพื่อมุ่งเน้นให้บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และมีความรู้ในเรื่องของนันทนาการได้อย่างแท้จริง เอนก หงส์ทองคำ (2542: 49) ได้ให้ความหมายของผู้นำนันทนาการว่าหมายถึง บุคคลที่มีหน้าที่จัดการบริการ แนะนำช่วยเหลือให้บุคคลหรือหมู่คณะได้เลือกกิจกรรมนันทนาการที่จะเข้าร่วมตามต้องการ ตามความสนใจของแต่ละบุคคลให้ได้รับความพอใจ ความสนุกเพลิดเพลินจากกิจกรรมนันทนาการ ซึ่งสอดคล้องกับ เรืองยศ วัชรเกตุ (2546: บทคัดย่อ)

ได้ศึกษาถึงคุณลักษณะและทักษะพื้นฐานของบุคลากรในวิชาชีพนันทนาการพบว่า บุคลากรต้องมีความรักและศรัทธาในวิชาชีพนันทนาการ มีความใฝ่รู้ทางวิชาการ ในวิชาชีพนันทนาการ มีประสบการณ์การเป็นผู้นำโครงการนันทนาการ ผ่านการศึกษาอบรมเทคนิคการเป็นผู้นำนันทนาการ สามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ต่างๆ ได้เป็นอย่างดี มีทักษะและประสบการณ์เกี่ยวกับการสื่อสารรูปแบบต่างๆ มีคุณธรรมและจริยธรรม

2. อนาคตภาพด้านลบ (ไม่พึงประสงค์) ของการจัดการนันทนาการศูนย์กีฬา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567)

ผลการวิจัยพบว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดให้ภาพที่ไม่พึงประสงค์ด้านการจัดการ คือ การวางแผนการจัดโครงสร้างองค์การยังใช้รูปแบบเดิม ไม่สามารถหารายได้เลี้ยงตัวเองได้ นิสิต บุคลากรใช้บริการน้อย ลูกค้ายานนอกไม่มาใช้บริการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้เชี่ยวชาญคาดการณ์แนวโน้มของปัจจัยภายนอกกว่า ระยะสิบปีข้างหน้าสภาพเศรษฐกิจไทยคงยังไม่ดีขึ้น เนื่องจากวิกฤติทางการเมืองที่มีการแบ่งขั้วอย่างชัดเจน อัตราการว่างงานสูง ประเทศไทยจะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ประชากรวัยเรียนลดลง สังคมอุปถัมภ์จะกลายเป็นหัวใจของสังคมไทย ความเปลี่ยนแปลงของปัจจัยที่กล่าวมา ผู้เชี่ยวชาญในกลุ่มที่เป็นผู้บริหารหรือนักวิชาการที่เกี่ยวข้องกับงานทางด้านการจัดการกีฬาและนันทนาการ มีความเห็นที่สอดคล้องกันว่า จะมีผลต่อการใช้เวลาว่างของคนในสังคม และส่งผลต่อปัจจัยนำเข้าของศูนย์กีฬา ซึ่งผลการวิจัยพบประเด็นเหตุการณ์สำคัญที่ขับเคลื่อนอนาคตภาพด้านลบ สามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

รูปแบบโปรแกรมและบริการทางนันทนาการไม่ครอบคลุมความต้องการของผู้ใช้บริการ ไม่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ มีเพียงการให้บริการสถานที่และสนับสนุนการเรียนการสอน อาจเป็นเพราะงบประมาณมีจำนวนจำกัด ผู้บริหารมหาวิทยาลัยไม่มีนโยบายการเก็บค่าบริการศูนย์กีฬา พร้อมกับค่าบำรุงการศึกษาในแต่ละเทอม ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มที่มีบทบาท อำนาจหน้าที่ ในการกำหนดนโยบายของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทั้งทางตรงและทางอ้อม และกลุ่มผู้ให้บริการศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทั้งทางตรง และทางอ้อม ได้ให้ข้อมูลที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันว่า หากสนามกีฬาและสิ่งอำนวยความสะดวกไม่ดีพอก็ไม่ควรเก็บค่าบริการกับนิสิต

เมื่องบประมาณมีจำกัด ส่งผลต่อการจัดการจ้างบุคลากร ซึ่งในอนาคตด้านลบที่ผู้เชี่ยวชาญให้ไว้ส่วนใหญ่เป็นอาจารย์จากคณะพลศึกษา ซึ่งมีภาระงานที่มากอยู่แล้ว และขาดประสบการณ์ในเชิงธุรกิจ อีกทั้งยังมีการสรรหาบุคลากรแบบระบบเครือญาติ ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสารและการพูดคุยกับบุคลากรของศูนย์กีฬา พบว่า ปัจจุบันมีบุคลากรอยู่เก่าคน ในระยะสิบปีข้างหน้าจะครบอายุราชการสามคน นั้นหมายถึงว่าจำนวนบุคลากรไม่สัมพันธ์กับโครงสร้าง และเป้าหมายขององค์การ

ความทรุดโทรมของสิ่งก่อสร้าง สิ่งอำนวยความสะดวกที่เกิดจากภัยธรรมชาติ และการขาดระบบการบำรุงรักษาที่ดี สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับศูนย์กีฬา รวมถึงข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญพบว่า อาคารและสิ่งก่อสร้าง สนามกีฬา มีอายุการใช้งานเกือบยี่สิบปีแล้ว ประกอบกับการที่ต้องเผชิญกับความแปรปรวนของสภาพอากาศและปัญหาอุทกภัย ซึ่งในระยะสิบปีข้างหน้าจะต้องเสียงบประมาณในการซ่อมบำรุงเป็นจำนวนมาก

3. อนาคตภาพที่เป็นไปได้มากที่สุด ของการจัดการนันทนาการศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567)

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ศูนย์กีฬามีเป้าหมายเพื่อก้าวสู่การเป็นศูนย์นันทนาการชั้นนำในมหาวิทยาลัย มีรูปแบบกิจกรรมเพื่อรองรับความต้องการของนิสิตและบุคลากรเป็นหลัก จึงมีการสร้างรูปแบบโปรแกรมและบริการเพื่อตอบสนองความต้องการการใช้เวลาว่างของประชาคม มศว ในอนาคต โดยแบ่งออกเป็น 1) การแข่งขัน 2) การให้บริการสถานที่ 3) การจัดการฝึกอบรม 4) การจัดกิจกรรมพิเศษ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้เชี่ยวชาญเชื่อมั่นว่า การเมืองในสิบปีข้างหน้าจะมีเสถียรภาพมากขึ้นการแบ่งแยกยังมีอยู่แต่ ไม่มาก สภาพเศรษฐกิจไม่ได้ดีขึ้นกว่าเดิมมากแต่ธุรกิจด้านนันทนาการจะได้รับการสนับสนุนและมีอัตราการขยายตัวสูง ซึ่งศูนย์กีฬาได้เปรียบตรงที่มีสนามกีฬาและสิ่งอำนวยความสะดวกทางนันทนาการในระดับหนึ่งแล้ว แต่การจะก้าวสู่การเป็นที่ยอมรับของนิสิต บุคลากรในมหาวิทยาลัยได้นั้น ผู้วิจัยพบว่าต้องมีการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบของการจัดการในหลายเรื่องด้วยกัน ดังนี้

เริ่มจากการปฏิรูปองค์การ ผู้วิจัยไม่ได้คำตอบที่เป็นความเห็นส่วนใหญ่ในประเด็นนี้ ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า โครงสร้างการบริหารน่าจะมีลักษณะเดิม ซึ่งแตกต่าง จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญกลุ่มที่มีบทบาท อำนาจหน้าที่ ในการกำหนดนโยบายของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยให้ข้อสรุปว่าศูนย์กีฬาจะไปอยู่ใต้การบริหารงานของคณะพลศึกษา ตรงประเด็นนี้จากการสังเกตในขณะสัมภาษณ์ผู้วิจัยพบว่าโครงสร้าง ที่เป็นไปได้มากที่สุด ศูนย์กีฬาน่าจะไปอยู่ภายในโครงสร้างหลักของคณะพลศึกษาก่อน หลังจากนั้นเมื่อมีความเข้มแข็งขึ้น ทั้งในเรื่องงบประมาณ บุคลากร และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ผู้บริหารคงให้แยกออกมาเพื่อการดำเนินงานเชิงธุรกิจ เมื่อต้องเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของคณะพลศึกษาแล้ว งบประมาณในการจ้างบุคลากรจึงลดน้อยลงเนื่องจากใช้บุคลากรที่เป็นอาจารย์จากคณะพลศึกษา การสรรหาบุคลากรยังคงเป็นระบบเครือญาติ การจัดอัตราค่าจ้างมีความชัดเจนมากขึ้น แบ่งตามโครงสร้างองค์การ มีพนักงานประจำเท่าที่จำเป็น ใช้ นโยบายการพัฒนาบุคลากรเก่า รวมถึงรับนิสิตมาฝึกประสบการณ์เพื่อเป็นบุคลากรเสริม ค่าตอบแทนและสวัสดิการเป็นไปตามระเบียบของมหาวิทยาลัย

4. การเปรียบเทียบอนาคตภาพในแต่ละมิติ

จากผลการ วิจัย เรื่องอนาคตภาพการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567) ทำให้สะท้อนถึงภาพอนาคตทั้งสามมิติ คือ ภาพด้านบวก (พึงประสงค์) ภาพด้านลบ (ไม่พึงประสงค์) และภาพ ด้านที่เป็นไปได้มากที่สุด ในแต่ละภาพจะมีเหตุการณ์ขับเคลื่อน (Driving force) เพื่อนำไปสู่อนาคตในแต่ละมิติ ที่แตกต่างกันในลักษณะของความเข้มและบริบทของเหตุการณ์ ซึ่งสามารถประมวลออกมาเป็นแผนภาพที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยง และระดับโอกาสที่จะเกิดขึ้น ได้ดังภาพประกอบ 44

เหตุการณ์ขับเคลื่อน (Driving force)	แนวโน้มด้านบวก (Optimistic scenario)	แนวโน้มด้านที่เป็นไปได้มากที่สุด (Most probable scenario)	แนวโน้มด้านลบ (Pessimistic scenario)
1.กระบวนการจัดการ	1.องค์กรชั้นนำ กิจกรรมระดับสากล มีเป้าหมายเพื่อช่วยยกระดับ มศว ให้บริการที่มีคุณภาพระดับสากล ทั้งบุคคลภายในและภายนอก	1.มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมการใช้ เวลาว่าง ยกระดับคุณภาพชีวิต ของประชาคม มศว	1.ไม่มีการปฏิรูปองค์การ เน้นเฉพาะเพื่อการเรียน การสอนเท่านั้น
2.การทำงานร่วมกัน ของระดับบริหาร	2.ผู้บริหารมหาวิทยาลัย คณบดี คณะพลศึกษา และ ผ.อ.ศูนย์กีฬา มีแนวทางเดียวกัน	2.ผู้บริหารมหาวิทยาลัย คณบดี คณะพลศึกษา และ ผ.อ.ศูนย์กีฬา มีแนวทางเดียวกัน	2.มีความเห็นที่แตกต่างกันในระดับ บริหาร
3.งบประมาณ	3.มีรายได้ที่แน่นอนเพื่อใช้ในการ บริหารจัดการจากการเก็บ ค่าบริการร่วมกับค่าบำรุง การศึกษา	3.มีรายได้จากการจากการเก็บค่าบริการ ร่วมกับค่าบำรุง การศึกษา แต่ต้อง ทำแผน ทำโครงการนำไปใช้กับ มหาวิทยาลัย	3.ไม่มีรายได้ที่แน่นอน ไม่มียกยบาย เก็บค่าบริการร่วมกับค่าบำรุง การศึกษา
4.บุคลากร	4.เป็นคนเก่ง ดี มีธรรมาภิบาล ตรง สายงาน การสรรหาโปร่งใส ประเมินยุติธรรม	4.ใช้บุคลากรของคณะพลศึกษาเป็น ส่วนใหญ่	4.ผู้นำขาดธรรมาภิบาล การสรรหา ไม่โปร่งใส ใช้ระบบเครือญาติ
5.กายภาพและ สิ่งอำนวยความสะดวก	5.สร้างโรงแรมขนาดเล็กที่ องค์กรฯและสร้างอาคาร นันทนาการแทนโรงยิมฯ ที่ประสานมิตร	5.สร้างอาคารนันทนาการแทนโรงยิมฯ ที่ประสานมิตร แต่อาคารบางส่วนของ องค์กรฯถูกปรับเป็นห้องเรียน	5.ไม่มีการสร้างอาคารกีฬาเพิ่มเติม พื้นที่บางส่วนปรับเป็นห้องเรียน
6.รูปแบบโปรแกรม และบริการทาง นันทนาการ	6.มีความหลากหลายครอบคลุม ความต้องการ เน้นให้บริการ ทั้งบุคคลภายในและภายนอก	6.แบ่งออกเป็นสี่ประเภท เน้น ให้บริการเฉพาะนิสิต บุคลากร	6.ให้บริการสนามกีฬาเพียงอย่าง เดียว
7.การขายตัวของ เมืองและการคมนาคม	7.โครงการทางพิเศษฉลองรัช-นคร นายก-สระบุรี เริ่มการ ก่อสร้างใน ทศวรรษหน้า	7.โครงการทางพิเศษ ฉลองรัช- นครนายก-สระบุรี เริ่มการ ก่อสร้างปลายทศวรรษหน้า	7.ชะลอโครงการทางพิเศษฉลองรัช- นครนายก-สระบุรี
8..การตลาด	8.เป็นเจ้าภาพจัดกีฬา ระดับอุดมศึกษา	8.เน้นการสื่อสารภายในองค์กร	8.ไม่มีทีมงานการตลาด
9. ธรรมชาติ และ สิ่งแวดล้อม	9.มีผลกระทบน้อย ถ้ามีก็ในระยะสั้น	9.ประสบอุทกภัย และสภาพ อากาศที่ร้อนจัด	9.ประสบอุทกภัยและสภาพอากาศ ที่ร้อนจัด
10.คู่แข่งชั้นการตลาด	10.ไม่มีคู่แข่งในพื้นที่ใกล้เคียง	10.องค์กรต่างๆจะมีบริการด้าน นันทนาการเป็นของตนเอง	10.คู่แข่งชั้นมาก เช่น ธรรมศาสตร์ จปร. สพล. และสมาคมกีฬาต่างๆ ได้สร้างสนามฝึกซ้อมเป็นของตนเอง

- หมายถึง อนาคตภาพด้านบวก (พึงประสงค์)
 หมายถึง อนาคตภาพที่เป็นไปได้มากที่สุด
 หมายถึง อนาคตภาพด้านลบ (ไม่พึงประสงค์)

ภาพประกอบ 44 การเปรียบเทียบอนาคตภาพการจัดการนันทนาการ
ของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในแต่ละมิติ

จากภาพประกอบ 44 แสดงให้เห็นถึงว่า แนวทางของการนำสู่ภาพอนาคตที่พึงปรารถนาได้นั้น ศูนย์กีฬายังขาดการจัดการในด้านใดบ้าง และมีความเสี่ยงหรือเหตุการณ์ด้านลบใดที่มีโอกาสเกิดขึ้นสูง เมื่อเปรียบเทียบกับภาพอนาคตด้านที่เป็นไปได้มากที่สุด ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า ในอนาคตระยะสิบปีข้างหน้า การทำงานร่วมกันของระดับผู้บริหารเป็นเหตุการณ์เดียวเท่านั้นที่อยู่ในภาพด้านบวกและมีโอกาส เป็นไปได้มากที่สุด ซึ่งเป็นผลเนื่องจาก ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มองว่าในอนาคตศูนย์กีฬาจะเข้ามาอยู่ได้กับการดูแลของคณะ พลศึกษา ผู้อำนวยการศูนย์จะได้รับการแต่งตั้งจากคณะพลศึกษา และ เมื่อประจวบกับปลายปี 2559 คณะ พลศึกษาจะมีการสรรหาคนใหม่ โดยที่ประธานการสรรหาคือ อธิการบดี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดแนวโน้มที่กระบวนการสรรหาจะทำให้ได้คนที่สามารถทำงานร่วมกับระดับนโยบายได้ ค่อนข้างมาก จากเหตุการณ์ดังกล่าวทำให้คาดการณ์ได้ว่า ผู้บริหารทั้งสามฝ่ายที่กล่าวมาคงจะทำงานร่วมกันได้ เป็นอย่างดี แต่ประเด็นที่น่า สนใจคือ เหตุการณ์ขับเคลื่อนสู่อนาคตภาพด้านบวก ที่เหลือ ระดับความเข้มของ ภาพยังไม่ปรากฏในภาพอนาคตด้านบวก ที่ชัดเจน ได้แก่ 1) ด้านกระบวนการจัดการ ภาพที่เป็นไปได้มากที่สุด คือการมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมการใช้เวลาว่าง ยกระดับของประชาคม มศว 2) ด้านรูปแบบโปรแกรมและบริการ ทางนันทนาการที่เน้น เฉพาะนิสิตและบุคลากร 3) ด้านงบประมาณ มีรายได้จากการ เก็บค่าบริการศูนย์กีฬา พร้อมกับค่า บำรุงการศึกษาแต่การเบิกจ่ายยังไม่คล่องตัว 4) ด้านบุคลากร ส่วนใหญ่ใช้บุคลากรของคณะ พลศึกษา 5) ด้านกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวก ยังขาดโรงแรมขนาดเล็กที่ มศว องค์กรฯ 6) ด้าน การตลาด เน้นเฉพาะการสื่อสารภายในองค์กร ยังไม่มีแผนเพื่อรับเป็นเจ้าภาพจัดมหกรรมกีฬา ระดับอุดมศึกษา 7) ด้านสถานการณ์การใช้เวลา สว่างพบว่า องค์กรต่างๆจะมีบริการด้านนันทนาการเป็นของ ตนเอง และนอกจากนั้น เหตุการณ์ขับเคลื่อนสู่อนาคตภาพด้านลบกลับมีการขับเคลื่อนและปรากฏในภาพ อนาคตที่เป็นไปได้มากที่สุด ได้แก่ 1) การขยายตัวของเมืองและการคมนาคม คือการชะลอโครงการทางพิเศษ สาย ฉลองรัช-นครนายก-สระบุรี 2) ผลกระทบจากภัยธรรมชาติ ซึ่งศูนย์กีฬาจะต้องเผชิญกับอุทกภัยและ สภาพอากาศที่ร้อนจัด

จากผลการเปรียบเทียบภาพอนาคตทั้งสามมิติ พบว่า การที่ผู้บริหารสามารถทำงานและมี แนวทางร่วมกันได้นั้นเป็นจุดเริ่มต้นที่ดี เนื่องจากจะทำให้กระบวนการขับเคลื่อนเป็นไปในแนวทางเดียวกันสอดคล้อง ประสานสัมพันธ์กัน โดยมีสิ่งที่ควรจะต้องปรับเปลี่ยนในลำดับแรกคือ การกำหนดเป้าหมายและวิสัยทัศน์ ควรมี การมุ่งสู่ การเป็นองค์กรชั้นนำ มีกิจกรรมและบริการระดับสากล นั้นหมายถึงนอกจากมีเป้าหมายเพื่อ คุณภาพชีวิตของประชาคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒแล้ว ต้องให้บริการที่ดีเลิศกับบุคคลภายนอกด้วย เพื่อให้สอดคล้องกับการที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ออกนอกระบบ ปรับเปลี่ยนสถานะเป็นมหาวิทยาลัย ในกำกับของรัฐ ส่งผลให้หน่วยงาน องค์กรต่างๆในมหาวิทยาลัยต้องหารายได้เลี้ยงตัวเอง มากขึ้น ลำดับต่อไป ในการทำให้ภาพอนาคตด้านบวกเกิดขึ้นได้นั้น เป็นเรื่องหัวใจของธุรกิจ คือ สินค้าหรือผลิตภัณฑ์ (Product) ซึ่ง สำหรับศูนย์กีฬาหมายถึง รูปแบบโปรแกรมและบริการทางนันทนาการ จากการเปลี่ยนแปลงของ สถานการณ์ การใช้เวลาว่าง และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ในอนาคต การให้รูปแบบโปรแกรมหรือการให้บริการจะเน้นที่ การให้บริการสนามกีฬายังคงไม่ได้ รูปแบบโปรแกรมและบริการในภาพอนาคตที่เป็นไปได้มากที่สุด จึง ควรแบ่งออกเป็นสี่ประเภท คือ 1) การจัดการแข่งขัน 2) การให้บริการด้านสถานที่ 3) การจัดฝึกอบรม และ

4) การจัดกิจกรรมพิเศษ เป็นอย่างน้อย ในขณะที่ภาพที่พึงประสงค์สามารถจำแนกเป็นห้าประเภท โดยมีการให้บริการนอกสถานที่ ซึ่งเป็นบริการเชิงรุกเพิ่มขึ้น เพื่อให้ครอบคลุมความต้องการของผู้ใช้บริการ รองรับกระแสการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เช่น การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของประเทศ คือ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ประชากรในวัยเรียนลดลง ความก้าวหน้าของเทคโนโลยี ที่ส่งผลให้วิถีชีวิตและการใช้เวลาว่างของคนเปลี่ยนแปลงไป และสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับแนวคิดที่ว่า การพัฒนามนุษย์ต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จากกรอบของผลิตภัณฑ์ดังกล่าว ที่ศูนย์กีฬาฯ พึงจัดให้มีขึ้นนั้น ส่งผลต่อการกำหนดบุคลากร (Personal) ใหม่ ที่จะเข้ามาสู่ระบบ และเป็นส่วนหนึ่งของกลจักรหรือฟันเฟืองในการขับเคลื่อนศูนย์กีฬาฯ ที่จะต้อง เป็นผู้ที่มีความสามารถ มีการพัฒนาและเรียนรู้ตลอดเวลา มีความกระตือรือร้น ซื่อสัตย์สุจริต ในขณะที่บุคลากรเดิมก็จะต้องมีการส่งเสริมพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถมากขึ้น เป็นระบบการคัดเข้าที่โปร่งใส เพื่อให้ได้บุคลากรที่ตรงสายงาน เป็นบุคลากรที่เก่งและดี ลำดับต่อมาที่ควรมีการเปลี่ยนแปลงคือ นโยบายด้านงบประมาณ กล่าวคือ เมื่อมีรายได้จากการเก็บค่าบำรุงจากนิสิต ต่แล้ว กระบวน การเบิกจ่ายควรมีความคล่องตัว มีความยืดหยุ่นในการใช้ เพื่อให้เกิดความคุ้มค่า ทางการตลาดคือผลกำไรและความคุ้มค่าจากการลงทุนเพื่อให้เกิดการสร้างภาพลักษณ์ เกิดความพึงพอใจสูงสุด การบริหารงบประมาณจะต้องไม่เป็นแผนประจำปีที่ตายตัวทั้งหมด แต่ต้องมีความยืดหยุ่นสามารถปรับเปลี่ยนได้ เช่น ถ้า พบว่าบางโปรแกรมที่ไม่สามารถตอบโจทย์ได้ ก็จะต้องมีการโยกย้ายทรัพยากรไปใช้กับโปรแกรมอื่นๆ ที่มีความคุ้มค่ามากกว่า ซึ่งโปรแกรมทั้งห้าประเภทสามารถสร้างความคุ้มค่าทั้งในเรื่องของผลกำไรและการสร้างภาพลักษณ์ให้กับทางมหาวิทยาลัย สิ่งที่จะต้องมีการปรับเปลี่ยนในลำดับต่อไปคือ ด้านกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวก โดยที่ผลการวิจัยพบว่าสิ่งที่ควรเกิดมากที่สุดคือ โรงแรมขนาดเล็กที่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์

อาคารที่พักหรือโรงแรมขนาดเล็กที่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ เป็นอีกแนวโน้มหนึ่งที่ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านปรารถนาให้เกิดขึ้น สอดคล้องกับข้อมูล จากพื้นที่ที่สะท้อนว่า ปัจจุบันห้องพักของศูนย์กีฬาฯ ไม่เพียงพอต่อการใช้งานและไม่อยู่ในสภาพที่ให้บริการ ที่ดีกับบุคคลภายนอกได้ เมื่อผนวกกับ รูปแบบโปรแกรมและบริการทางนันทนาการที่ ควรมีความหลากหลายมากขึ้น ดังกล่าวแล้วข้างต้น ยิ่งส่งเสริมให้เห็นภาพที่รูปแบบโปรแกรมหรือบริการทางนันทนาการบางอย่างหากจะดำเนินการได้อย่างสมบูรณ์ กลุ่มผู้ใช้บริการต้องพักค้างแรม เช่น การเก็บตัวของสมาคมกีฬาต่างๆ การใช้สถานที่เพื่อการจัดการฝึกอบรม การจัดงานวิชาการด้านสุขภาพ เป็นต้น ดังนั้นในอนาคตหากมีโรงแรมขนาดเล็กเกิดขึ้นได้จริงที่ มศว องครักษ์ คล้ายกับโรงแรมสวูเทลที่ มศว ประสานมิตร นอกจากเป็นสถานที่เก็บตัวของนักกีฬาดาวเด่นมหาวิทยาลัยแล้ว จะเป็นการช่วยยกระดับให้กับศูนย์กีฬาฯ สามารถจัดรูปแบบโปรแกรมและบริการที่มีความหลากหลายมากขึ้น เกิดการบริการแบบครบวงจร ส่งผลให้ผู้ใช้บริการจากภายนอกต้องการซื้อบริการมากยิ่งขึ้น

ด้านบุคลากรพบว่า ระดับความเข้มของภาพอยู่ในระดับภาพที่เป็นไปได้มากที่สุด คือ บุคลากรส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ของคณะพลศึกษา ซึ่งเป็นผลจากนโยบายของมหาวิทยาลัยที่ ให้คณะพลศึกษาดูแลศูนย์กีฬาฯ และการสรรหาบุคลากรยังอิงแอบกับระบบเครือญาติ หรือความสัมพันธ์ส่วนบุคคล แต่พบว่า การจัดอัตรากำลังมีความชัดเจนมากขึ้น มีการแบ่งตามโครงสร้างองค์การ มีพนักงานประจำเท่าที่จำเป็น ใช้นโยบายการพัฒนาบุคลากรเก่า รวมถึงรับนิสิตมาฝึกประสบการณ์ เพื่อเป็นบุคลากรเสริม ค่าตอบแทนและสวัสดิการ

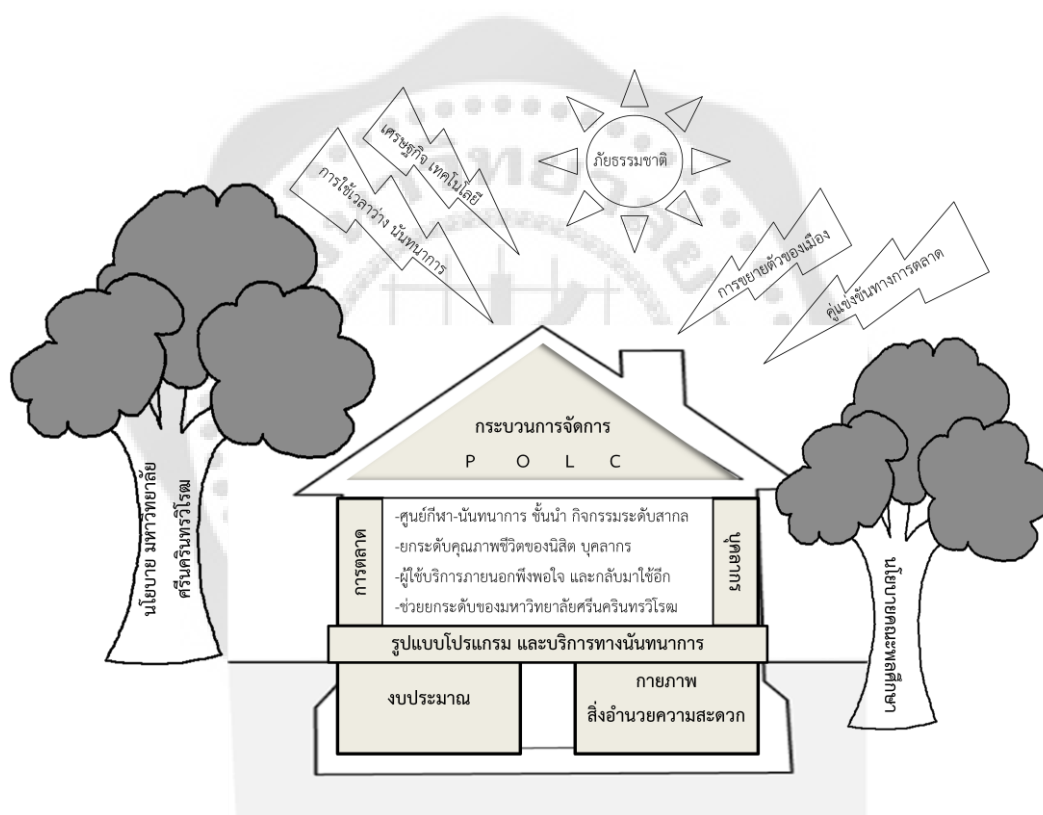
เป็นไปตามระเบียบของมหาวิทยาลัย ซึ่งสิ่งเหล่านี้ต้องมีการปรับระบบการรับบุคลากรใหม่ และวางแผนเพื่อการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรเก่าอย่างเร่งด่วน

ประเด็นสำคัญที่ต้องให้ความสนใจ และมองข้ามไม่ได้คือ ประเด็นของเหตุการณ์ แนวโน้มด้านลบ ที่ไปปรากฏในภาพอนาคตที่เป็นไปได้มากที่สุด ได้แก่ ผลกระทบจากภัยธรรมชาติ และการชะลอการก่อสร้างโครงการทางพิเศษสาย ฉลองรัช-นครนายก-สระบุรี จากผลการวิจัยพบว่าในอนาคตศูนย์กีฬาจะต้องเผชิญกับอุทกภัยและสภาพอากาศที่ร้อนจัด ดังนั้นศูนย์กีฬาต้องหาวิธี การที่จะเผชิญกับสถานการณ์เหล่านี้ เช่น การก่อสร้างพื้นที่หรือลานกิจกรรมต่างๆ ควรยกระดับพื้นเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาจากอุทกภัย การปรับปรุงสนามกีฬา พื้นที่ ทางเชื่อมต่างๆที่มีอยู่ให้มีหลังคาหรือการใช้ต้นไม้ใหญ่ ด้านการขยายตัวของเมืองและการคมนาคม พบว่า มีแนวโน้ม ที่เกิดการชะลอตัวค่อนข้างสูง โดยเฉพาะการก่อสร้างโครงการทางพิเศษ สาย ฉลองรัช-นครนายก-สระบุรี ด้านคู่แข่งทางการตลาดในอนาคต คู่แข่งยังไม่ปรากฏชัดเจน มีเพียงแนวโน้มที่องค์การ และสมาคมต่างๆจะสร้างแหล่งนันทนาการของตนเอง ดังนั้นรูปแบบกิจกรรมและบริการในอนาคตคงต้องสร้างความแตกต่าง กิจกรรมลักษณะของ วันเดย์ทริป ผู้ใช้บริการภายนอกคงน้อยลง ศูนย์กีฬาจะต้องเน้นที่กิจกรรมในลักษณะพักค้างคืนมากขึ้น เป็นกิจกรรมที่บูรณาการกับการท่องเที่ยวซึ่งจังหวัดนครนายกมีทรัพยากรธรรมชาติมากพอที่จะรองรับตรงจุดนี้ ความต้องการเรื่องที่พั กหรือโรงแรมขนาดเล็ก จึงมีความจำเป็น ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จากเหตุการณ์ แนวโน้ม ที่จะเกิดขึ้นและนำสู่ออนาคตภาพด้านลบที่กล่าวมา สังเกตได้ว่าเป็นผลกระทบที่เกิดจากปัจจัยภายนอกซึ่งศูนย์กีฬาไม่สามารถควบคุมได้

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า อนาคตภาพทั้งสามมิติ เมื่อนำมาเปรียบเทียบกัน จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อศูนย์กีฬาเป็นอย่างยิ่ง การสร้างภาพอนาคตด้านบวก ช่วยให้ได้รายละเอียดมโนภาพแห่งอนาคต (Scenario) เห็นสิ่งที่ศูนย์กีฬาควรจะเป็นในอนาคต เป็นวิสัยทัศน์ (Vision) เป็นเรื่องสำคัญที่ต้องมีก่อนจะกำหนดยุทธศาสตร์และแผนงาน (Visioning first) การสร้างภาพอนาคตด้านลบ ช่วยให้ได้รายละเอียดในประเด็นของปัญหาและความเสี่ยง (Risk) ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต การสร้างภาพอนาคตด้านที่เป็นไปได้มากที่สุด เป็นการคาดการณ์ภาพอนาคต ของศูนย์กีฬา จากปัจจุบันสู่ออนาคต ดังนั้น อนาคตภาพทั้งสามมิติจึงเป็นสารสนเทศวิจัยที่สะท้อนภาพการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ชัดเจน เพื่อนำไปใช้ในการวางแผน การกำหนดนโยบาย การตัดสินใจ ตลอดจนจนถึงการกำหนดยุทธวิธี (Strategies) และ กลวิธี (Tactics) ต่างๆ เพื่อนำไปสู่ภาพอนาคตที่พึงประสงค์ และหาแนวทางป้องกันไม่ให้อาชีพที่ไม่พึงประสงค์เกิดขึ้น สามารถเตรียมพร้อมรับมือกับสถานการณ์ที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ในอนาคต ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

5. ความเชื่อมโยงของอนาคตภาพ

การวิจัยอนาคตภาพการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567) พบว่า สถานการณ์การการเมือง สภาพเศรษฐกิจ สังคม ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี สถานการณ์นันทนาการ การใช้เวลาว่าง คู่แข่งขันทางการตลาด ภัยจากธรรมชาติ นโยบายของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ นโยบายของคณะพลศึกษา และการจัดการในด้านต่างๆของศูนย์กีฬาฯ ล้วนมีความเชื่อมโยงและส่งผล สู่อนาคตภาพที่สามารถเกิดขึ้นได้ทั้งสิ้น และ จากความเชื่อมโยงนี้ ผู้วิจัย ได้สรุปความเชื่อมโยงของอนาคต ภาพการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567) ดังภาพประกอบ 45

ภาพประกอบ 45 ความเชื่อมโยงอนาคตภาพการจัดการนันทนาการ
ของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า

การจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา ม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อให้สามารถรักษาสถานภาพของกิจการให้อยู่รอดท่ามกลางกระแสของการเปลี่ยนแปลงที่รุนแรง ต่อเนื่อง และรวดเร็ว ศูนย์กีฬาจะต้องเตรียมความพร้อมในการพัฒนา ในหลายด้าน โดยเฉพาะด้านที่มีความจำเป็นอย่างเร่งด่วนเพื่อให้สามารถหลีกเลี่ยงหรือบรรเทาปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ตลอดจนสามารถแข่งขันกับคู่แข่งได้อย่างเท่าเทียม ดังนั้นรูปแบบการจัดการของศูนย์กีฬาฯ ควรเป็นารจัดการแบบมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ต้องร่วมมือกันในการดำเนินการ โดยมีเป้าหมายหลักคือ การก้าวสู่การเป็นองค์กรชั้นนำ กิจกรรมระดับสากล ร่วมกัน

ศูนย์กีฬา เปรียบเสมือนอาคารหนึ่งที่เป็นที่พักพิงของผู้อาศัย คือ นิสิตและบุคลากร หากอาคารมีระบบการจัดการที่ดี มีความแข็งแรงมั่นคง สามารถคุ้มแดดคุ้มฝนได้ ก็จะส่งผลให้ผู้อยู่อาศัยมีความสุขสบาย มีคุณภาพชีวิตที่ดี และยังก่อให้เกิดความชื่นตาชื่นใจให้ผู้พบเห็นหรือบุคคลจากภายนอก ซึ่งในระยะสิบปีข้างหน้า จะมีเหตุการณ์ แนวโน้มจากปัจจัยต่างๆที่ส่งผลกระทบต่อการจัดการของศูนย์กีฬาหลายด้าน เช่น ความผกผันทางการเมือง สภาพเศรษฐกิจตกต่ำส่งผลให้อัตราการขยายตัวของตัวเมืองต่ำ ความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีที่ทำให้การใช้เวลาว่างของแต่ละบุคคลเปลี่ยนแปลงไป การเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างประชากร ผลกระทบจากภัยธรรมชาติ ภาวะโลกร้อน อุทกภัย ดังนั้นการเสริมสร้างรากฐานของอาคาร นี้ให้มีความแข็งแรงมั่นคง มีเสา และผนังอาคารที่มีขนาดใหญ่เพียงพอที่จะ รองรับโครงสร้างตัวอาคารและหลังคาที่คอยปกป้องผู้คนในบ้านให้ได้รับความอบอุ่นปลอดภัยซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในอนาคต ณ เวลานี้ หากศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับการพัฒนา ปรับเปลี่ยนกระบวนการบริหารจัดการให้ทันต่อห้วงเวลาของการเปลี่ยนแปลงก็จะสามารถไปสู่เป้าหมายหรืออนาคตภาพที่พึงปรารถนาได้ในที่สุด

กระบวนการบริหารจัดการของศูนย์กีฬาเปรียบเสมือนโครงสร้างของหลังคาที่ครอบคลุมตัวอาคาร ซึ่งจะต้องมีน้ำหนักเบา คงทน โดยต้องมีการวางแผน มีเป้าหมายเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต มีความโปร่งใส คล่องตัว ปรับโครงสร้างองค์การเป็นแบบกระจายอำนาจ เป็นองค์การแนวราบเพื่อก กระบวนการทำงานที่กระชับขึ้นใช้เวลาในการดำเนินงานน้อยลง ปรับขั้นตอนให้เหลือแต่กระบวนการหลัก ยืดความต้องการของผู้ใช้บริการเป็น สำคัญ จัดโครงสร้างแผนกต่างๆ ที่มีลักษณะคล้ายคลึง ไปด้วยกัน นำลักษณะพื้นที่มาเป็นองค์ประกอบรองในการกำหนดหน่วยงาน การนำองค์การ ต้องมีผู้นำที่ไม่ใช่แต่อำนาจ บุคลิกภาพเป็นมิตร เปิดโอกาสให้ปรึกษาในเรื่องต่างๆได้ มีเครือข่ายการทำงาน สร้างแรงจูงใจในการทำงาน โดยสร้างความเป็นธรรมในองค์การ สร้างเป้าหมายให้บุคลากร สนับสนุน จัดหาสวัสดิการ ควบคุมกำกับงานโดยใช้กฎระเบียบที่ชัดเจนและไม่หยาบหยาบจนเกินไป มีการรายงานผลปฏิบัติงาน ที่เป็นรูปธรรม รวมถึงจัดระบบ การประเมินจากผู้บริการ เน้นการใช้เทคโนโลยีในการควบคุมเพื่อสร้างความยุติธรรมในการประเมิน

ในขณะที่ รูปแบบโปรแกรมและบริการทางนันทนาการเปรียบเสมือนพื้นของ อาคาร ต้องมีความแข็งแรงและหนา เพื่รองรับโครงสร้างผนังและหลังคา ดังนั้นศูนย์กีฬาในอนาคตต้องมีรูปแบบโปรแกรมและบริการทางนันทนาการที่หลากหลาย กิจกรรมและบริการแตกต่างจากรายอื่น สามารถตอบสนองความต้องการที่แตกต่างของกลุ่มผู้ใช้บริการในอนาคตได้ แต่การที่พื้นจะแข็งแรงได้นั้น ฐานรากต้องมีความแข็งแรง มีความลึกเพียงพอในการรับน้ำหนัก เปรียบได้กับ การได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณที่เพียงพอ ต่อเนื่อง มีความคล่องตัว มีการตรวจสอบที่เป็นระบบในการเบิกจ่ายงบประมาณไปใช้ รวมถึง ด้านกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ ต้องมีความพร้อม ทันสมัย เพื่อให้สามารถสร้างรูปแบบโปรแกรมและบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โครงสร้าง ผนังอาคารนอกจาก การมีคุณสมบัติที่ คงทน กันความร้อน ความชื้น และสามารถ ปกป้องอันตรายที่จะมีขึ้นกับ ผู้อยู่อาศัยในอาคารได้เป็นอย่างดีแล้ว จะต้องมีความสวยงาม มีลวดลาย สีสันที่ทันสมัย น่าสนใจ สามารถปรับเปลี่ยนปรับปรุงบำรุงรักษาได้ง่าย เปรียบเสมือนบุคลากร และการตลาดของศูนย์กีฬา ฯ โดยบุคลากรต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ ทันสมัย ซื่อสัตย์สุจริต รักษานับบริการ มีคุณสมบัติตรงกับงาน สามารถพัฒนาตนเองได้ตลอดเวลา และนโยบายด้านการตลาด ต้องเป็นการตลาดเชิงรุก เน้นให้ผู้รับบริการเห็นความสำคัญ

ด้านสุขภาพ มีการจัดกิจกรรมแถมบริการ มีระบบสมาชิก การจองสนามผ่านแอปพลิเคชันรวมถึงการนำเทคโนโลยีสมาร์ตการ์ดมาใช้

การขับเคลื่อนศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ให้ เปรียบเสมือนตั้ง อนาคตภาพที่พึงประสงค์ใน ทศวรรษหน้าได้นั้น ต้องอาศัยความร่วมมือและได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ โดยเฉพาะบุคลากรของ คณะพลศึกษา และคณะผู้บริหารมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งเปรียบเสมือนต้นไม้ใหญ่ที่ให้ร่มเงาความ ร่วมเย็นกันแดด กันฝน ลมพายุ ให้กับตัวอาคาร และ สร้างความปลอดภัยให้ผู้อยู่อาศัย ดังนั้นการดำเนินงานของ ศูนย์กีฬาจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนในด้านต่างๆที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องและชัดเจน โดยเฉพาะ การ สนับสนุนจากมหาวิทยาลัยที่ต้องมีความชัดเจนในการสนับสนุนด้านงบประมาณ และการปรับปรุงด้านกายภาพ และสิ่งอำนวยความสะดวก การสนับสนุนจากคณะพลศึกษาในเรื่องของบุคลากร รวมถึงความร่วมมือของศิษย์เก่า นิสิตปัจจุบัน บุคลากร และผู้ใช้บริการภายนอก ที่ต้องเข้ามาร่วมสะท้อนความต้องการ ช่วยกันระดม ความคิด เพื่อวางแผนรองรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยได้ข้อค้นพบที่นำไปสู่ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัย และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

การวิจัยอนาคตภาพการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ใน ทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567) พบว่า สภาพสังคม เศรษฐกิจ สถานการณ์นันทนาการการใช้เวลาว่าง นโยบาย ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ นโยบายของคณะพลศึกษา และการจัดการในด้านต่างๆของศูนย์กีฬาฯ ล้วน มีความเชื่อมโยงและส่งผลต่อกัน ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหาร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คณบดีคณะพลศึกษา และผู้อำนวยการศูนย์กีฬาฯ จากผลการวิจัยและผลจาก การเปรียบเทียบเหตุการณ์ขับเคลื่อนภาพอนาคตในแต่ละมิติ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย โดยแบ่งเป็นสอง ระยะ ดังนี้

1. ระยะเร่งด่วน

จากผลการวิจัยพบว่า ในปีการศึกษา 1/2559 ศูนย์กีฬาฯ จะมีรายรับที่แน่นอนจากนโยบาย เก็บค่าบริการรวมกับค่าบำรุงการศึกษาจากนิสิต ดังนั้นการให้บริการที่สมบูรณ์ ครอบคลุมแก่นิสิต และบุคลากร ภายใน จึงควรต้องเริ่มดำเนินการอย่างเร่งด่วน โดยผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1.1 ตั้งเป้าหมาย และสื่อสารให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจตรงกันถึงแนวทางการขับเคลื่อนสู่การเป็น “ศูนย์นันทนาการ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาคม มศว ”

1.2 ปฏิรูปโครงสร้าง และพัฒนาบุคลากรให้มีคุณลักษณะดังภาพที่พึงประสงค์ อันจะ ส่งผลให้การบริหารจัดการศูนย์กีฬาฯ ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 จัดกลุ่มรูปแบบโปรแกรมและบริการทางนันทนาการ โดยแบ่งออกเป็นสี่กลุ่มหลัก ได้แก่ 1) การจัดการแข่งขัน เป็นการจัดโปรแกรมโดยมุ่งเน้นไปที่รูปแบบของการแข่งขัน เพื่อดึงดูดให้ผู้เข้าร่วมเกิดความสนใจ โดยดำเนินการในสองมิติย่อยคือ สนับสนุนการแข่งขันกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ เช่น กีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย และสนับสนุนการแข่งขันกีฬาและกิจกรรมเพื่อนันทนาการ เช่น การแข่งขันกีฬาของชมรมต่างๆ การประกวดดนตรีและศิลปะ เป็นต้น 2) การให้บริการด้านสถานที่ เป็นพื้นที่และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับใช้เวลาว่าง เปิดโอกาสให้บุคคลมาทำกิจกรรมที่ตนสนใจอย่างอิสระ ภายใต้เงื่อนไข ระเบียบค่าใช้จ่าย ของการใช้สถานที่นั้นๆ เช่น สนามกีฬา โรงยิม สระว่ายน้ำ สนามเทนนิส โรงแรมห้องพักรวมถึงการเช่าพื้นที่เพื่อประกอบธุรกิจ เช่น ร้านกาแฟ ร้านหนังสือ อุปกรณ์กีฬา เป็นต้น 3) การจัดการฝึกอบรม เป็นการจัดโปรแกรมในลักษณะของชั้นเรียน เพื่อสอนและฝึกฝนทักษะเพิ่มพูนความรู้ตามหัวข้อที่จัดขึ้น เช่น การเล่นกีฬามาตรฐาน การเล่นดนตรีเพื่อนันทนาการ ลีลาศและกิจกรรมเข้าจังหวะ เทคนิคการถ่ายภาพเบื้องต้น การดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ เป็นต้น และ 4) การจัดกิจกรรมพิเศษ เป็นการจัดโปรแกรมกิจกรรมเพื่อการเฉลิมฉลองในเหตุการณ์ เทศกาลพิเศษ หรือวันสำคัญของมหาวิทยาลัย เช่น ปีใหม่ สงกรานต์ วันเด็กแห่งชาติ วันปฐมนิเทศนิสิต วันพระราชทานปริญญาบัตร เป็นต้น

1.4 เตรียมงบประมาณ เพื่อพัฒนาด้านกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวก เนื่องจากผลของการวิจัย พบว่า ณ ปัจจุบัน อาคาร สนามกีฬา อุปกรณ์ ที่อยู่ในความดูแลของศูนย์กีฬาฯ อยู่ในสภาพที่ทรุดโทรม เนื่องจากการผ่านระยะเวลาใช้งานมาเกือบยี่สิบปี

1.5 ควรจัดการแข่งขันกีฬาสำหรับนิสิต บุคลากรในมหาวิทยาลัย หรือกีฬานักเรียน (บางชนิดกีฬา) หรือการประกวดด้านดนตรี ศิลปะ ฯลฯ เพื่อให้เกิดการใช้งาน และเป็นการประชาสัมพันธ์ ศูนย์กีฬาฯ อีกทางหนึ่ง

2. ระยะเวลา

เมื่อแผนระยะเร่งด่วนเริ่มดำเนินการสู่เป้าหมาย คือ การยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาคมมศว ประจวบกับการขยายตัวของเมืองที่เพิ่มขึ้นในระดับหนึ่ง ศูนย์กีฬาฯ ควรเตรียมความพร้อมเพื่อการบริหารจัดการเชิงธุรกิจ ซึ่งจากผลการวิจัยจะเห็นได้ชัดว่า โครงการทางพิเศษ ฉลองรัช -นครนายก -สระบุรี จะมีการก่อสร้างปลายทศวรรษ ดังนั้นควรมีแผนระยะยาวดังนี้

2.1 ตั้งเป้าหมายสู่การเป็น “ศูนย์กีฬา-นันทนาการชั้นนำ กิจกรรมระดับสากล”

2.2 การทำให้มีสิ่งอาคารโรงแรมขนาดเล็กที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องค์กรฯ ซึ่งจากการวิจัยพบว่า นอกจากเป็นสถานที่เก็บตัวของนักกีฬาทัวร์มหาวิทยาลัยแล้ว จะเป็นการช่วยยกระดับให้กับศูนย์กีฬาฯ สามารถจัดรูปแบบโปรแกรมและบริการที่มีความหลากหลายมากขึ้น เกิดการบริการแบบครบวงจร ส่งผลให้ผู้ใช้บริการจากภายนอกต้องการซื้อบริการมากยิ่งขึ้น

2.3 เน้นการตลาดเชิงรุก โดยใช้กลยุทธ์ทางการตลาด มีกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ใช้บริการภายนอก ทั้งรอบมหาวิทยาลัย และสมาคมกีฬา รวมถึงองค์กรเอกชนต่างๆ โดย

1) เพิ่มรูปแบบโปรแกรมและบริการทางนันทนาการ โดยการเพิ่มรูปแบบ การให้บริการนอกสถานที่ (ร่วมกับของเดิมเป็นทัวร์ รูปแบบ) ซึ่งเป็นการให้บริการเชิงรุก มีการจัดโปรแกรมกิจกรรม

และบริการเพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชน บุคคลภายนอก เช่น บริการวิชาการด้านกีฬาและสุขภาพแก่ชุมชน บริการจัดฝึกอบรมทำกลุ่มสัมพันธ์ การจัดแข่งขันกีฬา เป็นต้น นอกจากนี้บริการแล้วยังมีการจำหน่ายอุปกรณ์ของการกีฬาและนันทนาการ ของที่ระลึก อาหารเสริมสุขภาพ โดยเน้นการกำหนดอัตราค่าบริการที่เหมาะสมกับคุณภาพมีให้เลือกหลายระดับ

2) การส่งเสริมการตลาด ควรเน้นใช้วิธีการประชาสัมพันธ์ให้เห็นความสำคัญด้านสุขภาพ การจัดกิจกรรม แลกเปลี่ยนบริการ หรือบริการแบบเหมาจ่าย การหาลูกค้าจากภายนอกโดยใช้พนักงานขาย ติดต่อโดยตรงตามองค์การต่างๆ มีระบบสมาชิก การจองสนามผ่านแอปพลิเคชัน มือถือ และนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้

2.4 ควรแสวงหาโอกาสในการเสนอตัวเพื่อรับเป็นเจ้าภาพ การจัดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย เพื่อให้ได้มาซึ่งงบประมาณ และการสนับสนุนจากองค์การภายนอก การประกาศให้ภายนอกได้ทราบถึงความพร้อมในการให้บริการที่สมบูรณ์ ครบวงจร และเป็นการช่วย ยกย่องมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2.5 เตรียมแผนบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Management) เพื่อรองรับเหตุการณ์ขับเคลื่อนอนาคตภาพที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่ง บางเหตุการณ์ ศูนย์กีฬาไม่สามารถควบคุมได้ เช่น เหตุการณ์ที่เกิดจากภัยธรรมชาติ สภาพเศรษฐกิจ ตกต่ำ การเปิดหลักสูตรที่เพิ่มขึ้น สถานการณ์นันทนาการ การใช้เวลาว่าง และโครงสร้างประชากรที่ต้องเปลี่ยนไป การก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ประชากรวัยเรียนลดลง เป็นต้น

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัย

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

2.1 การใช้เทคนิคการสัมภาษณ์แบบอึ่งเฟออาร์ ผู้วิจัยพบว่าผู้สัมภาษณ์ต้องใช้ทักษะ และมีความชำนาญในการใช้เครื่องมือ อันประกอบด้วย มาตรฐานพึงประสงค์ (Desirability scale) มาตรฐานเวลา (Grammar scale) แผนภูมิมิติในการบริหารจัดการนันทนาการในด้านต่างๆ รวมถึงเทคนิคการใช้คำถามหลัก คำถามตาม (Follow-up questions) และคำถามลวงลึก (Probes questions) ดังนั้นควรมีการฝึกซ้อมจนเกิดความชำนาญก่อนสัมภาษณ์จริง

2.2 การกำหนดและเตรียมผู้เชี่ยวชาญ เป็นสิ่งสำคัญและ ถือได้ว่าเป็นหัวใจของการใช้เทคนิคอึ่งเฟออาร์ การสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ ภาพอนาคตที่มีความคมชัด จากการแสดงมโนทัศน์ของผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยพบว่า นอกจากผู้เชี่ยวชาญ จะเป็นผู้ที่มีความรู้ มีประสบการณ์ในการจัดการกีฬา และนันทนาการแล้ว ยัง จะต้องเข้าใจถึงบริบท หรือมีข้อมูล ของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเป็นอย่างดี แต่ถ้ามีความจำเป็นที่ต้องสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญบางท่านที่ได้รับการยอมรับ มีชื่อเสียง หรือเป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลของการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในระดับโลก ระดับประเทศ เช่น สภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยี สถานการณ์นันทนาการและการใช้เวลาว่างในอนาคต ผู้วิจัยจะเตรียมข้อมูลของศูนย์กีฬาฯ อาจจะเป็นเอกสาร หรือการสนทนา เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญได้ทราบก่อนทำการสัมภาษณ์

2.3 การใช้เครื่องบันทึกเสียงมีประโยชน์มากในการทำวิจัยลักษณะนี้ แต่ก่อนการสัมภาษณ์ ผู้วิจัย ควรขออนุญาตผู้เกี่ยวข้องก่อนทุกครั้งเพื่อบันทึกเสียง หากผู้เกี่ยวข้องไม่อนุญาต หรือขอให้หยุดการบันทึกในบางช่วงของการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยควรปฏิบัติตามไม่ควรคะยั้นคะยอ

2.4 การถามซ้ำ หรือพักการสัมภาษณ์เพื่อทบทวนคำตอบของผู้เชี่ยวชาญเพื่อสรุปสะสม เป็นสิ่งจำเป็นในการสัมภาษณ์ด้วยเทคนิคอีเอฟอาร์ แต่ในบางครั้ง บางสถานการณ์อาจไม่เหมาะสม ดังนั้นผู้วิจัยควรสังเกตอาการท่าทางของผู้เชี่ยวชาญด้วยว่ารู้สึกรำคาญหรือไม่ อาจใช้วิธีการขยายเวลาในการทบทวนคำตอบออกไป เช่น จากทุกๆสิบนาทีเป็นสิบห้าหรือยี่สิบนาที

2.5 ควรทำการบันทึกข้อมูลลงเครื่องคอมพิวเตอร์ทุกวันที่ทำการสัมภาษณ์เรียบร้อย บันทึกข้อค้นพบข้อสังเกตที่ได้จากการสัมภาษณ์ทุกครั้ง ทุกผู้เชี่ยวชาญ เป็นการทบทวนหาจุดเด่นจุดบกพร่อง เพื่อพัฒนาการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญท่านต่อไป ไม่ควรรองนกว่าจะได้ข้อมูลครบทุกคน เนื่องจากหากปล่อยไว้นาน ผู้วิจัยจะลืมเหตุการณ์ และข้อค้นพบที่ได้

2.4 การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้รวบรวมทุกแนวโน้มนำจากการสัมภาษณ์ โดยวิเคราะห์บทสัมภาษณ์ของผู้เชี่ยวชาญทีละคน ทำการจัดกลุ่มแนวโน้มนำที่เหมือนกัน จัดทำความถี่ บางแนวโน้มนำที่มีความหมายคล้ายกันจัดให้อยู่กลุ่มเดียวกัน แต่ในบางประโยคสามารถจัดทำเป็นแนวโน้มนำได้หลายแนวโน้มนำ หากทำเป็นแนวโน้มนำเดียวจะทำให้เกิดความสับสนได้ ดังนั้นในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล และการจัดทำแนวโน้มนำ ผู้วิจัยได้ทำในตาราง ยกตัวอย่างดังตาราง 9

ตาราง 9 ตัวอย่างการจัดทำตารางวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล และการจัดทำแนวโน้มนำ

ประเด็นการจัดการ	เหตุการณ์ แนวโน้มนำที่พึงประสงค์	ผู้เชี่ยวชาญที่ให้แนวโน้มนำ
คุณลักษณะของผู้นำ	1. ผู้นำที่ไม่ใช่แต่อำนาจ มีบุคลิกภาพที่เป็นมิตร	a1, b1, b2, b3, d3
	2. มีเครือข่ายในการทำงาน	B1, b3, b4, d4
	3. เปิดโอกาสให้พูดคุยในเรื่องต่างๆได้	b2, b3, b5, b6, c2, d6
	4. ใช้วิธีการแนะนำ มากกว่าสั่งการ	b3, b4,c3, c4, d2
การจูงใจ	1. สร้างความเป็นธรรมและเท่าเทียมกันให้เกิดขึ้นในองค์กร	a1, a2, b3, b5, c2,c7, d1, d5, d6
	2. สร้างเป้าหมายให้บุคลากร และให้การสนับสนุน	a1, a3, a4, b2, d6
	3. จัดหาสวัสดิการที่ดี	ทุกคน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรมีการทำวิจัยเพื่อสร้างแผนกลยุทธ์ กำหนดยุทธศาสตร์ ตามกรอบการบริหารจัดการทางนันทนาการ เช่น ด้านรูปแบบโปรแกรมและบริการ ด้านกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านบุคลากร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อก้าวสู่อนาคตภาพที่พึงประสงค์ หรือการทำให้ภาพอนาคตด้านบวกเกิดขึ้นได้จริง
2. ควรนำวิธีวิจัยเชิงปริมาณ เช่น การวิเคราะห์ปัจจัย (Factor Analysis) มาประยุกต์ใช้ในการวิจัยเชิงลึกร่วมกับเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาและการวิจัยเชิงอนาคต เพื่อให้การจำแนกจัดกลุ่มเหตุการณ์ แนวโน้มจากปัจจัยต่างๆที่ส่งผลกระทบ มีความเชื่อมั่นมากขึ้น

บรรณานุกรม

- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กรมพลศึกษา. (2555). *แผนพัฒนานันทนาการแห่งชาติ ฉบับที่ 2* (พ.ศ. 2555-2559). โอเดีย สแควร์
- กฤษณ์ รุยาพร. (2549). *ผู้นำสายพันธุ์ใหม่*. กรุงเทพฯ: มติชน.
- กมล ชินพงษ์. (2532). *การประเมินมูลค่าทางนันทนาการ: กรณีศึกษาสวนจตุจักร*. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- กิริมา กาญจนินทุ. (2549). *ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์ฝึกนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การกำลังสำรอง ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพมหานคร*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กำโชค เผือกสุวรรณ. (2538). *ผู้นำนันทนาการ*. คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เกื้อ แก้วเกตุ. (2531). *กิจกรรมเยาวชนด้านทัศนศึกษาและค่ายพักแรม*. เอกสารการสอนชุดวิชากิจกรรมและประสบการณ์เยาวชน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- แก้วตา ไทรงาม และคณะ. (2548). *ผู้นำเชิงกลยุทธ์เพื่อสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้*. สถาบันพัฒนาผู้บริหาร. กรุงเทพฯ: ครูสภา.
- คงศักดิ์ เจริญรักษ์. (2527, มกราคม-มีนาคม) นันทนาการกับความต้องการของมนุษย์. *วารสารพลศึกษา สุขศึกษาและนันทนาการ*. 15(1) 15-25.
- คณิต เขียววิชัย. (2534). *หลักนันทนาการ*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.
- คณิต เขียววิชัย. (2534). *หลักนันทนาการ*. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.
- จินดา ปันบรรจง และสุวรรณา แดงอ่อน. (2547). *การจัดกิจกรรมนันทนาการ*. พิมพ์ครั้งที่ 1, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ประสานมิตร.
- จรินทร์ ธาณิรัตน์. (2528). *นันทนาการชุมชน*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- จุมพล พูลภัทรชีวิน. (2529 มกราคม-เมษายน). *การวิจัยอนาคต*. *วารสารวิธีวิทยาการวิจัย*. 1(1): 22 – 24.
- จूरี่ตัน สืบตระกูล. (2539). *แนวโน้มหลักสูตรและการสอนมหาดบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในทศวรรษหน้า* (2538-2548). วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.
- จุฬาลักษณ์ สอนไชยา. *ผลของการจัดโปรแกรมนันทนาการที่มีต่อการพัฒนาสุขภาพผู้สูงอายุ*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, ภาควิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.

- จันทร์ ผ่องศรี. (2544). *นันทนาการ*. ภาควิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จรินทร์ ธาณิรัตน์. (2519). *นันทนาการชุมชน*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- . (2528). *นันทนาการชุมชน*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ชลิตร์ รัตนะ. (2538). *การศึกษาความต้องการกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่*. ปริญญาโท กศ.ม. (การอุดมศึกษา). สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา. ถ่ายเอกสาร.
- ชาญชัย อาจิสมาจาร. (2549). *ภาวะผู้นำในองค์การ (Leadership in Organization)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชูชีพ เยาวพัฒน์. (2543). *นันทนาการ*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ดวงเดือน พันธุนาวิน. (2520). *จริยธรรมของเยาวชนไทย*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ดวงเดือน พันธุนาวิน และคณะ. (2521). *พฤติกรรมศาสตร์ เล่ม 1 พื้นฐานความเข้าใจทางจิตวิทยา*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ทศพร ประเสริฐสุข. (2541). *ความเฉลียวฉลาดทางอารมณ์*. เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง ความเฉลียวฉลาดทางอารมณ์ของสมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย. ถ่ายเอกสาร.
- ทองฟู ชินะโชติ. (2536). *การฝึกอบรมและการพัฒนาบุคลากร*. ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะเศรษฐศาสตร์และการบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ทัศนีย์ ขาดีไทย. (2546). *แบบวัดบุคลิกภาพ.ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาเครื่องมือสำหรับการประเมินการศึกษา*. หน่วยที่ 8-15 สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ทิตนา แชมณี. (2545). *กลุ่มสัมพันธ์เพื่อการทำงานและการจัดการเรียนการสอน*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: นิชินแอตเวอร์ไทซิงกรุ๊ป.
- เทพประสิทธิ์ กุลธวัชชัย. (2552). *เอกสารประกอบการสอนการเป็นผู้นำนันทนาการ*. กลุ่มวิชานันทนาการ ศาสตร์และการจัดการกีฬา สำนักวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เทเวศร์ พิริยะพจน์. (2545). *การวิจัยทางพลศึกษา*. ภาควิชาพลศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธีระ นทีวุฒิกุล. (2521). *การศึกษาความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. ปริญญาโท กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นวลศิริ เปาโรหิตย์. (2530). *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เนตร์พัฒนา ยาวีราข. (2546). *ภาวะผู้นำและผู้นำเชิงกลยุทธ์*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: เซ็นทรัลเอ็กซ์เพรส.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. (2529). *พฤติกรรมสุขภาพ*. เอกสารการสอนชุดวิชาสุขศึกษา หน่วยที่ 1-7 พิมพ์ครั้งที่ 7. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- . (2532). *พฤติกรรมศาสตร์ พฤติกรรมสุขภาพและสุขศึกษา*. กรุงเทพฯ: คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.

- ปรีชา ธรรมา. (2547). *พัฒนาการรู้คิดตามทฤษฎีอิงขั้นตอนของเพียเจต์*. สารานุกรมศึกษาศาสตร์
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อันดับที่ 5: 277.
- พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา. (2542). *พฤติกรรมกลุ่ม*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์. (2549). *ทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการ*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์. (2552). *จรรยาบรรณครู*. สืบค้นเมื่อ 6 พฤษภาคม 2552; จาก
<http://www.edu.chula.ac.th/knowledge/rule/adm-rule.htm>.
- พวงทอง นิลยิม. (2537). *บทบาทของผู้ใหญ่ในครอบครัวในการถ่ายทอดวัฒนธรรมผ่าน การเล่นและของเล่น
เพื่อพัฒนาบุคลิกภาพเด็กปฐมวัย ศึกษาเฉพาะกรณีบ้านเก่า อำเภอดำรงวิทยารุจิรา จังหวัดลพบุรี*.
วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พสุ เดชะรินทร์. (2545). *เส้นทางกลยุทธ์สู่การปฏิบัติด้วย Balance Scorecard และ Key Performance
Indicators*. คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิสมัย พลายงาม. (2539). *การศึกษาความต้องการกิจกรรมนันทนาการของผู้สูงอายุในชมรม ผู้สูงอายุ
กรุงเทพมหานคร*. ปรียาณานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พีระพงศ์ บุญศิริ. (2542). *นันทนาการและการจัดการ*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ภัทริยา อินทร์สุวรรณ. (2547). *สภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากร ในสถาบันราช
ภัฏจันทรเกษม*. ปรียาณานิพนธ์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- มัลลิกา ตัณฑนันท์ และคณะ. (2549). *ชีวิตงามตามคำสอนของพระเจ้าอยู่หัว เล่ม 2*. พิมพ์ครั้งที่ 1.
กรุงเทพฯ: ๑๐๘ สูดยอดไฉเดีย.
- เมธี ปลั่งธานนท์. (2552). *มาตรฐานวิชาชีพ*. สืบค้นเมื่อ 6 พฤษภาคม 2552; จาก
<http://library.trang.psu.ac.th>.
- เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2546). *การประเมินโครงการ: แนวคิดและแนวปฏิบัติ*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2538). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ:
อักษรเจริญทัศน์.
- รังสฤษฎ์ เสริฐฉิมชัย. (2534). *งานนันทนาการ เอกสารเผยแพร่หมายเลข 2/2534*. กรุงเทพฯ:
กองส่งเสริมพลศึกษาและสุขภาพ กรมพลศึกษา. ถ่ายเอกสาร.
- เรืองยศ วัชรเกตุ. (2546). *คุณลักษณะผู้นำนันทนาการ*. ปรียาณานิพนธ์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ)
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2540). *เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้*. ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- วริยา ชินวรรณโณ และคณะ. (2546). *จริยธรรมในวิชาชีพ*. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: ชวนพิมพ์.
- วิจิตร อาวะกุล. (2542). *เทคนิคมนุษยสัมพันธ์*. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรีนติ้ง เฮาส์.
- วิชัย โสสุวรรณจินดา. (2535). *ความลับขององค์การ "พฤติกรรมองค์การสมัยใหม่"*. กรุงเทพฯ: ธรรมนิติ.
- วินัย เพชรช่วย และคณะ. (2543). *ปัจจัยพื้นฐานทางด้านจิตวิทยา*. สืบค้นเมื่อ 1 ธันวาคม 2554; จาก <http://www.idis.ru.ac.th/report/index.php?topic=3376.0;wap2>.
- วิทย์ วิศทเวทย์. (2522). *จริยธรรมในสังคมไทยในทัศนะของนักปรัชญา*. รายงานการสัมมนาจริยธรรมในสังคมไทยปัจจุบัน. 28-29 เมษายน 2522 ณ สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย จังหวัดปทุมธานี.
- ศรีเรือน แก้วกังวาน และคณะ. (2547). *จิตวิทยาทั่วไป*. ภาควิชาจิตวิทยา คณะศิลปศาสตร์. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศิริพงษ์ ศรีชัยมัยรัตน์. (2553). *กุญแจสู่ความเป็นเลิศทางการบริหารคน*. สืบค้นเมื่อ 6 พฤษภาคม 2553; จาก opac.trang.psu.ac.th/BibDetail.aspx?bibno=9523.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2545). *องค์การและการจัดการ*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: ธรรมสารการพิมพ์.
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ. (2543). *พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.
- สมควร โพธิ์ทอง. (2548). *เอกสารประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องเทคนิคการจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์*. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ. ถ่ายเอกสาร.
- (2552). *การเสริมสร้างประสิทธิภาพการทำงานด้วย 6Q*. การประชุมเชิงปฏิบัติการยุทธศาสตร์การพัฒนารวมชนและหลักสูตรการท่องเที่ยว การจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนและพอเพียง โครงการความร่วมมือระหว่างจุฬาลงกรณ์และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย วันที่ 11-13 พฤษภาคม 2552 ณ โรงแรม Rose Garden Resort สวนสามพราน จังหวัดนครปฐม.
- สมคิด อิศระวัฒน์. (2542). *ลักษณะการอบรมและเลี้ยงดูเด็กของคนไทยซึ่งมีผลต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง*. นครปฐม: ภาควิชาศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สมบัติ กาญจนกิจ. (2535). *นันทนาการกับคุณภาพชีวิต*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- (2540). *นันทนาการชุมชนและโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- (2542). *นันทนาการและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- (2544). *นันทนาการและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- (2546). *หลักการนันทนาการ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2541). *แบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณครู พ.ศ. 2539*. กรุงเทพฯ: คุรุสภา.
- สิริอร วิชชาวุธ. (2547). *จิตวิทยาทั่วไป*. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สีปพนธ์ เกตุทัศน์. (2534). *ทางสายกลางของสังคมไทยในอนาคต: เทคโนโลยีที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม วิจัยและเรียบเรียงโดยโรเบิร์ต บี เท็กซ์เตอร์: ไทยวัฒนาพานิช*.
- สุนันทา เลาหันนท์. (2542). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบริหารธุรกิจ และสหกรณ์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

- สุพักตร์ พิบูลย์. (2546). *การเลือกใช้เครื่องมือเพื่อการประเมิน*. ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาเครื่องมือ
สำหรับการประเมินการศึกษา หน้าที่ 8-15. สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุภัททา ปิณฑะแพทย์. (2542). *พฤติกรรมมนุษย์และการพัฒนาคน*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตวิทยาและการ
แนะแนว สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา.
- สุภาพรรณ โคตรจรัส. (2542). *การศึกษาเฉพาะรายและการให้คำปรึกษา*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตวิทยา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2544). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรเชษฐ์ เชษฐมาส. (2526). *เอกสารประกอบการสอนวิชาการจัดพื้นที่นันทนาการ*. ภาควิชาอนุรักษวิทยา
คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุวรี ศิวัะแพทย์. (2549). *จิตวิทยาทั่วไป*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สุวิมล ติรกานันท์. (2547). *การประเมินโครงการ: แนวทางสู่การปฏิบัติ*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์. (2548). *ภาวะผู้นำทฤษฎีและปฏิบัติ: ศาสตร์และศิลป์สู่ความเป็นผู้นำที่สมบูรณ์*.
เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- องอาจ นัยพัฒน์. (2548). *วิธีวิทยาการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*.
กรุงเทพฯ: สามลดา.
- อภิวัฒน์ เสือปาน. (2549). *ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุ
โรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี*. ปรินิพนธ์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อาภรณ์ มณีโชติ. (2538). *การศึกษาความคิดเห็นของเยาวชนและเจ้าหน้าที่ศูนย์การศึกษา แห่งชาติ*. กิจกรรม
นันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อารมณีน นาอากาศ. (2544). *โปรแกรมสนันทนาการ*. ภาควิชาสนันทนาการ คณะพลศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อุดม บุตตะ. (2547). *สภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนโรงเรียนกีฬา กระทรวง
การท่องเที่ยวและกีฬา*. ปรินิพนธ์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อุดร รัตนศักดิ์. (2529). *ปรัชญานันทนาการ*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อำนวย แสงสว่าง. (2536). *การบริหารงานบุคคล*. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.
- เอนก หงษ์ทองคำ. (2542). *นันทนาการกับสังคม*. ภาควิชาสนันทนาการ คณะพลศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- Baguley, P. (2003). *Teach Yourself: Team and Team-Working*. Great Britain for Hodder; & Stoughton: Educational Transet Limited Coventry-England.
- Bouchard, C., MaPherson, B.D., & Tayler, A.W. (1992). *Physical Activity Sciences*. IL: Human Kinetic Books.
- Butler, G.D. (1959). *Introduction to Community Recreation*. New York: McGraw-Hill.
- Certo, S.C. (2000). *Modern Management: Diversity, Quality, Ethics, And The Global Environment*. Upper Saddle Rive. N.J.: Prentice Hall.
- Chelladurai, P. (2006). *Human Resource Management in Sport and Recreation*. Second edition United State of America: Human Kinetics.
- Corder, K, & Ibrahim, H. (1981). *One Third of One Time? : An Introduction to Recreation Behavior and Resource*. NY: Wiley
- David, K. (1977). *Organizational Behavior: Human Behavior At Work*. Boston: McGraw-Hill/Irwin.
- Dumazedier, J. (1974). *Sociology Of Leisure*. New York: Elsevier.
- Flegle, Mac Jeanne Mcdaiel. (1973, May). *The Use of leisure Time By High School Student in the Suburbs of Detroit Michigan*. Dissertation Abstracts International. 33 (11): 6391–A
- Godbey, G.; & Parker S. (1973). *Leisure Studies and Services: An Overview*. Pennsylvania: NB. Saunders.
- Goleman, D. (1995). *Emotion Intelligence*. New York: Bantam Book.
- Good, Cater v. (1973). *Dictionnary of Education*. New York: McGraw Hill Book Company. Jnc .
- Handerson, K. A.; & Bialeschki, D. M. (1995). *Evaluating Leisure Service: Making Enlightened Decision*. P.A: Venture Publishing, Inc.
- Holbrook, James Edward. (1993, February). *Current Problem and Trends in Facility Planning for Health, Physical Education*. Reaction and Athletics at Colleges and Universities. Dissertation Abstracts International. 37 (10): 2735 – A
- Humphrey, Robert D. (1960). *The Relationship of Participation in Out of School Activities To School Achievement*. Thesis Abstract. No. 6. Indiana : School of Education, Indiana University.
- Hudgins Bryce B. (1977). *Learning and thinking: A Primer for teacher*. Ltasce : iii, Fe Peacock
- Jordan, D., Re. D. (2001). *Leadership in Leisure Service: Making A Difference*. Oklahoma University: Venture Publishing, Inc.

- Kraus, R. (1984). *Recreation and Leisure in Modern Society*. 3rd ed. Glenview: Foreman.
- (2001). *Recreation and Leisure in Modern Society*. Boston: Jones; & Bartlett Publisher.
- Martin, B., Cashel, C., Wagstaff, M.; & Breunig. (2006). *Outdoor leadership: Theory and Practice*. United State of America: Human Kinetics.
- Maslow, A. H. (1970). *Motivation and Personality*. New York: Harper; & Row Publishers.
- Moorhead, G.; & Griffin, R. W. (1995). *Organizational Behavior*. Boston, MA: Houghton Mifflin.
- Nantogmah, Samne ;& Yakuber. (1982). *Physical Education Program Offered in Iowa University*. Dissertation Abstract International. Nd.
- NIRSA. (2008). *Campus Recreation: Essentials for the Professional*. IL: Human Kinetics.
- Raymore, Leslie Ann. (1994, August). *The Tradition from Adolescence to Young Adulthood : Predictors of leisure Behavior*. Dissertation Abstracts International. 56 (20): Dai-A
- Rossi, P.H.; & H.E., Freeman. (1982). *Evaluation: A Systematic Approach*. Beverly Hills, California: Sage Publications Inc.
- Russell, R. V. (1996). *Explanation and Speculations Pastimes: The Context of Contemporary Leisure*. Iowa: Brown; & Benchmark.
- (2001). *Leadership in Recreation*. United State of America: McGraw-Hill.
- Scott, Ethel Oliva. (1971, July). *The Relationships of Selected Components of Leisure Activities Experiences to the School*. Dissertation Abstracts International. 32 (1): 264 A–265 A.
- Suchman. (1967). *Cognitive Style: Theory Observation, and Measurement: Theory and Process in Elementary Education*.
- Torkildsen, G. (2005). *Leisure and Recreation Management*. London; & New York: Routledge Taylor & Francis Group.
- Yukl, G. (1989). *Leadership in Organizations*. 2nd. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.

ภาคผนวก ก

- รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ สำหรับการวิจัย
- รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ ที่ให้ข้อมูลสำหรับการวิจัย ระยะที่ 1
- รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ ที่ให้ข้อมูลสำหรับการวิจัย ระยะที่ 2 (การสัมภาษณ์แบบ อีเอฟอาร์)
- รายชื่อตัวแทนผู้เชี่ยวชาญ ที่ประเมินความสอดคล้อง เหมาะสมของร่างอนาคตภาพ
การจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า
(พ.ศ.2558-2567)

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. นายสังเวียน บุญโต

รองผู้อำนวยการ ฝ่ายบริหาร การกีฬาแห่งประเทศไทย

2. รองศาสตราจารย์ ดร.ไพบุลย์ ศรีชัยสวัสดิ์

อดีตประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร กศ.ม.สุขศึกษา และพลศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

3. อาจารย์ธีรเสณฐ์ ศิรณานนท์

นักวิชาการด้านเศรษฐศาสตร์ การบริการจัดการ

4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เรือโท ดร.ไพบุลย์ อ่อนมั่ง

อาจารย์ประจำ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบุญ ศิลปรุ่งธรรม

อาจารย์ประจำ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กำแพงแสน

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ ที่ให้ข้อมูลสำหรับการวิจัย ระยะที่ 1
ศึกษาความเป็นมาของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จากอดีต-ปัจจุบัน

1. นายวรารุช สุมณ

อดีตอาจารย์คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อดีตที่ปรึกษารัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อมรพงษ์ สุธรรมรักษ์

รองอธิการบดีฝ่ายพัฒนาศักยภาพนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อดีตผู้อำนวยการศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนอมศักดิ์ เสนาคำ

รักษาการผู้อำนวยการศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

4. นางสุพัฒนา ชลศิริ

นักวิชาการศึกษาชำนาญการ ศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

5. นางพัชรา ไญ่ล้ายอง

บุคลากรชำนาญการ ศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

รายชื่อ และกำหนดการณ์ ผู้เชี่ยวชาญที่ให้ข้อมูลสำหรับการวิจัย ระยะที่ 2
การศึกษาอนาคตภาพการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567)

ชื่อ-สกุล	กำหนดการสัมภาษณ์		กำหนดการตรวจคำสัมภาษณ์		
	วัน/เดือน/ปี	เวลา	สถานที่	วัน/เดือน/ปี	เวลา
1. ผศ.อมรพงษ์ สุธรรมรักษ์	30/01/58	09.25 น.	มศว ประสานมิตร	03/02/58	09.30 น.
2. ผศ.กิตติคุณ รุ่งเรือง	09/07/58	10.00 น.	โรงเรียนสาธิต มศว องครักษ์	12/07/58	10.00 น.
3.นายแพทย์วรพล อร่ามศรีมิกุล	14/08/58	14.30 น.	มศว องครักษ์	16/08/58	14.00 น.
4. แพทย์หญิงดวงเดือน สีละมาต	30/06/58	13.30 น.	มศว องครักษ์	04/07/58	11.30 น.
5. ผศ.ดร.ถนอมศักดิ์ เสนาคำ	17/11/57	08.30 น.	ศูนย์กีฬา มศว	20/11/57	14.30 น.
6. ผศ.ชัยโรจน์ สายพันธุ์	22/12/57	11.00 น.	มศว ประสานมิตร	25/12/57	09.00 น.
7. นางสุพัฒนา ชลศิริ	28/10/57	16.20 น.	ศูนย์กีฬา มศว	03/11/57	16.30 น.
8. นางพัชรา ไญยสัยอง	29/10/57	16.30 น.	ศูนย์กีฬา มศว	05/11/57	16.30 น.
9. นางสาวขวัญเรือน วสุอุดม	30/10/57	16.30 น.	ศูนย์กีฬา มศว	08/11/57	16.30 น.
10. นางสาวพิกุล ภูจักรหิน	02/11/57	16.30 น.	ศูนย์กีฬา มศว	10/11/57	16.30 น.
11. นายสังเวียน บุญโต	22/07/58	09.30 น.	การกีฬาแห่งประเทศไทย	26/07/58	09.30 น.
12. อาจารย์ธีรเสถียร ศิริธนานนท์	07/07/58	08.00 น.	มศว ประสานมิตร	11/07/58	08.00 น.
13. ผศ.กนกวิทย์ พึ่งโพธิ์ทอง	19/07/58	09.30 น.	มศว ประสานมิตร	15/07/58	10.00 น.
14. ผศ.ดร.วิพงษ์ชัย ร้องขันแก้ว	21/10/57	19.00 น.	มศว ประสานมิตร	25/10/57	11.00 น.
15. อ.ดร.วณัฐพงษ์ เบญจพงษ์	27/12/57	14.20 น.	มศว องครักษ์	27/12/57	13.00 น.
16. อ.ดร.สราวุธ ชัยวิจิต	30/10/57	11.00 น.	มศว องครักษ์	13/11/57	14.00 น.
17. ผศ.ดร.สุนันทา ศรีศิริ	29/10/57	14.00 น.	มศว ประสานมิตร	***	
18. อ.ดร.ศกดิภัทร์ เฉลิมพุดมพงศ์	17/12/57	15.30 น.	ม.เกษตรศาสตร์	22/12/57	13.30 น.
19. Mr.Yamada	13/04/58	11.00 น.	ม.ชิบูยะ ประเทศญี่ปุ่น	***	
20. รศ.ดร.สุปราณีวี ขวัญบุญจันทร์	12/04/58	15.00 น.	ม.ชิบูยะ ประเทศญี่ปุ่น	***	
21. อ.ดร.แอน มหาศีตะ	24/08/58	13.00 น.	มศว องครักษ์	27/08/58	13.00 น.
22. อ.ดร.นพรัตน์ศุทธิถิกล	17/12/57	13.00 น.	ม.เกษตรศาสตร์	22/12/57	13.00 น.
23. อ.ดร.ไพฑูริดา สังข์ทอง	24/08/58	09.00 น.	มศว องครักษ์	28/08/58	10.00 น.
24. อ.ศิริเชษฐ์ พูลทิพายนนท์	14/11/57	11.00 น.	มศว องครักษ์	19/11/57	11.00 น.
27. อ.ดร.ประสิทธิ์ ปิยะทุม	25/08/58	08.00 น.	มศว องครักษ์	30/08/58	08.00 น.
28. นายอภิชาติ รักซ้อน	11/02/58	14.00 น.	อบต. องครักษ์	15/02/58	10.00 น.

หมายเหตุ *** จากการทวนคำสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์มั่นใจว่าข้อมูลมีความถูกต้องชัดเจนแล้ว

**รายชื่อตัวแทนผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบยืนยัน และประเมินความเหมาะสม
ร่างอนาคตภาพการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567)**

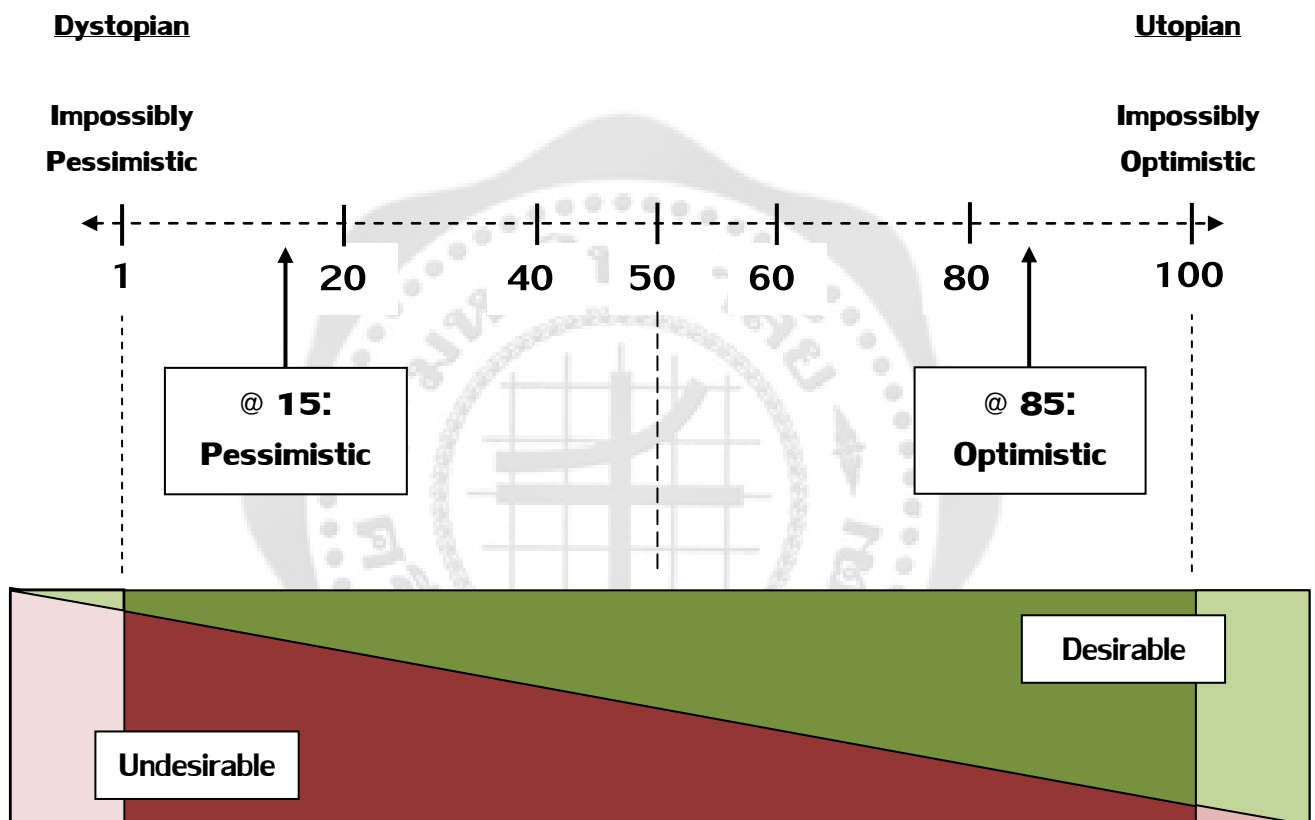
1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อมรพงษ์ สุธรรมรักษ์ (ตัวแทนกลุ่ม 1)
รองอธิการบดีฝ่ายพัฒนาศักยภาพนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
อดีตผู้อำนวยการศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณอมศักดิ์ เสนาคำ (ตัวแทนกลุ่ม 2)
รักษาการผู้อำนวยการศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. นางสุพัฒนา ชลศิริ (ตัวแทนกลุ่มที่ 2)
นักวิชาการศึกษาชำนาญการ ศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนันทา ศรีศิริ (ตัวแทนกลุ่ม 3)
คณะกรรมการบริหารหลักสูตร พร.ด.การจัดการกีฬาและนันทนาการ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
5. อาจารย์ ดร.ไพฑูรดา สังข์ทอง (ตัวแทนกลุ่ม 4)
อดีตประธานสโมสรนิสิต คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
อาจารย์ประจำหลักสูตร กศ.บ. พลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

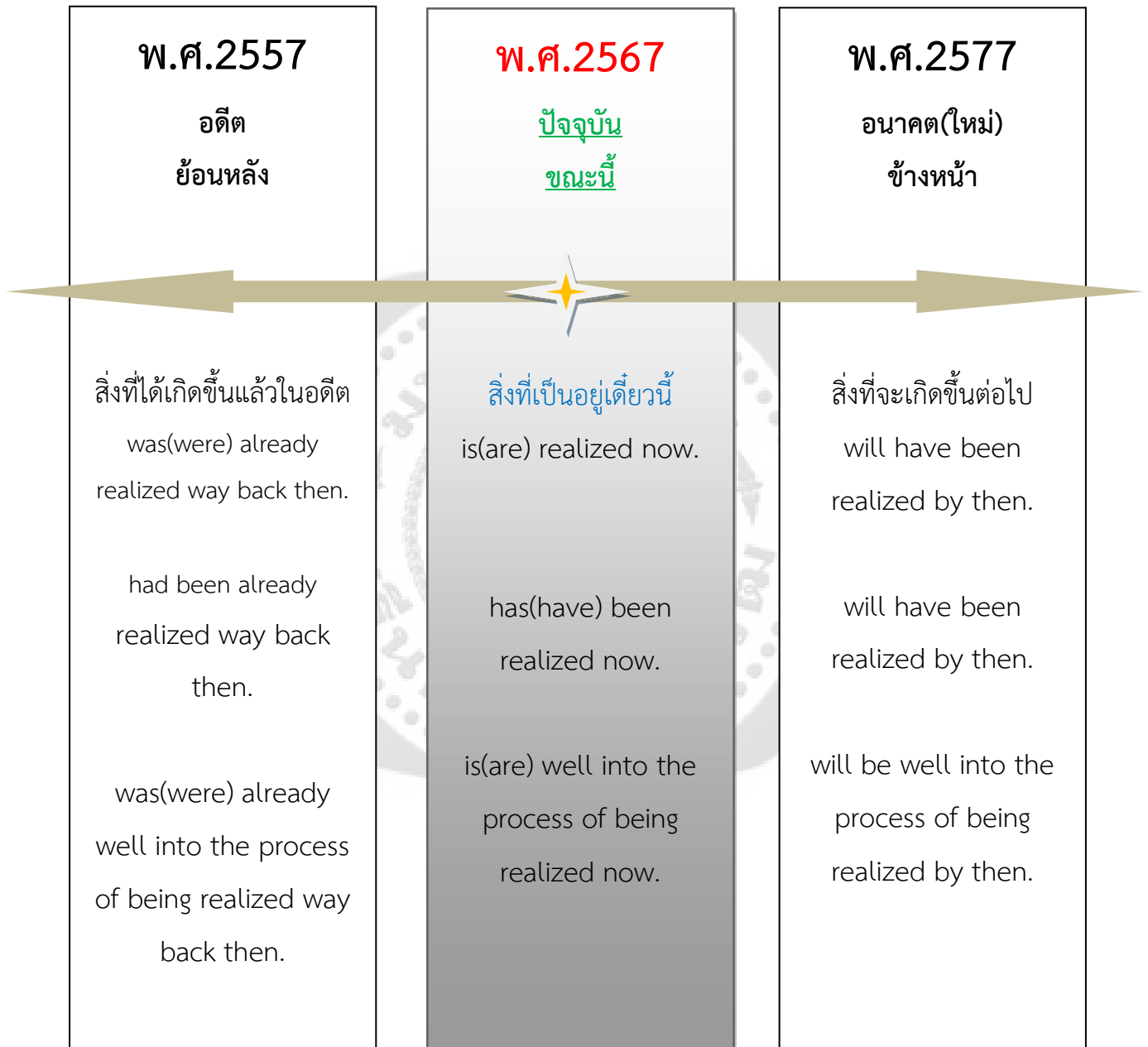
- แผนภูมิความพึงประสงค์ (Desirability scale)
- มาตรการเวลา (Grammar scale)
- แนวทางการสัมภาษณ์

แผนภูมิความพึงประสงค์
(Desirability scale)

ปรับปรุงจากแนวทางการสัมภาษณ์งานวิจัย
เรื่อง การบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวชาวลาวในประเทศไทย
ใน พ.ศ.2563: ชาตรี มูลสถาน. (2554)

มาตรากาลเวลา
(Grammar scale)

ปรับปรุงจากแนวทางการสัมภาษณ์งานวิจัย
เรื่อง การบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวชาวลาวในประเทศไทย
ใน พ.ศ.2563: ชาทรี มูลสถาน. (2554)

แนวทางการสัมภาษณ์
อนาคตภาพการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567)

ปรับปรุงจาก แนวทางการสัมภาษณ์งานวิจัย เรื่อง การบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวชาวลาวในประเทศไทย
 ใน พ.ศ.2563: ชาตรี มูลสถาน. (2554)

แนวทางการสัมภาษณ์มีองค์ประกอบและขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ก่อนการสัมภาษณ์
2. การนำเข้าสู่การสัมภาษณ์
3. การสร้างภาพอนาคตด้านบวก
4. การสร้างภาพอนาคตด้านลบ
5. การสร้างภาพอนาคตด้านที่เป็นไปได้มากที่สุด
6. ปิดการสัมภาษณ์

รายละเอียด และขั้นตอนของการสัมภาษณ์

ตอนที่ 1 ก่อนการสัมภาษณ์

- 1.1 ผู้วิจัยขอให้มหาวิทยาลัยออกหนังสือขอความร่วมมือในการสัมภาษณ์ล่วงหน้า
- 1.2 ผู้วิจัยทำการชี้แจงด้วยตนเองแก่ผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับวัตถุประสงค์การสัมภาษณ์ประโยชน์ที่ผู้วิจัยคาดว่าจะได้รับ ประโยชน์ที่ผู้ให้สัมภาษณ์จะได้รับ บทบาทของผู้สัมภาษณ์ จริยธรรมในการวิจัย รวมทั้งวิธีการวิจัยแบบ EFR ได้แก่การสร้างภาพอนาคตสามแบบคือ ภาพอนาคตด้านบวก การสร้างภาพอนาคตด้านลบ และการสร้างภาพอนาคตด้านที่เป็นไปได้มากที่สุด การเขียนสรุปผล นอกจากนี้แล้ว ผู้สัมภาษณ์ขอความยินยอมในการให้สัมภาษณ์และนัดหมายเวลาในการสัมภาษณ์ รวมทั้งตอบคำถามของผู้ให้สัมภาษณ์ในกรณีที่มีคำถาม
- 1.3 ห้องสัมภาษณ์ ใช้ห้องซึ่งปราศจากก รรบกวน ประกอบด้วยโต๊ะและเก้าอี้สองหรือสามตัว ผู้ให้สัมภาษณ์นั่งที่หัวโต๊ะ ผู้ให้สัมภาษณ์นั่งด้านขวา ผู้ช่วยผู้สัมภาษณ์(ถ้ามี) นั่งเยื้องกับผู้สัมภาษณ์
- 1.4 อุปกรณ์และเครื่องมือในการสัมภาษณ์ ประกอบด้วยแผนภูมิความพึงประสงค์ (Desirability scale) แผนภูมิกาลเวลา (Grammar scale) กรอบแนวคิดในการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬาฯ เครื่องบันทึกภาพและเสียง

ตอนที่ 2 การนำเข้าสู่การสัมภาษณ์

2.1 ผู้สัมภาษณ์ทบทวนสิ่งที่ได้ชี้แจงแก่ผู้ให้สัมภาษณ์ตามข้อ 1.2 ข้างต้น โดยย้ำว่า “จากประสบการณ์ที่ได้ทำการสัมภาษณ์แบบ EFR ผู้ให้สัมภาษณ์บอกว่าได้รับประโยชน์อย่างมากเนื่องจากทำให้ได้คิดถึงแง่มุมใหม่ที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ ผลการวิจัยน่าจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา ผู้สัมภาษณ์จะถือว่าข้อความที่ได้รับฟังเป็นความลับ ซึ่งจะไม่เปิดเผยแก่ผู้ใด เว้นแต่จะได้รับ ารยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้ให้สัมภาษณ์ ขอให้ผู้ให้สัมภาษณ์มีความสบายใจที่จะพูดในเรื่องที่ต้องการพูดถึง หรือไม่พูดในเรื่องที่ไม่อยากพูดถึง และหากไม่ต้องการให้บันทึกเรื่องใดก็ขอให้บอกได้ ” จากนั้น ผู้สัมภาษณ์จึงขออนุญาตก่อนทำการบันทึกภาพหรือเสียง

2.2 การสร้างภาพอนาคต ผู้สัมภาษณ์วางแผนภูมิความพึงประสงค์ (Desirability scale) ลงตรงหน้าผู้ให้สัมภาษณ์ ขอให้ผู้ให้สัมภาษณ์สมมติว่าเส้นตรงตามแนวนอนซึ่งมีจุดต่างๆเรียงกันจาก 1-100 จากซ้ายไปขวา โดยให้จุดต่างๆนี้แทนระดับความเป็นไปได้ของภาพอนาคตการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ระหว่างปี พ.ศ.2558-2567 โดยให้จุดที่ 1 แทนภาพอนาคตในด้านลบ ลบที่สุด เป็นสิ่งที่ไม่พึงประสงค์ แต่มีโอกาสเกิดขึ้นได้ ที่สุดที่อาจจะเกิดขึ้นได้จริงตามความเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ และให้จุดที่ 100 แทนภาพอนาคตด้านบวก ที่บวกที่สุด ที่อาจจะเกิดขึ้นได้จริงตามความเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ ในแผนภูมินี้จะเห็นสีเขียวแทนสิ่งที่พึงประสงค์ และสีแดงแทนสิ่งไม่พึงประสงค์ สีแดงหรือเขียวเป็นไปตามความเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์เท่านั้น จุดลำดับที่ 50 คือจุดกึ่งกลางระหว่างอนาคตที่พึงปรารถนาและไม่พึงปรารถนา ภาพอนาคตที่เกิดขึ้นที่ เกินจุดที่ 100 ไปถือว่าเป็นภาพในอุดมคติ (Utopia) หรือสวรรค์ที่เป็นไปไม่ได้ ในทำนองเดียวกัน ภาพอนาคตที่น้อยกว่าจุดหมายเลข 1 หรืออยู่ด้านซ้ายมือเลยจากจุดหมายเลข 1 เป็นอนาคต (Dystopia) หรือเปรียบเทียบกับนรกที่เป็นไปไม่ได้ ในการสร้างภาพอนาคตด้านบวก ผู้วิจัยขอให้ผู้ให้สัมภาษณ์เลือกสร้างภาพการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ระหว่างปี พ.ศ.2558-2567 ที่จุดตำแหน่ง 85 หรือ 90 ซึ่งเป็นภาพที่สามารถเกิดขึ้นได้จริง เป็นสิ่งที่พึงปรารถนา แต่ไม่ถึงกับดีพร้อมสมบูรณ์แบบทุกอย่าง คำว่ามีโอกาสเกิดขึ้นได้จริงหมายถึงมีความน่าจะเป็นมากกว่าศูนย์ตามความเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ ในการสร้างภาพอนาคตด้านลบ ผู้วิจัยขอให้ผู้ให้สัมภาษณ์เลือกสร้างภาพการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ระหว่างปี พ.ศ.2558-2567 ในจินตนาการที่จุดตำแหน่ง 15 หรือ 20 ตามความเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์

2.3 การกระตุ้นจินตนาการ โดยผู้สัมภาษณ์พูดว่า “ศาสตราจารย์เท็กซ์เตอร์ ผู้คิดวิธีการวิจัยแบบ EFR ท่านย้ำว่าเราต้องเริ่มต้นที่วิสัยทัศน์ คือจากภาพอนาคตก่อนที่จะกำหนดแผนงาน ซึ่งผมมีเรื่องตัวอย่าง ที่จะขออนุญาตเล่าให้ฟังครับ มีนักศึกษาระดับปริญญาเอกที่สแตนฟอร์ดสองคนอยากสร้างระบบข้อมูลกลางที่ผู้คนจากทุกแห่งทั่วโลกสามารถเข้าถึงและใช้ติดต่อสื่อสารกันได้ อาจารย์ที่ปรึกษาบอกว่าเขากำลังเพ้อฝันในสิ่งที่ไม่มีทางเป็นจริงได้ ท้ายที่สุดเขารวบรวม google ขึ้นมา และต่อมาได้เป็นมหา เศรษฐีในระดับโลก ดังนั้นเมื่อคิดถึงสิ่งที่น่าจะเกิดขึ้นได้หรือสามารถเกิดขึ้นได้ (probable) ขอให้ท่านคิดถึงสิ่งที่จะเป็นไปได้ตามความเห็นของตัวเองเท่านั้น ไม่ใช่ตามความเห็นของหน่วยงาน หรือของผู้บังคับบัญชา ”

ตอนที่ 3 การสร้างภาพอนาคตในด้านบวก

3.1 ใช้เทคนิคการมองย้อนกลับจากอนาคต (Back-casting) เพื่อช่วยกระตุ้นจินตนาการในการสร้างภาพอนาคต และลดการติดขัดกับเจตคติปัจจุบันกาล ในขั้นตอนนี้ผู้สัมภาษณ์วางแผนภูมิภาเวลาลงแทนแผนภูมิความพึงประสงค์ พูดว่า “ให้สมมติว่าขณะนี้ในปี พ.ศ.2567 ดังนั้นสิ่งที่เกิดใน ระหว่างปี พ.ศ.2548 จนถึงปี พ.ศ.2557 คืออดีต เหตุการณ์ต่างๆ ในช่วงเวลานี้จึงถือเป็นความจริง (Factual) แต่นับจากวันนี้คือวันสัมภาษณ์ (พ.ศ.2567) ไปถึงปี พ.ศ.2577 คืออนาคตในอีกสิบปีข้างหน้า เหตุการณ์ต่างๆ ในช่วงเวลานี้จึงถือเป็นจินตนาการ (Imagined) เนื่องจากยังไม่เกิดขึ้น”

3.2 ใช้เทคนิคบทบาทสมมุติ (Dramatization) ในขั้นตอนนี้ผู้สัมภาษณ์แสดงบทบาทเสมือนว่าได้กลับมาพบผู้ให้สัมภาษณ์ใหม่ในปี พ.ศ.2567 หลังจากที่ไม่ได้พบกันมาสิบปี ในการสัมภาษณ์จะเริ่มจากคำถามกว้างๆ ก่อน ได้แก่ “สวัสดีครับ ไม่ได้พบกันมาสิบปี ดูท่าทางท่านมี ความสุขมาก การบริหารจัดการของศูนย์กีฬาฯ คงเป็นไปได้ดีมาก ตอนนี้ปี พ.ศ.2567 ภาพรวมของการให้บริการเป็นอย่างไรบ้างครับ”

3.3 ใช้เทคนิคถามจากภาพกว้างไปสู่คำถามที่เฉพาะเจาะจง (Panoramic to specific) “ตอนนี้ปี พ.ศ.2567 ดูเหมือนอะไรๆ ก็เอื้อต่อการบริหารองค์การด้านกีฬาและนันทนาการของท่านแล้วน้อยว่าการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬาฯ ปัจจุบันเป็นอย่างไร”

3.4 ใช้เทคนิคการตั้งคำถามเจาะลึก (Probing questions) รวมทั้งใช้กรอบแนวคิดในการจัดการนันทนาการเป็นสื่อประกอบตามความเหมาะสม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความชัดเจน (Clarity) ความครอบคลุม (Comprehensiveness) บริบททางสังคมวัฒนธรรมในช่วงระยะเวลานั้นๆ (Contextualization) ความต่อเนื่องสอดคล้องที่ตั่งบนหลักของความเป็นเหตุเป็นผล (Coherence) และสามารถเปรียบเทียบได้กับข้อมูลจากการสัมภาษณ์คนอื่นๆ (Comparativeness)

ผู้สัมภาษณ์ใช้แผนภูมิมาตากาลเวลา ประกอบในการถามคำถาม โดยใช้ประเด็นการจัดการนันทนาการตามองค์ประกอบหกด้าน และผลกระทบจากเหตุการณ์สำคัญ ประกอบในการถามคำถามต่อไปนี้

3.4.1 ขณะนี้เป็นปี 2567 หากมองในด้านบวก มีเหตุการณ์ แนวโน้มใด ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยต่างๆ เช่น สังคม เศรษฐกิจ การเมือง และเทคโนโลยี แล้วมีผลด้านบวก หรือเป็นโอกาสให้กับศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในอนาคต ตามองค์ประกอบดังต่อไปนี้

- ด้านรูปแบบโปรแกรมและบริการทางนันทนาการ
- ด้านบุคลากร
- ด้านงบประมาณ
- ด้านกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวก
- ด้านการตลาด
- ด้านกระบวนการจัดการ

3.4.2 ขณะนี้เป็นปี 2557 ขอให้ท่านจัดลำดับเหตุการณ์สำคัญห้าอันดับแรก ที่เมื่อเกิดขึ้นแล้วจะมีผลด้านบวกกับ อนาคตภาพการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558-2567)

ในการถามคำถามเจาะลึก ผู้สัมภาษณ์จะถามคำถามที่ทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์ตระหนักว่าในภาพอนาคตในแง่ดีก็ยังคงมีปัญหาและจุดอ่อนซึ่งหมายถึงสีแดงในแผนภูมิความพึงประสงค์ผสมอยู่ด้วย

ก่อนที่จะจบคำถามเกี่ยวกับภาพอนาคตในด้านบวก ในเรื่องของการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา จะขอให้ผู้ให้สัมภาษณ์เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขเนื้อหาที่ได้ให้สัมภาษณ์ได้ตามต้องการ

ตอนที่ 4 การสร้างภาพอนาคตด้านลบ

ในการสร้างภาพอนาคตด้านลบ ใช้เทคนิคการสัมภาษณ์คล้ายกับการสร้างภาพอนาคตด้านบวก เริ่มจากการใช้เทคนิคการมองย้อนกลับจากอนาคต ใช้เทคนิคบทบาทสมมุติโดยเริ่มจากคำถามว่า “สวัสดิ์ครับ ไม่ได้พบกันมาสิบปี แทบจะจำท่านไม่ได้เลย ท่านเล่าว่าการจัดการศูนย์กีฬา มีปัญหามาก ตอนนี้ในปี พ.ศ.2567 ภาพรวมของศูนย์กีฬา เป็นอย่างไรบ้างครับ ” ต่อจากนั้นก็จะใช้เทคนิคถามจากภาพกว้างไปสู่คำถามที่เฉพาะเจาะจง ใช้เทคนิคการตั้งคำถามเจาะลึก รวมทั้งใช้กรอบแนวคิดในการจัดการศูนย์กีฬา ประกอบ ในลักษณะคล้ายกันกับการสร้างภาพอนาคตด้านบวก

ตอนที่ 5 การสร้างภาพอนาคตด้านที่เป็นไปได้มากที่สุด

5.1 เปลี่ยนเทคนิคการสัมภาษณ์ ผู้สัมภาษณ์กล่าวว่าต่อไป นี่จะไม่เป็นการมองย้อนกลับจากอนาคตอีกต่อไป และเน้นด้วยการกระทำโดยการดึงแผนภูมิเวลาที่วางอยู่หน้าผู้ให้สัมภาษณ์ออกไป

ผู้สัมภาษณ์จะย้ำว่าปัจจุบันคือ พ.ศ.2557 ขอให้ผู้ให้สัมภาษณ์คาดการณ์ว่าในอนาคต คือในปี พ.ศ. 2558-2567 การจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา ที่น่าจะเกิดขึ้นได้มากที่สุดจะเป็นอย่างไร ผู้ให้สัมภาษณ์ต้องไม่สนใจว่าภาพอนาคตที่สร้างขึ้นเป็นสิ่งที่ตนเองอยากหรือไม่อยากให้เกิดขึ้นอีกต่อไป ต่อจากนั้นผู้สัมภาษณ์ใช้เทคนิคถามจากภาพกว้างไปสู่คำถามที่เฉพาะเจาะจง ใช้เทคนิคการตั้งคำถามเจาะลึก รวมทั้งใช้กรอบแนวคิดในการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา ประกอบในลักษณะคล้ายกันกับการสร้างภาพอนาคตด้านบวก และภาพอนาคตด้านลบ

5.2 บทบาทผู้ให้สัมภาษณ์ ผู้สัมภาษณ์ถามความเห็นภาพอนาคตการจัดการนันทนาการของศูนย์กีฬา ที่น่าจะเป็นไปได้มากที่สุด แตกต่างจากภาพอนาคตใน ด้านบวกหรือไม่ อยู่ใน จุดใดของแผนภูมิความพึงประสงค์ ผู้ให้สัมภาษณ์คิดว่า จะทำอย่างไรเพื่อให้เกิดภาพอนาคตที่ใกล้เคียงกับภาพอนาคตในทางบวกมากที่สุด

ตอนที่ 6 การปิดการสัมภาษณ์

ผู้สัมภาษณ์ขอบคุณผู้ให้สัมภาษณ์และเก็บอุปกรณ์เครื่องมือต่างๆ และอธิบายว่าผู้สัมภาษณ์จะทำการถอดเทป จัดทำสรุปคำสัมภาษณ์ และส่งให้ผู้ให้สัมภาษณ์เพื่อปรับปรุง เพิ่มเติมหรือแก้ไขเพื่อให้ตรงกับความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์อย่างแท้จริงต่อไป ผู้ให้สัมภาษณ์สามารถนำสรุปคำสัมภาษณ์ไปใช้ได้ตามความประสงค์ ผู้สัมภาษณ์จะประมวลข้อมูลจากการสัมภาษณ์เพื่อจัดทำเป็นรายงานผลการศึกษาต่อไป

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ว่าทีร้อยตรีชินะโอภาส สะพานทอง
 วันเดือนปีเกิด 13 กรกฎาคม
 สถานที่เกิด อำเภอบางกรวย นนทบุรี
 สถานที่อยู่ปัจจุบัน 64/110 หมู่ 6 หมู่บ้านทวีโรจน์ ตำบลบางกรวย
 อำเภอบางกรวย นนทบุรี 11130 โทรศัพท์ 0891333780
 ตำแหน่งหน้าที่การงาน อาจารย์
 สถานที่ทำงานปัจจุบัน ภาควิชาสันตนาการ คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2532 มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย
 พ.ศ. 2540 ครุศาสตร์อุตสาหกรรม (คอ.บ.) สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า
 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ
 พ.ศ. 2546 วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วท.ม.) สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 พ.ศ. 2559 ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) สาขาวิชาการกีฬา นันทนาการ
 และการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ